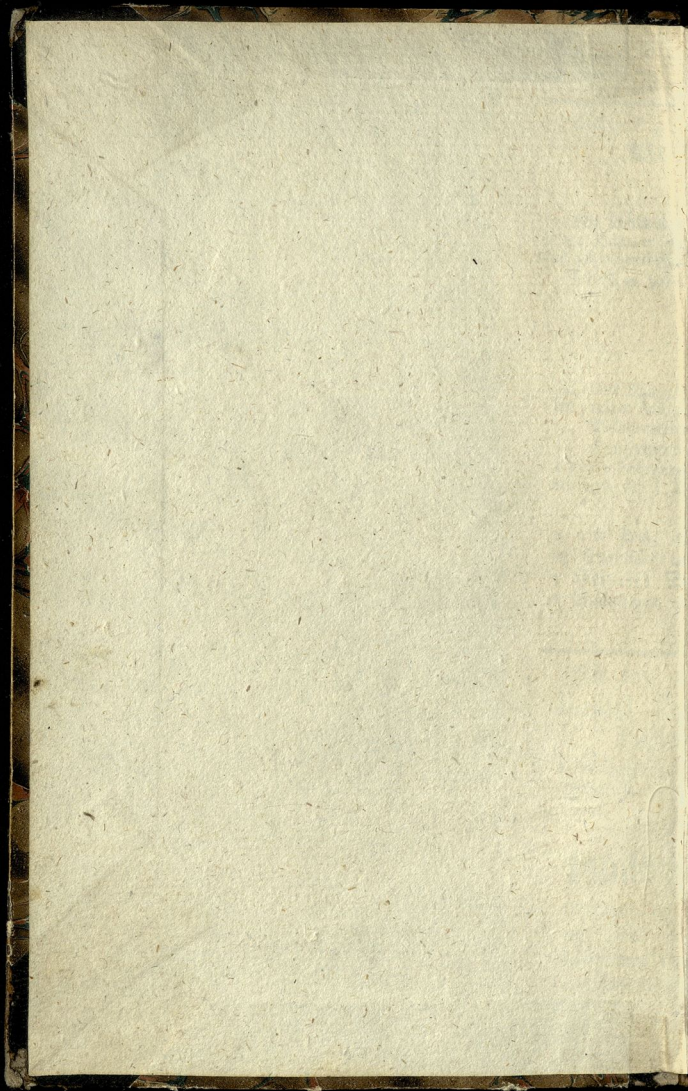


13151

62



SLATE JABELKA.

Špifal

FRIDERIK BARAGA,

Misijonar v' Ameriki.



V' Ljubljani,

natifnil, saloshil in na prodaj jih ima
Joshef Blasnik. 1844.

13451, II C, 8:

STANJE VARNOSTI

V' natif téh bukev so milostljivi Firsiht,
GOŠPOD, GOŠPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski Škof, dovolili 16. dan Roshniga Zveta

¹⁸⁴²
13151



FLC 4978/1952

IN = 395294978

V. K. K. K. K. K.

... ...

Preljubi moji Krajnzi!

Duh boshji, ki v' svetim pismu govori, pravi, de besede ob svojim zhasu, (to je, ob pravim zhasu,) isrezhene, so *slate jabelka*.*) Marfikter moder mosh v' starih zhasih je isrekel in sapisal besede, ki so bile ref ob pravim zhasu isrezhene, in so zhasi vredne. Ali she vezhi zhasi so vredne besede, ki so jih svetniki boshji isrekli in sapisali; njih besede so bile prav saref ob svojim, to je, ob pravim zhasu isrezhene; in karkoli jih je in jih bo kdo s' poboshnostjo sa njimi isrekel, so bile in bodo vselej ob pravim zhasu isrezhene. Torej imenujem besede svetnikov po vsi pravizi *slate jabelka*.

Nash Gospod Jesus Kristuf se je sveti Magdaleni v' podobi vertnarja perkasal.***) Saref je Jesus vertnar; on je

*) Pripov. 25, 11.

**) Joan. 20, 15.

safadil na semljo dervo kershanske ref-
nize, is kteriga so njegovi Aposteljni mla-
dike vseli, in so jih po zelim svetu sa-
fadili, in jim perlivali, *) dokler so se
terdno vkoreninile, odrastle, in sad ker-
shanskih dobrih del obrodile. Na tih dre-
vesih rastejo slate jabelka, ktere so svetni-
ki boshji tako pridno naberali, sami sa-se
in sa druge kristjane.

Nekoliko letih slatih jabelk, ki so nam
jih svetniki nabrali, vam v' teh bukvah
is daljnje deshele poshljem, preljubi moji
Krajnzi! Lete slate jabelka so srastle na
dvanajstirih jablanah, ki se imenujejo: po-
nishnost, pokorshina, poterpeshljivost, sa-
úpanje, molitev, priproshot ferza, krotkost,
pridnost v' dobrih delih, satajevanje in sa-
tiranje samiga sebe, ljubeshin, popolnamost,
sedinjenje s' Bogam. Is tih jablan, ki so
nar imenitnishti v' Jesufovím vertu, bote
v' tih bukvah „*slate jabelka*“ najdili.

Kakor pa vertnar med svoje lepe ja-
belka kako seleno perefize saplede, de je
lepshi viditi, kadar jih na miso da; ravno
tako sim tudi jest med besede svetnikov ka-
ko svojo lastno besedizo sapledil, de vam
bodo lete bukve bolj prijetne in umevnishti.

*) I. Kor. 3, 6.

**Bog daj, preljubi moji Krajnzi! de bi
vi lete slate jabelka veseli vshivali, in de
bi vam v' vezhno shivljenje teknile.**

*Pifano v' Misijoni f. Joshefa, na otoku
Gorenjiga Jesera v' Ameriki, v' letu 1840.*

FRIDERIK BARAGA,
Misijonar.

Slate jabelka.

Perva jablana.

Ponishnost.

„**P**onishnost je podloga in steber vsih zhednost; toraj v' serzu, v' katerim ni ponishnosti, „gotovo ni nobene zhednosti, ampak le kaka „njena podoba. Ponishnost nas nar perpravni- „shi stori, nebeshke darove prejemati. Ponish- „nost nam je tako potrebna sa kerfhanfko po- „polnamost, de med vsemi poti, po kterih se „pride k' popolnamosti, perva je ponishnost, „druga ponishnost, tretja ponishnost. In ko bi „me kdo stokrat to poprafhal, bi mu stokrat „ravno to odgovoril.“ — Tako pravi sveti uzhenik Avgushtin.

Sveta, vezh ko slata vredna beseda! — Vsi svetniki boshji so bili ponishni; in bolj ko so se sami sebe ponishevali, bolj jih je Bog poviksheval. — Bres ponishnosti nobedin v' nebese ne pride. Le ponishni Angelji so v' nebesh; prevsetne pa je Bog v' pekel savergel.

Š. Alojzi si je med vsemi zhednostimi nar bolj ponishnost sadobiti persadeval. Vsaki dan je v' svojih molitvah ponishne Angelje profil, de naj mu leto prelepo zhednost pred Bogam sprofijo.

„Ponishnost je mati veliko drugih zhednost. „Njeni otrozi so: pokorshina, strah, sposhtova- „nje, poterpeshljivost, modro sadershanje, krot- „kost in mir. Kdor je ponishin, je rad vsem „pokorin; se boji Boga rasshaliti in blishnjiga; „sposhtuje starishe, vikshi in sploh blishnjiga; „ne obzhuti rasshaljenja in krivize, ki se mu „stori; nobeniga ne sanizhuje, nobeniga ne ras- „shali; je proti vsem prijasin in pohlevin; je „smiram vesel in sadovoljin, in mirniga serza.“ — Tako pishe sveti shkof Tomash is Villanove.

Modri Šalomon pravi v' svetim pismu, de po tem, ko je bil modrost sadobil, ga je bilo kmalo vse drugo dobro doshlo. *). — Ravno tako pa tudi ti, moj kristjan, lahko od ponishnosti rezhesih: Bog mi daj le pravo ponishnost sadobiti, po tem si bom s' boshjo pomozhjo kmalo vse druge zhednosti perdobil.

„Ponishnost nam je potrebna, de si zhed- „nosti perdobimo, in de se vezhno svelizhamo; „sakaj vrata nebeshe, kakor pravi Kristuf, so „grosno vofke, tako de oshabni in napuhnjeni „ne bodo mogli skosi te vrata iti, ampak le „majhni.“ Pravi s. Bernard.

Farisej, ki je bil prishel v' Jerusalemski tempelj molit, je veliko sunanjih dobrih del opravljal, in je mislil, de pojde naravnost v'

*) Modr. 7, 11.

nebefa; ali Jesuf pravi, de je bil od Boga sa-
vershen, sato ki ponishnosti ni imel, in ki se
je zhes druge povsdigoval.

„Zhe hozhemo hudobniga duha premagati,
„se moramo ponishnosti poslushiti; ponishnost je
„nar boljshi oroshje sa premaganje hudobniga
„sovrashnika; sakaj kakor se on ne sna zlo nizh
„tega oroshja poslushiti, tako se tudi ne sna
„tistim v' bran postaviti, kateri s' tem oroshjem
„proti njemu pridejo.“ — Tako govori f. Vinzenz.

Hudobin duh smiram okoli hodi, kakor
rijovezh lev, in ishe koga bi posherl; ali kadar
mozhen, v' ponishnosti vterjen kristjan svoj dvor
varuje s' oroshjem ponishnosti, ga hudobin sovrash-
nik ne more premagati in svesati.

„Ponishniga Bog varuje in reshi; ponish-
„niga ljubi in tolashi; ponishnimu zhloveku se
„perblisha; ponishnimu veliko gnado da; in po
„tem, ko ga je ponishal, ga k' zhashti povsdigne.
„Ponishnimu rasodeva svoje skrivnosti, in ga
„ljubesnivo k' sebi vlezhe in vabi. Ponishin,
„desiravno je sanizhevan in saframovan, je vedno
„v' miri, sakaj on v' Boga saupa, ne pa v' svet.“ —
Tako pishe Tomash Kempzhan.

Švetniki boshji so vselej bolj sheleli Bogu
dopasti, kakor posvetnim ljudem. Šami sebe so
ponishevali, sato jih je Bog smiram poviksheval,
dokler jih je povsdignil k' nebeshki zhashti.

„Vem kaj bom storil, de bom Gošpodu
„Bogu prav dopadil. Ravno toliko bom sam
„sebe obrajtal, kakor prah in smeti; in kadar se
„bom vidil od *drugih* sanizhevan, saframovan,
„pohojen, in obsut s' framoto, se bom veselil,
„sakaj *sam* se ne morem sadošti saframovati in

„sanizhevati. Vse stvari bom na pomozh poklizal, „de naj me sanizhujejo, ker fim tudi jest njih „stvarnika sanizheval. To bo moja nar vezhi „frezha, zhe vse sanizhevanje in vse terpljenje „na-me pride; in perferzhno bom vse tiste ljubil, „kteri mi bodo k' tej frezhi pomagali. Veselje „in zhaft tega sveta pa bom sovrashil, in se jih „bom ogibal. — Zhe bom tako ravnal, gotovo „vem, de se bo na-me, vbogiga in nevredniga „greshnika, obilnost boshjiga vsmiljenja vsula.“ — Tako govori ponishin s. Bonaventura.

Lete njegove svete besede nas prav prepri-
zhajo, kako imamo sbe malo prave ponishnosti.
Leta flushabnik boshji sheli od vsih stvari sa-
nizhevan biti, ker se sam sebe ne more sadošti
sanizhevati; mi pa smo kmalo rasshaljeni, kadar
nas kdo le kolikaj sanizhuje. Leta svetnik sa-
nizhevanje sa svojo nar vezhi frezho sposna; mi
pa smo shalofni in nesrezhni, zhe se nam vsa tista
zhaft ne skasuje, ki si domishljujemo, de jo sa-
flushimo. — Zhe bolj ponishni ne postanemo,
ne bomo najdili tistih voskih vrat, skosi ktere je
leta ponishnik v' nebesa prishel; in drugih pa ni.

„Vezhi gnada boshja je en sam dan ponish-
„niga sposnanja samiga sebe, (desiravno zhlovek
„sravin veliko shalosti in teshav obzhuti,) kakor
„veliko dni molitve.“ Pravi s. Teresija.

Molitev in ponishnost ste dve rezhi, ki ste
Bogu možno dopadljive; ali ponishnost mu
vender sbe bolj dopade, kakor molitev. Velika
ponishnost s' majhno molitevjo samore veliko pred
Bogam; ali nar lepshi in nar daljsi molitev
bres ponishnosti mu je soperna in sanizhljiva. —
S. Magdalena v' sgrevani ponishnosti per Jesuso-

vih nogah sadobi bres molitve odpushtenja vseh svojih velikih grehov; Fariseji pa, ki dolge molitve ozhitno pred ljudmi opravljajo, so she vezhi gresniki po molitvi, kakor popred. Ponishni zolnar v' tempeljnu sadobi s' malo besedami boshjo gnado in je opravizhen; ofhabin Farisej pa veliko moli in svoje dobre dela rasklada, in je od Boga savershen. Ravno tako sadobi tudi desni rasbojnik na krishi s' malo besedami, ki jih s' ponishnim sposnanjem svoje hudobije Jesusu rezhe, odpushtenja vseh svojih grehov, odpushtenja vezhnih in zhasnih shtrafing, in Jesuf ga she tisti dan k' sebi v' raj vsame. — O sveta, vfigamogozhna ponishnost! —

„Sanizhljiviga se sam sebe sposnaj, in ne „jesi se, kadar te tudi drugi sanizhujejo; tudi „se savolj darov, ki jih od Boga prejemas, „ne povsdiguj, potlej bosh saref ponishin.“ Pravi f. Bonaventura.

Ravno taka, kakor nam tukaj ta svetnik pravi, de bi imeli biti, je bila sveta nuna Marija Magdalena de Pazzi. Tako se je sama sebi sanizhljiva sdela, de je saref mislila, de ni bolj ostudne in gerde stvari na svetu, kakor je ona. In kakor se je sama sebe sanizhevala, tako je tudi od drugih sanizhevana biti shelela. Toraj kadar je bila sanizhevana, je bila tako vesela, de je bila vzhafi po kakim sanizhevanji od sgolj veselja v' duhu samaknjena. Nikdar ni mogla terpeti, de bi jo bil kdo zhastil ali hvalil, ali de bi bil kdo visoke misli od nje imel; satoraj se je vedno sama sebe toshila, in je nar manjsi sgresbke sa velike grehe sposnala; svoje zhednosti pa in svoje svete dela je skerbno pred ljudmi

skrivala, in kadar jih vzhafi ni mogla skriti, si je persadevala, jih smanjšati, in skasati, koliko nepopolnamosti je v' vseh njenih delih; in de je saflushila, velikovezh svarjena, kakor hvaljena biti. — Vzhafi se ji je pergodilo, po boshji volji, de je ozhitno samaknjena bila, kadar so jo vse druge nune vidile. To ji je neisrezhenost teshko djalo; in je profila Boga, de bi se ji to nikdar vezh ne sgodilo. — V' njenim zelim shivljenji se je refnizhnost te besede skasovala: Kdor se ponishuje, bo povikshan.

„Ponishnost, ktero nam je Jesus tolikanj „perporozhil, s' besedo in s' djanjem, mora imeti „lete tri lastnosti: *Pervizh*; misliti moramo, de „smo sares vredni, sanizhevani biti. *Drugizh*; „veseliti nas mora, kadar ljudje vidiyo in spos- „najo nasho nepopolnamost. *Tretjizh*; kadar „Gospod Bog v' naslih serzih, ali pa po naslim „persadevanji v' serzu nasliga blishnjiga kaj do- „briga stori, si moramo persadevati, leto dobro, „kolikor je mogozhe, skrivati; in kadar se skriti „ne da, moramo vse boshji milosti, ali pa sa- „flushenji blishnjiga perpifati. — Kdor tako po- „nishnost ima, je sares frezhin, in kdor je nima, „bo imel veliko terpeti.“ — Tako govori s. Vinzenz.

Tako ponishnost so vsi svetniki imeli. Premislimo nektere sgleda. S. Klara je imela navado rezhi: O ljube sestre! ko bi me ve prav posnale, bi me sanizhevale, in bi se me ogibale. — Grosno je shelela, od vseh ljudi, posebnost pa od svojiga spovednika, svarjena biti; in kadar je vidila, de jo spovednik ne svarí, si je drusiga svolila, pa nikoli ni mogla nobeniga najti, de bi jo bil tako svaril, kakor je shelela svarjena biti. — In

kdo bi bil tudi samogel, tako dušno po pravizi sanizhevati?

Š. Franzisk Borgia je tako ponishno sam od sebe mislil, de se je zhudil, de se mu ljudje odkrivajo, kadar kam gré, in de velikovezh blata in kamnja sa njim ne luzhajo.

Ravno leta Š. Vinzenz, ki tako lepo od ponishnosti govori, je leto lepo zhednost s' vsimi njenimi lastnostmi tudi saref imel. Mislil je resnizhno, de je velik gresnik in sanizhljiv zhlovek; in de ni vredin med svojimi kloshterskimi duhovni biti. Vzhasi se je k' nogam svojih duhovnov vergel rekozh: Ko bi vi mojo dušno revshino prav sposnali, bi me gotovo is kloshtra isgnali, ker tukaj le shkodo delam in pohujshanje dajem. — In kakor je on sam od sebe mislil, ravno tako je shelel, de bi tudi drugi od njega mislili, in de bi ga sanizhevali. Sato je rad vidil, de so drugi njegove nepopolnamosti svedili; in kadar je perloshnost najdil, jim jih je tudi sam rasodeval. — Tudi je rad pravil, de je bil njegov ozhe revin pastir, in de je tudi on revin in nevedin v' vsih rezheh. Švojim duhovnam, in tudi unanjim gospodam, ki so ga obiskat prishli, je rad pokasal revniga mladenzha, ki je bil njegoviga brata fin, in ki je v' kloshtu vbogejme shivel. — Neka revna shena, ki je bila prishla s. Vinzenza vbogejme profit, mu je vprizho veliko imenitnih gospodov rekla, (ker je mislila, de se mu bo s' tem perkupila,) de je v' svoji mladosti per njegovi materi flushila. Ali Vinzenz ji je prezej odgovoril: Še gotovo motish, firota! Moja mati ni nikoli dekle imela, ampak je sama

dolgo flushila, in po tem je bila shena revniga pastirja.

Ponishnost f. Vinzenza se je tudi v tem lepo pokasala, ker ni nikoli od svojih dobrih del govoril, defiravno so bile velike in imenitne. Kardar je pa vender mogel vzhati od svojih del govoriti, is ljubeshni do blishnjiga in sa boshjo zhasht, je sam sebe skerbno skrival, in je vse to, kar je per tih delih nepopolnoma bilo, sam sebi perpifal; kar je bilo pa sravin dobriga, je tako perpovedoval, de je bilo viditi, de se je vse to le po persadevanji drugih storilo, in de on sa to ni nobene hvale vredin. — Tudi ni nikoli rekel: To fim jest storil, to fim jest rekel; ampak: Bog mi je gnado dal to storiti, Bog mi je dal misel to rezhi, i. t. d.

„Nikar ne misli, de si v' popolnamosti deljezh prishel, zhe se resnizhno nevrednishiga ne sposnash, kakor so drugi, in zhe ne shelish, v'fim sad postavljjen biti; sakaj to je tistim lastno, kteri so veliki v' boshjih ozheh, de so majhni v' svojih lastnih ozheh; in bolj ko so zhashtitljivi pred Gospodam, bolj se sami sebi sanizhljivi sde“. — Tako pishe f. Teresija.

V' shivljenji svetih menihov se bere, de je neki imeniten mosh v' Aleksandrii, ki se je spreoberniti shelel, v' kloshter vset biti profil. Vikshi kloshtra ga je po njegovim obrasu in v'fim sadershanji kmalo sposnal, de je mosh ofshabniga in napuhnjeniga serza, in je sklenil, ga po poti ponishnosti v' nebefa peljati; ga je tedaj v' kloshter vsel in k' vratam postavil, in mu je sapovedal, smiram tam biti, in se vsakimu, ki bo noter prishel ali ki vun pojde,

k' nogam vrezhi, rekozh: Molite sa-me, ki fim velik grefhnik. — Bog je temu spokorniku gnado dal, to povelje svojiga vikshiga na tanko dopolniti. — Po tem, ko je bil she sedem let v' tej ponishni pokori, je sposnal njegov vikshi, de je vredin v' shtevilo menihov tega klofhtra vset biti. Ali kadar je leta spokornik to flifhal, je ponishno vikshiga profil, de naj ga she ta kratik zhas, ko bo na tem svetu shivel, v' tej pokori pufti. Vikshi mu je leto ponishno profhnjo dovolil; in deset dni po tem je leta svet spokornik v' Gospodu saspal. — To pishe f. Janes Klimak, in pravi, de je tega spokornika vidil in de ga je vprafhal, kaj misli ves ta zhas, ko per vratih stoji; in je odgovoril, de drusiga ne misli, kakor de je nevredin v' tem klofhtru biti, in v' drushini tih svetih ozhetov shiveti; in de fi nikdar ne upa, jih v' obras pogledati.

Od svete nune, Marija Šerafina po imenu, se bere, de je bilo viditi, kakor ko bi ne ime-la ozhi sa drusiga, kakor le sato, de je svoje lastne nepopolnamosti vidila, in vsako majhno dobro lastnost nad svojim blishnjim rasodela. Kadar je vidila, de je kdo kaj dobriga storil, je is serza sdihnila in rekla: O kako frezhen je ta! Vfi lepo Bogu flushijo, le jest ne. — In kadar je vidila ljudi per spovedi, je mislila, de drusiga nizh tam ne delajo, kakor Boga zhashte, in de le ona svojimu spovedniku nizh drusiga ne pravi, kakor grehe in hudobije. — Kadar je vzhafi svojiga blishnjiga vidila v' kaki greh pasti, je kmalo najdila sgovor sa-nj; sa svoje nepopolnamosti pa se je smiram ojstro sodila, in je ref-

nizhno mislila, de je vezhi greslniza, kakor vsi drugi ljudje.

„Smiram si mislimo, de so vsi drugi nasli „viksi, in podversimo se jim, zhe so ravno ni- „shi kakor mi, in bodimo jim prijasni in po- „streshljivi. O kako bi bilo to lepo, ko bi nam „Bog dal, to smiram v' djanji dopolnovati!“ Pravi s. Vinzenz.

Leta svetnik je saref tak bil, kakor tukaj govori. Vse ljudi je visoko zhasil, in je mislil, de so boljshi kakor on, bolj pametni, bolj popolnoma, bolj uzheni in bolj perpravni sa vsako opravilo. In ravno sato je vselej rad svoje misli in svojo voljo drugim podvergel.

„Nash Gospod in svelizhar je rekel, de „kdor hozhe biti vezhi kakor drugi, mora postati „manjsli kakor so oni. — Ta resniza vsi krist- „jani vejo in verujejo; kako je tedaj to, de jih „je tako malo, ki jo v' djanji dopolnujejo“? — S. Vinzenz.

Imenitna gospa, sveta Pavla, je bila (po sprizhevanji s. Hieronima,) takó ponishna v' svojim zelim sadershanji, de ko bi jo bil kdo vidil, ki je ni posnal, ampak ki je slishal od njene visoke imenitnosti, bi bil mislil, de to ni ona, ampak nar manjsli njena dekla. Kardar je bila obdana od poboshnih deviz, je bilo po njenim oblazhili, govorjenji in djanji soditi, de je nar manjsli med njimi.

„Poboshno in sveto shiveti, saref Bogu „prijeten in od Boga ljubljen in s' nebeskim „trofhtam obdarovan biti, sraven pa sam sebe „revniga in sanizhljiviga sposnati; to je tista po- „nishnost, ki je tolikanj Bogu prijetna, in med

„ljudmi tako malokdaj najdena, ktero je presveta „Deviza Marija tako popolnoma imela. De se „je ravno takrat, kadar ji je Angelj boshji osna- „nil, de bo boshja mati postala, sa deklo Gospo- „dovo sposnala.“ — Tako pishe sveti uzhenik Bernard.

Š. Vinzenz fi je vedno persadeval, svoje zhednosti in dobre dela pred ljudmi skrivati; ali vfi, ki so ga posnali, so jih vidili, le on ni nobene svoje dobre lastnosti vidil, ker fi je le smiram svojo nevrednost pred ozhmi dershal, tako de drusiga nizh ni mogel na sebi viditi, kakor kar je bilo nepopolnoma; in sam sebe je le smiram *vbogiga revesha* imenoval.

Kadar je s. Teresija vse tiste gnade in darove premislila, ki jih je tako obilno od Boga prejela, se je le she bolj ponishala, in je rekla, de Gospod Bog s' temi darovami le njeno veliko slabost podpira in pokonzu dershi, in de se is tega vidi, kako velika je njena slabost, ker toliko podpór potrebuje, kakor se vidi, de je kaka hisha slaba, kadar se ji morajo povsod podpore podstaviti, de ne pade.

„Kadar shelimo videni biti, in kadar nas to veseli, de ljudje od nas govoré in nashe sadershanje hvalijo in de pravijo, de nam vse dobro od rok gré in de zhudeshe delamo; kadar nas to veseli, to je hudo sa nas, sakaj to storí, de Boga posabimo, in de so vse nashe nar svetejsi dela ognusene. To je grosno nevarno, in nas mozžno sadershuje na poti proti nebesam. Ne morem sapopasti, kako samore kdo to kerfhanfsko resnizo: *Kdor se povikshuje, bo ponishan*, verovati, in vender fi persadevati,

od ljudi zhaſten, in ſa dobriga, modriga, pre-
vidniga in uzheniga ſposnan biti.“ — Š. Vinzenz.

V' ſhivljenji ſvetih puſhavnikov ſe bere, de ſe je neki puſhavnik hvalil, de je dve ſhtorje v' enim dnevi naredil. Kadar je ſ. Pakomi, njegov vikſhi, to ſliſhal, ga je dobro poſvaril, in mu je ſa njegov pregreſhik to pokoro dal, de je mogel te dve ſhtorje na ramo vſeti, jih pred vſe puſhavnike neſti. in jih odpuſhjenja proſiti, ker je te dve ſhtorje vezh obrajtal, kakor boſhje kraljeſtvo; in jih je mogel proſiti, de naj ſa-nj molijo. Daje mu je ſapovedal, de mora pet meſzov vedno v' ſvoji puſhavi biti, in vſak dan dve ſhtorje naredi. — Š' to ojſtro pokoro je hotel ſ. Pakomi na ſnanje dati, de ſa boſhjiga ſluſhabnika ni nobene bolj nevarne rezhi, kakor prevſetne ſhelje, hvaljen in zhaſten biti.

To ſe poſebno v' tem ſgledu vidi. Bil je menih, Juſtin po imenu. Predinj je bil v' kloſhter ſhel, je bil imeniten goſpod, in njegov kralj mu je hotel viſoko zhaſtitljivo ſluſhbo dati, ali ni je hotel vſeti, in ſe je v' kloſhter ſ. Franziſhka podal v' ponishno ſpokorno ſhivljenje. V' kloſhtru je tako ſveto ſhivel, de je od Boga s' poſebnimi gnadami obdarovan, in vzhaſi ſa-maknjen bil. — Kadar je bogabojezhi papeſh Evgen IV. to ſvedil, ga je k' ſebi poklizal, in kadar je priſhel, mu ni perpuſtil, de bi mu bil noge kuſhnil, ampak ga je perſerzhno objel, in ſe je dolgo s' njim od ſvetih rezhi pogovarjal. Po tem ga je s' ſvetimi rezhmi obilno obdaroval. — Leta velika zhaſt ga je pa prevſetniga ſtorila, ker jo je s' dopadajenjem prejel, in

prevezh premishljeval. Kadar je to f. Janes Kapištran vidil, mu je rekel: „O Justin! Angelj si shel pred papesha, satan si prishel nasaj.“ — In to je bilo ref; sakaj vsak dan je bil bolj prevseten in hudoben; na sadnje je rasbojnik in ubijaviz postal, in je svoje shivljenje v' jezhi sklenil. — Ni zhudi. Le ponishnim Bog gnade daje, prevsetnim pa soper stoji.

S. Tomash Akvin je od svoje mladosti smiram hvalo in zhašt sovrashil; sato pa tudi ni bilo nikdar nobene besede lastne hvale is njegovih ust slishati.

„Moj Bog! kaj le mislimo sadobiti s' tem, de se pred stvarmi zhaštitljive skasujemo in jim dopašti shelimo? Kaj je na tem leshezhe, zhe na stvari kakoshne rezhi obdolshujejo in na sanizhujejo, zhe smo le pred tabo nedolshni? — O ko bi vender nikdar ne nehali, lete refnize premishljevati, de bi v' popolnamosti bolj visoko prishli! — Svetniki niso vezhiga veselja posnali, kakor nesnani, in od vsih saversheni shiveti.“ — Tako pishe sveti uzhenik Bernard.

V' shivljenji svetih pushavnikov se bere od kloshterfskiga vikshiga, ki je grosno ponishno in sveto shivel, in je shelel svediti, kje je kaka prav sveta dusha, de bi se od nje nauzhil, bolj popolnama Bogu flushiti. Bog je njegove shelje dopolnil in mu je na snanje dal, de v' Tebajfskim kloshtru, (v' kterim je bilo takrat okoli petsto nun) je sveta dusha, vsm nesnana, od vsih savershena, ali pred Bogam zhaštitljiva savolj njene velike ponishnosti. — Leti nuni je bilo ime Isidora. Bila je prezhudno ponishna, in je serzhno shelela, od vsih sanizhevana biti. Revno

je bila oblezhena, je smiram bosa hodila, in je nar nishi dela v' klofhtu opravljala; smiram je bila fama, kolikor je le smela; je le ostanke jedla in slabo vodo pila. Vse nune so mislile, de ni prav per pameti, so se ji posmehovale in so jo sanizhevale. Ali ravno s' tem so bile njene serzhne shelje dopolnjene, in sato tudi ni nikoli nizh rekla, zhe so ji nune she toliko persadjale. — Vikshi tedaj, ker je shelel, to sveto dusho viditi in se od nje uzhiti, se je podal v' tisti klofhter, in je profil zhafti-vredno mater, ki je bila klofhtu predpostavljena, de naj mu vse njene nune pokashe; in po tem ko je bil vse eno sa drugo vidil, se mu je sdalo, de tiste svete dushe ni med njimi, je tedaj zhafti-vredno mater vprashal, zhe so to vse njene nune; in mu je odgovorila, de so vse, le ena fama je she, ki je nora. Vikshi sheli, she to viditi; jo gredo tedaj iskat in mu jo perpeljejo. Komej jo je sagledal, je sposnal, de je to tista svetniza, se je pred-njo na tla vergel in jo je profil, de naj Boga sa-nj profi. Kadar so nune to vidile, so se savsele in so mu rekle: Zhaftivredin ozhe, se motite; ta je nora. — Ve ste nore ve; jim je odgovoril. Vedite, de ta je veliko bolj sveta, kakor mi vfi skup, savolj njene velike ponishnosti. — Po tem so se ji vse nune s' sgrevanim serzam k' nogam vergle in so je profile, de naj jim odpuisti, ko so jo do sdaj tako sanizhevale. Ali ponishni sveti Ifidori je leta zhaft, ktero so ji skasovale, kako teshko djala, de ni mogla vezh v' tem klofhtu ostati, ampak ga je kmalo po tem sapuстила, in ni bilo nikdar vezh od nje flifhati.

„Kadar vidite, de kdo sheli zhaften in po-
 „vikshan biti, in de se boji sanizhevanja, in de
 „samiri in je nejevoljin, kadar mu kdo soper
 „govori in ga sanizhuje; vedite, de leta zhlovek,
 „zhe tudi zhudeshe dela, je she grosno nepo-
 „polnama, sakaj vse njegove zhednosti in dobre
 „dela so bres podloge in podpore.“ — Tako
 pishe S. Tomash Akvin.

Ker je ponishnost podloga in steber vsih
 kershanfskih zhednost, po besedah s. Avgushtina,
 gotovo nima terdnih in stanovitnih zhednost, kdor
 ponishnosti nima.

S. Tomash je po tém, kakor pishe, tudi
 ravnal; nikdar ni zhafti shelel, ampak se je je
 skerbno ogibal, in ni nikdar nejevoljin bil,
 kadar je bil sanizhevan. Papesh Klemen IV. mu
 je hotel véliko shkofijo v' Neapelji dati, in vsi
 njegovi prijatli in snanjzi so ga možhno profili,
 de naj vsame shkofijo, ki mu jo papesh ponuja.
 On pa se je stanovitno te zhafti branil, in je s'
 svojimi proshnjami od ravno tega papesha ob-
 ljubo sadobil, de mu ne bo nobene zhafti vezh
 ponujal. — Kakor se je zhafti ogibal, ravno tako
 je vse sanizhevanje s' veseljem prestal. Kadar je
 she sholar bil, mu je njegov uzhenik tovarsha
 dal, de sta se vkup uzhila. Ker je leta vidil, de
 Tomash tako malo govori, je mislil, de je tako
 nevedin in neúmin, ga je možhno sanizheval,
 in ga je *mutastiga vola* imenoval. Tomash mu
 ni nikoli besede sa to rekel; ali njegov tovarsh
 se je kmalo preprizhal, de leta molzhezhi mla-
 denizh, ki je njegov sholski tovarsh, bi lahko
 njegov uzhenik bil. — Kadar je bil s. Tomash
 v' kloshtru, je per jedi na glas bral, in njegov

vikshi ga je posvaril in mu je rekel, de ene besede ni prav isrekel, ampak de naj jo druga-zhi isrezhe. Tomash je dobro vedil, de jo je bil prav isrekel, ali vender jo je po povelji vikshiga prezej popravil. Po jedi so mu tovarshi rekli, de bi ne bil imel besede popraviti, ker jo je bil she v' pervizh prav isrekel. On pa jim je odgovoril: Na tem je malo leshezhe, kako se kaka beseda isrezhe; na ponishni pokorshini pa je veliko leshezhe.

Š. Anton pufhavnik je flishal mozhno hvalliti eniga svojih pufhavnikov; ga je tedaj k' sebi poklizal, in mu je nalash nektore rasshaljive besede rekel; ali pufhavnik jih je mozhno obzutil in je nevqljen postal. Kadar je s. Anton to vidil, je rekel: Leta pufhavnik je enak kraljevi hifhi, ki je imenitna in lepa od sunaj, od snotraj pa vfa obropana.

„Šim sanizhevan in sasmehovan, in to mi teshko dene. Take so tudi merkvice. — Šim sanizhevan in sasmehovan; in to me veseli. Taki „so bili Aposteljni.*) — Nar vikshi stopnja ponishnost je ta, kadar je zhlovek ravno tako vesel sanizhevanja in savershenja, kakor so napuh-njeni ljudje velike zhafti veseli; in kadar mu zhaftenje ravno tako teshko dene, kakor napuhnjenjam teshko dene sanizhevanje in rasshaljenje.“ — Tako pishe s. Franzishk Šalesi.

Š. Dominik je bil raji v' Karkasoni kakor v' Tolosi, kjer je bil nesnano veliko krivoverzov h' katolshki veri spreobernil. Kadar je bil vpra-

*) Djanje Apost. 5, 41.

shan, sakaj je raji tam kakor tukaj, je odgovoril, de v' Tolosi je veliko zhaſti in hvale, v' Karkasoni pa veliko sanizhevanja in terpljenja.

Š. Konſtanzi je bil meshnar per neki farni zerkvi bliso Ankone na Laſhkim, in je tako ſveſto flushil in lepo shivel, de ſo vſi ljudje, ki ſo ga poſnali, rekli: To je velik ſvetnik. Is daljnih krajev ſo vzhaſi ljudje priſhli, de ſo ga vidili. Med tem je priſhel tudi neki kmet od deljezh, in je vpraſhal, kje je tiſti velik ſvetnik. Šo mu ga tedaj pokasali, ko je v' zerkvi na lojtri ſtal, in lampo popravljal. Kadar ga kmet vidi, ſe ſazhne ſanizhljivo poſmehovati in pravi: Mi je ſhal de fim tako deljezh priſhel. Šim miſlil de bom kaj moſha vidil; ali to je komaj zhloveku podobno. (Š. Konſtanzi je bil groſno majhne poſtave, bléd in ſuh od ſpokorniga shivljenja.) Kadar je ſ. Konſtanzi te beſede ſaſliſhal, je hitro is lojtre ſtopil, je ſhel s' velikim veſeljem kmeta objet in mu je rekel: Prijatel, med vſimi, ki ſo me vidili, ſi ti ſam imel ozhi odperte, in ſi me ſpoſnal, de niſim vredin zhlovek imenovan biti.

„Bog nam daj gnado, de bi nizh ne po-
 „rajtali na tiſte majhne rezhi, ki jih ljudje ime-
 „nujejo raſſhaljenje in ſanizhevanje, in de bi
 „sa vſo hvalo in zhaſt nizh bolj ne marali, ka-
 „kor sa majhne ſlamnate bilke. — Kdor je sa-
 „reſ ponishin, nikoli ne miſli, de ſe mu ſamore
 „kako raſſhaljenje ali kaka kriviza ſtoriti. Sa-
 „reſ bi naſ imelo ſram biti, zhe ſmo nejevoljni
 „ſavolj kake beſede, ki ſe nam rezhe, ali ſavolj ka-
 „ke „rezhi, ki ſe nam ſtori; ſakaj velika hudobija
 „je, nejevoljin biti ſavolj vſake krive beſede,

„ki se nam rezhe, ker vidimo, de nash stvar-
 „nik voljno poterpi s' svojimi stvarmi, ki ga to-
 „likokrat rasshalijo. — Posebno naj to premisli-
 „jo tiste dushe, ki so notranje molitve navajene.
 „Zhe se sposnajo, de niso perpravljene, prezej
 „vsako rasshaljenje odpustiti, ki se jim stori,
 „se ne smejo veliko na svoje molitve sanashati,
 „sakaj dusha, ktero saref Bog k' sebi povsdiguje
 „v' visoki notranji molitvi, ne obzhuti nobeniga
 „rasshaljenja vezh, in ji je vse enako, zhe je
 „zhaštena ali sanizhevana, zhe se kaj dobriga ali
 „kaj hudiga od nje govori, in je le she raji sa-
 „nizhevana in preganjana, kakor zhaštena in v'
 „miru pushena.“ — Tako uzhi f. Teresija.

Š. Franzishek Šalesi je bil velikokrat od svo-
 jih sovrashnikov možno opravljan; tode popolna-
 ma po krivizi. Njegovi prijatli, ki so dobro
 posnali njegovo svetost, so bili savolj tega hu-
 dobniga opravljanja možno nejevoljni. Kadar
 je pa f. Franzishek to svedil, jim je rekel: Kdaj
 fim vam oblast dal, se savolj mene soper moje
 sovrashnike vsdigovati? Pustite jih, naj me oprav-
 ljajo, to je sa-me svelizhanfski krish, in prav
 majhin krish je to. Prevezh obzhutljiv je, kdor
 vsako muho obzhuti, ki se na-nj vfele. Kaj
 mislite, de fim jest bres pregreschkov? Morde
 moji sovrashniki bolj na tanko moje pregreshke
 vidijo in sposnajo, kakor jest; in mi tedaj do-
 bro storé, de mi jih na snanje dajo. Velikokrat
 zhlovek samiri kako svarjenje, in misli, de je
 opravljanje, ko bi imel velikovezh hvaleshen
 biti. Kaj se nam mar kriviza godi, kadar naf
drugi sanizhujejo, ker bi se imeli *sami* sebe
 sanizhevati? — Ko bi nam Bog dal tako po-

nishnim biti, kakor je bil f. Franzisk Salesi, kako srezhno in mirno bi na svetu shiveli! —

„Kdor je saref ponishin, se she sam bolj „ponishuje, kadar je od drugih ponishevan in „sanizhevan. Kadar je savershen je vesel, de se „mu kako nisko in sanizhljivo opravilo isrozhi, „misli de je bolj pozhaften, kakor saflushi, in „vse radovoljno opravi; in nobene rezhi se bolj „ne boji in ogiblje, kakor visokih in zhastitljivih „opravil.“ — Š. Franziskha Fremiot.

Mlad imeniten gospod, kteriga je bil f. Vinzenz prijasno posvaril, mu je v' jesi rekel, de je *star norz*. Kadar je ta svetnik to besedo saflisnal, se je mladenzhu k' nogam vergel, in ga je odpushenja profil savolj perloshnosti, ki mu jo je dal, mu to besedo rezhi. — Neki krivoverz si je dolgo persadeval, svojo krivo vero tudi f. Vinzenzu vfiliti; in ni mogel nizeh opravi. Ga je tedaj sazhel sanizhevati, in mu je rekel, de je neúmin in nevedin, in de se le zhudi, kako samore njegov orden to terpeti, de je on vikshi zeliga ordna. — Ponishni f. Vinzeniz mu je odgovoril: Šej se jest she bolj nad tem zhudim; sakaj sposnam, de sim bolj neúmen in nevedin, kakor ljudje mislijo.

Nekteri pushavniki so flisnali mozhno hvalliti Agatona, viksniga v' nekim kloshtru, in so sheleli, se preprizhati, zhe je ref tako svet, kakor je flishati. Prishli so tedaj k' njemu, in so mu nalash sazheli ozhitati, de je napuh-njeniga serza, de je nezhist, nepoterpeshljiv in pohújsbljiv; in de svoje pregreshke s' tem sakriva, ko jih na druge svershe. — On pa jim je odgovoril, de je ref tak, kakor pravijo; se

jim je k' nogam vergel in jih je profil, de naj sa-nj Boga profijo, de bi mu njegove grehe odpuštil, in mu gnado dal se poboljšhati. — Na to so se pufhavniki s' velikim sazhudenjem domu vernili.

Neki klofhterfski vikshi, Mojsel po imenu, je bil savolj svoje ponishnosti in svetosti po povelji svojiga shkofa mafhnik postal. Shkof je bil pa zerkvenim flushabnikom povelje dal, de kadar bo hotel k' altarcu iti, naj ga sanizhljivo isshenejo, in naj poslufhajo, kaj bo rekel. Kadar se je tedaj hotel altarcu perblishati, so mu flushabniki rekli: Vun se poberi, malopridni nejeverniki! — In leta sveti mosh je prezej is zerkve shel, in si je na tihama rekel: Prav ti je, hudobni zhlovek. Nisi vreden zhlovek imenovan biti, pa si upash med ljudi iti.

Š. Rosa is Lime v' Ameriki je bila savolj svojiga svetiga in spokorniga shivljenja velikokrat od svoje matere in svojih bratov sanizhevana in kregana. In leta ponishna deviza je smiram mislila, de vse to in she vezh hudiga saflushi; in satoraj se ni nikdar isgovarjala, ampak je ozhitno sposnala, de vse to saflushi. — In v' svojim ferzu je bila neisrezheni vesela vsiga tega sanizhevanja.

„Sanizhevanje in ozhitanje voljno terpeti, „to je nar gotovshi snamnje ponishnosti in prave kerfhanfke poboshnosti; sakaj s' tem nar „bolj Jesusu Kristusu podobni postanemo, kteri „je nar lepshi sgled vsih pravih zhednost.“ — Š. Franzifhk Šalesi.

Šveti flushabnik boshji Šerafin, je bil vratár v' nekim kapuzinarskim klofhtu. Bliso vrat je

bila na vertu kapeliza, v' kateri je Serafin smiram molil. Enkrat je prishel unajni Pater obiskat vikshiga tistiga kloshtra, v' katerim je Serafin prebival in sta shla se sprehajat na vert. Kadar bliso kapelize prideta, pravi vikshi. Pater tukaj bote svetnika vidili. — Ko prideta kje najdeta Serafina, ki moli. — Kaj delash tukaj, hinjaviz! mu pravi nalash vikshi s' ojstrim glasom. Le sato hodish sem molit, de te ljudje vidijo. Poberi se, fram te bodi, de tako ljudi goljfas. — To ozhitanje je Serafin s' veliko ponishnostjo prejel, je tla kushnil in s' tako veselim oblizhjem is kapelize shel, kakor ko bi mu bil kdo nar veselfhi novizo povedal.

V' shivljenji svetih pushavnikov se bere, de je bil s. Amoni na tako visoko stopnjo popolnamosti prishel, de je tako neobzhutljiv postal, sa rasshaljenje in sanizhevanje, kakor kamin; in kolikorkoli mu je kdo rasshaljenja in krivize storil, ni nikdar mislil, de se mu kriviza dela, ampak de vse to in she vezh saflushi.

„Resnizhno ponishin kristjan mora *sares* „sheleti sanizhevan, saframovan, preganjan, in „po krivizi obdolshen biti. Zhe sheli Kristusa „posnemati, in v' kateri rezhi ga samore loshej posnemati, kakor v' tej? — O kako bo tisti, ki „se veseli, de ga ljudje sanizhujejo in sa norza imajo tam per sodbi boshji sposnal, de je „bil moder; sakaj vezhni Modrosti se je ravno „tako na svetu godilo.“ — Tako pishe s. Teresija.

V' svetim pismu se bere, de je kralj Herod s' svojimi vojshaki Jesusa, vezhno Modrost, sanizheval in saframoval in sa norza imel. *) —

*) Luk. 23, 11.

Jesuf nam pravi, de naj se od njega uzhimo; in nam ne pravi, de naj se uzhimo bolnike s' samo besedo osdravljali, morju in vetram sapovedovati in mertve k' shivljenju obudovati; ampak de naj se *krotkosti in ponishnosti* od njega uzhimo; in nam sa to obljubi dushni mir. *)

Od svetiga meniha Pafnuzja se bere, de ni nizh bolj shelel in iskal, kakor sanizhevan biti. Pafnuzi je bil vikshi v' nekim klofhtu v' pushavi; ali ker je vidil, de ga njegovi menihi savolj njegove starosti in modrosti in njegoviga svetiga shivljenja grosno zhasé, mu je to tako teshko djalo, de ni mogel vezh v' tem klofhtu ostati; je tedaj po nozhi pobegnil, se je preblekel, in je shel deljezh do drusiga klofhtra, v' kterim je s. Pakomi vikshi bil; in tam je veliko dni sunaj pred vratmi stal, se je vsm meniham, ki so vun in noter hodili, k' nogam vergel, in jih je ponishno profil, de naj ga v' klofhter vsamejo. Ali ti menihi so ga sanizhevali, ker so vidili, de je she tako star, in so mu rekli: Sdaj ko she ne moresh vezh posvetniga veselja vshivati, se k' Bogu obernefh, in shelish v' nash klofhter priti, de bi te tukaj saštojn redili. — Ali Pafnuzi se s' temi besedami ni dal odverniti, sakaj ravno to je iskal, sanizhevan in savershen biti in je tedaj le smiram profil, de naj ga v' klofhter vsamejo. Na sadnje so se ga menihi vender usmilili, so ga v' klofhter vseli, so mu klofhterski vert obdelovati dali, in so ga pod oblast vertnarja postavili. Sdaj

*) Mat. 11, 29.

je bil leta sveti flushabnik boshji v' svojim nar vezhim veselji. Pridno je svoje delo na vertu opravljal, in tudi v' klofhtu je vse opravil, kar je bilo nar fitnifhiga in nar sanizhljivfhiga; in kadar je le samogel, je tudi po nozhi, ko so vfi spali, dela drugih menihov opravil, tako de so se vfi zhudili, kadar so sutrej k' svojimu delu prifhli, in so she veliko storjeniga najdili, bres de bi bili vedili, kdo je to storil. — Tako je leta sveti mosh tri leta shivel, perferzhno vesel, de je tako lepo perloshnost najdil, nesnan in sanizhevan biti. — Ali menihi njegoviga klofhtra pa niso bili veseli, de so tako dobriga ozheta sgubili, in so ga povsod fkerbno iskali. Zlo v' leta daljni klofhter so ga prifhli iskat, in so ga prezej sposnali, ko je ravno vert gnojil. S' velikim veseljem so se mu k' nogam vergli in so ga profili, de naj spet nasaj gre v' njih klofhter. Kadar so drugi menihi to vidili, so se grosno zhudili, de se temu sanizhevanimu starimu gresniku k' nogam vershejo; ali she veliko bolj so se sazhudili, kadar so flifhali, de je Pafnuzi, sakaj leto zhaftitljivo ime je bilo vfm tistim meniham od nekdašnjano. Sdaj se mu tudi oni k' nogam vershejo in ga profijo, de naj jim odpusti, ker so ga tako sanizhevali. S. Pafnuzi pa se sazhne milo jokati in pravi: Po nevoshljivosti hudobniga duha fim sdaj najden in sposnan. O kako veliko frezho fim bil najdil, in sdaj jo na enkrat vso sgubim! — Njegovi menihi pa, veseli de so svojiga svetiga ozheta spet najdili, so ga s' filo v' svoj klofhter nasaj perpeljali, kjer je bil s' neis-

rezhenim veseljem od vseh sprejet, in po tem smiram skerbno varovan, de ni mogel vezh uiti. —

„Ko bi dobro premislili vse to, kar je v' „naš slabiga in pomankljiviga, bi vezh ko sadošti „najdili, kar bi naš uzhilo, de se moramo po- „nishevati pred Bogam in pred ljudmi, tudi pred „tistimi, ki so nishi kakor mi.“ — Š. Vinzenz.

Šveta nuna, Šerafina po imenu, je enkrat od Boga posebno rasvetljena bila, tako de je vse svoje nepopolnamosti na tanko vidila, in je po tem rekla, de je vidila svojo dusho tako polno velikih in ostudnih pregreschkov, de je bila kakor jama, v' ktero se smeti in vse nefnashnosti me- zhejo. — Tako dobro je leta sveta dusha svoje nepopolnamosti sposnala; satorej je pa tudi tako ponishna bila, de je vse krivize s' veseljem pre- jemala, in je le smiram rekla: Prav pravijo, ref fim taka; prav mi storé; prav mi je tako. — Zhe mi tako radovoljno sanizhevanja in kri- viz ne prejemamo, je snamnje, de nimamo she prave ponishnosti in praviga sposnanja svoje ne- vrednosti.

„Meni se tako sdi, de ne bomo nikdar pra- „ve ponishnosti sadobili, zhe svojih ozhi proti „nebesam ne povsdignemo, in Boga ne premish- „ljujemo. Kadar premislimo njegovo visokost, „nar bolje sposnamo svojo lastno niskost; kadar „premislimo njegovo prezhisto svetost, popolna- „ma sposnamo svojo ostudno greschnost; kadar „premislimo njegovo poterpeshljivost, prav vidi- „mo, kako malo poterpeshljivosti imamo. Ob „kratkim, bolj ko naša dusha boshje popolna- „mosti premishluje, vezh rasodéne v' sebi veli- „kih nepopolnamost.“ — Š. Teresija.

Satorej so se svetniki zhe *dalje* bolj poniševali, bolj ko so na visoko stopnjo notranje molitve in svetiga premišljevanja prishli; sakaj v' premišljevanji so s' ozhmi svoje dushe Boga gledali, in so se nad njegovimi prelepimi lastnostmi tako savseli, de so svojo lastno dusho, ko so po tem svoje ozhi na-njo obernili, vso gerdo in nagnusno vidili; kakor kadar zhlovek s' svojimi telesnimi ozhmi v' solnze pogleda, po tem vse druge rezhi temne in omadeshane vidi.

„Kdor saref hozhe svetnik postati, se ne sme „isgovarjati in svojo nedolshnost skasovati, „desiravno je po krivim obdolshen; (le v' „nekterih okolishinjah sme to storiti.) Tako je „Jesuf Kristuf ravnal. Slishal je hudobije, kterih so ga njegovi sovrashniki dolshili, in kterih „on nikdar storil ni; pa ni nobene besede pre- „govoril, de bi bil leto krivo obdolshenje od se- „be odvernili.“ — Tako pravi s. Filip Neri.

Š. Vinzenz se ni nikdar isgovarjal in sam sebe pravizhil, kadar je bil opravljan, in po krivizi kake hudobije obdolshen. — Neki nevredin duhovin je bil namenjen sa shkofa isvoljen biti; ali s. Vinzenz, ki je njegovo nevrednost posnal, se je terdno nasproti postavil, in je leto isvoljenje vbranil. Na to je duhovin, is jese in sovrashstva, soper Vinzenza grosno hudobno opravljanje snajdil, in po zelim mestu Parisu rastrosil, tako, de je tudi kraljizi na snanje prishlo; ali ona, ki je Vinzenza dobro posnala, ni nizeh verjela. Kadar ga je po tem vidila, mu je povedala, kaj je soper njega slisnala. Vinzenz pa je ponishno odgovoril: Šposnam, de fim velik gresnik. — Na to mu je kraljiza rekla, de naj

se pred ljudmi opravizhi in naj svojo nedolshnost skashe. Ali f. Vinzenz ji je odgovoril: Sej so Jesusa s he vezbih hudobij obdolshili, pa ni besede pregovoril, de bi svojo nedolshnost skasal.

Boshja flushabniza Šerafina se ni nikoli isgovarjala, kadar je bila kakiga pregreshka po krivim obdolshena. Enkrat jo je njeni vikshi ojstro posvaril. popolnoma po nedolshnim; ali ona ni nobene besede odgovorila, in bi bila tudi per tem ostala, ko bi ji ne bil njeni vikshi na sadnje pod pokorshino sapovedal, mu na tanko povedati, kako je bilo. Is njenih besedi je kmalo previdil, de je popolnoma nedolshna, in mu je bilo shal, de jo je tako ojstro posvaril.

„Vzhafi povsdigne dusho to bolj visoko, ko „se ne isgovarja, desiravno je po krivim obdolshena, kakor deset pridig; sakaj s' tem, ko se „ne isgovarja, se navadi v' nemar pufhati po „svetno zhasht, in sa to ne marati, zhe se vezh „hudiga kakor dobriga od nje govori. Kdor se „navadi per takih perloshnostih molzbati, se mu „na sadnje sdi, kadar flishi soper sebe hudo go „voriti, de od kakiga drusiga govoré, ne pa od „njega.“ — Tako govori f. Teresija.

Pater (ozhe) Alvarez, spovednik f. Teresije, je bil po krivim obdolshen velikiga greha, in je bil savolj tega v' velikim sberalishki duhovnov ozhitno in hudo posvarjen; ali on ni nobene besede pregovoril sa svoje opravizhenje; in tudi po tem ni nikoli od tega govoril: — Gospod Bog mu je po tem sato lepo ponishnost velike ozhitne gnade dodelil.

V shivljenji svetih pufhavnikov se bere od f. Evlogja, ki je bil neisrezheno ponishin in kro-

tak, tako de ni nikoli nizeh odgovoril, kadar je bil kakiga pregreshka po krivim obdolshen; satorej so se bili drugi pufhavniki, ki so bili sanikerni v' dopolnjenji svojih dolshnost, navadili, vso svojo sanikernost in pomankanje na Evlogja vrezhi; in ker se on ni nikdar nizeh odgovarjal, ki je vesel bil, po krivizi terpeti, je vikshi le smiram njega svaril in pokoril, in on je s' velikim veseljem vse te pokore opravljal. Kadar so pa stari Patri (ozhetje) tistiga kloshtra vidili, de je Evlogi smiram svarjen in pokorjen, in de se vender nizeh ne poboljsiha, so vikshiga profili, de naj ga is kloshtra is-shene. Vikshi je bil pa svet in moder mosh, in se je vselej popred s' Bogam posvetoval, predinj je kaj storil; je tedaj tudi to rezh Bogu perporozhil, in ga je ponishno profil, de naj ga rasvetli in mu na snanje da, kaj de naj s' tem zhlovekam stori. — Bog je njegovo molitev vslifshal in mu je dobro misel dal. Vikshi je tedaj vse svoje menihe vkup poklizal, in jim je sapovedal, de naj vsak svojo shtorijo pernese, na kateri po nozhi leshi. In kadar so bile vse pernesene, je sapovedal, velik ogenj vshgati, in vse te shtorije v' oginj vrezhi. To se je sgodilo, in vse shtorije so do zhihiga pogorele, le Evlogjeva je zela ostala. — Na to so vsi na kolena popadali in so Boga odpushenja profili, ker so tega svetnika tako dolgo po krivim sodili. — Š. Evlogi pa je tako shaloštin bil, de je leto lepo perloshnost, sanizhevan biti, sgubil, de ni mogel vezh v' tem kloshtru ostati, ampak pervo nozh po tem je skrivej is kloshtra shel, in se je deljezh v' pufhavo podal, kjer ga nikoli vezh nobedin vidil ni.

„Med nar boljshimi perpomozhki, po kterih se ponishnost sadobi, je tudi ta, de se zhlo-
 „vek prav od tega preprizha, de je le toliko
 „vredin, kolikor pred *Bogam* velja, in nizh
 „vezh.“ — Tomash Kempzhan.

Š. Franzishk Šalesi je bil od te resnize popolnoma preprizhan; sato mu pa tudi nizh ni bilo na tem leshezhe, zhe ga ljudje zhašté ali sanizhujejo, ampak le Bogu je dopasti shelel. Kadar je bil od svojih sovrashnikov gerdo in popolnoma po krivim opravljan, je rekel: Bog daj, de bi moja nedolshnost nikoli ljudem na snanje ne prishla, she na sodnji dan ne, in de bi na vekomaj skrita ostala v' vsigavedni modrosti boshji! — In rekel je tudi: Ko bi mi Bog po svoji milosti dal kako pravizhno dobro delo storiti; ali ko bi Bogu dopadlo, se moje slabosti poslushiti sa kako dobro delo; bi bil vesél, ko bi nikdar snano ne bilo, in ko bi Bog na sodnji dan, kadar bo vse nashe djanje na svitlobo prishlo, vse moje dobre dela pred ljudmi skril, moje grehe pa vsm ljudem pokasal.

„Vsi tisti, ki so resnizhno sheleli si ponishnost perdobiti, so si mozhno persadevali, se ponishevanja navaditi, in so ga vedno iskali, ker so vedili, de po tej poti se nar loshej in nar préd k' pravi ponishnosti pride.“ — Tako uzhi s. Bernard.

Š. Kamil je vedno iskal ponishevanje in sanizhevanje, ker je shelel ponishnost sadobiti. Toraj je nar raji niske opravila opravljal; in desiravno je poglavar svojiga réda ali ordna bil, je velikokrat per misi drugim stregil, je po jedi posodo pomival, je rad krish per pogrebih

nosil, in vzhafi tudi pare; in si je, kjer je le kako perloshnost najdil, v' ponishevanji vadal, sato je pa tudi tako gotovo in stanovitno ponishoft sadobil.

Š. Rosa is Lime v' Ameriki je vsak dan nar nishi opravila v' hishi opravljala, kakor nar manjšhi dekle; in ne sadovoljna s' tem je she vezh drusih perpomozhkov ponishnosti snajdila. Bila je namrezh dekla v' hishi njenih starishev, ki je bila huda in neusmiljena. In š. Rosa je vse sanizhevanje in preganjanje, ki ga je od té hudobne dekleta terpela, vsa v' boshjo voljo vdana prenesla; in tako je leta svetniza s' posnemanjem Jesufoviga ponishevanja k' veliki in resnizhni ponishnosti prishla.

Š. Janes Klimak perpoveduje od pufhavnika, ki je resnizhno shelel, pravo ponishnost sadobiti, pa je imel veliko skushnjav preštati, ker ga je hudobni duh smiram s' to mislijo motil, de je boljshi in bolj svet, kakor drugi. De bi se tedaj tem skushnjavam vbratil, in se vedno ponisheval, si je sapisal na sid svoje zelize lete lepe besede: *Popolnama ljubessin. Nar vikshi molitev. Duh pokore. Nespremenljiva krotkost. Nepremagana poterpeshljivoft. Angeljska zhistoft. Nar globokejshi ponishnost. Otroshko saupanje. Neutrudena pridnost. Nar vezhi podvershenje.* — Kadar so mu tedaj prevsetne skushnjave in misli v' glavo prishle, je rekel sam sebi: Poglejmo in premislimo, zhe je to res; — in je shel brat besede, ki so bile na sidu sapisane. — *Popolnama ljubessin.* Moja ljubessin je majhna, ni popolnama, ker she slabo od svojiga blishnjiga

govorim. *Nar globokejšhi ponishnost.* Té jest nimam; bi bil vesel, ko bi globoko imel. *Angeljska zhiftoft.* Kako je moja zhiftoft angeljska, ker se she v' nespodobnih mislih radovoljno mudim. *Nar vikshi molitev.* Té spet nimam, ker med molitvijo velikokrat v' kej drusiga mislim. *Dah pokore.* Tega ni v' meni, ker fi v' vsih rezheh tako skerbno streshem. *Nespremenljiva krotkost.* Té tudi nimam, ker me vsaka majhna sopernost prezej vjesi; i. t. d. Š tem ponishevanjem fi je kmalo vse prevsetne misli pregnal, in se je v' pravi ponishnosti poterdil.

„Ponishnost mora smiram s' ljubesnijo do „Boga in do blishnjiga sklenjena biti, fizer ni „prava kershanska ponishnost. Le sato moramo „ponishevanje iskati in radovoljno prejeti, de bi „Bogu dopadli, in Jesusu Kristusu podobni postali. „Zhe niso nasbi namenili taki, ne bo nasha ponishnost nizh boljshi, kakor je ponishnost ne- „vernikov.“ — Š. Franzisbk Šalesi.

Š. Hieronim pishe od s. Pavle, de je slishala, kako sanizhljivo ljudje od nje govore, in de pravijo, de je nora, in de bi ji bilo treba luknjo v' glavo narediti, de bi se njena norost is-kadila. — Ali ona na vse to ni drusiga nizh odgovorila, kakor te besede s. Pavla: *Mi smo neumni savolj Kristusa.*)* In je tudi djala: Kristusu so she hujshi rekli, kakor meni: *Hudobniga duha ima in snorel je; kaj ga poslushate.**)*

*) 1. Kor. 4, 10.

**) Joan. 10, 20.

Druga jablana.

Pokorshina.

„Vsi imamo vezh nagnjenja k' sapovedo-
vanju, kakor k' pokorshini; in vender je go-
tovo, de je boljshi podloshin in pokorin biti,
kakor sapovedovati. In ravno sato shelé vse po-
boshne dushe v' pokorshini shiveti; in pod-
loshnost je njih nar vezhi veselje.“ — Tako
govori f. Franzisk Salesi.

Leta svetnik je tudi v' djanji pokorshino
visoko zhaštil. Desiravno je bil shkof, je bil
vender svojimu flushabniku v' vsih domazhih
rezheh popolnoma pokorin, kakor ko bi bil on
flushabnik, njegov flushabnik pa gospodar.

„Med darovmi, ki fim jih od Boga prejela,
ga posebno sahvalim, de mi je dal sheleti po-
korshino; sakaj v' pokorshini nar vezhi trosht
in dushno veselje najdem, ker nam je Jesus
(s' besedo in v' djanji) leto zhednost tolikanj
perporozhil.“ — Š. Terefija.

Jesurova pokorshina je nashe svelizhanje.
Ozhe, ne kakor jest hozhem, ampak kakor ti
hozhesi; pravi Jesus na oljski gôri, in se poda
radovoljno v' britko terpljenje sa nashe odre-
shenje in svelizhanje. — *Pokorin* je bil do smerti
na krishi, *sato* ga je Bog povikshal, in mu je
ime dal, ki je zhes vse imena. *).

*) Fil. 2, 8. 9.

„Pokorshina je pokora *uma*, satoraj je Bogu „bolj prijetna, kakor *telesne* spokorne dela. „Bolj prijetno Bogu flushish s' pokorshino, kakor „s' drugimi dobrimi deli.“ — Tako govori f. Janes od Krisha.

V' shivljenji svetih pushavnikov se bere, de so prishli shtiri pushavniki pred svojiga vikshiga, in vsak mu je mogel zhednosti svojih tovarshev povedati. Is tega je vikshi sposnal, de prvi se je vedno postil; drugi ni na nobeno rezh navesan bil, ampak je vse zhasne rezhi sanizheval; tretji je imel gorezho ljubeshin do blishnjiga; zheterti je bil dva in dvajset let pod pokorshino. — Kadar je vikshi to flushal, je rasfodil, de je kershanska popolnamost zhetertiga vezhi, kakor unih treh; sakaj leti trije so po svoji lastni volji dobre dela opravljali; zheterti pa je bil svojo voljo popolnama saterl, in jo je bil volji svojiga vikshiga podvergel.

„V' pokorshini je vezh saflushenja, kakor „v' nar ojshtrejshi pokori; sakaj ni je ojshtrejshi „pokore na svetu, kakor je ta; svojo voljo vedno „v' podloshnosti in pokorshini dershati.“ — Tako „govori spokorna f. Katarina is Bolonje.

Od f. Dositeja se bere, de ni samogel nobeniga posebniga spokorniga dela opraviti, ker je bil preflab in bolehin; in de she tega ni samogel storiti, kar je bilo vsm spokornikam sploh sapovedaniga. Je tedaj sklenil prav pokorin biti in se s' pokorshino svelizhati. In je saref s' ponishno pokorshino na visoko stopnjo svetoosti prishel.

„Ena sama kaplja ponishne pokorshine je „vezh vredna, kakor velika posoda polna nar vik-

„shiga premishljevanja.“ — Š. Marija Magdalena de Pazzi.

Leta beseda je saref slato jabelko, in je vredna, premishljena in ohranjena biti. Ko bi jo pazh nekteri kristjani prav premislili, bi ne bili vezh tako svojoglavi sa kako posebno andoht po svoji lastni volji, ampak bi bili raji svojim duhovskim pastirjem pokorni, in bi imeli vezh saflushenja in menj nevarnosti. Kadar se ovza pase, koder sama hozhe, je kmalo volk salese in rasterga; kadar je pa pastirju pokorna in svešta, se volk ne upa bliso.

„Nasha nar vezhi srezha je dopolnovanje „boshje volje. Boshja volja pa se nikoli ne dopolnuje boljshi, kakor s' pokorshino, v' kateri „se snajde satiranje lastne ljubeshni in prostost „boshjih otrok. Satoraj najdejo poboshne dushe „táko veliko srezho in táko veliko veselje v' pokorshini.“ — Tako pravi s. Vinzenz.

Leta svetnik je neisrezhen shelel, boshjo voljo smiram dopolnovati; sato je pa tudi svešto vshim svojim vikshim, ne le duhovskim, ampak tudi deshelskim, popolnoma pokorin bil. Posebno je pa svojimu spovedniku tako pokorin bil, de si je vselej mislil, de mu Bog sapoveduje, kadar mu je spovednik kaj sapovedal.

Š. Marija Magdalena de Pazzi je neisrezhen ljubila pokorshino, ker jo je pokorshina varovala, de ni v' nevarnost prishla, svojo lastno voljo dopolnovati, ktere se je nesnano bala. Kadar je bila v' kakih velikih skushnjavah in dushnih teshavah, in vsha shaloftna, se je prezej rasveselila, kakor hitro ji je bilo kej pod pokorshino sapovedano.

„Veliko je svetnikov v' nebefih, ki so veliko-
 „vezh po poti pokorshine, kakor po poti mo-
 „litve v' nebefa prifhli.“ — Š. Franzifhk Šalesi.

Šveti uzhenik Bernard je bil ſhel obifkat
 bolniga ſpokornika, in ker je vidil, de ne bo
 mogel vezh dolgo ſhiveti, mu je rekel, de naj
 ſe v' ſerzu veſeli, ker bo ſkoraj is teſhav tega
 ſhivljenja v' veſelje vezhniga ſhivljenja priſhel.
 Bolnik mu odgovori: Saúpam v' boſhje uſmi-
 ljenje, in terdno vérujem, de bom ſkoraj Boga
 gledal. Š. Bernard, kadar je te beſede ſliſhal,
 ſe je bal, de bi leta ſpokornik ne imel pre-
 dersniga saúpanja v' boſhjo miloſt, in mu je
 tedaj rekel: Ljub moj brat! premifli kako ſi
 bil revin, predinj ſi k' nam priſhel. Bog ti je
 dal v' to hiſho priti, kjer ſi s' vſim preſkerbljen;
 in nameſti de bi s' hvaſeſhnoſtjo to ſpoſnal, ſhe
 gotovo miſliſh, de ti bo Bog tudi ſhe nebefhko
 kraljeſtvo dal. — Zhaſti vredni ozhe, mu odgo-
 vori bolnik, kaj niſte vi ſami vezhkrat pridigo-
 vali, de ſe nebefhko kraljeſtvo ne ſadobi s' bo-
 gaſtvam in s' imenitnoſtjo, ampak s' ponishno
 pokorshino? Na te beſede fim ſe vedno ſanaſhal,
 in fim tedaj vſakimu ſveſto pokorin bil, kateri
 mi je kej ſapovedal. Le vpraſhajte vſih mojih
 tovarſhev, vam bodo povedali, de je reſ tako.
 Sakaj bi tedaj terdno ne upal tega ſadobiti, kar
 ſte mi vi ſa pokorshino obljubili, namrezh ne-
 beſhko kraljeſtvo? — Na to ga je Š. Bernard
 ſhe bolj v' saúpanji poterdil, rekozh, de je po-
 korshina ſareſ dobra pot v' nebefa.

„Pokorshina je ſapopadek popolnamoſti, ſa-
 „popadek duhovſkiga ſhivljenja; pokorshina je
 „tudi nar menj teſhavna, nar menj navarna in

„nar krajshi pot do kershanskih zhednost, in do „konza vsih nashih shelja, to je, do vezhniga „svelizhanja.“ — Tako pishe modri Pater Alvarez.

Š. Teresija je bila od lete refnize perferzhno preprizhana, in je tedaj rekla, de ko bi ji Angelji kako rezh rasodeli, njeni vikshi pa bi ji kaj drusiga sapovedal, bi vselej raji po besedah vikshiga ravnala; sakaj pokorshino do vikshih nam je Bog v' svetim pismu sapovedal; *) tedaj je refniza nashhe svete vere, de moramo vikshim pokorni biti. To ne more nikdar smota biti; rasodenje pa je vzhasi goljivo. — In tako je tudi saref leta svetniza ravnala. Kadar je svoji-mu spovedniku kako rasodenje povedala, ki ga je imela, ji je spovednik vzhasi rekel, de naj ga le is misli spusti, in ga je prezej v' nemar pustila.

Š. Marija Magdalena de Pazzi je na smertni postelji rekla, de nobena rezh v' njenim zelim shivljenji, kteriga bo sdaj skoraj sklenila, jo tako ne veseli, kakor to, ko ji vest sprizhuje, de ni nikdar nobene rezhi po svoji lastni volji storila, ampak vselej le po volji svojih vikshih in spovednikov.

„Ker hudobni duh vidi, de pokorshina je „nar blishi in nar varnishhi pot do kershanske „popolnamosti, nam veliko isgovorov in teshav „na leto pot postavi, in vé tem isgovoram lepo „podobo dati.“ Pravi š. Teresija.

Š. Brigida je grosno rada spokorne dela opravljala; ali njen spovednik ji je vzhasi pre-

*) Rim. 13, 1. 2. I. Kor. 16 6. Tit. 3, 1.

povedal, to ali uno spokorno delo storiti; in se je prezej pokorshini svojiga spovednika podverglja, defiravno vzhafi s' teshavo, ker je mislila, de bo pred Bogam saflushenje sgubila, zhe kakiga spokorniga dela ne bo opravila. To je bila pa le smota, s' ktero jo je hotel skušhnjaviz od pokorshine odverniti. Usmiljeni Bog je tedaj svoji svesti flushabnizi, de bi jo v' sveti pokorshini bolj poterdil, to misel rasodel: Ko bi dva kristjana sklenila se zel dan postiti, in ko bi se prvi po svoji lastni dobri volji saref zel dan postil, drugi pa, po povelji svojiga spovednika, leta post opustil, bi prvi od Boga eno samo plazhilo prejel, drugi pa dva; eno namrezh sa svoje shelje, ki jih je imel, se postiti; drugo pa sa svojo pokorshino. — Leta misel je f. Brigido popolnoma v' duhovski pokorshini poterdila.

„Bolj ko se vidi, de se kristjan v' kaki rezhi „nozhe v' pokorshino podati, bolj je ozhitno, de „je to skušhnjava. Sakaj kadar nam saref Bog „kako misel v' serze da, nam vselej nar pervizh „pokorshino da.“ — Tako uzhi f. Teresija.

To se ozhitno vidi v' sgledu svetiga flushabnika boshjiga Jordana, ki je bil poglavar Dominikanarskiga réda ali ordna. Ko je ravno po opraviilih svojiga stanu okoli hodil, je v' mestu Piemontu mozhno sbolel, in ker v' tem mestu ni bilo nobene hishe njegoviga réda, ga je shkof nektare dni v' svojo hisho vsel, in ga je na lepo, mehko posteljo poloshiti vkasal. Ali leta spokorni flushabnik boshji ni hotel na tako mehki postelji leshati, ampak na tleh. Takrat je bil pod pokorshino nekiga vikshiga is svojiga

réda ali ordna, ki je bil is drusiga mesta poklizan, ker je bil uzhen sdravnik; in leta je bolniku pod pokorshino sapovedal, de se mora v' posteljo vlezhi, in mora na tanko vse storiti, kar mu bo sapovedal, fizer ne bo osdravil. Na to se je tedaj bolnik na posteljo vlegil. Ali hudobni skufhnjaviz ga je smiram motil, de se kaj taziga ne spodobi spokornimu kristjanu, in de bo s' tem veliko pohujshanja dal zelimu ordnu. Te misli so ga tako motile, de ni mogel vezh v' postelji ostati, ampak se je spet na tla vlegel, in je zelo nozh na tleh leshal, ker je menil, de so te misli boshje rasodenje. Sjutrej pride sdravnik, in se grosno sazhudi, ker svojiga bolnika na tleh najde, ki se ves trese od mrasa; in mu rezhe: Kaj je to? kaj hozhete sami sebe ob shivljenje perpraviti, ki se v' taki hudi bolesni na tla vleshete? — In s' velikim persadevanjem ga spet nasaj v' posteljo perpravi. — Ali skufhnjaviz ga she ni v' miru pustil; tako dolgo ga je motil, de se je drugo nozh spet na tla vlegel, ker je gotovo mislil, de je to boshja volja. Kadar je drugi dan sdravnik noter prishel, se je she bolj sazhudil, kakor v' pervizh, je bolnika s' ojstrostjo posvaril, in mu je pod pokorshino sapovedal, smiram v' postelji ostati. Na to mu leta svetnik odgovori, de ne ravna po svoji glavi, ampak po boshji volji, in de mu je Bog lete misli dal. Ali sdravnik, ki je bil sam tudi vikshi ravno tega ordna, in ki je dobro posnal skufhnjave hudobniga duha soper pokorshino, je bolniku rekel, de to gotovo ne more od Boga priti, kar je soper sveto pokorshino, ktero nam Bog tolikanj perporozha; in

de so to le skušnjave hudobniga duha, kateri sheli, pridniga flushabnika boshjiga is sveta spraviti, de bi ne mogel vezh sa boshjo zhašt na svetu storiti. Sadnjizh mu je rekel, de naj te misli, zhe mu bodo she prishle, sanizhuje in savershe, ker so le skušnjave hudobniga duha, sakaj Bog nam nikoli misel soper pokorshino ne daje. — To je leta flushabnik boshji svesto storil, se je popolnoma v' pokorshino podal, je po tem v' kratkim zhasu osdravil, in je svoje svete dela sa boshjo zhašt she veliko let na tem svetu opravljal, in sdaj na unim svetu plazhilo sa-nje vshiva.

„Kdor hozhe popolnoma pokorshino imeti, „jo mora v' treh rezheh pokasati: v' djanji, v' „volji, in v' mislih. *V' djanji* jo mora s' tem „pokasati, de prezej, in s' veseljem in na tanko „to opravi, kar mu vikshi sapové. *V' volji* jo „pokashe, kadar tudi sam nizh drusiga nozhe, „kakor kar hozhe vikshi. *V' mislih* jo po- „kashe, kadar tudi sam ravno to misli in sa „prav sposna, kar mu vikshi rezhe.“ — Tako pishe f. Ignazi Lojola.

Vikshi nekiga kloshtra, Šilvan po imenu, je posebno eniga svojih menihov perferzhno ljubil; in ker je slifhal, de so drugi savolj tega nejevoljni, jim je rekel, de jim bo pokasal, sakaj uniga bolj ljubi, kakor druge: Kadar so tedaj vsi menihi v' svojih zelizah bili, je vikshi prishel, in je vsaziga po imenu k' sebi poklizal; ali vsak se je nekoliko pomudil, predinj je is nje prishel, samo tisti, ki ga je vikshi ljubil, je prezej prishel, kakor je bil poklizan. Po tem je shel vikshi v' zelizo tega meniha, in je najdil

pisanje na misi, v' kterim sadnja zherka ni bila dokonzhana, sakaj leta pokorni mosh, kakor hitro je glaf svojiga vikshiga saflifhal, je prezej vstal in k' njemu prifhel, in se ni toliko pomudil, de bi bil zherko spisal. Po tem je Šilvan vsm svojim meniham rekel, de to, kar tega zhloveka Bogu in vikshimu tako dopadljiviga dela, je njegova velika pokorshina.

„Kdor hozhe saref pokorin biti, mora sra-
 „vin tega, de vselej stori kar se mu rezhe, tudi
 „stanovitno perpravljen biti, vse to voljno storiti,
 „kar mu bo v' prihodnje sapovedano, (zhe ne
 „bo soper boshjo postavo).“ — Š. Vinzenz.

Š. Franzifhk Kfaveri je v' Indji neisrezhenno veliko dobriga storil, ker je toliko nevernikov k' kershanski veri spreobernal; in je sravin tudi perferzhno veselje in nebeshki trosht obzhutil. Pa je vender smiram tako perpravljen bil, svojimu vikshimu pokorin biti, de je vezhkrat rekel, de ko bi v' sredi svojih misijonarskih opravil povelje dobil od svojiga vikshiga, de naj k' njemu pride, bi bil prezej Misijon sapustil, in bi bil k' svojimu vikshimu shel.

Velika je bila tudi pokorshina s. Feliksa. Kakor hitro je saflifhal kako povelje svojih vikshih, je prezej bil perpravljen in voljin vse storiti, kar so sapovedali, zhe je bilo tudi she tako teshko, fitno in veliko. Tako perpravljen je bil k' pokorshini, de so se mogli njegovi vikshi varovati, kadar je bil on prizhujozh, de niso kaj rekli, kar je bilo povelju podobno, sakaj fizer je pokorni Feliks prezej mislil, de mu je to sapovedano, in je kmalo sazhel po tem ravnati.

„Prava pokorshina se posebno v' tem pokashe, kadar zhlovek s' veseljem in bres vfiga isgovarjanja she zlo to stori, (po povelji svojiga vikshiga.) kar mu je soperno, in kar mu kako zhasno shkodo stori.“ — Tako pishe sveti flushabnik boshji, Rodriguez.

Š. Teresija je veliko sa boshjo zhasť in sa svelizhanje dush storila, in tudi veliko klosh-trov is-sidala, ali vse je pod pokorshino svojih vikshih storila; in po svoji volji ni nikdar nizh storiti hotla. — Enkrat je bila dobro delo sa boshjo zhasť in sa svelizhanje blishnjiga sazhela in je bila s' velikim persadevanjem she deljezh v' tem delu prishla; kar je povelje od svojih vikshih dobila, de naj to delo pustí; in ga je prezej pustila, bres odgovarjanja.

Od svetiga Feliksa se bere, de je bil smiram perpravljen svojo voljo, svoje shelje in svoje spokorne dela na stran pustiti, is pokorshine. — Vzhasť so poboshni kristjani, možno navesani na kake posebne andohti in spokorne dela, in jih tudi na besedo spovednika ne sapusté, ker mislijo, de bodo s' tem veliko dushno shkodo ter-peli, de bodo na poti pokore in kershanske popolnamosti nasaj shli, de bodo blishnjiga pohujshali i. t. d. — Š. Feliks je saflushenje svete pokorshine bolj sposnal kakor tisti, kateri hozhejo le po svoji volji dobre dela opravljati. Karkoli so mu njegovi vikshi ali spovedniki storiti sapovedali, je storil; in kar so mu prepovedali, je opustil, bres vfiga odgovarjanja, in je sravin smiram vesel in mirin bil, ker je vedil, de je Bogu pokorshina bolj prijetna, kakor druge dobre dela. — Š. Feliks je imel navado

smiram boš hoditi, sa pokoro in is ponishnosti. Kadar je pa she star in slab postal so njegovi tovarshi vikshiga profili, de naj mu sapové, de naj obut hodi. To se mu je gotovo grosno britko sdelo, ker je možno shelel, do konza svojiga shivljenja v' tem spokornim delu ostati; ali vender se je prezej obul, in ni nobene besede pregovoril, tudi ni nikoli poprasheval, kdo je vikshimu to misel dal, in si ni glave vbijal s' tem, kaj bodo ljudje rekli, ki ga bodo vidili, de sdaj vezh v' taki pokori ne shivi, kakor popred. — Ni zhudi, de je tako pokorin kristjan na tako visoko stopnjo kershanške popolnamosti in svetosti prishel.

„Kdor je saref pokorin, nobeniga raslozhka „med rezhmi ne dela, in tudi ne pravi, de „bi raji to, kakor uno opravilo imel; sakaj „refnizhno pokorin zhlovek drusiga nizh ne „sheli, kakor to svešto in dobro opraviti, kar „mu je sapovedano, (zhe le ni soper boshjo „postavo).“ — S. Bernard.

Š. Hieronim pishe, de kadar je bil shel pufhavnike obiskat, je vidil pufhavnika, ki je po sapovedi svojiga vikshiga vsak dan dvakrat velik kámin na ramo vsel, in ga je tri milje deljezh nefil; in je bilo she ofem let, kar je to delal. Š. Hieronim ga je vprashal, kako samore tako nepotrebno in teshavno rezh tako dolgo opravljati. Pufhavnik mu je odgovoril, de to s' tako veselim serzam opravlja, kakor ko bi bilo she kako imenitno in zhaftitljivo delo; sato ko mu je sapovedano. — Pokorne dushe, pravi dalje š. Hieronim, si per Bogu veliko saflushenja sadobé, sakaj one njegovo voljo v' pokorshini

dopolnjujejo. — In tudi pravi, de kadar je to vidil, je take shelje do pokorniga shivljenja v' svojim serzu obzhutil, de je po tem tudi on pufhavnik postal.

„Kdor ima pravo pokorshino, ne dopolnjuje „le volje prijasniga in prijetniga vikshiga, kateri „velikovezh s' proshnjami, kakor s' ojstrimi be- „sedami sapoveduje; ampak se podvershe tudi „pod jarm vikshiga, ki je ojster, hud in nev- „shezhin, kterimu se nikoli vstrezhi ne more. „To se pravi zhisto vodo sajemati, ktera tezhe „is gerla shelesniga leva.“ — Tako pravi f. Franzishk Šalesi.

Š. Franzishka Fremiot je vezhkrat rekla, de bi bila raji pokorna nar nevednisthi in nar nishi sestri, ktera bi jo prav pokorila, in bi ji ojstro in hudo sapovedovala, kakor pa nar modrejshi, nar boljshi in var vikshi; *sakaj kjer je menj od stvar, tam je vezh od stvarnika.* — To se pravi, de modrimu in svetimu vikshimu smo she savolj njegove modrosti in svetosti radi pokorni; kdor je pa nespametnimu in hudobnimu vikshimu pokorin, (v' vsih rezheh, ktere niso soper boshjo voljo,) je le savolj Boga pokorin.

Š. Atanasi sprizhuje, de so si kloshterfski ljudje v' starih zhasih vezhidel ojstriga in nevshvezhniga vikshiga isvolili, kateri ni bil nikoli s' njih djanjem sadovoljin, in jih je vedno svaril. In pravi, de bolj ko je vikshi fitin in nevshvezhin bil, bolj so mu bili s' veseljem pokorni, ker so vedili, de bodo s' tako pokorshino vezhi saflushenje pred Bogam imeli.

Š. Katarina is Bolonje je shelela, de bi ji

njena vikshi smiram s' ojštrošjo sapovedovala, in de bi ji teshavne dela dajala. Sakaj pokorin biti v' lohkih in prijetnih rezheh, je vezhkrat rekla, je dobro; ali pokorin biti v' teshkih rezheh, in pokorin biti vikshimu, ki je nevshezhin in ki s' ojštrošjo sapoveduje, to napolne dušo s' zhednostmi, in jo s' Bogam sedini.

„Dokler sam sebe ne premagujesh, in dokler tako deljezh ne pridešh, de ti bo vse enako, naj bo tvoj vikshi kakorshin hozhe; nikar ne misli, de si v' pravim duhovskim shivljenji vterjen.“ — Tako govori f. Janes od Krisha.

Š. Franzishk Šerafinski je rekel, de med velikimi gnadami, ki jih je od Gospoda prejel, je tudi ta, de je ravno tako perpravljen, nar mlajshimu in nar sadnjimu, ki je komaj eno uro v' rédu ali ordnu, pokorin biti, kakor nar vikshimu in nar starshimu.

„Zhe hozhesh resnizhno pokorin biti, ne smesh na imenitnost, ali na djanje in sadershanje svojiga vikshiga gledati, sakaj fizer bosh boshjo pokorshino sa zhloveshko samenjaj, ker bosh vikshimu le savolj tega pokorin, kar na njem vidish, ne pa savolj Boga, ki ga ne vidish, ali ki ti skosi usta tvojiga vikshiga sapoveduje.“ — Š. Janes od Krisha.

Nash Gospod Jesuf Kristuf nas uzhi, de vsa oblast je od sgoraj doli dana; in nam sapoveduje, de naj vikshim, posebno pa duhovskim uzhenikam, pokorni bomo, tudi takim, ki sami niso svesti flushabniki boshji, ki sami tega ne storé, kar drugim storiti sapovedujejo. *) — V' ta-

*) Mat. 23, 3.

kih okolifhinjah je pokorshina ſhe bolj zhifſta in Bogu dopadljiva, ker le is vere in is ljubesni do Boga pride.

„Kadar ti tvoj vikſhi kej ſapoveduje, fi „prezej miſli, de ne govori on, ampak Bog; „de tedaj vikſhi ni drusiga, kakor trobenta, ſkosi „ktero glaſ boſhji do tvojih uſheſ pride. Leta „miſel je kljuzh k' pravi pokorshini, in po tej „miſli ſo ſveſti flushabniki boſhji tako radi po- „korni, in ne delajo nobeniga raſlozhka med „vikſhimi, ampak ſo ravno tako pokorni nar „ſadnjimu, kakor nar imenitniſhimu; in ravno „tako tiſtim, ki niſo poboshni, kakor tiſtim, ki „ſo nar poboshniſhi; ſakaj ne gledajo na imenit- „noſt, ne na ſhivljenje vikſhiga, ampak vidiſo „v' njem le Boga, kateri je ſmiram in povſod „ravno tiſti nar ſvetejſhi in nar mogozhniſhi.“
— Pater (ozhe) Rodriguez.

Š. Alojsi je ſprizhuval, de ſe ne vé ſpom- niti, de bi bil kdeſ nar manjſhi ſapoved ſvojih vikſhih prelomil. Njegova pokorshina je bila tako velika in ponishna, de je vratarju in nar ſadnjimu flushabniku ravno tako pokorin bil, kakor nar vikſhimu v' hiſhi.

Šveta flushabniza boſhja ſeraſina je imela vzhaf nevedniga in nepremiſhljeniga ſpovednika; ali vender mu je bila ravno tako ſveſto pokorna, kakor nar modrejſhimu in nar ſvetejſhimu; in je vezhkrat rekla, de kakor hitro ſpovednik ne ſapoveduje pregreſhnih rezhi, ſe mora enimu kakor drugimu pokorin biti.

„Zhe ti kdeſ pridejo v' glavo miſli in ſkuſh- „njave ſoper pokorshino, nikar jih ne poſlu- „ſhaj, deſiravno ſe ti ſdi, de ſo lete miſli pra-

„vizhne; saversi jih ravno tako, kakor bi nežhiste „misli, ali pa misli in skušnjave soper sveto „vero savergel.“ — Tako uzhi f. Janes Klimak.

To je na tanko dopolnila sveta slushabniza boshja Šerafina. Njen spovednik ji je bil per-volil, vsak dan k' svetimu obhajilu iti; po tem je v' drugo mesto shel, in Šerafina je bila dolgo zhasa odlozhena od svojiga praviga spovednika, ali perpushtenje vsak dan k' svetimu obhajilu iti, je she smiram od svojiga spovednika imela; sravin pa ji je bil perporozhil, vsak dan du-hovniga vprashati, zhe sme danf sveto obhajilo prejeti; ali leta duhovin ji je velikokrat to pre-povedal; in ona mu je bres vsiga odgovarjanja, desiravno s' veliko shaloftjo, pokorna bila. Posebno je enkrat per sveti mashi neisrezhene shelje imela do svetiga obhajila; in sdelo se ji je, de Jesusa vidi, ki jo vabi k' sveti misi; ali vender ni hotla perstopiti, ker je premislila, de to, ki Jesusa vidi, ki jo k' sveti misi vabi, je more-biti le smota in skušnjava; duhovska pokor-shina pa v' tej rezhi ne more nikdar smota biti.

„Ali vesh, od kod to pride, de jih je veliko, „ki imajo oblubo pokorshine in ki vsak dan ve- „liko del is pokorshine storé, pa vender nikdar „prav v' tej zhednosti vterjeni niso? To pride „od tod, ker ne premislijo, de volja njih vik- „shiga je boshja volja, in tedaj niso vselej savolj „Boga pokorni, ampak so pokorni vzhafi is tega „namena, in vzhafi is drusiga; in ker tedaj niso „smiram is ravno tistiga namena (savolj Boga) „pokorni, tudi nikoli ne morejo v' pravi sveti „pokorshini poterjeni biti.“ — Tako pishe Pater (ozhe) Rodriguez.

Š. M. Magdalena de Pazzi ni nikoli razlozhka delala med vikshimi, ampak je le smiram mislila, de ji Bog skosi njih usta govori; in ni is nobeniga drusiga namena pokorna bila, kakor is tega, de bi boshjo voljo dopolnila. Satoraj je tako rada in bres odgovarjanja vse storila, kar ji je bilo sapovedano.

„Nikar nikdar ne premishljuj in ne sodi „poveljev svojih vikshih, sakaj so to in to sapovedali, in zhe bi ne bilo bolji, ko bi bili ka- „ko drugo povelje dali. To premishljevati ni „opravilo podloshniga, ampak vikshiga.“ — Tako uzhi s. Hieronim.

Bil je poboshin sholar desete shole, kteriga so fi nekteri njegovih tovarshev radi od vikshiga sprofil, de je s' njimi shel, kadar so se sprehajat shli. In tako se je pergodilo, de je vzhafi po trikrat ali shtirikrat na dan mogel na sprehod iti, vzhafi v' veliki vrozhini. Eden njegovih tovarshev, kterimu se je leta pokorin mladenizh smilil, mu je rekel, de bi imel vezh previdnosti imeti in se bolj varovati, fizer bo sbolel, zhe bo tolikokrat vun shel v' taki vrozhini. Na to je poboshni mladenizh lep odgovor dal, ki je spominja vredin; rekel je namrezh: Ljub moj brat! previdnost moram tistimu pustiti, ki mi sapoveduje, jest pa drusiga nimam storiti, kakor pokorin biti.

Lepe sglede ponishne pokorshine je tudi sveta boshja flushabniza Šerafina svetu sapustila, in spominja in posnemanja vredne so besede, ktere je ona navajena bila isrezhi, de se je v' sveti pokorshini bolj poterdila. Kadar ji je bilo namrezh kej teshavniga in soperniga sapovedano,

ni nikoli poveljev svojih vikšhjih premišljevala, sodila ali sametovala, ampak je pred podobo krishaniga Jesufa pokleknila, je njegove noge kufnila in rekla: *Pokorin je bil do smerti!* *). — Te besede so jo tako poterdile, de je prezej vstala, in bres odlashtanja storila, karkoli ji je bilo sapovedano.

„Kdor hozhe saref pokorin biti, ne stori „sadoſti, zhe le to opravi, kar mu je pod pokorſhino sapovedano, ampak mora to tudi bres „odgovarjanja opraviti, in mora terdno verovati, „de to, kar mu je sapovedano, je nar boljſhi „in nar popolniſhi rezh, ki se samore storiti, „deſiravno se mu sdi, ali deſiravno vé, de ni „tako.“ — Tako uzhi ſ. Filip Neri.

Ko bi nam kdo kako saref pregreſhno rezh sapovedal, bi je nikakor ne ſmeli storiti; sakaj to bi bilo ſoper boſhjo voljo; in Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor vſim ljudem. **) S. Filip Neri tukej le od takih rezhi govori, ki ſo perpuſhene, pa ſame na ſebi nepotrebne, in vzhafi zlo neſpametne viditi, in ſo ſame na ſebi saref bres ſafluſhenja. Ali kadar ſo is pokorſhine ſavolj Boga ſtorjene, ſo dobre dela, in nam veliko ſafluſhenja perdobé, zhe jih ſveſto opravimo. In v' takih rezheh ſe mora podloſhin kriſtjan ſvojimu vikſhimu pokorniga ſkasati bres odgovarjanja, deſiravno miſli, de je to povelje neſpametno, ali vſaj nepotrebno.

V' ſvetim piſmu ſe bere, de je Jeſuf ſlepimu zhloveku ozhi s' blatam pomasal, in mu

*) Filip. 2, 8.

**) Djanje Ap. 5, 29.

je rekel, de naj se gre v' bajer Šiloe vmit. Ta zhlovek bi bil lahko rekel: To je bolj perpravno, pogled vseti, kakor dati. Ali pokorin je bil besedi Jesufovi bres sojenja, in je pogled sadobil.

Neki klofhterski vikshi je imel navado, svojim podloshnim, (de jih je v' ponishnosti in v' pokorshini vadal,) sgled klofhterskiga ofla pred ozhi postaviti. Poglejte tega ofla, jim je rekel, in posnemajte njegov sgled: Ne isvóli si sam téga, kar nófi; ne hódí po potih, po kterih on hozhe; in ne pozhiva, kader sam hozhe, ampak storí, kar drugi hozhejo. In tako ravnà popolnoma po volji svojiga stvarnika; tode bres vfiga saflushenja, ker svojiga stvarnika ne sposna. Vi pa, ljubi moji bratje, bote imeli neskonzhno veliko saflushenje, zhe bo vasha pokorshina ponishna, popolnoma in savolj Boga storjena.

„Kdor pod pokorshino shivi, naj se boshji „previdnosti prepusti, de naj s' njim ravna po „vikshim, kakor s' merlizhem. Merlizh nizh „ne vidi, ne slifhi, se ne odgovarja, se ne per- „toshi, in nobeniga raslozhka med eno ali drugo „rezhjo ne dela, ampak se pusti prenashati in „obrazhati, kamor kdo hozhe in kakor hozhe.“ — Tako govori s. Ignazi Lojola.

Pokorshina ni le klofhterskim ljudem, ampak vsm kristjanam sploh sapovedana; Bog nam vsm pravi, de mu je pokorshina bolj dopadljiva, kakor dar.*) — Kdor flushi, naj bo svojimu gospodarju in svoji gospodinji v' vseh rezheh, ktere niso soper boshjo voljo, ravno tako po-

*) I. Kralj. 15, 22.

korin, kakor bi imel Bogu pokorin biti; in bo imel veliko saflushenja per Bogu. Kdor pa ne flushi, mora vsaj pod duhovsko pokorshino shiveti. Duhovsko pokorshino je Jesus svojim poslushavzam in vsem kristjanam sapovedal, ker jim je rekel, de karkoli jim bodo duhovski uzheniki sapovedali, naj vse storé *) — Toraj je srezhin tisti kristjan, kateri v' svojim pridigarji in v' svojim spovedniku ne vidi in ne flisli zhloveka, ampak Boga; in mu po tem tudi pokorshino skasuje.



Tretja jablana.

Poterpeshljivost.

„Zhe se ti sdi, de do sdaj she nifi nizh „terpljenja prestati imel; je gotovo, de she nifi „sazhel, pravi flushabnik boshji biti, sakaj sveti „Apostelj Pavel pravi, de vsi, kateri hozhejo po „boshno v' Kristusu Jesusu shiveti, bodo pre „ganjanje terpeli.“ **) — Tako govori sveti uzhenik Avgufhtin.

Zerkvene sgodbe od prvih tri sto let po Kristusovi smerti, in shivljenje svetnikov, so polne sgledov, kateri poterdujejo lete besede. — Kristus sam je mogel préd terpeti, in po tem je shel v' svojo zhaft. ***) — Le po velikim terp-

*) Mat. 23, 3.

**) 2. Tim. 3, 12.

***) Luk. 24, 26.

ljenji moramo priti v' boshje kraljestvo, *)
 so Aposteljni pervim in vřim kristjanam rekli.

„Ker nam je řin boshji le po velikim terpljenji svelizhanje sadobil, nař po tem uzhi, de „nobena rezh na řvetu ni tako Bogu v' zhařt, „in nařhim duřham v' svelizhanje, kakor voljno „terpljenje. Sareř je terpljenje is ljubesni do „Boga pot reřnize, *pot svelizhanja*. Torej kdor „samore vezh terpeti, naj vezh terpi, in bo nar „řrezhnish. Kdor se pa prevezh terpljenja ogiblje, „ři ne bo nikoli veliko perdobil sa vezhno shivljenje.“ — Tako piřhe ř. Teresija.

Leta řvetniza je tudi v' djanji řkasala, kako řisoko je terpljenje zhařtila, in kako ga je řhelala. Kakor je posřvetnim kristjanam shivljenje polno terpljenja soperno, ravno tako je bilo řveti Teresii shivljenje bres terpljenja soperno. Toraj je smiram Boga prořila, de naj ji terpljenje, ali pa řmert pořhlje; ni ji bilo shiveti bres terpljenja. — Bog nam daj, njene besede prav premisľiti, in njeno djanje posnemati.

„Ne řhelim řhe kmalo umreti in v' nebefa řiti, sakaj v' nebesh ni nizh terpljenja. řhelim řhe dolgo shiveti in terpeti sa řvojiga preljubiga řhenina. Ne řhelim le kratkiga terpljenja, kakor řo ga marterniki preřtali; ampak řhelim řvelik kup vřiga hudiga in soperniga: preganjanje, obrekovanje, nesřezhe, in vse sopernosti in grenkořti, kolikor jih le samorem prejeti.“ — Tako je rekla vezhkrat ř. M. Magdalena de Pazzi.

In kakor je govorila, tako je tudi misľila in ravнала. Bog je njene řhelje dopolnil, in ji

*) Djanje Ap. 14, 21,

je dolgo in hudo bolesin poflal, v' kateri je grosno veliko terpela; pa vezh ko je terpela, vezh je shelela terpeti, V' njeni sadnji bolesni ji je nekdo veliko krivizo storil, ali ona je ni le s' poterpeshljivostjo, ampak tudi s' veseljem prejela; in je rekla, de je vesela, de ni she umerla, de ni lete lepe perloshnosti sgubila, krivizo terpeti.

„Pot v' nebefa je voska. Kdor hozhe po „tej poti varno hoditi, mora iti prasin, in se „mora na palizo krisha opirati; to je: ne sme „svojiga serza na posvetne rezhi navesovati, in „mora perpravljen biti, vse is ljubeshni do Boga „voljno terpeti.“ — Tako govori f. Janes od Krisha.

Satorej je Jesus bogatimu mladenzhu svetoval, de naj vse svoje premoshenje ubogim da, in de po tem naj pride in sa njim hodi. *) — In je djal, de kdor hozhe sa njim hoditi in sa njim v' nebefa priti, mora svoj krish vsak dan na ramo vseli, in tako sa njim hoditi. **).

Od nekiga svestiga flushabnika boshjiga se bere, de je od Boga s' posebnimi gnadami obdarovan bil, in de je v' velikim miru, troshtu in dushnim veselji shivel, tako de se je sazhel bati, de morebiti na unim svetu ne bo nobeniga veselja vshival, ker ga she na tem svetu tolikanj vshiva, in de ga morebiti Gospod Bog ne ljubi. Je tedaj Boga profil, de naj mu vse sladkosti in vse dushno veselje na tem svetu odvsame; in je bil uflifhan, sakaj pet let ni nobeniga nar

*) Mat. 19, 21.

**) Luk. 9, 23.

manjšhiga troshta, nobeniga rassvetljenja imel, ampak je bil smiram v' velikih teshavah in skufhnjavah, in v' vedni dufhni suhoti; tako de se je she Bogu smilil, in Bog mu je spet trosht in dufhno veselje poslal. Ali leta spokorni kristjan se je v' molitvi k' Bogu obernil in mu je rekel: Gospod! nobeniga veselja vezh ne shelim na tem svetu, in ne shelim, de bi v' moje serze kdej kej drusiga prishlo, kakor ti, o moja ljubeshin! Šej mi je to sadošti troshta in veselja, de se mi po tvoji presveti volji godi. — Te besede so Bogu mozhno dopadle; in njegov flushabnik sdaj na unim svetu vezhno veselje vshiva, ker na tem svetu sa zhasno veselje maral ni.

„O Gospod! kdor ti kej dopadljiviga storí, „mu kako terpljenje sa to povernesh. O kakó „veliko plazhilo je to sa tiste, ki te saref ljubijo, „posebno kadar jim je dano, to prav sposnati.“ — S. Teresija.

Bil je flushabnik boshji, ki je veliko dobriga storil; ali dostikrat ni drusiga povrazhila sa to imel, kakor sopernosti in opravljanje; in je vse to kakor posebne gnade boshje prejel, rekozh: Kadar vidim, de mi Bog na tem svetu nobeniga plazhila ne da, fim vesél; sakaj to je snamnje, de mi sa uno shivljenje vse plazhilo hrani.

„O dushe, ktere hozhete smiram v' miru „in troshtu shiveti, ko bi vedile, kako je Bogu „terpljenje dopadljivo, in koliko se po terpljenji „drusiga dobriga sadobi, bi nikdar v' nobeni „rezhi troshta ne iskale, ampak bi sposnale, de „je to velika srezha, krish sa Gospodam nositi.“ — S. Janes od Krisha.

Š. Vilhelm je enkrat lepe sanje imel, in je bil po tem možno v' poterpeshljivoſti poterjen. Vidil je namrežh angelje, ki ſo neisrezheno lepo krono pletli, in jih je vpraſhal, ſa koga jo delajo. — Sa-te jo delamo, ſo mu odgovorili; in kadar boſh ſadoſti na ſvetu terpljenja preſtal, bo dodelana. Vſako terpljenje, ki ga voljno poterpish, je lep drag kamin v' tvoji kroni.

Bog je bil ſveti Teresii rasodel, de tiſte duſhe ſo mu nar prijetniſhi, ktere imajo nar vezh teshav in terpljenja, zhe ga voljno terpe. In od tiſtiga zhala je leta ſvetniza do konza ſvojiga ſhivljenja tako ſhelela terpeti, de v' nobeni rezhi ni vezhiga troſhta in veſelja najdila, kakor v' teshavah in v' terpljenji; in kadar nizh terpeti ni imela, je bila ſhaloſtna, in je ſhelela umreti. Torej je imela ta pregovor: Goſpod, daj mi terpeti ali umreti!

„Vezh je vredna unzhā voljniga terpljenja, „kakor ſto tavſhent funton molitve. Vezh je „vredin en ſam dan na krishi, kakor ſto lét v' „andohti in v' drugih dobrih delih. Vezh je „vredna minuta v' ſopernoſti, kakor nebeshko veſelje pokuſiti.“ Pravi ſveta flushabniza boſhja Marija Viktorija.

Š. Angela je bila vpraſhana, kako ſamore teshave in ſopernoſti ſ' takim veſeljem prejeti in preterpeti; in je odgovorila: Verjemite mi, de nizh prav ne ſposnamo, kako je voljno terpljenje imenitno in ſaſluſhljivo; ſakaj ko bi to prav ſposnali, bi ſi edin drugimu terpljenje is rok tergali.

„Boljſhi je, en ſam krat is ſerza rezhi:

„Hvala Bogu! ali Bog bodi zhefhen in sa-
 „hvaljen! v' terpljenji in v' sopernostih, kakor
 „tavshent sahvalnih besedi isrezhi v' frezhi in v'
 „veselji.“ — Tako pishe Pater Avila.

Š. Franzisfhk Šerafinski je posebno v' eni
 svojih bolesin velike telesne bolezhine terpel.
 Kadar je to njegov tovarsh vidil, mu je rekel,
 de naj Boga prosi, de bi mu njegove bolezhine
 polajshal. Ali f. Franzisfhk je glavo perklonil
 in odgovoril: O Gospod! sahvalim se ti sa te
 bolezhine, ki jih terpim, in te prosim, de mi
 jih pomnoshi, zhe je tvoja sveta volja. In ktera
 rezh na svetu bi mi samogla bolj prijetna biti,
 kakor mi je to, de me terpeti pustish bres po-
 lajshanja; sakaj ravno to jest bolj shelim, kakor
 vse druge rezhi na tem svetu.

„Ko bi ti Gospod Bog dal mozh, mertve
 „k' shivljenju obudovati, bi ti veliko menj dal,
 „kakor kadar ti da kej terpeti. Sakaj ko bi ti
 „dal mozh, zhudeshe delati, bi ti njegov dolsh-
 „nik postal; kadar ti pa terpeti da, *on* tvoj
 „dolshnik postane. — In ko bi tudi nobeniga dru-
 „siga saflushenja v' terpljenji ne bilo, kakor le
 „to, de kej prestojish sa tistiga Gospoda, ki te
 „ljubi, ali bi ne bilo she to sadofti veliko pla-
 „zhilo? — Kdor ljubi, sapopade kaj pravim.“
 — Tako pishe f. Janes Krisostom.

Leta svetnik je tako dobro sposnal, koliko
 je pred Bogam vredno kerfhanfsko poterpljenje
 v' teshavah, de je rekel, de ne zhafti toliko
 svetiga Pavla samaknjeniga v' tretje nebefa, ka-
 kor sapertiga v' jezhi. In pravi, de ko bi mu
 bilo na isvólo dano, v' nebefih s' angelji, ali
 pa s' svetim Pavlam v' jezhi biti, bi si isvolil,

v' jezhi terpeti. — Šrezhna dušha, ktera tako sposna, kakor ta svetnik, de vezh ko kristjan na tem svetu voljno preterpi, vezhi bo njegovo veselje v' nebefih.

Shivljenje bres greha kolikor je mogozhe, Bogu mozžno dopade; she bolj dopadljive so mu dobre dela; ali nar dopadljivshi in nar prijetnishi mu je voljno poterpljenje v' teshavah. Jesus je bres vfiga greha shivel, je vedno dobre dela opravljal, in je sravin neisrezhenno veliko teshav voljno preterpel. Kdor tedaj, kolikor je mogozhe, bres greha shivi, in dobriga stori, kolikor samore, she nekoliko Jesusa posnema; kdor pa she sravin vse svoje teshave in sopernosti voljno preterpi, ga tako popolnoma posnema, kolikor je zhloveku na tem svetu mogozhe.

„To bi se imelo sa veliko nefrezho sposnati, „kadar kakimu zhloveku, ali kaki zeli drushini „vse po volji gre, in ko nima zlo nizh is lju- „hesni do Boga terpeti. Gotovo je, verjemite „mi, de zhlovek, ali zela drushina, ki nima „nizh terpeti, in ki ga vfi ljudje hvalijo, je bliso „padza.“ — Tako govori s. Vinzenz.

Kako je leta svetnik od tega, kar tukej pravi, sam preprizhan bil, sprizhuje leta pergodba. Duhovni njegoviga réda ali ordna so dolgo zhasa mirno shiveli, in vse njih zhalno blago se je mnoshilo. To je serze s. Vinzenza shalilo, sato ki je vedil, de Bog tistim, ki jih ljubi, veliko terpljenja poshilja. Vezhkrat je tedaj Boga sa-se in sa svoje duhovne profil, de naj jih nikar ne posabi in ne savershe. Bog ga je uflishal, in je perpuštil, de je njegov réd ali

orden veliko zhaſno ſhkodo in ſgubo terpel. Kadar je ſ. Vinzenz to ſvedil, je priſhel ſ' veſeljem to novizo ſvojim duhovnam oſnanit, in jim je rekel, de iſ tega ſe vidi, de jih Bog ſhe ni poſabil, ker jih ſdaj ſpet obiſkat pride, in per tej perloſhnoſti jim je tudi povedal, de neki ſvet ſtar moſh je bil ſmiram bolehin in je imel veliko terpeti, pa je vſe ſ' veſeljem in voljno preſtal. Po tem ſe je pa pergodilo, de eno zelo leto ni nobene bolezhine in teſhave obzhutil, in je bil mozhno ſhaloſtin, ker ſe je bal, de bi ga ne bil Bog ſapuſtil in ſavergel, ker ga ni vezh obiſkat priſhel.

Sveſti flushabnik boſhji, Pater Avila, je bil na naglama po nozhi ſbolel, kadar ſo bili ſhe vſi ſaſpali, in njegove bolezhine ſo ſe tako mnoſhile, de je miſlil, de bo mogel umreti, pa vender ni hotel nobeniga poklizati, ker je bil tega terpljenja veſel. Ali na ſadnje ſo njegove bolezhine tako velike poſtale, de je ſazhel Boga proſiti, de naj mu jih polajſha; in kmalo po tem je ſaſpal; in ſjutraj, ko ſe je ſbudil, ni nobene bolezhine vezh obzhutil. Kadar je to vidil, mu je bilo mozhno ſhal, de je Boga polajſhanja proſil, ker je bil ſ' tem lepo perloſhnoſt terpeti ſgubil.

„Nobena rezh nam ne more toliko gotoviga troſhta dati, kakor terpljenje in ſopernoſti; ſakaj terpljenje naſ Kriſtuſu, Goſpodu, naſhimu, podobne ſtori, in leta podobnoſt je „nar gotovſhi ſnamnje, de ſmo iſvoljeni ſa nebeſa.“ — ſ. Vinzenz.

Nobedin ni te reſnize bolj ſpoſnal, kakor ſ. Andrej Apoſtelj. Kadar je kriſh ſagledal, na

kterim mu je bilo umreti, je s' veseljem rekel: O krish! kolikanj fim te shelel, kolikanj ljubil, kolikanj ifkal! Glej, sdaj pridem k' tebi poln troshta in veselja. Vsemi me ljudem in daj me mojimu Uzheniku, de me po tebi prejme, ker me je na tebi odreshil.

„Nar ozhitnishti snamnje, is kteriga se sa „more sposnati, zhe je kdo svet in is shtevila „isvoljenih, je to, kadar lepo shivi, sravin pa „veliko sapushenja, teshav in sopernosti terpi.“ — Tako pravi f. Alojsi Gonzaga.

Ker je f. Ignazi tako svet in Bogu prijetin bil, so povsod teshave in sopernosti sa njim hodile; tako de vzhafi, kadar njega v' kakim kraji ni bilo, je vse po frezhi shlo, in njegovi tovarshi so mirno shiveli; kadar je pa on v' hisho prishel, je kmalo kako terpljenje sa njim prishlo.

Š. Teresija je enkrat bogatiga kupza ubogejme profila; in kupez, ki je bil poboshin mosh, ji je dal, kar ga je profila, in se ji je perporozhil, de naj sa-nj moli. Š. Teresija je to storila, in po tem mu je rekla, de njegovo ime je v' bukvah vezhniga shivljenja sapisano; in v' snamnje, de je to resnizhno, mu od sdaj v' prihodnje nobena rezh ne bo vezh po frezhi shla. — In to se je res tako sgodilo. Vse njegove barke so se mu potopile, in vsa njegova kupzhija je bila pokonzhana. Kadar so njegovi prijatli to vidili, so mu pomagali, in so mu tudi barko kupili; ali tudi leta barka se je v' kratkim potopila, in kupez se je radovoljno v' jezho dolshnikov podal. Njegovi prijatli pa, ki so njegovo poboshnost in nedolshnost posnali, so ga is jezhe reshili. Po tem je v' revshini, tode sa-

dovoljno in Bogu hvaleshin shivel, in je v' svetosti umerl.

„Zhe ti Bog veliko terpljenja daje, je snamnje, de te je sa káko veliko rezh namenil, in te hozhe svetiga storiti. In zhe shelish, svetnik postati, ga she sam profi, de naj ti veliko terpljenja daje. Sakaj ni boljshiga lefa sa oginj, svete ljubeshni, kakor je lef krisha, kteriga se je Kristuf poslushil per svoji veliki daritvi ne-skonzhne ljubeshni.“ — Š. Ignazi Lojola.

Egiptovski Joshef je imel veliko terpeti po nevoshljivosti svojih bratov, in po hudobii nezhiste shene svojiga gospodarja v' Egiptu. Ali ravno po tem terpljenji ga je Bog tako visoko povsdignil. — In zhe Bog zhloveka na tem svetu po terpljenji ne povsdigne in frezhniga ne stori, ga bo pa na unim svetu bolj obilno poplazhal. Voljno poterpljenje nikdar svojiga plazhila ne sgubi.

Š. Teresija, ktero je bil Bog sa tako visoke rezhi namenil, je imela grosno veliko terpeti. Nekteri so mislili, de je od hudobniga duha presflepljena; drugi so jo sasmehovali savolj njeniga rasvetljenja in njenih posebnih gnad; nekteri so profili duhovne, de naj roke na-njo poloshé in naj sa-njo molijo, ker so mislili, de je od hudobniga duha obsedena; drugi so jo hudo toshili pred duhovsko gosposko, i. t. d. In koliko sopernosti, teshav, preganjanja in sanizhevanja je mogla prestati, predinj je is-sidala kak klofhter; in jih je dva in trideset is-sidala!

„Ni boljshiga snamnja, po kterim se raslozhi flama od dobriga sernja v' boshji zerkvi, kakor je sopergovorjenje, terpljenje in sanizh-

„vanje. Kdor v' tem stanovilih ostane, je do-
 „bro sernje; kdor se pa vsdigne, je flama, in
 „toliko lahkeji flama, kolikor se bolj na kvish-
 „ko vsdigne, to je, kolikor se bolj jesi, in ko-
 „likor bolj prevsetno odgovarja.“ — Tako pilhe
 sveti uzhenik Avgushtin.

Imenitin gospod je bil prishel profit sve-
 tiga shkofa Franzishka Salesja, de naj da dobro
 fáro duhovnimu, ki se je bil temu gospodu per-
 porózhil. Š. Franzishk mu je odgovoril, de je
 sklenil, fáro tistimu dati, kateri bo nar boljshi
 opravil sprashevanje, h' katerim so vsi tisti po-
 klizani, kateri shelé, fáro dobiti; de naj tedaj
 tudi njegov duhovin k' sprashevanju pride. Na
 to se je ta gospod mozhno rasjesil, in je sazhel
 sanizhljivo in rasshaljivo govoriti; ali f. Franzishk
 ni nizeh samiril, in je s' veliko poterpeshljivoſtjo
 in krotkoſtjo govoril. Leta gospod pa, ki je bil
 posvetin, je she vezh rasshaljivih besedi shkofu
 rekel, in je po tem v' veliki jesi vun shel. —
 Vse to je vidil in flishal bogabojezh prijatel
 svetiga Franzishka, in se je zhudil, kako je sa-
 mogel shkof toliko rasshaljenja tako poterpeshljivo
 preſtati. — Nikar se ne zhudi, mu je po tem
 f. Franzishk rekel, de me besede tega gospoda
 niso nizeh rasshalile, sakaj premislil fim, de tih
 besedi ni on govoril, ampak le njegova jesa.
 Kadar ni v' jesi, je moj dober prijatel; in boſh
 vidil, de ravno moje poterpljenje mu bo per-
 loſhnoſt dalo, de se bo she préd sposnal in
 skéfal. — Na to ga je njegov prijatel vpraſhal,
 zhe ni nizeh nejevolje obzhutil, kadar mu je ta
 gospod tako rasshaljive besede govoril; in f.
 Franzishk mu je odgovoril, de ni hotel poſlu-

ſhati ſvoje nejevolje, ampak de je prezej ſazhel premifhljevati dobre laſtnoſti tega goſpoda, kateri je do ſdaj smiram njegov dober prijatelj bil. — Kmalo po tem ſe je ta goſpod ſpoſnal, in mu je bilo tako ſhal, de je ſvetiga ſhkofa tako ſa-nizheval, de je priſhel in ſe je s' ſolsami k' njegovim nogam vergel, in ga je odpuſhjenja profil. Po tem je bil njegov bolj ſveſti prijatelj, kakor popred.

„Praviga *kerſhanskiga* duha ima, kdor „ima raji terpljenje, ſuhoto, ſopernoſti in teshave, „kakor pa tiſte ſladke in prijetne obzhutke; „ſakaj vé, de kriſtjan s' voljnimi poterpljenjem „ſa Kriſtuſam hodi, in ſam ſebe ſatajuje; in „ravno to nam je Kriſtuſ poſebno perporozhil.“ — S. Janes od Krisha.

S. Katarina is ſiene je imela praviga *kerſhanskiga* duha, ſakaj tako je ſhelela terpeti, de je vezhkrat rekla, de nobena rezh je tako ne veſelí in ne potroſhta, kakor terpljenje; in de je njeno ſerze po terpljenji tako polajſhano, de ko bi dolgo zhaſa nizh terpeti ne imela, bi ſe ji ſhivljenje groſno puſto in dolgozhaſno ſdelo. Tudi je rekla, de ko bi ji Bog na iſvólo dal, ali prezej umreti in v' nebefa iti, ali pa ſhe nekej zhaſa na tem ſvetu ſhiveti in terpeti, bi raji terpljenje iſvolila; ſakaj terpljenje neisre-zhenó pomnoſhí nebeshko krono.

Bila je ſpokorniza, ki je neisre-zhenó ſhelela terpeti; in deſirano je bila mozhno bolna, je smiram na tléh leſhala, in kamin pod glavó imela, in je bila s' ſvojim ſpokornim oblazhilam ogernjena. Vzhaſi je poſebno hude bolezhine po zelim ſhivotu obzhutila, in je is ſerza k'

Bogu sdihovala, pa le is hvaleshnosti. Neki boshji flushabnik, ki je vidil, koliko terpi, je Boga profil, de naj ji te bolezhine odvsame; in Bog ga je uflifhal in je spokornizi sdravje dal. Kadar je pa ona to svedila, je porozhila boshjimu flushabniku, de naj nikar vezh Boga sa-njo ne profi, de bi ji Bog sdravje dal, ker je raji bolna, kakor sdrava.

„Tisti kristjani, ki so do popolnamosti pri-
„fhli, in posebno tisti, ki pravo notranjo molitev
„posnajo, nikoli Gospoda ne profijo, de bi jih
„od teshav in skušnjav reshil, ampak jih le she
„shelé in obrajtajo, kakor posvetni ljudje obraj-
„tajo slato in drage kamne, ker vejo, de s' tem
„bogati postanejo.“ — Š. Teresija.

Kadar je f. Franzisk Kfaveri kej terpeti imel, je tako môlil: Gospod, nikar mi ne vsemi tega krisha, drugazhi ne, zhe mi vezhiga das namesti tega.

„Kusfni vezhkrat in is serza krishe, ki ti
„jih Gospod Bog poshilja, in ne glej, kakosfni
„so; sakaj bolj ki so sanizhljivi in soperni, bolj
„saflushijo, *krishi* imenovani biti. Nashe sa-
„flushenje v' krishih ne pride is velikosti krisha,
„ampak is tega, kako ga nosimo; sakaj vzhafi
„je vezh saflushenja v' poterpeshljivim prena-
„shanji majhniga in lahkiga krisha, kakor v'
„prenashanji veliziga in teshkiga; sakaj lahki
„krishi so bolj skriti in menj obrajtani, in so
„tedaj menj prijetni nashimu nagnjenju, po
„kterim le ozhitne velike rezhi ishemo.“ — Tako
uzhi f. Franzisk Šalesi.

Ravno ta svetnik je vse svoje velike in majhne krishe s' pravo kerfhanfko poterpeshlji-

voščjo prenašal. Kadar je kam šel po svojih opravilih, se ni nikoli pertoshil nad mrasam ali vrozhino ali vremenam; tudi ni imel navade pertoshiti se nad jedmi, ki so jih pred-nj postavili, ampak je vse sadovoljno prejel, kakor is boshjih rok; she vesel je bil, kadar je bil vzhafi slabo postreshen, in je nar slabifhi rezhi sa-se isvolil, kadar je le mogel.

Od brumniga mladenzha se bere, de kadar je she bliso smerti bil, in ko so duhovni njegovo dusho Bogu perporozhevali, je ozhi odperl in je okolistojezhim rekel: Ljubi moji bratje! meni se sdaj ravno tako sdi, kakor zhloveku, ki gre v' semenj, in s' malo dnarjem veliko blaga kupi. Glejte, bres de bi ga bil saflushil, bom sdaj boshje kraljestvo prejel, sa tako malo terpljenja, ki sim ga na svetu voljno prestal. — In po tem je mirno v' Gospodu saspal.

S. Janes Klimak perpoveduje od spokorniga mladenzha v' pushavi, kteriga so njegovi vikshi grosno ojstro derskali; in tudi od vsih svojih tovarshev je bil vedno sanizhevan. Kadar je S. Janes vidil, kako ta mladenizh po nedolshnim terpi, se mu je smilil, in ga je tedaj miloval in tolashil. Mladenizh pa mu je odgovoril, de je terpljenje njegovo nar vezhi veselje, in njegovi tovarshi ne ravnajo tako slabo s' njim is hudobije, ampak po boshjim perpushenji, sato de ima perloshnost se v' poterpeshljivosti vaditi, in svojo dusho zhistiti, sakaj le s' ognjem se slató zhisti. — Dve leti po tem je leta mladenizh na smertno posteljo prishel, in je Boga in svoje tovarshe sahvalil, de so mu perloshnost dajali terpeti. Po tem je s' terdnim

upanjem vezhniga svelizhanja svoje zhafno shv-ljenje dokonzhal.

„Ko bi mi prav sposnali, koliko saflushenja „je v' voljnim poterpljenji bolesni, bi jo vselej „s' ravno takim veseljem prejeli, s' kakorshnim „se nar vezhi dobrote prejmejo; in bi jo bres „godernjanja in bres nejevolje preterpeli.“ — Tako pravi s. Vinzenz.

Leta svetnik je dobro sposnal, koliko saflu-shenja je v' kerfhanfski poterpeshljivosti; satorej je vse svoje dolge in hude bolesni ne le s' poterpeshljivostjo, ampak tudi s' veseljem prestal. Vzhasi je bil tako bolan, de ni mogel nobeniga uda ganiti, in de po dnevi in po nozhi ni pozhitka imel; pa je bil vender smiram vesel in prijasin, kakor v' sdravji. Ni bilo nikdar slishati is njegovih ust besede soper svoje bolezhine, ampak vedno je Boga hvalil, de mu tako velike gnade in dobrote daje. Kadar je prav hude bolezhine obzhutil, se je k' podobi krishaniga Jesusa obernil, in ga je profil, de naj mu gnado da, is ljubesni do njega vse voljno preterpeti. Kadar je mogel od svojih bolezhin govoriti, je govoril tako, de je bilo viditi, de se mu vse premajhne sdé, rekozh: Moje terpljenje ni nizh proti temu, kar sim terpeti saflushil, in proti temu, kar je Kristuf savolj mojih grehov terpel. — Posebno je pa v' nogah dolge in hude bolezhine obzhutil; vezh ko shtirideset lét so bile njegove noge smiram otekle in ranjene, in jih je mogel smiram obvesane imeti. Kadar jih je edin njegovih duhovnov vidil, je rekel: Ah, gospod, kako teshavne in soperne morajo te bolezhine biti! — Na to je s. Vinzenz pre-

zej odgovoril : Sakaj pravish, de je boshje delo soperno ? kakor de bi Bog ne storil prav, de terpljenje poshlje nevrednemu gresniku. Bog ti odpusti, kar si rekel. V' Kristusovi sholi se ne sme tako govoriti. Kaj ni to po pravizi, de gresnik terpi savolj svoje hudobije ? in de Gospod Bog s' nami ravna po svoji sveti volji ?

Š. Feliks je velikokrat neisrezhene bolezhine terpel. Sdravnik, ki je bil k' njemu poklizan, in ki ga je posnal, de je velik flushabnik boshji, mu je enkrat, ko je bil v' nar hujshih bolezhinah, rekel : Prosi Boga v' presvetim imenu Jesufa, de bi ti odvsél te bolezhine. — Ali f. Feliks mu je odgovoril : Kako govorish ! kaj tako mi svetjesh ? Kaj mislish, de bom Boga prosil, de naj mi odvsame te bolezhine, s' kterimi me on obishe ? To niso bolezhine, to so nebeshke roshe, ktere v' nebeshkim raji rastejo, in nebeshki Ozhe jih svojim otrokam poshilja. — In po tem je sazhel boshjo dobroto hvaliti, de tako ljubesnivo s' njim ravna.

„Nekteri kristjani, kadar so bolni, so shalofstni, in se pertoshijo, ne savolj svojiga lastniga terpljenja, ampak savolj tega, ker svojim ljudem teshavo in nadleshnost delajo s' svojo bolesnijo ; in ker ne morejo svojih dolshnost in drugih dobrih del opravljati, in tudi ne prav moliti, kadar so bolni. — To je pa le smota ; sakaj, kar sadene nadleshnost, ki jo bolnik drugim ljudem stori, se mora premisliti, de kdor je prav poterpeshljiv, hozhe le to, kar Bog hozhe, in kakor Bog hozhe. Kar sadene opravila in dobre dela, je premisliti, de en sam dan v' terpljenji, zhe se voljno preterpi, je vezh

„vredin, kakor zel mesez truda in dela. Kar pa molitev sadene, premislimo to: Kaj je boljshi, na krishi biti s' Jesufam, ali pa pod njegovim krishem stati, in njegovo terpljenje na krishi premishljevati? — Sravin tega, zhe Bogu darujemo svojo bolesin, zhe premislimo, de po njegovi volji in sa-nj terpimo, in se njegovi sveti volji radovoljno podvershemo, to je gotovo nar boljshi molitev.“ — Tako uzhi f. Franzishk Šalesi.

Šveti Aldegundi je bil Bog na snanje dal, de bo skoraj umerla; tedaj je Gospoda profila, de naj ji kako teshko in hudo bolesin poshlje predinj jo is tega svetá poklizhe. Bog jo je uflishal in ji je veliko bolesin poslal, v' kateri je neisrezhenó hude bolezhine terpela; ali vezh ko je terpela, bolj je bila Bogu sa to hvaleshna, in je rekla, de bolj ko se bo njena dusha v' ognji terpljenja ozhishla, loshej se bo proti nebesam povsdignila.

Š. Franzishk Šerafinski je sravin drugih bolesin in bolezhin tudi grosno velike bolezhine v' ozheh terpel; pa je smiram Boga zhasil in hvalil, in ga je le profil, de naj mu poter-peshljivost da, in naj ga v' svoji sveti slushbi ohrani. Na to mu je Gospod odgovoril: Bodi vesél, Franzishk! veselje vezhniga shivljenja te v' nebesih zhaka, in to tvoje terpljenje naj ti bo sa aro.

Š. Vinzenz, kadar je bil mozhno bolan, ni mogel svojih vsakdanjih duhovskih molitev opravljati, pa je vender smiram môlil, to je, je svoje misli smiram k' Bogu povsdigoval, je svojo voljo smiram v' boshjo voljo vdajal, in se je vedno

s' saúpanjem, s' ljubesnijo in hvaleshnostjo Bogu isrozheval. To vse je ob kratkim, pa pogosto opravljal.

„Dobro premislite, de pred Bogam vezh saflushimo v' enim samim dnevu s' terpljenjem, ki nam ga Bog poshlje, ali ki nam ga blishnji stori, kakor v' desetih letih s' terpljenjem, ki fi ga *sami* isvolimo.“ — Tako pishe f. Teresija.

Spokorni flushabnik boshji Henrik je lepo shivel, in je svoje meso vedno krishal s' spokornimi deli: ali vse to je po svoji lastni volji opravljal, in od svojiga blishnjiga nizh ni terpeti imel. Njegovo shivljenje je bilo fizer Bogu možno dopadljivo, ali Bog mu je vender na snanje dal, de bo posihmal she vezh saflushenja imel, ker bo njegovo terpljenje od drugih ljudi prishlo; sakaj do sdaj se je le sam sebe gajshlal in krishal, posihmal ga bodo pa hudobni jesiki gajshlali in krishali. — To se je tudi saref tako sgodilo; in ker je preganjanje in sanizhevanje, ki ga je mogel od hudobnih jesikov preštati, voljno preterpel, je s' tem she veliko bolj Bogu dopadljiv postal, kakor s' svojo ojstro pokoro.

„Kdor je saref poterpeshljiv, ne porajta na to, kako dolgo in koliko mora terpeti, in tudi ne premishljuje, kdo mu terpljenje daje, zhe je njegov vikshi, ali njegov tovarsh, ali njegov podloshin; zhe je sveti, ali hudobni duh; ampak le v' to misli, de bi vse voljno poterpel.“ — Pravi Tomash Kempzhan.

Dva pushavnika sta skup shivela, edin je bil mlad, drugi star. Pridno sta delala, in kadar je bilo kej storjeniga, je stari pushavnik delo v' mestu nefil, ga je prodal, je dnarje sa-

pravil, in je svezher svojimu mladimu tovarshu komaj kofiz kruha pernefil. Mladi pushavnik je to krivizo in teshavo voljno prenaschal, in ni nikoli nizh svojimu tovarshu savolj tega rekel. Tri léta je tako terpel; na sadnje se mu je she prehúdo sdelo, njegovo oblazhilo je bilo she rastergano, in on je bil she ves slab od stradanja; in je tedaj sazhel premishljevati, zhe bi smel s' dobro vestjo svojiga malopridniga tovarsha sapustiti. Kadar je to premishljeval, mu je Bog na snanje dal, de naj le she malo zhasa poterpi, ker bo skoraj is tega sveta shel. To je mladi pushavnik svojimu starimu tovarshu povedal, ali ta mu ni nizh verjel. Drugi dan je leta poterpeshljivi mladenizh v' boshji gnadi umerl; stari pushavnik pa se je tako prestraшил, de se je resnizhno svojih grehov skéfal, in spokorno shiveti sazhel.

„Gospod Bog nam poshilja terpljenje in blesni, de nam s' tem perloshnost daje, tiste „neisrezheni velike dolge poplazhati, ki jih pred „njim imamo. Sato pa tudi tisti kristjani, ki „imajo kej premishlika in sposnanja, vse terpljenje voljno prenaschajo, ker velikovezh gledajo „na dobizhik, ki ga sravin imajo, kakor na te- „shave, ki jih prestoje.“ — Tako pravi f. Vinzenz Ferreri.

Ravno leta sveti pridigar je to v' lepi perglihi pokasal. Bil je kralj, je rekel, ki je imel dva dolshnika, ktera mu nista samogla dolgo poplazhati, in jih je tedaj v' jezho sapreti ukasal. Ker je pa kralj usmiljeniga serza bil, je napolnil dve moshne s' dnarji, in je toliko v' vsako moshno djal, kolikor mu je vsak dolshan

bil. Po tem je shel v' jezho obiskat svoja dva dolshnika, in je v' vřaziga njegovo mořhno s' vřo mozhjo vergel, tako de řta velike bolezhine obzhutila. Edin tih dveh dolshnikov se je prezej hudo ujesil, je mořhno s' nogo od sebe sunil, in je ni hotel pogledati. Njegóv tovarřh pa je bolj pametin in premišljen bil, je kmalo sposnal dobroto svojiga kralja, in deřravno je velike bolezhine obzhutil, je mořhno s' hvaleshnořtjo pobral, in je ravno toliko dnarjev v' nji najdil, kolikor je kralju dolshan bil. Po tem je prezej svoj dolg plazhal, je is jezhe reřhen bil, in je per kralji řpet v' gnado priřhel. — Leta prilika ne potrebuje islaganja; vřak jo lahko sapopade. — Bog daj, de bi mi vři, ki smo dolshniki pred Bogam, vře terpljenje, ki ga uřmiljeni Bog na nař vershe, voljno in hvaleshno prejeli in preřtali; sakaj to řo tiřti dnarji, s' kterimi nar lořhej poplazhamo dolgove, ki smo jih per Bogu s' svojimi grehi řtorili.

„Nikar ne bodi nejevoljin savolj sopergovorjenja, sakaj to nam perlořhnořt daje, lepe zhednořti v' djanji řkasovati, ki nam jih je Gospod „Bog perporozhil. Verjemite mi, de se prave „zhednořti ravno tako malo v' mirnim prijetnim „shivljenji isredé, kakor dobre ribe v' mirni „vodi v' mlakah. — Kako samoremo lepřhi „řvojo ljubedin do Boga, ki je toliko sa nař „terpel, pokasati, kakor s' voljnim poterpljenjem v' teshavah in sopernořtiř?“ — Pravi ř. Franzisřhk řalesi.

řpokorin řlushabnik boshji v' řvojih teshavah miřli, de mu Jesuř Kristuř na řtrani řtoji, in mu pravi: Moj brat ři; ali te ni řram, tako

majhno teshavo s' nejevoljo terpeti, ker fim jest tolikanj sa-te terpel.

Lep sgled stanovitne poterpeshljivosti v' so-pernostih nam je sapustil s. Filip Neri, ki je posnemanja vredin. Leta svetnik je stanoval v' Rimu bliso zerkve s. Hieronima, in je tedaj v' tej zerkvi masheval in spovedoval. Ker je tako sveto in spokorno shivel, je imel smiram grosno veliko ljudi sa spoved, tako de so zerkveni flushabniki nejevoljni postali, so ga zhe dalje bolj sovrashili, in so si mozno persadevali, ga is tega kraja pregnati. Vzhasi, kadar je hotel iti mashevat, mu niso hotli mashniga oblazhila dati; vzhasi so mu kelih in maszne bukve skri-li, de ni mogel mashevati; in per vsaki per-loshnosti so mu kako rasshaljivo besedo rekli. Leta svetnik jim pa ni nikoli nizh hudiga od-govoril, jim ni nikoli viditi dal, de je nejevo-ljen, ali de samiri, in jim je smiram dober in prijasin bil. Njegovi prijatli so ga vezhkrat profili, de naj ta kraj sapusti, in naj drugam gre, kjer bo lahko bolj mirno shivel. S. Filip pa jim je odgovoril, de nozhe krisha od sebe vrezhi, ki mu ga je Bog naloshil; in je tedaj smiram per tej zerkvi ostal. Na sadnje, ker je vidil, de so flushabniki lete zerkve smiram bolj nejevoljni in sovrashni proti njemu, je Boga profil, de naj mu sposnati da, kaj mu je sto-riti, in de naj mu stanovitno poterpeshljivost da. In na to mu je Bog na snanje dal, de mu bo dal pravo poterpeshljivost, tode si jo mora s' prenasljanjem tih svojih krishev saflu-shiti. — Po tem je zhe dalje bolj poterpeshljiv postal, tako de je posebno veselje obzhutil, ka-

dar mu je kdo kaj rasshaljiviga ali soperniga storil ali rekel; in je svoje sopernike le she bolj ljubil, kakor druge ljudi, in nikdar od njih hudo govoril, in tudi ni terpel, de bi bil kdo drugi hudo od njih govoril, ampak jih je sago-varjal in je njih dobre lastnosti skasoval. Zerkov f. Hieronima mu je na sadnje tako prijetna in ljuba postala, de je zelih trideset lét v' nji ostal; in bi bil tudi do smerti tamkej ostal, ko bi mu ne bili sveti ozhe papesk sami sapovedali, drugam iti.

„Uzhite se terpeti is ljubeshi do Boga, „bres de bi ljudje sa to vedili.“ — Pravi f. Teresija.

Škrto, radovoljno in le Boga snano terpljenje mu je gotovo nar bolj dopadljivo; sakaj tako terpljenje je zhisto in kerfshansko, ker pride le is ljubeshi do Boga, in ne is lastne ljubeshi, ktera vzhaf tudi nevernike, ki Boga ne posnajo, perganja, de kako veliko ozhitno terpljenje s' prezhudno poterpeshljivostjo in stanovitnostjo prestopé, ker vejo, de fi bodo s' tem veliko posvetno hvalo in zhasht perdobili. — Kar je Jesus od drugih dobrih del rekel, to tudi od poterpeshljivosti velja, de kdor savolj ljudi dobre dela opravlja, she na tem svetu svoje plazhilo sadobi, in ga tedaj od Boga ne bo prejel, kdor pa na skrivnim, le savolj Boga, kej dobriga stori, bo od Boga vezhno plazhilo sadobil. *)

Svest boshji flushabnik je enkrat v' vélíki petik Kristusa profil, de naj mu gnado da, kej sa - nj terpeti. Njegova proshnja je bila uslishana, in je po tem zel zhasht svojiga shiv-

*) Mat. 6.

ljénja po zelim shívotu hude bolezhine obzhutíl. S' serzhnim veseljem je vse te bolezhine prestal, in se ni nikoli pertoshil. En sam krat se je sposabil, in je svojimu prijatlu, ki ga je vprašhal, kako se pozhuti, rasodel, de samo v' glavi ne, drugej pa po vsih udih vedne bolezhine obzhuti. Ali komaj je bil to isrekel, ko se je neisrezhenó kèsal tih besedi, in je obljudo storil, nikdar vezh od svojih bolezhin govoriti, drugazhi ne, kakor ko bi bila boshja volja, de bi jih mogel komu rasodeti.

Š. Klara je bila ofem in dvajset lét hudo bolna; in ves ta zhas je ni bilo nikoli flishati, de bi se bila pertoshila savolj svojih bolezhin, ampak velikokrat je Gospoda sa-nje sahvalila.

Od svetiga flushabnika boshjiga Šhtefana se bere de je bil hudo bolan: in njegov tovarsh, ki mu je stregil, mu je jed perpravil in je po smoti namesti lashkiga olja laneniga vsel, de je jed sabelil. Kadar je to jed bolniku pernesil, jo je leta pokufil, pa je ni mogel jesti, je bila pregrenka, ali vender ni zlo nizh rekel. Drugi dan je spet ravno tako jed perpravil, in bolnik je spet ni mogel jesti, pa je le poterpel, in je bil vesel, de je perloshnost najdil, kaj terpeti. — Ali njegovimu tovarshu se je to zhudno sdelo, de bolnik nozhe nizh jesti, in je tedaj sam jesti sazhel, de bi v' bolniku posheljenje do jedi obudil; kar je sposnal svojo smoto, in mu je neisrezhenó teshko djalo; bolnik pa ga je tolashil, rekozh: Bog je to smoto perpuštil, de mi je perloshnost dal terpeti. Zhas in hvala mu bodi!

„Kdor sheli popolnoma biti, se mora do-
„bro varovati, de ne rezhe: Prav sim ravnal;

„to in to se mi po krivizi sгоди. — Sakaj zhe „le tifti krish voljno prenashati hozhesi, ki se „na pravizo opira, ne bosh popolnamosti sado- „bil.“ — S. Teresija.

Svetimu Vinzenzu je njegov škof opravilo ukasal, in on je prezej sazhel, povelje škofovo svesto dopolnovati. Nekteri duhovni pa, ki niso vedili, de mu je bilo to od škofa sapovedano, in ki jim ni bilo dopadljivo, so se pred ravno tem škofam nad tem pertoshili; in škof je bil posabil, de mu je bil on to storiti ukasal. Tedaj je poklizal Vinzenza, in ga je vprizho vsih tih duhovnov možno posvaril. Ali s. Vinzenz ni nobene besede odgovoril, in je v' serzu vesel bil, to krivizo terpeti. — Nekaj zhafa po tem se je škof spomnil, de je bil on sam Vinzenzu to opravilo ukasal, savolj kteriga ga je po tem tako po nedolshnim kregal; in je veliko poterpeshljivost in ponishnost tega boshjiga flushabnika sposnal.

„Ko bi mi svoje teshave vselej s' kerfhan- „skimi ozhmi pogledali, in ko bi se is nashiga „uma popolnama vsdignile tiste posvetne megle, „ktere sadershujejo luzh vere, de ne more do „dna nashe dushe posvetiti; bi se pazh frezhne „sposnali, kadar bi nas ljudje opravljali, in bi „rekli, de smo leni in nevedni, de smo nepri- „jasni ali zlo pregreshni. — Kadar kej dobriga „storimo, in ko smo savolj tega preganjani, ali „ni to velika frezha? ker je Kristuf rekel, de „so frezhni, kteri preganjanje terpé savolj pra- „vize.“ — Tako govori s. Vinzenz.

Kadar je Pater Alvarez svedil, de je nekdo gerdo opravljanje soper njega naredil in rastro-

fil, se je možno rasveselil; in ker se je tisti, ki mu je to novizo pernesel, sazhudil, mu je leta poterpeshljiv boshji flushabnik rekel: Sdaj vidim, de me Bog ljubi, ker me po poti svojih nar ljubshih prijatlov vodi.

„Zhe Mojsesovo palizo na tleh pogledash, „je ostudna kazha, *) zhe jo pa pogledash v „Mojsesovih rokah, je isvirk velikih zhudeshev. ** „— Ravno tako je s' teshavami in sopernoſtmi. „Zhe jih same sa sebi premislish, so strashne; „zhe jih pa v' boshji volji in previdnosti premi- „slish, so ljubesnive in prijetne.“ — Tako uzhi f. Franzishk Šalesi.

Š. Marija Magdalena de Pazzi je vezhkrat rekla, de misli, de ni na ſvetu takó hude sopernoſti, ali takó grenkiga terpljenja, de bi ga ona s' veseljem ne prestala, kakor hitro bi sposnala, de je boshja volja, de naj ga terpi. — Torej kadar je bila she tako hudo bolna in polna bolezhin, se je prezej rasveselila, kadar ji je kdo rekel, de to po boshji volji terpi.

„Kadar imamo terpeti bolezhine, sopernoſti in revſhino, in kadar ljudje gerdó s' nami „ravnajo, ſpomnimo se prezej terpljenja naſhiga Svelizharja, in po tem se nam bo naſhe „terpljenje kmalo manjšhi sdelo. In zhe so na- „she bolezhine she tako velike, se nam bodo „roshe sdele, in njegovo terpljenje ternje.“ — Š. Franzishk Šalesi.

Bil je imenitin goſpod, ki je imel veliko sanizhevanja in kriviz terpeti, she zlo od svojih

*) II. buk. Mojs. 4, 3.

**) II. buk. Mojs. 14. i. t. d.

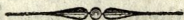
podloshnih; in jih je vse voljno in mirno preterpel. Kadar je bil vprašan, kako samore tako poterpeshljiv biti, je rekel: Kadar mi kdo kej rasshaljiviga rezhe ali stori, nozhem v' to misliti, ampak obernem svoje misli prezej v' tisto veliko rasshaljenje, ktero je Šin boshji od svojih stvari prejel, in pravim sam per sebi: Ko bi ti leti ljudje tudi sa uh dajali, bi to she vse nizh ne bilo proti sanizhevanju in rasshaljenju, kteriga je tvoj Gospod in Svelizhar prejel in voljno preterpel. — Ref je, je dalje rekel, de vzhafi per sanizhevanji in rasshaljenji veliko nejevoljo obzhutim, ktera se hozhe v' meni vsdigniti; ali prezej svoje misli na kako enako rasshaljenje obernem, ki ga je Jesus prestal, in tako dolgo svojih misel od tega ne odvernem, dokler ne zhutim, de je vša nejevolja preshla.

Poboshna gospa je bila hudó bolna, in je nesnane bolezhine obzhutila; ena njenih prijatliz ji je tedaj podobo krishaniga Jesusa v' roke podala, rekozh: Profi Jesusa, de naj te refshi od tih bolezhin. Ali gospa je odgovorila: Sakaj ga bom sato profila? Mislish de shelim is krisha stopiti, ker imam v' rokah podobo Jesusa, ki je do smerti na krishi ostal? Bog me tega varuj! She vezh shelim sa-nj terpeti, ki je toliko same terpel.

„Kadar premislim, kolikanj je Jesus terpel, „ker vender ni zlo nizh terpeti saflushil, ref „ne vem, kje imam pamet, zhe se pertoshim „savolj svojiga terpljenja, ali zhe mislim, de ga „nifim saflushila.“ — Pravi s. Teresija.

Š. Ludvina je zelih ofim in trideset lét bolna bila, in je vedno bolezhine v' vsih udih obzhu-

tila; in per vſim tem je bila smiram veſela in prijaſna, ker je neprenehama premiſhljevala, koliko in kako je Jeſuf terpel.



Zheterta jablana.

Saúpanje.

„**B**og bolj ſheli naſhiga ſvelizhanja in vſiga „tega, kar nam v' ſvelizhanje ſluſhi, kakor ga „mi ſami ſamoremo ſheleti; tudi bolj vé, kakor „mi, po kateri poti bomo nar loſhej k' ſvelizha- „nju priſhli. Vſe poti ſo v' boſhjih rokah, in „po njegovi volji ſe ſgodi, karkoli ſe ſgodi na „ſvetu. Gotovo je tedaj, de med vſim tem, kar „ſe nam ſamore ſgoditi, ſe nam bo ravno to „ſgodilo, kar bo nar bolji ſa naſ. — Ali ſhelifh „od tega preprizhan biti? Premifli tedaj to; „Goſpod Bog ti pravi: Jeſt te ne bom nikoli „poſabil. *) Jeſt bom smiram s' vami, vſe dni. **) „Ko bi ti to kak poſhten zhlovek obljudil, bi mu „verjel in bi va-nj ſaúpal; glej, *Bog* ti to ob- „ljubi, in nizh prav ne ſaúpafh. Samore le kej „bolj gotovo biti, kakor je boſhja beſeda?“ — Tako uzhi ſ. Avguſhtin.

Šveto piſmo ſploh, poſebno pa pſalmi, ſo polni nar lepſhih naukov od boſhje miloſti in ljubefni do naſ, in od njegove perpravljenoſti, nam pomagati v' vſih rezheh. Torej ſo ſvetniki

*) Isa. 49, 15.

**) Mat. 28, 20.

v' vſih rezheh terdno v' Boga ſaúpali, in njih ſerze je bilo v' ſvetim miru. — Bere ſe, de ſe je ſ. Hugo ſhkof enkrat po nozhi groſno bal, de bi ſe neka nefrezha ne pergodila, in ſe ni prezej ſpomnil boſhje dobrote in previdnoſti; ali kmalo po tem je ſpoſnal, de ni prav, de ſe boji, ſe je ſkèſal ſvoje smote, in je ſ' velikim ſaúpanjem rekel: Sakaj ſe le bojim! Bog je obljubil, de nam bo na ſtrani ſtal v' vſih nadlogah in nefrezhah. Ni ſe mi tedaj nizh bati; kar ſe bo ſgodilo, to bo nar boljſhi ſa - me.

Od ſvete Rose is Lime v' Ameriki ſe bere, de je bila v' ſvoji mladosti groſno bojezha, tako de ſi ni upala po nozhi nikamer bres luzhi iti. Pergodilo ſe je pa, de je enkrat ſvezher dolgo molila v' zelizi, ki jo je na vertu ſvojih ſtarifhev imela. Njena mati, ki je bila ravno tako bojezha, je ſazhela ſkerbeti ſa ſvojo hzher, in je ſhelela do nje priti, pa ſi ni upala ſama zhes vert iti do zelize. Kadar je njeni moſh domú priſhel, ga je profila, de naj ſ' njo gre. Š. Rosa je bila tako ſamiſhljena v' molitev, de ni nizh drusiga miſlila; ali kadar je vidila ſvoje ſtarifhe, ki ſo jo priſhli iſkat, ſe je ſpomnila, de mora ſhe poſno biti, in je ſ' njimi v' hiſho ſhla. Po poti je pa to miſel imela. Glej, moja mati je tako bojezha, kakor jeſt, in ſi ni upala ſama po-me priti; le v' druſhnji ſvojiga moſha ſi je upala priti. Jeſt pa fim ſhe ſmiram tako bojezha, deſiravno me moj ljubesnivi Shenin Jeſuf povſod ſpremlja, in me nikoli ſamé ne puſti. Sakaj me je tedaj ſtrah! — Leto premiſhljevanje je ſ. Roſo tako v' ſaúpanji poterdilo, de po tem ni bila vezh tako bojezha.

„Bog je vfigamogozhin, torej mu nobena rezh ni nemogozha; Bog je nefkonzhno moder, in vfigavedin, torej mu nobena rezh ni nesnana, ne skrita; Bog je neismérjeno dober, torej vse to sheli, kar nam je saref dobro. — Ali bi ne imelo vse to nashe saúpanje do Boga popolnoma poterčiti?“ — Tako pishe svešti flushabnik boshji Skupoli.

Šerze svetiga Franzishka Šalesja je bilo tako polno terdniga saúpanja do Boga, de je smiram mirno in sadovoljno shivel, tudi v' nar vezhah nefrezhah in nadlogah; in je vezhkrat rekel, de ne sapopade, kako samore kristjan, ki v' praviga Boga veruje, drugazhi misliti, kakor de vse to, kar Bog perpuští, je prav, in nam flushi v' svelizhanje.

„Gotovo smo preprizhani, de nas resnize, svete vere ne morejo goljfati; in vender nizh prav ne snamo va-nje saúpati, in smo bolj perpravljeni saúpati v' besede ljudi, in v' obljuje goljživiga svetá. In ravno sato tako malo naprej pridemo v' zhednostih, in tako malo storimò sa boshjo zhaft.“ — Pravi f. Vinzenz.

Švetniki boshji so le po tem vezhno shivljene sadobili, ko so se na boshjo besedo bolj sanashali, kakor na besede ljudi, in so bolj Bogu verjeli, kakor goljufnimu svetu, ker so vedili in dobro premislili, de nebó in semlja bota preshla, boshja beseda pa vezhno ostane. — Jesus je rekel, de on je *pot, resniza in shivljenje*; *) to je, de njegova beseda nam pravo pot v' nebefa kashe, njegova beseda nam gotovo

*) Jan. 14, 6.

refnizo rasodeva, in po njegovi besedi, zhe jo svesto dopolnjujemo, bomo vezhno shivljenje sadobili.

„Navaditi se moramo v' vseh rezheh sa lépo „luzhjo vere hoditi; to nam je potrebno sa nafhe „lastno svelizhanje, in tudi sa svelizhanje blish- „njiga; letá luzh naf prezhudno poterdi, in ras- „svetli nafhe serza. Gotovo nam ne more no- „bena druga rezh serza napolniti in naf po varni „poti voditi, kakor le vezhne refnize. Veruj „mi, de kdor se opira na boshje refnize, bo „kmalo do kershanske popolnamosti prishel, in „bo samogel velike rezhí storiti.“ — Tako go- vori f. Vinzenz.

Š. Filip Neri, predinj je kako delo sazhel, posebno zhe je bilo veliko, se je vselej préd v' molitvi perporozhil boshji previdnosti; in s' tem se je tako poterdil v' saúpanji do Boga, de je vezhkrat rekel: Terdno saúпам, de bom od Gospoda sadobil, karkoli ga bom profil; sakaj pravi nam, de bomo vse sadobili, karkoli ga bomo v' molitvi s' shivo vero profili *).

„O Gospod moje dushe! kdo bi samogel to „s' besedami isrezhi in na snanje dati, kar ti „tistim dajesh, ki na-te saúpajo; in koliko tisti „sgubé, kateri she tako visoko pridejo v' notra- „nji molitvi, de so samaknjeni, in po tem sami „na-se saúpajo!“ — Pravi f. Teresija.

Ravno ta svetniza pishe, de je posnala krist- jane, ki so bili v' poboshnosti in v' zhednostih tako deljezh prishli, de so bili v' molitvi vfi k' Bogu povsdignjeni in vzhafi samaknjeni, in ki

*) Mat. 21, 22.

so po tem v' fushnost hudobniga duha padli. In pravi, de se je to morebiti le sato sgodilo, ker so prevezh sami v' sebe saúpali. Sakaj kadar kristjan vidi, de se njegova dusha tako visoko proti Bogu povsdiguje; kadar sposna, kako sanizhljivo je vse posvetno bogastvo in veselje proti nebeshki zhafti; in kadar obzhuti, kako Bog njegovo dusho ljubi: ga vse to tako poterdi v' saúpanji do samiga sebe, de misli, de po takim sposnanji se ne bo mogel nikdar vezh k' posvetnim rezhém obrniti; in se po tem nizh vezh ne varuje, in se bres strahu v' nevarne perloshnosti podaja, v' kterih svojimu Gospodu zhe dalje bolj nesvest postaja. — Torej, kdor misli de stoji, naj se varuje, de ne pade.*)

„Kadar se zhlovek na svojo lastno pamet in „mozh sanafha, fi veliko shkodo dela. Kadar „postavim kak vikshi, ali kak pridgar ali spo- „vednik v' svojo lastno modrost, uzhenost in pa- „met saúpa, mu Bog svojo pomozh odvsame in „ga samimu sebi prepustí, de mu s' tem sposnati „da, kako malo sam storiti samore; in is tega „pride, de s' vsm svojim trudem in persadeva- „njem malo ali pa nizh dobriga ne opravi. — „Ravno savolj tega tedaj vzhafi tako malo do- „briga storimo v' svojih opravilih.“ — Pravi s. Vinzenz.

S. Franzishek Salesi je vse svoje opravila, ki mu jih je bil Bog isrozhil, frezhno opravil, sato ko se ni nikoli na svojo lastno modrost sanafhal, ampak je le v' boshjo previdnost saúpal. In nikoli ni vezhiga upanja imel, de se bo kako

*) I. Kor. 10, 12.

opravilo dobro is-shlo, kakor kadar druge opore in drusiga perpomozhka ni imel, kakor boshjo previdnost.

Š. Filip Neri je vezhkrat rekel, de kdor se v' gresfno perloshnost poda in sravin pravi: Ne bom v' greh padil, ne bom hudiga storil; ravno s' tem sprizhuje, de bo padil in svojo dusfho mozhno posfhkodoval; sakaj kdor nevarnost ljubi, bo v' nevarnosti pokonzhan.*).

„Persadevajmo fi, to prav sapopasti, de ne „smemo nikoli sami v' sebe saúpati, in de sami „is sebe nifmo dobri sa nizh drusiga, kakor de „skasimò boshje namene, ki jih s' nami ima. „Zhe se bomo od tega prav preprizhali, se bo „mo popolnoma boshji voditvi prepusfili, in ga „bomo neprenehama profili, de naj nam pomaga.“ — Tako pravi f. Vinzenz.

Pemski kralj f. Vinzenz je bil nefrezhin v' vojfski, je vfo svojo armado sgubil, in je v' oblast svojih sovrashnikov prifhel. Kadar so ga vpra-fhali, kako se pozhuti in kako mu je per ferzu, jim je odgovoril: Nifim bil she nikoli tako mirin in vesél, kakor fim sdej; sakaj kadar fim bil obdan s' armado, fim se na zhlovesfhke perpomozhke sanafhal, in nifim vtegnil v' Boga misliti; sdej pa, ko fim vfo armado in posvetno mozh sgubil, smiram le v' Boga mislim in le v' njega saúpam; in upam, de me ne bo sa-pusfil.

Š. Filip Neri je imel navado rezhi: Gospod, ne sanefi se na-me in ne pusfi me samiga; zhe me ne varujesh, bom prezej padel. — O Gospod,

*) Šir. 3, 27.

nikar nizh drusiga od mene ne perzhakuj, kakor kej hudiga.

„Nikar se veliko ne sanafhajte na prijasnost „in pomozh ljudi, sakaj ne samorejo nam prav „pomagati; in kadar Gospod Bog vidi, de se „prevezh na-nje sanafhamo, naf on sapustí.“ — Š. Vinzenz.

To naf Bog sam uzhi skosi usta preroka Jeremija, rokozh: Gorje zhloveku, kateri v' zhloveka saúpa . . . in ki njegovo serze Gospoda sapustí. *)

Š. Vinzenz je bil od te resnize tako preprizhan, de ni le nobeniga saúpanja imel v' prijasnost in pomozh posvetnih ljudi, ampak de se je te pomozhi tudi ogibal, kolikor je le mogel, kadar se mu je ponujala. Enkrat ga je vikshi poglavar mesta profil, de naj sa-nj govori pred kraljizo savolj rezhi, ki jo je prejeti shelel; in mu je obljubil, de bo tudi on, kolikor bo mogel, njegovimu ordnu dobriga storil. Na to mu je f. Vinzenz tako odgovoril: Kolikor bom po pravizi sa val storiti samogel, bom storil. Kar pa moj orden sadene, prepuštimo vse boshji previdnosti.

Ravno tako je tudi f. Franzishka Fremiot mislila in ravnala, kadar je bila viksha zeliga svojiga ordna. Franzoska kraljiza se ji je bila v' molitev perporozhila, in ji je na snanje dala, de jo mozhno obrajta. Na to so snanzi in prijatli svete Franzishke grosno sheleli, de naj kraljizi pishe in naj se njeni prijasnosti perporozhi. Ali Franzishka ni nikakor hotla tega sto-

*) Jerem. 17, 5.

riti, ampak je rekla, posebno svojim nunam: Mé moramo sheleti, niske in nesnane oštati, in ne smemo nikdar prijasnosti vikših in mogozhnih tega svetá iskati. Zhe fi persadevamo svoje dolshnosti do njih dopolnovati, kakor nam Bog sapoveduje, in zhe molimo sa njih sdravje in shivljenje, in posebno sa njih vezhno svelizhanje; bo gotovo Bog, ki sa naš fkerbí, štoril, de naš bodo sposnali, kadar nam bo njih pomozhi treba, in de nam bodo v' naših potrebah pomagali.

Š. Teresija je imela navado rezhi: Pravi prijatelj, v' kteriga saúpati samoremo, je le Jesus Krístus. Kadar fim na-nj operta, táko mozh v' sebi obzhutim, de se mi sdi, de bi se samogla zelimu svetu vštaviti, ko bi se soper mene vsdignil.

„Kdor se v' svojih opraviilih svijazh in ovin-, kov poslushi, rasshali previdnost boshjo, in se „njegove ozhetovske fkerbi nevredniga štorí.“ — Pravi f. Vinzenz.

Ravno ta svetnik je vse svijazhe v' svojim govorjenji in djanji sovrashil, in se jih nikoli ni hotel poslushiti, ampak je rekel, de pusti vse ovinke in svijazhe pravdarjem in drugim modrim tega svetá.

„Kadar kdo vse svoje misli v' Boga obérne „in se le va-nj sanashta, sravin pa fi persadeva, „mu svesto flushiti, Bog svesto sa-nj fkerbi; in „vezhi ko je njegovo saúpanje v' Boga, bolj Bog „sa nj fkerbi; in ni mu treba se bati, de bo „Bog nehal sa-nj fkerbeti; sakaj njegova lju- „besin je neskonzhno velika do tistih, kteri vanj „terdno saúpajo.“ — Tako pishe f. Franzíšk Salesi.

Š. Franzisk Šerafinški je bil posebno prav preprizhan od te resnize; in je tudi svoje tovaršhe uzhil, popolnoma v' vseh rezheh v' boshjo previdnost saúpati. Kadar je kteriga svojih tovaršhev kam poslal, mu ni nikoli druge popotnize dal, kakor te besede svetiga pisma: *Versi na Gospoda svojo škerb, in on te bo preshivil* *). — In kadar ga je Rimski papesch vprashal, kako se on in njegovi tovaršhi preshivé, mu je odgovoril: Šveti ozhe! naša mati (to je: obljuba revšhine) je res grosno revna; ali naš ozhe (to je: dobrotljivi Bog) je neisrezhen bogat.

„Kdor Bogu flushi s' zhištim serzam, in „kdor v' nemar pusti svoj lastni dobizhek in vse „kar je zhašniga, in le boshjo zhašt ishe, bo „smiram svoje opravila in dela po srezhi opravi- „vil, posebno takrat, kadar po zhloveshki pre- „vidnosti ni nobeniga dobriga upanja; sakaj opravi- „vila v' flushbi boshji so povsdignjene zhes vso „zhloveshko previdnost, ker jih neskonzhna bosh- „ja previdnost vlada.“ — Tako govori f. Karl Boromej.

Kakor je ta svetnik govoril, tako je tudi ravnal. V vseh svojih opravilih je v' Boga saúpal in se mu je v' molitvi perporozhal; in s' molitvijo je vse svoje dela sazhel, je med delam vedno v' boshjo prizhujozhnost mislil, in je s' Bogam svoje dela dokonzhal. In bolj ko je bilo kako delo teshavno, s' vezhim saúpanjem je Boga pomozhi profil. Satoraj je pa tudi tolikanj velikih in teshkih opravil srezhno opravil, ki so se polvetnim ljudem nemogozhe sdele. —

*) Psalm 54, 23.

Ravno tako je f. Karl tudi v' svojih hišnih potrebah popolnoma v' boshjo previdnost saúpal, in Bog mu je vzhafi ozhitno pokasal, de mu je to saúpanje dopadljivo. Leta svetnik je bil grosno usmiljeniga serza, in je vse kar je imel, ubogim dal. Njegov hišnik ga je vzhafi sa to svaril in mu je vzhafi s' nejevoljo povedat prišhel, de ni nobene rezhi vezh per hišhi. Š. Karl ga je s' boshjo dobroto in previdnostjo tolashil; ali hišnik se s' tem ni dal potolashiti, in mu je rekel, de bi imel menj ubogim dajati, in bolj sa svojo hišho fkerbeti. Posebno je enkrat njegov hišnik s' veliko nejevoljo prišhel mu povedat, de nima zlo nizh vezh dnarjev, in de ne vé, kako bo samogel drushini potrebin shivesh dati. Š. Karl mu ni drusiga nizh odgovoril, kakor de naj v' Boga saúpa, Bog bo gotovo pomagal. — In Bog je pokasal, kako mu je bilo to saúpanje dopadljivo; sakaj dve uri po tem je f. Karl písmo prejel, v' katerim je bilo tri tavshent tolerjev. Je tedaj prezej hišnika poklizal, in mu je te dnarje dal, rekozh: Vse-mi to, zhlovek majhne vere! Glej, de nas boshja previdnost ni sapustila. — Sares veliko je bilo saúpanje tega svetnika v' boshjo previdnost; ali sravin tega se pa bere v' njegovim shivljenji, de njegovo saúpanje ni bilo predersno, ampak s' veliko kershansko previdnostjo sdrusheno. Satorej se ni nikoli nepremišhljeno in nepotrebno v' nevarnost podal, in se je v' vsih svojih opravilih rad posvetoval, in je vse dobro premislil, predinj je kej sazhel; in po tem, kadar je vse storil, kar je storiti samogel, je popolnoma v' boshjo previdnost in pomozh saúpal.

„V' velikih potrebah in teshavah je zhař
 „pokasati, de sareř v' Boga saúpano. Verje-
 „mite mi, de trije delavzi vezh štoré, kadar
 „Bog pomaga, kakor deset drugih; in pomaga
 „vřelej, kadar nam zhloveshke perpomozhke od-
 „vsame, in kadar nam opravila isrozhí, ki so
 „vezhi, kakor naša mozh.“ — Tako uzhi ř.
 Vinzenz.

Leta řvetnik je v' zelim řvojim djanji řeli-
 ko saúpanje do Boga řkasal; in Bog, ki je oblju-
 bil, de řiših, ki va-nj saúpajo, ne bo nikdar
 sapuřtil, je vřhafi ř' zhudeshi řkasal, de mu
 je saúpanje řvojiga řvestiga řlushabnika dopad-
 ljivo; in mu je mozh dal, take řelike dela opravi-
 ti, nad kterimi ře řhe řdej řvét zhudi. — Leto
 saúpanje je ř. Vinzenz řudi řepo řkasal, kadar
 je řnjegov řišřnik řišřhel mu povedat, de ni-
 ma nobeniga řenarja vezh. — O řesela řoviza!
 je odgovoril ř. Vinzenz, Bog řodi řahvaljen!
 řdej je zhař řkasati, zhe imamo řravo saúpa-
 nje v' Boga! O kako řeskonzhno řeliko je bo-
 gařtvo řoshje řrevidnořti, ali naše obúpanje
 in zagovanje ři řeliko řezhařt dela. — Řmalo
 po řem ga je Bog řhe řolj v' saúpanji řoterdil,
 ker mu je pomozh pošlal.

„Kadar řozhemo kako opravilo v' řoshji
 „řlushbi in řa řoshjo zhařt opraviti, moramo
 „narřpred Boga řrořiti, de naj naš řasřvetli, in
 „nam řvojo řveto řoljo řposnati da; po řem ře
 „řizer řmemo zhloveshkih řerpomozhkov pošlu-
 „řiti, kteri řo řotrební in řerřavni, de ře
 „řoshja řolja in řoshji nameni řopolnejo; to-
 „de ře ne řmemo řrevezh na-nje řanařhati,
 „ampak ře na řoshjo pomozh, in moramo ře

„od Boga perzhakovati, de nam bo pomagal, „to opravilo po srezhi opraviti. Sravin tega pa „moramo terdno preprizhani biti, de karkoli „se bo sgodilo, bo vselej nar boljshi sa nas, „defiravno se bo morebiti nam slabo sdelo po „nasshi pameti.“ — Tako pravi f. Vinzenz.

Temu svetniku se je bil nekdo v' molitev perporozhil, in on mu je odgovoril: Ljubi moj prijatelj, danš fim se zelo dopoldne v' opraviilih pomudil, tako de fim le prav malo molitve opraviti samogel, in she ta je bila rastresena; tedaj vidite, kako malo se samorete danš na mojo molitev sanesti. Ali to me vender shaloftniga ne stori, ker vse svoje upanje v' Boga postavim, in ne v' svoje molitve in tudi ne v' svoje persadevanje; in terdno verujem, de je sedesh boshje milosti in dobrote na nasho revshino postavljen; (bolj ko smo revni in pomozhi potrebni, bolj se nas Bog usmili in nam pomaga).

„Kadar opravljamo svoje navadne dela, de „fi perdobimo, kar nam je v' shivljenje potrebno, ne smemo prevezh v' skerbeh in v' strahu biti, ampak fi moramo pametno in modro persadevati, kolikor samoremo, in po „tem vse boshji previdnosti prepustiti, s' serzhnimi sheljami, de bi Bog vse nashe opravila „po svojih namenih voditi, in nam svojo voljo „na snanje dati hotel. In terdno verovajmo, „de kadar Bog hozhe, de bi kako opravilo „srezhno dokonzhano bilo, sadershki nizh ne „shkodovajo, opravilo bo vender le dokonzhano; in menj ko bo sravin nasliga dela, vezh „bo boshjiga.“ — Pravi f. Vinzenz.

V shivljenji ravno tega svetnika se bere, de

predinj se je zhloveshkih perpomozhkov poslušil, defiravno so bili dobri in potrebni, je vselej préd svoje opravilo Bogu perporozhil, in je potlej mirno zhakal, de bi Bog po svoji previdnosti njegovo delo na pravo pot in k' svoji zhafti obernil. In je vezhkrat rekel, de Bog po svoji previdnosti stori, de se tiste opravila nar frezhnishi isidejo, v' kterih zhlovek sheli, *sa* boshjo previdnostjo hoditi, ne pa *pred* njo.

„Kdor nima prave kerfhanške mozhi, in „je prevezh navesan na svojo lastno zhaft, je „grosno jesin in vpije in si ne da pokoja, ka- „dar kdo kako krivizhno opravljanje soper nje- „ga napravi. Kdor je pa uterjen v' boshji lju- „besni, in drusiga nizh ne sheli, kakor Bogu „dopasti, ni ták; sakaj dobro vé, de Bog vidi „njegovo nedolshnost, in de jo bolj obrajta, ka- „kor on sam; in de ga bo Bog gotovo varoval „in branil, kolikor mu bo v' vezhno sveli- „zhanje flushilo.“ — Tako pishe sveti uzhenik Avgushtin.

V' shivljenji svetiga Franzishka Šalesja se bere de je bil velikokrat grosno gerdo opravljan od svojih sovrashnikov, pa se ni savolj tega nikoli jesil, tudi ni shaloftin postal, in se ni odgovarjal in pravizhil, ampak je vse boshji previdnosti prepustil, s' terdnim saúpanjem, de bo Bog vse k' dobrimu obernil. Kadar je slishal, de ga gerdo opravljajo, je imel navado rezhi: Ši mozžno persadevajo, mi dobro ime odvseti, pa saúpam, de mi ga bo Bog ohranil, zhe je to potrebno sa njegovo flushbo. Šam sa-se gotovo ne shelim dobriga imena in nobene

zhaſti, ampak le kolikor mi je tega ſa boſhjo flushbo potrebno. De bi ſamogel Bogu prav ſveſto flushiti, le to ſhelim; naj bo v' dobrim ali v' ſlabim imenu, naj bo v' zhaſti ali v' nezhaſti; kogá je na tem leſhezhe? Bogu prepuſtim ſkerb ſa ſvojo zhaſt in ſa ſvoje dobro ime; naj Bog ſtori, kar mu je dopadljivo, in njegovo je vſe. In ko bi ſe s' tem, ko fim ſanizhevan in ſaſramovan, boſhja zhaſt pomnoſhila, ali bi ne bilo moje ſanizhevanje in ſaſramovanje moja nar vezhi zhaſt? To je nar vezhi zhaſt ſtvari na ſvetu: boſhjo zhaſt mnoſhiti. — Enkrat je bil edin njegovih ſovraſhnikov gerdo opravlanje ſoper njega naredil, de namrezh v' nezhiſtoſti ſhivi. Poſvetni ljudje, ki ſvetiga Franzifhka niſo ljubili, ſo to opravlanje prezej verjeli in povſod raſtrofili. Njegovi prijatli pa, ki ſo njegovo ſvetoſt poſnali, in ki ſo bili groſno ſhaloſtni ſavolj tega hudobniga opravlanja, ſo ga profili, de naj ſvojo nedolſhnoſt ſkaſhe, ſakaj fizer mu bo to opravlanje vſe dobro ime odvſelo, in bo zhe dalje bolj njegovim duhovſkim opravilam ſhkodovalo. On pa je s' mirnim ſerzam odgovoril: Prepuſtimo Goſpodu vſe to; Goſpod Bog nar bolj vé, koliko mi je zhaſti in dobriga imena treba ſa njegovo flushbo; in le toliko ga ſhelim, in nizh vezh.

„Zhe mozhno hitimò in ſi filno perſadeva-
 „mo, perpomozhke najti, de bi ſe obvarovali
 „neſrezh in ſhaloſtnih pergodb na tem ſvetu,
 „in de bi jih od ſebe odvernili, nimamo ſhe
 „praviga ſaúpanja v' Boga. Sakaj ker s' takim
 „ſadershanjem boſhjo previdnoſt prehiteti ho-
 „zhe-
 „mo, s' tem ozhitno pokaſhemo, de bolj v'

„svoje persadevanje, kakor v' boshjo previdnost
 „saúpamo; in de se bolj sanafhamo na zhlo-
 „veshko modrost, kakor na boshjo besedo.“ —
 Tako govori s. Vinzenz.

Boshji flushabnik Alvarez je imel hishnika, ki je bil grosno fkerbin sa hishne opravila, in sa vse, kar je bilo sa zhasno shivljenje potrebno; in je bil v' grosno velikih fkerbeh in teshavah, kadar je vidil, de kake rezhi permankuje. Vzhasi je prishel s' veliko shalostjo svojimu gospodu svoje teshave potoshit; ali Alvarez ga je narpred vprashal, zhe se je s' Bogam posvetoval, in zhe je njemu narpred to teshavo potoshil in ga pomozhi profil. In kadar je hishnik odgovoril de ima prevezh fkerbi in dela, de ne utegne moliti, mu je flushabnik boshji rekel: To bi imela tvoja nar vezhi fkerb, in tvoje pervo delo biti, se Bogu perporozhiti in v' njegovo previdnost saúpati. Pojdi in móli narpred. Kaj mislish, de nimámo gospoda in ofkerbnika, ki bolj sa naf fkerbi, kakor mi sami fkerbeti samoremo? Narpred se Bogu perporozhi, potlej ftori, kar ti je mogozhe; in ne misli, de je vse na tvojim persadevanji leshezhe.

„Kadar smo v' kaki nevarnosti, zhe je tudi velika, ne smemo obúpati in serza sgubiti, ampak moramo mozhno na Gospoda saúpati; „sakaj vezhi ko je nevarnost, vezhi je tudi pomozh tistiga, ki se pusti imenovati: *Pomozhnik ob pravim zhasu v' teshavi.*“ *) — Tako pishe sveti uzhenik Ambrosi.

Š. Ignazi Lojola je enkrat v' barki na morji

*) Psalm 9, 10.

bil, kadar se je strašhin vihar vsdignil, tako de so vfi mislili, de se bo barka potopila, in so grosovitno jokali in zagovali; le f. Ignazi je bil popolnoma mirin in neprestrašhen, in je leté besede svetiga pisma premishljeval: *Jesuf jim je rekel: Kaj ste bojèzhi, maloverni? Tedèj je vstal, in sapovédal vetrovam in morju, in bila je velika tihôta.* *) — Premislil je sra-
vin, de bres boshjiga perpušhenja se vetri nikdar ne vsdignejo, in bres njegove volje se nobedin ne more na morji potopiti. In je rekel: Zhe je pa boshja volja, de naj se tukaj potopim, je tudi moja volja.

„Kakorhitro sposnamo boshjo voljo v' kakim „opravilu, desiravno je teshko, ga moramo vender „neprestrašheno sazheti in ga stanovitno opravi-
viti, zhe se tudi she takó velike teshave na- „sproti stavijo; sakaj Bog nam bo gotovo poma- „gal v' takih delih, ktere po njegovi volji oprav- „ljamo.“ — Tako pravi f. Vinzenz.

Leta svetnik je s' svojim velikim in stanovitnim saúpanjem v' boshjo previdnost velike dela sa boshjo zhašt in sa svelizhanje dušh opravil. Kadar je sposnal, de je boshja volja, de naj to ali uno opravilo opravi, ga je serzhno sazhel in ga ni vezh popuštíl, in ni obúpal, zhe so se mu tudi she takó velike sopernosti in teshave nasproti stavile. Ravno takrat, kadar je nar vezh soperstav in hudobij od ljudi v' svojih dobrih delih preštati imel, je le she bolj v' samiga Boga saúpal, in je she s' vezhi stanovitnostjo svoje delo opravljal.

*) Mat. 8, 26.

Ravno tako je f. Karl ravnal. Po tem ko je kako opravilo dobro premislil, in ko je popolnoma sposnal, de je boshja volja, de naj ga opravi, ga je sazhel; in desiravno so mu njegovi prijatli vzhaf rekli, de ni mogozhe téga opraviti, se ni dal ostrašhiti, ampak fi je s' terdnim saúpanjem v' Boga stanovitno persadeval; in tako je vselej do konza opravil, karkoli je sa boshjo zhaft sazhel.

„Nekteri imajo táko saúpanje v' Boga, de „do sadnjiga, in kadar drugi mislijo, de je she „vse sgubljeno, she smiram terdno saúpajo. O „kako dopadljivi so Bogu, in kako rad jim Bog „pomaga!“ — Š. Franzisk Salesi.

V' svetim písmu se bere, *) de je bila nedolshna Šusana satoshena, k' smerti obsojena, in she vun peljana k' smerti. Ali smiram je she v' Boga saúpala, in Bog ji je pomagal.

„Postavimo vse svoje saúpanje v' Boga, in „bodimo popolnoma podloshni njegovi previd- „nosti, in po tem se nizh ne bojmo, naj ljudje „soper naf govore ali store, karkoli hozhejo; vse „se nam bo k' dobrimu obernilo. Zhe se tudi „ves svet soper naf vsdigne, se nam ne bo „moglo nizh pergoditi, kakor kar bo Bogu do- „padljivo, v' kteriga smo vse svoje saúpanje po- „stavili.“ — Tako govori f. Vinzenz.

„Kadar kdo vse svoje saúpanje v' Boga po- „stavi, ga Bog smiram posebno varuje, in je „tedaj popolnoma bres vse nevarnosti, nizh sa- „ref hudiga se mu ne more pergoditi.“ — Š. Vinzenz.

*) Daniel 13.

Kar tukej s. Vinzenz pravi, ravno to je bilo tudi v' njegovim djanji popolnoma viditi. Karkoli se je njemu ali njegovim duhovnam permirilo, to ga ni nikoli shaloštniga ali nejevoljniga storilo, ampak smiram poln saúpanja do Boga se je s' veselím serzam popolnoma boshji previdnosti prepustil. In bere se v' njegovim shivljenji, de je vselej takrat she posebno vesel bil, kadar se je njemu ali njegovim duhovnam kej soperniga pergodilo, ker je takrat lepshi perloshnost imel, le v' Boga saúpati, in se njegovi sveti volji popolnoma podvrezhi.

„Kdor ne obúpa v' neprevidenih, naglih nevarnostih in teshavah, ampak se prezej s' saúpanjem k' Bogu poda, pokashe, de je dobro vkoreninjen v' tej zhednosti (v' saúpanji).“ — Tako pishe sveti flushabnik boshji Rodriguez.

V' shivljenji svetih pushavnikov in menihov se bere od s. Kolumbana, de se je enkrat nanaglima od dvanajstirih lazhnih volkov ohdaniga vidil, ki so vanj reshali, in ki so she njegovo oblazhilo tergati sazheli. Ali on je mirno obstal, je proti nebesam pogledal in rekel: *Bog, pridi mi na pomozh; Gospod, hiti mi pomagat!* *) — In Bog je prezej njegovo saúpanje lepo poplazhal, ker ga je reshil is te nevarnosti.

„Zhe smo se saref popolnoma v' boshje roke podali, s' terdnim saúpanjem v' njegovo previdnost, se ne smemo nobene sopernosti bati. Zhe nam jo Bog poshlje, bo gotovo vse tako obernil, de bo nam k' dobrimu, po potih, ki nam sdaj niso snane, ali enkrat jih bomo sposnali.“ — Pravi s. Vinzenz.

*) Psalm 69, 2.

To se vidi poterjeno v' tem, kar se je f. Franzishku Šalesju in f. Ignazju pergodilo. Š. Franzishk, kadar je bil v' Rimu, je prebival v' hishi bliso réke Tiber. Pergodilo se je pa, de so drugi imenitni gospodje, ki so v' Rim prishli, sheleli v' ravno tisti hishi stanovati; in ker je gospodár te hishe vezh plazhila od njih dobiti upal, kakor od f. Franzishka, je njegovim slušhabnikom rekel, de naj si drugej stanovanja ishejo, ker bodo drugi gospodje v' to hisho prishli. Slušhabniki f. Franzishka niso hotli tega storiti, in so se sazheli s' gospodarjem možno prepirati. Kadar so nar bolj upili, je prishel f. Franzishk domú; in kakorhitro je svedil, sakaj se prepirajo, je prezej svojim ljudem sapovedal, de naj gredo drusiga stanovanja iskat. To so slušhabniki storili; in komaj so se bili preselili, ko se je strashna ploha vlila, tako de je réka Tiber v' kratkim zhasu tako velika in derezha postala, de je hisho, is ktere je bil f. Franzishk po krivizi pregnan, poderla, in vfi, ki so bili v' nji, so se potopili. Po tem je f. Franzishk she bolj sposnal, kakó skerbno ga boshja previdnost varuje.

Ravno tako je Bog tudi svetimu Ignazju pokasal, kako ljubesnivo sa-nj skerbí in ga varuje. Š. Ignazi je bil shel v' Jerusalem in v' druge svete kraje. Na poti nasaj proti Rimu je prishel v' Ziper in je tam tri barke najdil, ki so bile na Lashko namenjene. Perva je bila turshka barka; druga je bila veneshka, in je bila lepa, velika in možna barka; tretja je bila majhna, stara in slaba. Prijatli svetiga Ignazja so si možno persadevali, de bi bil v' veneshko barko prishel, in so vikshiga leté barke grosno profili, de naj

Ignazja v' barko vsame, in so mu ga mozhno hvalili, in rekli, de je svetnik. Ali kadar je vikshi barke flishal, de je Ignazi revin, in de sheli, ubogajme v' barko vset biti, ga ni hotel vseti, in je rekel: Zhe je svetnik, mu ni treba barke, bo lahko bres barke zhes morje prishel, kakor je od drugih svetnikov flishati, de so prishli. — Tedaj se je s. Ignazi na majhno in slabo barko podal, kjer so ga s' prijasnostjo sprejeli. Vse te tri barke so ob enim zhasu s' dobrim vetram odrinile; ali veter ni bil dolgo dober, ampak vsdignil se je strashin vihar, tako de se je prva barka kmalo potopila, in vfi ljudje, ki so bili v' nji, so potonili. Druga, ki je bila mozhna in velika, se ni potopila, ampak je na plitvo prishla in je v' pesku obtizhala. Le tretja, ki je bila nar slabshi, je frezhno k' kraju prishla. Kadar je s. Ignazi to vidil, je perferzhno Boga sahvalil sa njegovo veliko ljubeshin, in je bil po tem v' saúpanji do Boga she bolj poterjen.

„Kdor ima pravo kerfhanfko saúpanje, vse „boshji previdnosti prepufti, in ne poslufha tega, „kar zhloveshka modrost in previdnost soper go- „vorí. O kakó frezhin je, kdor se v' vfm svo- „jim djanji previdnosti Gospodovi podvershe! Njega Bog smiram fkerbno varuje.“ — Tako govori sveta Franzifhka Fremiot.

Veliko saúpanje v' Boga so she v' ftarih zha- fih svefti flushabniki boshji imeli; she bolj bi se ga kristjanam spodobilo imeti, ker nam Kri- stuf v' svetim evangeliu Boga v' grosno ljubesh- nivih podobah pokashe, v' podobi dobrotljiviga ozheta, sveftiga prijatla, fkerbniga pastirja i. t. d.

— Abraham je imel veliko in štanovitno saúpanje v' Boga. Bog mu je bil obljubil, de se bo njegova rodovina nesnano pomnoshila, in de bo veliko ljudstvo postala; in po tem mu je sapovedal, de naj svojiga *ediniga* fina Isaaka sakolje in daruje. Abraham je bil takrat she tako star, de ni vezh upati mogel, drusiga fina dobiti; ali bres vfiga sopergovorjenja je bil prezej perpravljen, boshje povelje dopolniti, s' terdnim in nepremakljivim saúpanjem, de bo Bog vse prav obernil.

Ravno táko saúpanje v' Boga je imel tudi Job. Vef je bil ranjen, vfi otrozi so mu bili pobiti, vse premoshenje je bil sgubil, savershen in saframovan je bil od svoje shene in od svojih prijatlov in snanzov. Ali v' vfih tih teshavah je bil popolnoma sadovoljin s' tem, kar mu je Bog poslal, in je is serza rekel: *Ko bi mi Bog tudi shivljenje vsel, bom smiram va - nj saúpal ... In on bo moj odreshenik. *)*.

„Kdor se popolnoma boshji previdnosti v' „roke da in se ji voditi pusti, se s' vsemi svojimi „krishi na lepim vosu pelje, in skoraj nobene „teshave ne obzhuti; kdor se pa sam na - se sa „nafha, gre pesh, in svoje krishe s' veliko teshavo sa „fabo vlezhe.“ — Tako pishe sveti uzhenik Bernard.

Bila je revna deklè, ki je v' dolgi bolesni in velikih bolezhinah na revni postelji leshala, pa je bila smiram vesela in sadovoljna. Šlishala je, de se ljudje grosno bojé hude létine in lakote; pa tudi to je ni zlo nizh ostrashilo. Nad tem so se ljudje, ki so jo hodili obiskat, možno zhudili, in so jo vprashali, kako samore ve-

*) Job 13, 15. 16.

fela biti v' takih teshavah. In jim je odgovorila, de le smiram v' Boga misli, in de je vedno ravno tako pod perutnizami boshje previdnosti, kakor mlad ptizhek pod perutnizami svoje matere, in de sato jo nobena rezh ne ostrasli in ne skerbí.

„Slushabnik boshji se ne sme nobene rezhi „bati, tudi hudobnih duhov ne ... Gospod Bog „je mogozhin, in dersí hudobne duhove v' „slushnosti; koga nam tedaj samorejo hudiga slo- „riti, ker smo slushabniki tako veliziga Kralja „in Gospoda“? — Tako pravi s. Teresija.

Ravno ta svetniza sprizhuje sama od sebe, de je bila tako bojezha, de vzhafi she po dnevi fi ni upala sama v' hifhi biti. Ali enkrat je pa prav premislila, kako nespodobno je to, de se kristjan kake druge rezhi boji, kakor Boga ras-shaliti, ker imamo tako mogozhniga in veliziga Gospoda, ki vse vlada in sa vse skerbi, in kte-rimu je vse podversheno, tudi hudobni duhovi. Po tem je premislila, de le temu Gospodu sheli slushiti in dopasti, in je rekla sama per sebi: Koga se bojim? sakaj me je strah? — In je vsela podobo krishaniga Jesusa v' roko in je rekla: Pridite sdaj vsi, hudobni sovrashniki! Gospodova slushabniza sim, in se nobeniga so-vrashnika in nobene rezhi vezh ne bojim. — In sprizhuje, de od tistiga zhafa ni vezh bo-jezha bila.

„Zhe je kdo she toliko in she tako hudobno „greshil, ne sme nikdar obúpati nad svojim „svelizhanjem, in ne sme saúpanja v' Boga sgu- „biti; sakaj boshja milost je nefkonzhno vezhi, „kakor vsa zhloveshka hudobija.“ — Tako pishe sveti uzhenik Janes Krisostom.

Kadar je bil f. Bernard hudo bolan, je bil samaknjen v' duhu, in se mu je sdelo, de je k' boshji sodbi peljan, in tam si je hudobni duh persadeval, ga s' svojimi skušnjavami ob upanje perpraviti. In na te skušnjave je f. Bernard tako odgovoril: Šposnam de s' svojimi deli nisim zlo nizh nebes saflushil, in vem de sim popolnoma nevredin tako velikiga plazhila. Ali moj Gospod ima nebesa *dvakrat*; pervizh, ker je Šin boshji, jih ima od vekomej; drugizh jih je sadobil, kadar je na krishi umerl. Šam sa-se je s' pervimi sadovoljin, druge pa meni da. V' to saúpam.

Od svete Jederti se bere, de ji je Kristuf te besede rasodel: Vedno sim pred svojim Ozhetam v' nebesih, in ga profim sa svelizhanje ljudi; in kadar ljudje po zhloveshki slabosti omadeshevajo svoje serza s' greslnimi mislimi, mu darujem svoje prezhisto serze v' odpushtenje njih hudobnih misel; in kadar v' djanji greshe, mu darujem svoje prebodene roke v' odpushtenje njih pregreh. In tako v' vsih rezheh, kadar ljudje greshe, govorim sa-nje svojimu Ozhetu, de bi jim gnado dal, se spokoriti in odpushtenje svojih grehov sadobiti.

V' svetim písmu se bere, de je Jesus po svojim vstajenji od smerti she smiram svojih pet ran, ki jih je na krishi prejel, na svojim shivotu imel, *) in jih bo tudi v' nebesih na svojim shivotu ohranil, sato de jih smiram svojimu nebeshkimu Ozhetu kashe, in s' tem njegovo pravizhno jeso soper nas greslnike tolashi.

*) Jan. 20, 27.

Peta jablana.

Molitev.

„Molitev nam je v' svelizhanje potrebna, „in ni je rezhi bolj potrebne, kakor molitev. „Torej jo moramo visoko zhaštiti in jo sheleti, „in fi persadevati jo dobro opravljati.“ — Pravi f. Vinzenz.

Vfi svetniki so radi molili. Postavim f. Kajetan je vezhidel osem ur saporedama molil. Š. Marjeta kraljiza, f. Šhtefan kralj, f. Anton pufhavernik, in drugi svetniki, so velikokrat zelo nozh molili. Š. Rosa is Lime je vsak dan dvanajšt ur molila. Nekteri svetniki so she v' otrofshkih letih sazveli poboshno molitev opravljati; postavim f. Alojzi je she po dve ali tri ure vsak dan molil, ko je bil she majhin. Vzhasi se je v' dervarnizo fkril, de je bolj mirno molil, kadar ni mogel v' hifhi mirno moliti. Š. Marija Magdalena de Pazzi, ko je bila komaj devet lét stara, je she po tri ali fhtiri ure na dan molila, in vzhasi zelo nozh; she vezh zhasa je pa potlej v' klofhtu molitvi dala.

„Dobro opravljena molitev fšoré veliko vefelje angeljem, in jo veféli Bogu pernefejo; „hudobnimu duhu pa je grosno soperna, satorej „fimozhno persadeva naf motiti, kadar mólimo.“ — Tako piſhe ſveti uzhenik Janes Kriſoſtom.

Ravno ta uzhenik tudi pravi, de angelji boshji mozno tiſte kriſtjane ljubijo, ktere po-

gosto v' molitvi pred Bogam vidijo; pravi, de kadar molijo, so angelji okoli njih v' veliki tihoti; in kadar dokonzhajo molitev, jih hvalijo, jih frezhne sposnajo in se veselé.

Š. Janes Evangelist pravi v' rasodenji, de je vidil nebeshke prebivavze pred Bogam, ki so imeli slate posode v' rokah polne lepo dishezhih rezhí, in pravi, de to so molitve svetnikov, (*to je kristjanov*). *) In pravi, de je vidil angelja v' nebesh, ki je molitve svetnikov (*kristjanov*) na slat altar pokladal, ki je bil pred boshjim sedeshem. **) — Is tega vidimo, v' kaki visoki zhaſti so v' nebesh dobre kerſhanſke molitve.

„Kristjan bres molitve je kakor zhlovek, „ki je od boshjiga shlaka udarjen; ima roke in „noge, pa se jih ne more nizh poſlushiti. Molitev popuſtiti se pravi pot proti nebesam sgreſhiti. Molitev so vrata, ſkosi ktere nam pri- „dejo boshje gnade; kdor te vrata ſaprè, ne „vém, od kod mu bodo potlej boshje gnade „priſhle.“ — Tako piſhe ſ. Teresija.

Letá svetniza, (kakor se bere v' njenim shivljenji), je to, kar je piſala, po ſvoji laſtni ſkuſhnji ſvedila. Nekaj zhaſa je bila tudi ona molitev ſapuſtila, in kmalo je vidila, de je sazhela v' grehe padati, kteri fizer ſhe niſo bili ſmertni grehi, pa je vender vidila, de je smiram globokejšhi padala, in pravi, de je sposnala, de bi ſe bila gotovo pogubila, ko bi ne bila ſpet moliti sazhela.

*) Rasod. 5, 8.

**) Rasod. 8. 3.

„Dufha, ki je stanovitna v' molitvi, defi-
 „ravno je hudobni sovrasnik veliko grehov,
 „skufhnjav in padzov nasproti postavi, bo goto-
 „vo na sadnje refhena, Gospod jo bo, kadar
 „bo njemu dopadljivo, is nevarnosti refhil, in
 „jo bo v' vezhno svelizhanje perpeljal.“ — Pra-
 vi f. Teresija.

Š. Marija Egiptovska je nekaj zhafa pred
 svojo smertjo sprizhevala, de je zelih sedemnajst
 lét strafhne in vedne skufhnjave imela; ali ker
 je smiram stanovitna ostala v' molitvi, ni nik-
 dar v' nobeno skufhnjavo pervolila.

Jesuf nam med nar boljshimi perpomozh-
 ki, se skufhnjav vbraniti, molitev perporozha,
 rekozh: *Zhujte in molite de v' skufhnjave ne
 padete.* *)

„Kdor ima dolshnost, svojimu blishnjimu
 „od duhovskih rezhi govoriti, se mora narpred
 „v' molitvi k' Bogu oberiniti, in se s' njim po-
 „govoriti in posvetovati. Zhe to storí, se spras-
 „ne od svojiga lastniga duha, in se s' boshjim
 „duham napolne. . . Ne le v' velikih in teshav-
 „nih opraviilih, ampak tudi v' majhnih in vsak-
 „danjih, bi se imel takó k' Bogu povsdigniti,
 „de se sam narpred Bogu poduzhiti da, pre-
 „dinj on druge uzhi; po sgledu Mojsefa, kateri
 „je ljudstvo le smiram to uzhil, kar se je sam
 „od Boga naúzhil. Sato je vselej, predinj je
 „ljudstvu kej osnanil, narpred rekel: *To pravi
 „Gospod Bog.*“ — Š. Vinzenz.

Kadar je imel f. Vinzenz kako rezh pre-
 misliti, ali kej skleniti, ali komu kej svetovati,

*) Mat. 26, 41.

je vselej préd, predinj je sazhel premisłhljevati ali govoriti, svoje ozhi in svoje misli k' Bogu povsdignil, in ga je pomozhi in rasvetljenja profil. Kadar je bilo kej veliziga in teshavniga opraviti, si je vselej narpred toliko zhasa vsel, de se je s' Bogam v' molitvi posvetoval, in de je vse njegovi sveti previdnosti perporozhil. In ker se je v' vsih svojih opravilih le na boshjo previdnost in modrost sanashal, in nikoli sa svojo lastno, je od Boga veliko rasvetljenje in velike gnade prejemal, tako de je vzhasi k' takimu sposnanju prishel, h' kterimu bi ne bil nikdar po sami zhloveshki pameti priti samogel.

Modri flushabnik boshji Pamb, se ni v' nobeni rezhi na svojo lastno pamet, ampak le na neskonzhno boshjo modrost sanashal. Kadar se je kdo v' kaki rezhi s' njim posvetoval, je vselej odgovoril: Daj mi zhas, de to premislim. — Po tem se je v' molitvi s' Bogam posvetoval, in je Bogu to rezh perporozhil. Zhe mu je Bog po molitvi kako rasvetljenje in dobro misel dal, jo je tistimu, ki se je s' njim posvetoval povedal. Kadar ga pa Bog ni rasvetlil, ni nizh svetoval, ker ni nikdar hotel po svoji lastni pameti svetovati.

„Notranjo molitev opraviti, se pravi, v' to „misłiti, kar govorimo, kadar molimo; dobro „sposnati, kdo je tisti, s' kterim govorimo, in „kdo smo mi, ki si upamo, s' tako velikim Go- „spodam govoriti. To se pravi saref notranjo „molitev opraviti. Toraj se tisti motijo, ki me- „nijo, de notranjo molitev opravljati se ne pravi „nizh drusiga, kakor *misłiti*, (in nizh govoriti;) „in menijo, kadar samorejo svojo misel nepre-

„makljivo v' Boga dershati, defiravno s' velikim
 „persadevanjem, de s' tem je nar boljshi no-
 „tranja molitev opravljena; in kadar se jim vzha-
 „fi, po zhloveshki slabosti, v' kako drugo defi-
 „ravno dobro rezh, misel oberne, se jim sdi,
 „de niso nizh dobriga opravili. — Ali prava
 „notranja molitev po mojim sposnanji, ni nizh
 „drusiga, kakor *prijasno pogovarjanje s' Bo-*
 „*gam.* Še s' njim pogovarjati, ki vemo, de
 „naš ljubi, to je notranja molitev.“ — Tako
 uzhi f. Teresija.

Enkrat se je bil f. Ignazi s' nekterimi svo-
 jih tovarštev na daljno pot podal, in vsak je
 svoje potrebne rezhí na rami nefil. Kadar je
 to vidil neki bogabojezh mosh, mu je teshko
 djalo viditi, de leti sveti duhovni svoje rezhí
 sami nosijo, se jim je tedaj ponudil, jih sa nji-
 mi nesti, in so mu jih prepustili. In tako so
 veliko dni hodili. Vsak vezher, predinj so spat
 shli so leti sveti gespodje vsak v' svoj kot po-
 kleknili in dolgo molili; in ravno tako je tu-
 di mosh, ki je njih rezhí nosil, pokleknil in
 tako dolgo klezhal, kakor oni. Enkrat so ga
 leti duhovni vprashali, koga pravi ali misli, ka-
 dar klezhí; in jim je odgovoril: Drusiga nizh
 ne pravim kakor to: Leti duhovni so svetniki,
 in jest sim njih osel; kakor oni molijo, shelim
 tudi jest moliti. To zel zhas Bogu darujem.
 — Bere se, de je letá dobri mosh po tem k'
 veliki poboshnosti prishel, in de je dar visoke
 molitve od Boga prejel.

Bere se od bogabojezhiga shkofa; ki je v'
 molitvi vezhkrat to premishljeval in rekel: O
 Gospod! kdo je tisti, ki govori, in s' kom go-

vori? Nar nevredniſhi greſhnik govori s' vezhnim, nar vikſhim Goſpodam! ſanizhljiv zherv s' Bogam! — To je tako premišljeval, de ſe je ſjokal; in ga je ſerze bolelo, ker ſi upa s' Bogam govoriti, deſiravno ni drusiga kakor prah ſemlje, nevredin ſgubljen zhlovek, in govori s' vezhnim, neſkonzhnim, neſapopadljivim Bogam. — Vzhaſi je tudi rekel v' molitvi: O Goſpod! kako ſi upam s' tabo govoriti, tebe ljubiti, vezhniga vſigamogozhniga Boga in ſtvarnika vſih rezhi! Ali tebe ljubiti, o Goſpod! je moja dolſhnoſt, ſato te ljubim. Goſpod! zhervi na ſemlji te zhaſté; jeſt ſim zherv, ſato te zhaſtim in molim. — Goſpod! ti ſi bil priſhel na ſemljo, greſhnikov iſkat, in ſi jih k' ſebi vabil; jeſt ſim nar vezhi greſhnik, ſatorej pridem k' tebi. — Goſpod! ker ſi ſe ti ſato do naſ ponishal, de bi te molili, s' tabo govorili, te profili; ſakaj bi te tedaj ne molil? ſakaj bi s' tabo ne govoril? ſakaj bi te ne profil? — Tako je letá ſhkof s' Bogam govoril; in to je bila prava notranja molitev.

„Kadar kdo s' uſtmi moli, in ſravin miſli „in ſpoſna, de s' Bogam govori, in de vezh „ſravin miſli, kakor s' beſedo iſrezhe, opravi „uſtno in notrajno molitev ob enim; in to je „groſno dober perpomozhek v' ſvelizhanje. Kdor „pa ſravin ne premišli, s' kom govori in kaj „pravi, gotovo malo ali nizh ne moli, deſiravno „veliko beſedi s' uſtmi iſrezhe.“ — Tako uzhiſ. Teresija.

Kriſtjani, ki imajo navado ſvoje molitve hitro in le s' uſtmi opravljati, prav ſa prav nikoli ne molijo, in Kriſtuſova beſeda jih popol-

nama sadene, ker pravi: *Leto ljudstvo me le s' shnabli zhaſti, njih ſerze je pa deljezh od mene.* *) — Taka molitev gotovo ni dopadljiva Bogu, kateri hozhe v' duhu in v' reſnizi moljen biti.

„Kadar je naſhe ſerze per molitvi s' kako „dobro miſlijo ginjeno in vneto, nam ni treba „kakiga drusiga premišhljevanja iſkati, ampak „pomudimo ſe nekaj zhaſa v' miſli, ki naſhe „ſerze gine, in ſravin rezimo Goſpodu kako be- „ſedo, ki pride iſ ſgrevaniga, ljubezni polniga, „v' boſhjo voljo vdaniga ſerza, i. t. d., po ob- „zhutkih, ki jih v' ſerzu imamo. Taka molitev „je groſno dobra.“ — Tako pravi ſ. Franzifh-ka Fremiot.

Š. Ziril iſ Aleksandrije je to v' priliki lepo pokasal, rekozh: Premišhljevanje v' molitvi je enako kreſanju. Kadar hozhemo oginj vkreſati, udarimo s' kreſalam na kreſivni kamen, in kakor hitro iſkra na gobo pade in jo uſhgè, denemo kreſalo na ſtran. Ravno tako moramo s' premišhljevanjem kake ſvete reſnize ſvoje terdo, kamnito ſerze udariti, de iſkre da in ſe vna- me s' boſhjo ljubesnijo in s' poſheljenjem lepих zhednoſt, ponishnoſti, poterpeſhljivoſti i. t. d.; in v' teh ohzhutkih in ſheljah ſe pomudimo in ſe v' dobrih ſklepih poterdimο. Taka molitev je gotovo boljši kakor veliko beſedi, ali pa le ſgolj viſoko premišhljevanje.

Od nekiga ſluſhabnika boſhjiga ſe bere, de je nar raji Kriſtuſovo terpljenje v' molitvi premišhljeval, in s' tem ſi je nar loſhej ſerze vnel. Premišlil je leto neſapopadljivo ſkrivnoſt,

*) Mat. 15, 8.

in kadar je obzhutil v' svojim serzu ljubestin ali hvaleshnost do Jesusa, ali grevengo nad svojimi grehi, ali shelje ga posnemati v' njegovi ponishnosti, pokorshini, poterpeshljivoſti i. t. d., se je v' tih mislih pomudil. De je svojo molitev bolj gorezho ohranil, je posebno to vezhkrat premislil: Kako veliko je bilo saref terpljenje Jesuſovo! — Kdo je terpel? Šin boshji. Ah, Šin boshji! — In sa koga je terpel? Same. — O moj Bog! Šin boshji je sa-me toliko terpel! in jeſt nozhem ene same soperne besede is ljubestni do njega voljno poterpeti? — Glej koliko je Jesuſ Kriſtuſ sa-me terpel, in jeſt ga ne neham shaliti! — Ah, kako mi je shal, de fim tako nehvaleshno s' svojim Bogam ravnal! Terdno ſklenem, ga ne vezh rasshaliti. — S' tako molitvijo je leta flushabnik boshji na visoko ſtopinjo kerſhanske popolnamoſti priſhel.

„Kriſtjani, ki ſo malo uterjeni v' poboshnosti, „radi in s' veſeljem hodijo po poti Goſpodovi, „dokler jim troſht daje v' molitvi; kadar jim „ga pa odvſame, prezej sazhnejo omagovati in „shaloſtni biti, ravno kakor otrozi, kateri ſe sa- „hvalijo materi, kadar jim ſladkih rezhí da; „kadar jim jih pa vſame, ſe sazhnejo jokati, „ſato ko ſo otrozi, in ne ſpoſnajo, de jim je „ſhkodljivo, prevezh ſladkih rezhí jeſti, ker ſe „po tem prevezh gliſte v' njih ſaredé. Obzhut- „ljivi troſhti v' molitvi lahko v' naſhim ſerzu „ſaredé laſtno dopadenje, in is tega pride no- „tranji napuh, kateri je ſtrup naſhi duſhi, in „kateri vſe naſhe dobre dela ognufi. In ravno „ſato Goſpod Bog, ki nam od konza ſladke „troſhte daje, de naſ k' ſebi pervabi, nam te

„sladkosti odvsame, ker vé, de nam bodo shko-
 „dovale; in sato se mu moramo ravno tako sa-
 „hvaliti, kadar nam jih vsame, kakor kadar
 „nam jih da.“ — Tako pishe f. Franzisk Salesi.

Neki velik flushabnik boshji je sprizhuval
 sam od sebe, de je zelih shtirideset lét molitev
 opravljal bres vfiga notranjiga troshta, in de
 ima upanje, de mu bo to v' svelizhanje flushi-
 lo. — Vef trosht, je rekel, ki fim ga imel in
 ki ga imam, je ta, de Bogu bres zhasniga pla-
 zhila flushim.

„Kadar se nafha dufha obtesheno zhuti s'
 „suhoto, takrat je zhas v' molitvi fkasovati
 „pozhashtenje boshje velikosti, saúpanje, podver-
 „shenje in vdajanje v' sveto boshjo voljo. Ta-
 „krat moramo pred Boga priti, kakor kak re-
 „vesh pred svojiga kralja, in se moramo kake
 „besede poslushiti, ktera pokashe ljubesnivo vda-
 „nost v' njegovo sveto voljo.“ — Tako govori
 f. Franziska Fremiot.

Š. Teresija je vezhkrat rekla: Jest fi druge
 molitve ne shelim, kakor táko, ki me v' zhed-
 nostih bolj poterdi. Tedaj, zhe molim s' suho-
 to, s' skushnjavami in teshavami, in zhe fim s'
 tem bolj v' ponishnosti poterjena, se mi bo ta-
 ka molitev dobra sdela. — Zhlovek bi lahko
 rekel: To se ne pravi moliti, v' takih teshavah
 biti. — Ali ravno zhe kristijan te teshave Bogu
 daruje, in jih po njegovi sveti volji radovoljno
 preterpi, bres de bi va-njo pervolil, to je do-
 bra molitev.

„Kdor shelí do prave molitve priti, se ne
 „sme sanashati na dufhne troshte; sakaj is skush-
 „nje vé, de dufha, ktera se na pot molitve

„podá, in ki je popolnoma sadovoljna, zhe ji
 „Bog da, ali ne da troshtov in sladkosti, je she
 „veliko poti storila.“ — Pravi f. Teresija.

— Š. Franzishek Šalesi ni nikoli shaloštin
 bil savolj dušhne suhote in sapušhenja, v' kterim
 se je velikokrat snajdil; in je rekel, de kadar
 moli, nikoli ne premišljuje, zhe je v' troshtu
 ali v' sapušhenji; ampak kadar mu Gospod da
 kako sladko obzhutenje, ga prejme s' ponishnim
 pozhaštenjem boshje dobrote, in s' priproštim ser-
 zam; in kadar mu ga ne da, nizh tega ne premiš-
 ljuje, ampak je pred Bogam s' velikim saúpanjem,
 kakor otrok pred svojim ljubeshnivim ozhetam.

„Druga rezh, ktera tište dušhe, ki se v'
 „molatev podajo, možno shali, je rastresenje,
 „ki ga v' molitvi imajo, in ki jim njih misli sdaj
 „fim, sdaj kje sanese; in s' mislimi vred tudi
 „vzhafi serze. Vzhafi pride letó rastresenje is tega,
 „ker premalo satirajo svoje sunanje pozhutke,
 „(ozhi, ušhesa, i. t. d.) vzhafi je dušha sama
 „na sebi rastresena; velikokrat nam pa Bog sam
 „te teshave pošhlje, de svoje flushabnike na
 „skušhnjo postavi. — V' rastresenji moramo misli
 „prezej nasaj poklizati, in se spomniti, kar naš
 „vera uzhi, de je Bog prizhujozh, in moramo
 „s' zhaštjo pred njim biti. Zhe pa s' v'fim tem
 „ne moremo svojih misel proti Bogu obernjenih
 „obdershati, moramo te teshave in sopernošti
 „s' ponishnoštjo in poterpeshljivoštjo preštati; in
 „defiravno se nam sdi, de je tišti zhaf, ki ga
 „v' táko molatev obernemo, sgubljen, nam bo ven-
 „der tudi ta molatev v' svelizhanje flushila, in vzhafi
 „bolj, kakor druge, ki smo jih s' sbranimi mi-
 „slimi in s' veseljem opravili. Sakaj zhe si per-

„sadevamo, rastresene misli pregnati, to le sato
 „storimò, de bi Bogu bolj dopadli, in de bi mu
 „samogli bolj vredno s' molitvijo flushiti; in ker
 „to vse is ljubeshni do Boga pride, mu je do-
 „padljiva.“ — Tako uzhi f. Teresija.

Kadar je kdo per molitvi v' teshavah in v' rastresenji, si mora persadevati, de opravi *molatev poterpeshljivoſti*; in de vezhkrat rezhe: Gospod, ti si edina pomozh moje dushe, in ves moj trosht; pomagaj mi, osri se na mojo revshino, i. t. d.

S. Janes Krisostom da vſim, ki so v' molitvi rastreseni, letá svèt: Kadar vidish, de si per molitvi rastresen, rezi sam sebi tako: Kaj je to! Kadar kakimu prijatlu kako novizo, ali kej drugiga perpovedujem, vselej v' to mislim, kar govorim; sdej pa, ko se tukej s' Bogam pogovarjam savolj odpuſhenja svojih grehov, in kako bi samogel vezhno svelizhanje sadobiti, ſim ves mersel in rastresen; in defiravno tukej pred Bogam klezhim, so moje misli povſod drugej, kakor per Bogu. Kje je vera! kje je pamet! —

Prezhudin dar molitve je imel f. Alojsi. Bere se v' njegovim shivljenji, de je bil tako deljezh priſhel, de nobenih ſkuſhnjav in nobeniga rastresenja vezh ni imel v' svojih molitvah, defiravno je po tri ali ſhtiri ure vſak dan mólil, in vzhafi ſhe veliko delj. Enkrat ga je njegov vikſhi vpraſhal, zhe ima kej ſkuſhnjav per molitvi, in zhe je kej rastresen. In po tem, ko se je majhno pomislil, je odgovoril, de v' *ſheſtih meſzih* ni toliko rastresen bil, kolikor bi *Zheſhena ſi Marija* smolil. — To je bil saref prezhudin dar boshji; tode si je letá ſveti mla-

denizh tudi veliko persadeval, de je ta dar od Boga sadobil. Vse svoje sunanje pozhutke je bil popolnoma saterl, in ni nikoli, tudi kadar ni bil v' molitvi, drugih rezhi' premislhjeval, kakor take, ki so ga v' poboshnosti in v' sposnanji boshjih refniz poterdoval; in med molitvijo ni nobene druge misli prejeti hotel, kakor le misli v' Boga. — Ali per v'fim tem je njegov dar molitve velik zhudesh boshje v'figamogozhnosti bil.

„Kdor se hozhe v' molitev podati, in sheli „molitev dobro opravljati, si mora persadevati „in terdno skleniti, svojo voljo boshji volji podvrezhi. To je nar vezhi popolnamost, ki se „samore v' duhovskim shivljenji sadobiti.“ — Š. Teresija.

Ravno ta svetniza si je s' v'fimi svojimi molitvami posebno to sadobiti persadevala, de bi samogla v' v'fih rezheh boshjo voljo dopolniti. — Tudi od s. Bernarda se bere, de si je v' v'fih svojih molitvah persadeval, boshjo voljo prav sposnati, in po tem sposnanji svesto ravnati. — Ravno to se bere od s. Vinzenza, in od drugih svetih boshjih flushabnikov.

„Molitev mora biti ponishna, gorezha, v' „boshjo voljo vdana, in s' velikim pozhaštenjem „opravljena; premisliti moramo, de smo pred „Bogam, in de s' tistim Gospodam govorimó, „pred katerim se vse nebeshkke mozhi' tresejo in „ga zhašte.“ — Tako pravi s. Marija Magdalena de Pazzi.

Š. Franzishk Šalesi, tudi kadar je sgolj sam bil, je vselej per molitvi spodobin, ponishin, perklonjen in mirin bil, s' veliko zhaštjo, kakor

ko bi bil Boga pred sabo vidil. — Š. Rosa is Lime je bila per molitvi tako sbrana, de ni nizh vidila, ne slifhala, kar se je okoli nje godilo. V' zerkvi je v' kaki kot pokleknila, posebno kadar je bilo f. Refhnje Telo ispoštavljeno, in vzhasi po dvé ali tri ure ni ozhí od svetiga Sakramenta premaknila; in vse ropotanje in hojenje v' zerkvi je ni nizh od njeniga premisfhljevanja odvernilo. — Šveti flushabnik bošhji Šilvan je bil per molitvi ves v' Boga samisfhljen; in po molitvi so se mu vse posvetne rezhí tako sanizhljive sdele, de jih ni mogel viditi; in vzhasi si je s' rokami ozhi sakril, rekozh: Saprite se, moje ozhi, in ne gledajte posvetnih rezhí, sakaj niso vredne videne biti.

„Odtergaj se nekoliko od svojih skerbí in „daj si zhas v' Boga misliti in se v' njem pozhiti. Pojdi v' skrivni hram svojiga serza, in vse „is njega is-sheni, de bo le Bog sam v' njem, in „kar je boshjiga. Po tem sapri vrata, in rezi „mu s' vso svojo dusho: O Gospod! le tvoje „boshje oblizhje ishem; profim te, daj mi gnado „te najti.“ — Tako pravi f. Avgushtin.

Š. Franzisfhk Šalesi je svoje notranje imenoval *boshje prebivalishe*, v' kteriga nobedin drugi ne sme priti, kakor Bog in dusha. — Š. Bernard, predinj se je k' molitvi podal, ali predinj je v' zerkev stopil, je svojim mislim rekel: Tukej sunaj ostanite, nepotrebne misli in posvetne shelje; ti pa, moja dusha, pojdi noter pred svojiga Gospoda.

„Tisti, ki se samorejo sapreti v' tiste nebe- „fiza svoje dushe, kjer prebiva on, ki je vstvaril nebó in semljo, gotovo hodijo po isvoljeni

„poti, in bodo do isvirka prifhli, is kteriga bodo „zhisto vodo pili; in v' kratkim zhasu bodo ve- „liko poti storili.“ — Š. Teresija.

Š. Katarina is Šiene, ki je she v' svoji mla- dosti nar raji fama bila, ni skorej nikoli samogla v' samoti biti, ker so ji njeni starishti smiram veliko dela v' hishi dajali. Torej fi je bila v' svojim *ferzu* pushavo napravila, v' kteri je smiram bila tudi per nar vezhih zhasnih opravi- lih; in v' tej pushavi je smiram Boga gledala in se je ljubesnivo s' njim pogovarjala. In tako je smiram s' Bogam sklenjena ostala, in je imela navado rezhi, de v' nashih serzih je saref bo- shje kraljestvo, tukej on hozhe prebivati.

„Kadar mólimo, nam ni treba smiram le- „piga govorjenja iskati, ampak vzhafi le mislimo „v' boshjo prizhujozhnost, kakor ko bi pred „Bogam stali, in veséli bodimo, de smo pred „njim. Nikar fi filno ne persadevajmo, visokih „in lepih besedí najti, ampak s' priprostim in „navadnimi besedami mu perpovedújmo svoje „potrebe in teshave, in ga opomnujmo, de je „obljubil nam pomagati.“ — Š. Teresija.

Bere se od flushabnika boshjiga, ki je tako sam od sebe sprizhuval: Šhtiridefet lét je she, kar fi persadevam, kolikor mi je mogozhe, do- bro molitev opravljati, in nisim mogel nikdar boljshiga perpomozhka sa to najti, kakor de se v' boshjo prizhujozhnost postavim in pred Boga pridem, kakor otrok pred svojiga ozheta, in kakor berazh, ki je slep, rastergan in sapushen, pred bogatiga in ufmiljeniga gospoda. Leta misel mi sadošti besedí daje, s' kterimi mu svoje teshave in potrebe potoshim. —

Ravno to je storil tudi f. Franzisk Šerafinski, in tako je vzhafi zelo nozh v' molitvi prezhul, samo s' temi besedami: *O moj Bog! kdo si ti, in kdo sim jeſt!* — Te besede so obudile v' njegovim serzu veliko ljubestin do ljubesniviga, vſigamogozhniga, uſmiljeniga Boga; in veliko sanizhevanje ſamiga ſebe, ſavolj ſvoje nehvaſeſhnosti do dobrotljiviga Boga, in ſavolj ſvojih pregreſhkov in nepopolnamoſt, ki jih je v' ſebi najdil; in je profil Boga, de naj mu jih odpuſti, in mu mozh in gnado da, ſe poboljſhati. — V' taki molitvi je leta véliki flushabnik boshji vzhafi zelo nozh prezhul.

„V' molitvah ſi moramo vzhafi miſliti, de „ſe nam je kaka kriviza ali kako raſſhaljenje „ſtorilo, in de nam kake ſopernoſti pridejo, in „po tem ſi moramo perſadevati, de ſvoje ſerze „pervadimo, prezej odpuſtiti, in vſe teſhave po- „terpeſhljivo preſtati, po ſgledu naſhiga Sve- „lizharja. Š' tako molitvijo ſi bomo veliko pra- „viga kerſhanſkiga duha ſadobili.“ — Tako pravi f. Filip Neri.

Od ſvetiga Ignazja ſe bere, de kadar je bil bolan, ſi je v' ſvojim premiſhljevanji pred Bogam veliko teſhav in nadlog miſlil, in po tem, ko je vſe teſhave premiſlil, ki bi mu ſamogle priti, je najdil, de nobena druga rezh bi ga tako hudo ne ſadela, kakor to, ko bi vidil, de je njegov orden pokonzhan. Po tem je vezhkrat pred Bogam to prav premiſlil, in je na ſadnje tako ſvoje ſerze na to navadil, de je rekel: Ko bi ſe to ſareſ ſgodilo, de bi moj orden pokonzhan bil, bi po kratki molitvi moje ſerze popolnoma mirno poſtalo.

„Dobro je, v' molitvi Boga hvaliti, in lju-
 „besin do njega v' serzu obudovati; dobro je,
 „sheleti in terdno skleniti, le po boshjim do-
 „padenji v' vsih rezheh ravnati; dobro je, ser-
 „zhno veselje obuditi, de je Bog tako dobrotljiv
 „in tako popolnoma in nesapopadljiv; in serzhno
 „sheleti, de bi ga vsi ljudje zhaštili in posvezhe-
 „vali; dobro je, se perporozhevat i njegovi mi-
 „lošti; dobro je tudi, si misliti, kakor ko bi ga
 „vidili, kako je zhaštitljiv, mogozhin in milostljiv;
 „in de po tem svojo lastno sanizhljivost in ne-
 „vrednost premislimo, in de smo sadovoljni s'
 „všim, kar nam Bog da, naj bo trosht in slad-
 „kost, ali suhota in sopernost, ker on nar bolj
 „vé, kaj nam je potrebno. Taka molitev možno
 „obudi našo voljo in naše nagnjenje k' do-
 „brimu.“ — Tako govori s. Teresija.

Od svete Franziskhe Fremiot se bere, de
 njeno nar vezhi veselje per molitvi je bilo,
 boshjo velikost in boshje popolnamosti premis-
 hlevati, in shelje obudovati, de bi presveti Bog
 od vsih ljudi prav sposnan in ljublj en bil.

S. Egidi, tovarsh s. Franziskha Šerafinski-
 ga, je v' premishljevanji boshjih popolnamosti,
 njegovih del, in njegovih nefkonzhnih dobrot,
 svoje serze s' tako ljubesnijo do Boga vnél, de
 kadar je od Boga govoril, ali od njega govoriti
 slishal, je bil prezej v' duhu samaknjen.

„Premishljevanje terpljenja našhiga Sveli-
 „zharja moramo visoko obrajtati; sakaj eno samo
 „tako premishljevanje je vezh vredno, kakor
 „ko bi se kdo zelo léto vsak tedn enkrat do
 „kervaviga gajshlal, in se ob kruhu in vodi
 „pôšil; ali pa ko bi vsak dan vse psalme pre-

„bral.“ — Tako uzhi svesti flushabnik boshji Albert Véliki.

Kristusovo terpljenje so vsi svetniki radi premišljevali; in bolj ko so ga premišljevali, bolj se je njih serze s' ljubesnijo do Kristusa vnelo, in bolj so sheleli terpeti, de bi mu podobni postali.

Zesariza Leonora je po vednim premišljevanji Kristusoviga terpljenja svoje serze s' tako perferzhno ljubesnijo do Jesusa krishaniga napolnila, de je možno shelela terpeti, de bi mu podobna postala; in je rekla: Ko bi tudi gotovo vedila, de bom ravno tako v' nebesa prishla, zhe tudi bres terpljenja in v' zhafti shivim, vender raji isvolim pot krisha, de vsaj nekoliko svojimu Jesusu podobna postanem. — Satorej je tako ljubila in skrivala svoje bolesni in telefne bolezhine, in se ni nikdar savolj njih pertoshila. In kadar so drugi njene bolezhine sposnali in ko so jo milovali, je rekla: To ni nizh, ta krish je lahek in mi je grosno prijetin; bres krisha bi ne mogla sadovoljna biti; in mi je tudi potrebin, sakaj fizer bi prevezh prevsetna postala.

Bere se od svetiga shkofa, ki je rad Kristusovo terpljenje premišljeval, de si je svojo dusho vzhasi v' podobi ptize mislil, ki léta, in kadar je trudna, se ufede na shebelj, s' kterim so Jesusove noge na krish perbite; in tam ga gleda in premišljuje, kako na krishi vifi, in pije njegovo kri, ki is njegovih ran tezhe. Letó premišljevanje ga je neisrezhenó potolashilo. — Vzhasi si je mislil svojo dusho v' podobi bezhéle, ktera letí na Kalvari in Jesusove

rane prebira, kakor bezhéla roshe, in sdaj is ene, sdaj is druge njegovo presveto kri pije.

Posebno je pa s. Filip Neri terpljenje Kristusovo perferzhno premisljeval, in je na sadnje tako deljezh prishel, de kadar se je le spomnil Kristusoviga terpljenja, ali kadar ga je slishal brati, je sazhel obilne solse tozhiti. Enkrat je v' postu pridgoval od Kristusoviga terpljenja; ali komej je bil dobro sazhel, se mu je serze tako vnelo, de je sazhel naglas jokati; in defiravno si je možno persadeval, govoriti in pridgovati, ni mogel nobene raslozhne besede vezh isrezhi, in je mogel is prishnize iti. To se mu je vezhkrat sgodilo, tako de na sadnje ni mogel vezh od Kristusoviga terpljenja pridgovati.

Ravno to se tudi bere od Ludvika is Grnade. Leta boshji slushabnik je bil pridgo od Kristusoviga terpljenja perpravil sa véliki petek. Ali kadar je na prishnizo prishel, in ko je te besede isrekel: *Terpljenje Gospoda nashiga Jesufa Kristusa*, so se mu tako obilno solse ulile, de dolgo zhasa ni mogel besede spregovoriti. Po tem se je spet potolashil in je spet govoriti sazhel; ali komaj je besede: *Terpljenje Gospoda nashiga*, isrekel, se je she bolj jokati sazhel, kakor v' pervizh. Pa se je vender spet potolashil, je vse svoje misli v' pridgo obernil, in je sazhel spet govoriti; ali komaj je spregovoril, so se mu solse she bolj ulile kakor popred, tako de je komaj samogel dihati, in de ni samogel nobene besede vezh spregovoriti. Kadar so ljudje v' zerkvi to vidili, so se tudi

oni vſi jokati sazheli; in tako je bila pridga dokonzhana, predinj je prav sazheta bila.

„Kakor prijatel svojiga prijatla vezhkrat ob-
„iſhe, in mu gre ſjutrej dobro jutro voſhit in
„svezher lahko nozh, in tudi zhes dan ga vezh-
„krat vidi; tako tudi ti vezhkrat pojdi obiskat
„Jesufa v' ſvetim Sakramentu; in vſelej kadar
„ga obifheſh, daruj njegovo preſveto kri vezh-
„nimu Ozhetu; in boſh vidil, de po tem ob-
„iſkanji ſe bo prezbudno pomnoſhila tvoja lju-
„besin.“ — Tako pravi ſ. M. Magdalena de Pazzi.

Vſi ſvetniki ſo radi hodili Jesufa v' ſvetim Sakramentu obiskat, ker ſo ſposnali, de je njih nar vezhi prijatel. Š. Franzifhk Borgja ga je ſhel nar manj ſedemkrat vſak dan obiskat; in ſ. M. Magdalena de Pazzi zlo tri in trideſetkrat vſak dan. Š. Vinzenz ga je ſhel obiskat kolikokrat ga je utegnil; in njegov pozhitek po kakim teshavnim opraviſu je bil, v' zerkev iti in pred ſvetim Sakramentam moliti, vzhafi po dve ali tri ure; in ſe je tam tako ponishno in poboshno sadershal, kakor ko bi bil ſareſ Jesufa Kriſtufa vidil. Predinj je kako teshavno opraviſo sazhel, je ſhel, kakor nekdej Mojſef, pred tabernakelj boſhji, in ſe je tam poſvetoval s' vezhno Refnizo. Predinj je is hiſhe ſhel, je ſhel Jesufa profit, de naj mu ſvoj ſveti ſhegin da; in kadar je domu priſhel, ſe mu je ſhel ſahvalit ſa vſe gnade, ki mu jih je dal; in ga je profil, de naj mu odpuſti, kar je morebiti greſhil med ljudmi.

„Nikdar ne poſabimo, de ſi moramo ved-
„no persadevati, ſami ſebe prav ſposnati, ſakaj
„to ſposnanje nam veliko pomaga na poti mo-

„litve. Ali tode se mora s' méro opraviiti, to „je, kadar kdo vidi, de je njegova dusha Bogu podloshna, in de dobro sposna, de sama „na sebi nima nizh dobriga, in de se framuje, „pred tako imenitniga kralja priti, in de vidi, „kako malo mu samore dati, defiravno mu je „tolikanj dolshna: kadar vse to dobro sposna, „se ni treba vezh dolgo v' sposnanji samiga sebe sadershevati; ampak boljshi je, de po tem „na druge rezhi v' molitvi misli, de tako re- „kozh dusha sama is sebe gre, in boshjo veli- „kost premishljeje.“ — Tako uzhi s. Teresija.

Od svetiga Franzishka Šerafinskiga se bere, de se je vzhafi zel dan, in vzhafi zelo nozh v' tej kratki molitvi pomudil: O moj Gospod in moj Bog! kdo si ti, in kdo sim jest! in de je vzhafi v' tej molitvi v' duhu samaknjen bil.

Od boshjiga flushabnika Isidora mashnika se bere, de je po sposnanji samiga sebe do ponishne in prave molitve prishel. Defiravno je svetô shivel, je smiram mislil, de je velik gresnik, in je vzhafi s' obilnimi solсами svoje grehe objokoval. Kadar je to edin njegovih uzhenzov vidil, ga je vprafhal: Ozhe, sakaj se tako jokate? Isidor mu je odgovoril: Švoje grehe objokujem. Uzheniz mu je rekel: Ozhe, sej vi nimate nizh grehov. Na to mu je ponishni Isidor s' shaloftnim glafam odgovoril: O moj sin! Ko bi Bog moje grehe ljudem nasnanje dal, bi se vsi savseli in prestrafhili.

Bere se od flushabnize boshje, (Marije,) de se je po dolgim premishljevanji in ponishvanji same sebe tako sanizhljivo sposnala, de se je smiram zhudila, kakó jo samorejo ljudje med

fabo terpeti; in kadar ji je kdo kej rasshaljiviga ali krivizhniga rekel, se je le zhudila, de ji kej hujiga ne rezhe. — Rekla je tudi, de ko bi ji bil kdo rekel, de se zhudi, de je tako nevedna, neúmna, gerda in nerodna, bi se bila zhudila in rekla: O kako malo posnafh ti mojo dufhno revfhino. V' boshjih ozheh fim vfa nagnufna, in ti se zhudish, de nimam nobenih dobrih lastnost? Ko bi kdo berazhu, ki je vef s' rasterganimi zunjami pokrit, ozhital, de nima slate fvetinje na slati ketini okoli vratú, kaj bi si leta berazh mislil? Ali bi ga to ozhitanje rasshalilo? Zhudil bi se in bi rekel: Šej she frajze nimam, in ti se zhudish de nimam slate fvetinje na slati ketini okoli vratu?

„Véliko delo nafhe popolnamosti se sazhne „in raste in se v' djanji ohrani s' dvema perpo- „mozhkama, ki sta lahka, pa vender grosno „dobra, namrezh de vezhkrat k' Bogu sdihnemo „in de svoj dufhni pogled vezhkrat v' Boga ober- „nemo. Sdihleji k' Bogu se opravijo s' malo „besedami, s' kterimi se dufha k' Bogu pov „sdigne; in bolj ko so gorezhi in ljubesnivi, „boljsi so. In nafhi notranji dufhni pogledi, „bolj ko so perferzhni, vezh so vredni; to je, „de si persadenemo s' dufhnimi ozhmi proti „Bogu pogledati, in premisliti, kakofhin je, „in kaj je storil in she stori sa naf; in de po „tem v' ferzu obúdimo ponishnost, ljubesin, „podvershenje in vdajanje v' njegovo fveto vo- „ljo, i. t. d. — Nesapopadljivo je, koliko mo- „zhí imata leta dva perpomozhka, in kakó naf „dershita v' dopolnovanji nafhih dolshnost; kakó „nam pomagata skufhnjave premagovati, in hi-

„tro špet vstati, zhe pademo; in kakó naš s’
 „Bogam sedinita. — Premisljimo tudi, de se
 „leti sdihleji in dušhni pogledi lahko smiram
 „in povsod in ob kratkim opravijo; tedaj bi
 „nam imeli takó v’ navadi biti, kakor dihanje,“
 — Tako piše f. Franzisk Šalesi.

Š, Ignazi je imel navado, kadar je slišhal uro biti, k’ Bogu sdihniti, in káko kratko molitvizo opraviti. — Ravno takó se bere od f. Vinzenza, de kadar je slišhal uro biti, se je k’ Bogu povsdignil, in je vezhdel te besede sravin isrekel: O Gospod! o boshja dobrota! daj nam gnado, de bomo popolnoma tvoji, in de ne bomo drusiga nizz ljubili, kakor tebe. — Nekteri flushabniki boshji imajo navado, kadar slišhijo uro biti, takó k’ Bogu sdihniti: O Gospod! daj mi frezhno sadnjo uro, in daj mi gnado, vse ure svojiga shivljenja tebi dopadljivo preshiveti, tebi k’ zhašti, in moji dušhi v’ svelizhanje. V’ imenu Jesufa, Amen. Bog pridi mi na pomožh; Gospod, hiti mi pomagat! Sgodi se tvoja volja!

Po sgledih svetnikov sdihnimo k’ Bogu per vsaki perloshnosti, in se s’ káko kratko molitvizo k’ njemu obernimo. — Kadar smo v’ teshavah, in ne vemo kaj storiti, rezimo: G Gospod, kaj mi je storiti v’ tej rézhi? Švetvaj mi, pelji me po pravi poti, varuj me v’ nevarnosti; daj mi gnado vse po tvoji sveti volji storiti. — Kadar kak’ pregreshek storimò, s’ besedo ali v’ djanji, rezimo: Ah, moj Bog! kaj sim storil, kaj je to! Profim te, odpušti mi. Vsdigni me, o Gospod! in daj mi gnado, de vezh ne padem. — In takó per vsaki perloshnosti.

„Veliko nam bo to k’ svelizhanju pomagalo,

„zhe se navadimo, per vsaki perloshnosti prezej
 „v' Boga misliti in se k' njemu povsdigniti, de
 „v' njem njegove prelepe lastnosti gledamo; ali
 „de se spomnimo njegove ljubesni do nas, in
 „svoje dolshnosti, mu svešto flushiti.“ — Tako
 pishe svești flushabnik boshji Skupoli.

Leto sveto navado, od ktere je tukej go-
 vorjenje, je imel posebno f. Franzisk Salesi.
 Kadar je vidil, postavim, lepo polje, je rekel:
 Mi smo polje boshje, on sam to polje obdeluje.
 — Kadar je vidil lepo zerkev, je rekel: Mi
 smo shivi tempeljni boshji; sakaj niso nashe
 dushe s' zhednostmi tako olepshane, kakor je ta
 zerkev olepshana? — Kadar je vidil zvetje, je
 rekel: Kdaj bo zhas prishel, de bo zvetje nashe
 dushe sad dobrih del obrodilo? — Kadar je vi-
 dil lepe in drage podobe, je rekel: Ni lepshi
 rezhi na svetu, kakor je nasha dusha, ker je
 po boshji podobi vstvarjena. — Kadar je vidil
 lep vert, je rekel: Kdaj bo vert nashe dushe
 tako obfijan s' lepimi roshami, kdaj bo tako
 poln sadu, tako lepo obdelan, in tako sprav-
 ljen, kakor je leta? — Kadar je vidil kak stu-
 deniz, se je spomnil Jesufove besede in je re-
 kel: O kdaj bomo shli pit is studenza nashiga
 Svelizharja! — Kadar je vidil tekozhe vode in
 reke, je rekel: Kdaj bomo mi tako pridno k'
 Bogu hiteli kakor leta voda k' morju tezhe? —
 In tako je per vsaki rezhi, ki jo je vidil, svoje
 misli in shelje k' Bogu povsdignil. To je sgled,
 kteriga bi imeli kristjani svešto posnemati.

„Prav lahka in dobra molitev je to, zhe
 „svojo dusho navadimo, de vedno v' prizhujozh-
 „nost boshjo misli, (kakor ko bi Boga pred sabo

„vidila;) ali sravin fi moramo persadevati, de „se s' Bogam perferzhno in popolnoma sedi- „nimo. — O kako veliko vredna je taka moli- „tev.“ — Pravi f. Franzisk Salesi.

Egiptovski Joshef je smiram v' prizhujozhnost boshjo mislil per vsih svojih delih, in v' vsih teshavah in nevarnostih. Satorej je bil smiram shegin boshji s' njim; in kadar ga je hotla nezhišta shenska v' greh sapeljati, se je s' spominjem boshje prizhujozhnosti is skushnjave in nevarnosti reshil.*).

Švetimu Alojsju je bila to nar loshi in nar prijetnišhi rézh, svoje misli smiram k' Bogu povsdignjene imeti. In njemu je bilo ravno tako teshko, svoje misli od Boga odverniti, kakor je drugim ljudem teshko, svoje misli smiram k' Bogu povsdignjene dershati.

„Zhe se zelo léto vadimo, vedno v' boshjo „prizhujozhnost misliti, homo na konzu léta vi- „dili, de smo visoko prishli v' kershanški popol- „namosti, bres de bi bili vedili kdaj.“ — Tako govori f. Teresija.

Moder flushabnik boshji je dal svojimu mladimu uzhenzu leta nauk: Vedno fi persadevaj, de nikdar Boga is svojih dušhnih ozhi ne sgu- bish, ampak misli fi, de je smiram pred tabo; sakaj to je perpomozhik vsih perpomozhkov sa svelizhanje, kteriga naf je Gospod Bog sam naúzhil, ker je Abrahamu rekel: *Hodi preg mano in bodi popolnoma.**) — Lete besede fi je ta mladenizh tako k' serzu vsel, de jih ni nikdar vezh posabil, in je vedno po njih rav-

*) I. buk. Mojs. 39.

**) I. buk. Mojs. 17. 1.

nal; in tako je is rasvjdsaniga posvetniga mladenzha velik flushabnik boshji postal, in v' svetosti umerl.

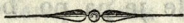
„S' tem posebno lahko zhlovek smiram v' „boshjo prizhujozhnost misli, lahko vedno moli „in se per ognji boshje ljubeshni greje, kadar si „namrezh med svojim delam misli, de je boshja „volja, de to dela; in kadar ga to potroshta in „veseli.“ — Tako pishe boshji flushabnik Rodriguez.

Š. Franzishk Šalesi je veliko lét pred svojo smertjo toliko opravilov sa boshjo zhašt in sa svelizhanje dush imel, de vzhaši zel dan ni utegnil poklekniti in svoje molitve opraviti. Enkrat je bil vprashan, zhe je danš svojo molitev opravil, in je odgovoril, de ne, ampak de je zel dan to delal, kar je ravno toliko vredno, kakor molitev; to je, de si je persadeval, vedno med delam s' Bogam v' mislih sklenjen biti, vse po boshji volji storiti, in tedaj *molitev djanja* opraviti. — In tako je bilo njegovo zelo shivljenje vedna molitev, ker je smiram v' boshjo prizhujozhnost mislil, s' Bogam sklenjen ostal, in svojo voljo popolnoma in sa smiram boshji volji podvergel.

„Nar vikshi in nar popolnishi stopnja molitve je: Boga v' duhu gledati. Tode do te „stopnje ne more nobedin sam od sebe priti, „ampak le tisti na-njo pride, kteriga Bog na-njo „povsdigne: sakaj to je nadnaturno, vikshi kakor naša natura; in dusha ne more v' tej „molitvi nizh sama storiti, ampak se le samore „perpraviti sa to gnado. Nar boljshi perprava „sa to je: ponishnost, in refnizhno persadevanje,

„si zhednosti perdobiti, posebno ljubestin do Boga
 „in blishnjiga; in de terdno sklene, v' vseh rezheh
 „le po boshji volji ravnati, po poti krisha ho-
 „diti in svojo lastno ljubestin vedno satirati, ktera
 „nas sapeljuje, de bolj svojiga dopadenja ishemo,
 „kakor boshjiga.“ — Tako pishe s. Teresija.

Š. Anton pufhavičnik je bil vprašan, kako
 samore zeze nozhí v' molitvi prezhati; in je ta-
 ko odgovoril: Predinj sim bil sazhel sam sebe
 premishljevati in sposnovati, nisim nikdar vedil,
 kaj se pravi, Boga v' duhu gledati; ali kadar
 sim sazhel svojo dusho ozhishhevati od vsiga te-
 ga, kar jo je nepokojno delalo, in ko sim svoje
 serze od vsiga posvetniga nagnjenja odtergal,
 sim sazhel pokushati tisti prezhudni sad boshje
 volje, kteriga pokushajo ozhishene dushe v'
 svetim premishljevanji, ko Boga gledajo.



Shesta jablana.

Priprostoť serza.

„Med kristjani, ki so poklizani, sa Jesu-
 „sam hoditi in po njegovim duhu shiveti, bi
 „imela ponishna priprostoť serza v' veliki zhasti
 „biti; tolikanj bolj, ker med posvetnimi modri-
 „jani nobena rezh ni bolj sanizhljiva, kakor
 „kerfhanfska priprostoť serza. Leta zhednost je
 „veliko vredna in ljubesniva, in nas na ravnost
 „v' boshje kraljestvo pelje, in nam tudi lube-

„sin ljudi perdobí, sakaj kdor je snan, de je „priproftiga serza, bres goljſij in svijazh, je „ljubljen in zhaſten; zlo tiſti ga zhaſté, ki fami „od jutra do vezhera drusiga ne iſhejo, kakor „drugazhi kaſati ſe, kakor ſo reſ.“ — Š. Vinzenz.

V' pervih zhaſih kerſhanſtva je ſhivel mosh, Foka po imenu, ki je bil priproftiga ſerza, in je vſelej ravno tako ravnal in govoril, kakor je miſlil; ſato mu je pa tudi Bog gnado dal, kro- no marternikov ſadobiti. Š. Foka je bil vertnar, in karkoli je ſamogel ſ' pridnim obdelovanjem ſvojiga verta perdobiti, je dal ubogim popotni- kam, ktere je ſ' veliko ljubesnijo v' ſvojo hiſho prejemal in prenozhaval. V' tiſtih zhaſih ſo bili kriſtjani mozhno preganjani; kadar ſo tedaj pre- ganjavzi ſvedili, de je tudi Foka kriſtjan, ſo kmalo ſklenili, ga umoriti; toraj ſo poſlali ſol- date ſ' poveljem ga umoriti, ker ga bodo naj- dili. Pergodilo ſe je pa po boſhji previdnoſti, de ſo leti ſoldatje ſvezher ravno v' njegovo hi- ſho priſhli prenozhit, bres de bi ga bili poſnali. Foka jih je prijaſno ſprejel, in jim je kolikor je mogel, dobro vezherjo perpravil. Kadar ſo ſoldatje vidili, de je leta mosh tako prijaſin in odkritoſerzhin, ſo mu raſodeli, de iſhejo kriſt- jana, ki mu je Foka ime, in de imajo povelje od deſheſkiga poglavarja, ga umoriti, kjer ga bodo najdili; in ſo ga profili, de naj jim po- maga tega zhloveka najti, zhe vé, kje prebiva. Foka jim je odgovoril, de dobro poſna zhlove- ka, ki ga iſhejo, in jim je obljudil, de jim ga bo jutri pokasal. — Po tem jim je poſteljo perpravil, in ſo ſhli ſpat. — Kadar ſo bili ſa- ſpali, ſe je Foka ſazhel ſ' perſerzhno molitvijo

k' smerti perpravljati, in je zelo nozh mólil. Drugi dan sjutrej so ga soldatje prezej opomnili, de jim je obljubil, jim Foka pokasati, in de so perpravljani s' njim iti do njegoviga stanovanja. — Vam ne bo treba deljezh iti, sej je Foka tukej pred vami; storite s' mano, kar vam je sapovedano. — Kadar so soldatje to flishali, so se grosno sazhudili, in nobedin si ni upal, ga umoriti; ampak so rekli: Ne bomo ti shivljenja vseli, ampak bomo poglavarju rekli, de smo te fkerbno iskali, pa te nismo mogli najti. — Foka pa jim je odgovoril: Bolji je, de umerjem, kakor de bi se savolj mene lash storila. Dopolnite povelje, ki vam ga je poglavar dal. — Po tem jim pomolí vrat in mu odsekajo glavo. — Šrezhin kristjan, kateri raji umerje, kakor de bi kako svijazho ali lash storil!

„Priprostoť serza nima drusiga namena, „kakor Bogu dopasti in njegovo ljubetin sado- „biti. In nafhe serze je takrat sareť priprosto, „kadar v' vřih rezheh drusiga nizh ne ishemo, „kakor ljubetin boshjo.“. — Tako pravi f. Fran- zishk řalesi.

Jesuf je řvojim aposteljnám priprostoť ser- za mozhno perporozhil. *) — Od nar vezhih flushabnikov boshjih se v' řvetim pířmu bere, de so bili priprořtiga serza, postavim: Jakob, Job, Daniel i. t. d. — Modroř meřá (to je, posvetna modroř,) je řovrashniza boshja, pravi f. Pavel; **) toraj je ponishna priprostoť serza

*) Mat. 10, 16.

**) Rim. 8, 7.

boshja prijazliza, ker je tej modrosti naravnost nasproti postavljena.

„Priprostoſt ſerza ſtorí, de na ravnost proti „Bogu gremo, bres de bi na ljudi porajtali, „in tudi ne sami na - ſe in na ſvoj zhaſni dobi- „zhek; de vſako rezh po pravizi povemo, kakor „jo imamo v' ſerzu; de odkritoſerzhno ravnamo, „bres hinjavſhine in bres ſvijazh; in de ſe od- „vernemo od vſih goljſij.“ — Tako pravi ſ. Vinzenz.

Leta ſvetnik je le ſmiram v' Boga miſlil per vſih ſvojih opraviſih, ne pa v' ljudi in v' ſvoj laſtni dobizhek; in je ravno to tudi ſvojim duhovnam ſmiram perporozhal. Enkrat je ſvedil, de je edin njegovih duhovnov nekaj le ſa- volj ljudi ſtoril; in ga je oſtro poſvaril in je rekel, de je bolji, s' ſvesanimi rokami in no- gami v' oginj verſhenimu biti, kakor kako rezh le ſato ſtoriti, de bi od ljudi hvaljen bil. — Enkrat je enimu ſvojih duhovnov tako na nje- govo piſanje odgovoril: Mi piſhete, de kadar bote kej dobriga od koga piſali, naj to njego- vim prijazlam povem, tako de bo po tem tudi on to ſvedil. — Ah, kakofhne miſli imate! kje je priprostoſt ſerza, ki jo mora duhovin ſmiram imeti, kteri bi mogel ſmiram na rav- noſt proti Bogu iti? Zhe nizh dobriga v' kakim zhloveku ne najdete, ni treba od njega govori- ti; zhe pa kej dobriga v' njem najdete, govo- rite od njega tako, de bote Bogu zhaſt dajali, od kteriga vſe dobro pride. Naſh Goſpod in Svelizhar je ſvaril mladenzha, ki ga je hvalil, de je dober, *) ſato ker ga ni is praviga namena

*) Mark. 10, 18.

hvalil; kolikanj bolj val svarí, zhe greslhniga zhloveka hvalite, is tega namena, de bi mu dopadli in de bi kako zhasno dobroto od njega prejeli. — Tudi v' svojim govorjenji je bil f. Vinzenz tako odkritoserzhin in resnizhin, de so mu vsi, ki so ga posnali, vse popolnoma verjeli, karkoli je rekel; in de se nobedin nikdar ni bal, od njega goljšan biti.

Ravno tako je tudi f. Karl ravnal, in je bil priprostiga serza bres svijazh; in je tudi svoje podloshne svaril, de naj resnizhni in odkritoserzhni bojo. Enkrat je prishel edin njegovih flushabnikov k' njemu savolj nekiga opravila, in mu je med drugimi tako rekel: Gospod, sdaj vam bom prav po pravizi povedal, kakor mislim od te rezhi. . . Ali f. Karl mu ni dal zhasa isgovoriti, ampak ga je prezej posvaril, rekobh: Kaj vzhasi pa ne govorish, kakor mislish? Gotovo ti povem de nobedin ne more moj prijatelj biti, kdor ne govori smiram odkritoserzhno kakor misli,

„Bog ljubi tiste, ki so priprostiga serza, se „rad s' njimi pogovarja; jim rasodeva svoje resnize, in jih vodi po svojim dopadenji. S' mo- „drimi in prebrisanimi tega svetá pa ne ravná „tako.“ — Pravi f. Franzisk Salesi.

To nas Jesus sam uzhi, ker tako k' svojimu nebeslkhimu Ozhetu móli: Sahvalim te, Ozhe, Gospod nebes in semlje, de si to skril modrim in rasumnim, in si rasodél malim, *) (to je: ponishnim in priprostim).

S. Vinzenz je sprizheval, de ga je skush-

*) Mat. 11, 25.

nja uzhila, de med modrimi in prebrisanimi tega svetá ni toliko duha vere in poboshnosti, kakor med revnimi in priprostim, kterim Bog obilno daje shivo vero, ktera fi v' djanji fkashe in storí de verjejo in s' veseljem prejmejo besede vezhniga svelizhanja. Sato se tudi vidi, de vezhidel svoje bolesni, in druge nadloge in teshave s' vezhi poterpeshljivostjo prenasajo, in se bolj popolnoma v' boshjo voljo podajo, kakor modri tega svetá.

„Tisti, ki so saref priprostiga serza, so kakor otrozi, kteri mislijo, govore in ravnaajo s' odkritoferzhnostjo in bres hudobije. Kar se jim rezhe, verjamejo; nimajo nobene fkerbi in misli sami sa-se, posebno kadar so per svojih starishih; se jih svešto dershe, in ne mislijo na svoje lastne vshitke in troshte, ampak jih sado-voljno prejmejo in priprosto vshivajo, in ne premishljujejo, od kod pridejo in zhemu so.“
— Tako uzhi f. Franzifhk Salesi.

Leto otroshko priprosto serza je Jesus svojim apostelnam (in vsem kristjanam) perporozhil, ker je otroka med-nje postavil in jim rekel: Resnizhno vam povem, zhe se ne spreobernetete in niste kakor otrozi, ne pojdete v' nebeshko kraljestvo. *)

S. M. Magdalena de Pazzi je bila v' svojih pogovorih priprosta, kakor otrok, bres ovinkov in bres hinjavshine, in vsa odkritoferzhna in resnizhna; sravin pa je bila tako modra in pametna, de so jo vsi ljubili in zhaslili.

„Prebrisnost ni nizh drusiga, kakor kúp

*) Mat. 18, 3.

„svijazh, ovinkov, hudobnih namenov in golj-
 „fij, s' kterimi si persadevamo tiste goljfati, ki
 „imajo s' nami opraviti, de bi mislili, de ni-
 „mamo drugih misel in namenov v' kaki rezhi,
 „od ktere je govorjenje, kakor kar na snanje
 „dajemo s' svojimi besedami. Vse to je na
 „ravnost nasproti priprostošti serza, ktera na
 „uzhi, de mora nashe sunanje ravno tako biti,
 „kakorshno je nashe notranje. Zhlovek pri-
 „prostiga serza, kadar ima kej storiti, le to pre-
 „misli, zhe je prav in dobro, to storiti ali go-
 „voriti; in kadar sposna, de je dobro, se podá
 „k' opravi, bres de bi premishljeval, kaj bo-
 „do ljudje rekli ali storili. In po tem ko je sto-
 „ril, kar misli, de je bila njegova dolshnost,
 „je mirin, in tega nizh vezh ne premishljeje...
 „Sakaj zhlovek priprostiga serza ne sheli nizh
 „drusiga, kakor Bogu s' svojim djanjem dopasti,
 „in ljudem le toliko, kolikor ljubesin do Boga
 „perpušti.“ — Tako govori f. Franzishk Šalesi.

Ravno ta svetnik je bil shel enkrat obiskat
 uzheniga in poboshniga vikshiga, ki je bil v'
 samotnim kraji, in je bilo she svezher, kadar
 je do njega prishel. Leta vikshi je bil grosno
 vesel, svetiga shkofa Šalesja viditi; ga je tedaj
 s' veliko prijasnostjo sprejel, in se je s' njim od
 boshjih rezhi dolgo pogovarjal; ali kadar je
 vikshi vidil, de se zhal perblishuje v' kor iti
 molit, je shkofa profil, de naj ne samiri, de
 ne more vezh v' njegovi drushnji ostati, ker
 mora iti v' kor; in je shel. Predinj je do ko-
 ra prishel, ga je edin njegovih tovarshhev sre-
 zhal in mu je rekel, de ni prav storil, de je shkofa
 samiga pustil, in de naj nasaj gre. In leta

boshji flushabnik je prezej odgovoril de je ref tako; je shel nasaj do shkofa, mu je odkritoserzhno povedal, kaj mu je tovarsh rekel, in je shkofa profil, de naj mu odpusti. — Š. Šalesi sprizhuje, de se je nad to ponishno priprostoštjo in odkritoserzhnostjo vikshiga bolj sazхудil, kakor ko bi ga bil vidil kak zhudesh storiti. — (Po tem mu je sam rekel, de naj gre svojo dolshnost opraviti.)

„Ni treba, de bi se kristjan v' svojih delih „in opravih ljudi bal, ampak to je nar potrebnishi, de se boji, Boga rasshaliti.“ — Pravi s. Teresija.

Leta svetniza je grosno veliko teshavnih opravilov sa boshjo zhašt in sa svelizhanje dush opravila, in je sprizhuvala, de si je per vsh svojih delih in opravih le to persadevala, de bi bila Bogu dopadla, kteriga je smiram pred sabo stati vidila.

Š. Vinzenz je sprizhuval, de od tistiga zhafa, ko je sazhel Bogu flushiti, ni nikoli nobene rezhi *sam* storil, ktere bi si ne bil upal *vpri-zho ljudi* storiti; sakaj vedno je vidil Boga pred sabo, in se ga je bolj bal, kakor vsh ljudi.

„Kadar kdo misli, de je toliko, kolikor Bog „od njega imeti hozhe, storil, de bi se kako „opravilo dobro is-shlo, naj je po tem mirin in „pokojin, zhe se opravilo dobro ali slabo is-ide; „in naj je sadovoljin s' sprizhuvanjem svoje vestí.“ — Tako govori s. Vinzenz.

Od svetiga Ignazja se bere, de je v' tem posebno lepe sglede svetu sapustil. Vzhasi si je mozšno persadeval, kako rezh k' dobrimu ober-niti in kej dobriga storiti; tode vse njegovo per-

sadevanje je bilo vzhasi saštojn; pa vender savolj tega ni nejevoljin ali shaloštin postal, in ni mislil, de je svoj zhas po nepotrebnim sgubil. Sadovoljin je bil s' tem, de si je refnizhno persadeval, svojo dolshnost storiti; in po tem se je ponishno podvergel presveti boshji volji, in nesapopadljivimu sklepu boshje previdnosti, kteriga mi po svoji slabosti ne moremo vselej sposnati.

„Persadevajmo si, vse po boshji volji storiti. „Zhe pa vzhasi to, kar storimo ali rezhemo, ni „od vseh ljudi pohvaljeno, ni treba savolj tega „veliko premishljevati svojiga djanja in svojih „besedi. Sakaj to le is lastne ljubeshni pride, de „premisshljujemo, zhe je bilo to, kar smo storili ali rekli, pohvaljeno ali ne. Kristjan pri- „prošiga serza ne premisshljuje svojiga djanja, „(zhe je ljudem dopadljivo ali ne,) ampak vse „boshji previdnosti prepušti, in le Bogu dopašti „sheli; in bres de bi se na desno ali na levo „obernil, na ravnost po svoji poti hodi.“ — Pravi f. Franzishk Salesi.

Ravno tako, kakor tukej f. Franzishk govori, je tudi mislil in ravnal; ni nikoli poprasheval, zhe je to, kar je storil ali govoril, ljudem dopadljivo ali ne. In kadar je slishal, de kako njegovo djanje nekterim ni dopadljivo, in de hudo soper njega govoré, ni bil nejevoljin ali shaloštin, ampak je s' mirnim serzam rekel: Savolj tega se nizh ni treba zhuditi, ker zlo djanje nashiga Gospoda Jesusa Kristusa ni bilo vsem dopadljivo, in she dan danashnji jih je veliko, ki soper Kristusa in njegovo djanje hudo govoré.

„Nikar ne premisshluj svojih teshav in so- „pernost, ampak glej, de jih s' krotkostjo in po-

„terpeshljivoſtjo prejmeſh, in bodi s' tem sado-
 „voljin, de veſh, de is boſhjih rok pridejo.“ —
 S. Franzifhk Ŗalesi.

Ŗ. Vinzenz je imel groſno veliko ſopergo-
 vorjenja in drugih teſhav od poſvetnih ljudi
 preſtati, pa vender ni bil nikdar nepokojin v'
 ſvojim ſerzu, ali nejevoljin ſavolj hudobije in
 krivize ſvojih ſovraſhnikov, ſakaj nikdar ni pre-
 miſhljeval ſvojiga terpljenja, in tudi ne hudobije
 ſvojih ſovraſhnikov, ampak je le smiram to mi-
 ſlil, de je boſhja volja, de naj to terpi.

„Vedno premiſhljevanja ſvojiga djanja nam
 „le veliko zhaſa vsame, kteriga bi lahko bolj-
 „ſhi obernili v' dobre dela. Ravno to, ko zhlo-
 „vek smiram s' nepokojnim ſerzam premiſhljuje,
 „zhe je njegovo djanje dobro ali ne, ſtorí, de
 „vzhaſi kako rezh ſlabo opravi.“ — Tako uzhi
 f. Franzifhk Ŗalesi.

Neki mladenizh fi je mozhno persadeval,
 lepo in ſveto ſhiveti, in ſvojo duſho od vſih nar-
 manjſhjih nepopolnamoſt ozhiſtiti; in je tedaj s'
 nepokojnim ſerzam smiram ſvoje djanje premiſh-
 ljeval in pregledoval. Tode s' vſim ſvojim per-
 sadevanjem ni nizz mogel opraviti. Je tedaj
 ſtariga in ſkuſheniga ſluſhabnika boſhjiga profil,
 de naj mu dober ſvèt da; in letá mu je tako
 odgovoril: Premisli dobro te beſede ſvetiga piſma:
*Moj ſin, v' krotkoſti ohrani ſvojo duſho **).
*Moj ſin, v' krotkoſti opravi ſvoje dela ***). —
 Persadevaj fi, de bo tvoje ſerze bolj pohlevno
 in s' ljubesnijo do Boga napolnjeno; opravljaj
 ſvoje dela s' dobrim namenam, in po tem jih

*) Ŗir. 10, 31.

**) Ŗir. 3, 19.

prepušti boshji previdnosti, bres tistiga nepokojniga premisihljevanja, kakó si jih opravil; s' tem bosh veliko préd do popolnamosti prishel. — Mladenizh je svesto po tem storil, in je v' kratkim zhasu dushni mir sadobil.

„De nas ne bo lastna ljubeshin goljsfala, kadar „sodimo svoje rezhi in opravila, si moramo misliti, de so opravila drugih ljudi, in de je nasha dolshnost jih soditi, bres lastniga dobizhka, „ampak le po pravizi. In ravno tako si mislimo, „de opravila in rezhi drugih ljudi so nashe lastne.“ — Tako pravi s. Ignazi Lojola.

Spominja vredin je nauk, ki ga je neki boshji flushabnik svojimu prijatlu dal, rekozh: Predinj sodish djanje ali govorjenje kakiga zhloveka, premisli hitro, kaj bi ti mislil in v' serzu obzhutil, ko bi to *tvoje* djanje ali *tvoje* govorjenje bilo, in ko bi ga kdo drugi soditi imel; in po tem glej, de vse po ljubeshni do Boga in do blishnjiga opravish.

„Kako dobro bi bilo to sa nas, ki bi nam „Bog v' serze poloshil sveto sanizhevanje lastniga „veselja in troshta, kteriga nasha natura tolikanj „posheli; kakor je, postavim, to, de bi se nam „vsi ljudje prijasne in podloshne skasali, in de „bi nam, vse po volji fhlo. — Prosimo ga, de „nam gnado da, de bo njemu dopasti nashe nar „vezhi veselje, de bomo le to ljubili, kar on „ljubi, in le v' tem dopadenje najdili, kar nje „mu dopade.“ — Tako govori s. Vinzenz.

S. Dorotej je bil grosno uzhen in moder; ali vender je v' vsih perpusshenih rezheh rad nauke in misli drugih prejel, in se je njih rasfojenju rad podvergel, desiravno je vezhkrat

sposnal, de je njegova misel boljshi. Tudi ni imel navade, kake rezhí, ki se mu je pergodila, po svojim lastnim umu soditi; ampak po tem, ko je vse storil, kar je njegova dolshnost bila storiti, je vse boshji previdnosti prepustil, in je popolnoma s'tem sadovoljin bil, kar mu je Bog poslal.

„Svesti flushabniki boshji, ki so priprostiga serza, nobene rezhí ne sposnajo sa majhno in „sanizhljivo, zhe je le Bogu dopadljiva; sakaj „oni le na boshje dopadenje gledajo, in le boshje dopadenje je isvirk, méra in plazhilo vsih „njih del in opravil in vsih njih rezhí. Torej „ker najdejo kako rezh po boshjim dopadenji, „to jim je velika in potrebna rezh.“ — Tako uzhi sveti boshji flushabnik Rodriguez.

Ne le s' velikimi in prezhudnimi deli, ampak tudi s' majhnimi in vsakdanjimi se nebesa saflushijo, zhe jih zhlovek po boshjim dopadenji in Bogu k' zhasli svestó opravlja. Veliko svetnikov je v' nebesih, od katerih se nizh drusiga ne vé, kakor de so ravno táke vsakdanje dela opravljali, kakor drugi ljudje, in ni bilo nizh posebniga in zhudniga v' njih sunanjim sadershanji viditi; ali leta vélíki raslozhik je bil med njimi in med posvetnimi ljudmi, de so svoje nar manjshi dela in opravila s' veliko svestobo in savolj Boga opravljali s' priprostim serzam, in so vse posebno s' tem namenam storili, de bi Bogu dopadli. Kadar Bog takiga svojiga flushabnika k' sebi poklizhe, mu pravi: Dobri in svesti hlapez, ker si bil v' malim svest, te bom zhes veliko postavil: pojdi v' veselje svojiga Gospoda. *).

*) Mat. 25, 21.

„Kdor fi hozhe kak stan isvoliti, (ali kako „veliko delo ali opravilo sazheti,) in ko sheli „vediti, kaj mu je storiti sa svelizhanje svoje „dushe, naj narpred vse svoje nagnjenje na stran „dene, naj se bres sadershka Bogu v' roke da, „in naj je enako perpravljen k' vsmu, kar mu „bo Bog na snanje dal; in po tem naj po ref- „nizah svete vere premisli, kaj mu je storiti; „naj premisli, kaj bi utegnilo is tega priti, zhe „ta ali uni stan isvoli, (zhe to ali uno delo stori, „ali ne;) naj tudi premisli, sakaj ga je Bog na „svét postavil. In zhe po vsm tem she ne more „sposnati, kaj mu je storiti, naj fi misli, de je „na smertni postelji, ali pa pred sodbo boshjo; „in kar bo takrat shelel, de bi bil storil, to naj „sdej stori.“ — Tako pravi s. Ignazi.

S' svetim Vinzenzam se je nekdo posvetoval savolj nekiga velikiga opravila. S. Vinzenz mu ni hotel prezej odgovora dati, ampak mu je rekel, de mu ga bo drugi dan dal. In drugi dan mu je ta odgovor dal: Per sveti mashi sim Bogu daroval vashe teshave, in sim ga profil, de naj me rasvetli, de bi vam prav svetovati samogel. Po tem sim premislil, kaj bi vam svetoval, ki bi sdej na smertni postelji bil, in to kar sim takrat mislil, vam sdej odkritoserzhno povém. — In po tem mu je refnizhno dober svét dal; in je nam sgled sapustil in pot pokasal, po kterim lahko pridemo do sposnanja, kaj nam je storiti, de Bogu dopademo in vezhno svelizhanje sadobimò.

Revin, ves rastergan berazh je brumno gospó profil, de naj mu kej oblazhila da. Gospa je tedaj svoji dekli rekla, de naj mu kako frajzo

da. Po tem je dekla staro in rastergano frajzo vsela, de bi mu jo dala; ali poboshna gospá se je prezej sodbe boshje spomnila in tistih besedi Jesufovih, ki nam jih bo per sodbi rekel: *Kar ste storili kterimu téh mojih nar manjših bratov, ste meni storili* *) in je dekli rekla: Nikar tako slabe frajze temu revešu ne daj; kako boljshi perneši. Bi me bilo prevezh fram per sodbi boshji, ko bi Kristuf ozhitno pokasal, kakó liabo frajzo fim mu dala.

„Prava priprostošt serza storí, de zhlovek „ozhi sapre všim obzhutkam nature in zhlovešh- „kimu umu, in de jih le svetim rešnim ker- „šhanské vere odpre, de po njih vse svoje oprá- „vila ravná, in se v' vših svojih delih, besedah in „mislih, in v' vših pergodbah smiram in pov- „sod tih rešnim svestó dersbí in vse po njih opravi. „Taka priprostošt serza je svéta in prezhudna.“ — Tako pravi f. Vinzenz.

V' tih besedah je f. Vinzenz popolnoma sam sebe popisal, bres de bi bil hotel; sakaj bere se v' njegovim shivljenji, de je ves tak bil, kakor tukej govori.

„Sravin priprostošti serza je na tem svétu „tudi modrošt in previdnošt potrebna, de je zhlo- „vek varljiv in previdin v' svojim djanji, in de „vé, s' vsakim zhlovekam po tem, kakorshin je, „ravnati.“ — Pravi f. Vinzenz.

Tudi leta keršhanska zhednošt je bila ime- nitna v' sadershanji svetiga Vinzenza; in sato so se mu vse opravila tako dobro is-shle, de so se vsi ljudje zhudili, in de so zhe dalje bolj spos-

*) Mat. 25, 40.

nali, de je f. Vinzenz edin nar modrejshih môsh, kar jih je takrat na svétu shivelo. Satoraj so se nar uzhenishhi in nar imenitnishhi moshje vshih stanov, tudi shkofje in kralji, v' nar teshih opravi-
vilih s' njim posvetovali, in so se njegovi voditvi prepuščili.

Ravno tako je tudi f. Franzishka Fremiot ponishno priprostošt s' veliko modrostjo sklenila; tako de so se zlo shkofje s' njo posvetovali, in so po njenim raslojenji ravnali. Zlo f. Franzishk Šalesi, ki je bil njeni spovednik, in f. Vinzenz, ki je po smerti f. Šalesja njeni spovednik bil, sta se velikokrat v' nar vezhih opravi-
vilih s' njo posvetovala, in sta po njenih besedah storila.

„Modrost je dvojna, zhloveshka in kershanska. Zhloveshka modrost, ki je v' svetim pismu imenovana: modrost mesá, *) modrost tega svetá, **) je tista, ki nima drusiga name-
na, kakor sa zhasne rezhi, in drusiga ne misli, kakor svoje zhasne namene dopolniti, in se sravin le zhloveshkih in goljsivih perpozmozhkov poslushi. — Kershanska modrost pa je tista, ki ravno tako sódi, govori in ravná, kakor je vezhna Modrost, ki je bila nasho podobno na-se vsela, sodíla, govorila in ravnala; in ki se v' vshih rezheh le resniz svete vere der-
shi, na goljsive shege in besede posvetnih ljudi, in na slabo luzh svoje pameti pa nizh ne porajta.“ — Tako govori f. Vinzenz.

Ravno ta svetnik se ni nikoli posvetne modrosti poslushil, ampak le kershanske, in sato

*) Rim. 8, 7.

**) I. Kor. 3, 19.

je do tako viſoke in prezhudne modroſti priſhel. Deſiravno je bil uzhen in s' velikim umam obdarovan; ſe ni vender nikdar na ſvojo laſtno glavo ſanaſhal, ampak predinj je kaj rekel ali raſfodil, ali komu kaj ſvetoval, je vſelej pred reſnize ſvete vere premiſhljeval, dokler je kako beſedo Jeſuſovo, ali kako njegovo djanje najdil, na ktero je ſamogel ſvoje beſede opreti. In po tem je dal odgovor in je ſvetoval.

„Varujem ſe zhloveſhkih miſel in namenov, „ſakaj leti nameni naſ velikokrat ſapeljejo, de „miſlimo kej ſavolj Boga in ſa njegovo zhaſt „ſtoriti, kar vender le ſavolj ſami ſebe in ſa „volj ljudi ſtorimò; in per tem ni boſhjiga „ſhegna.“ — S. Vinzenz.

Leta ſvetnik je vezhkrat ſvojim tovarſhem perporozhil, de naj nikoli nizh ſavolj ljudi ne ſtoré, ali is tega namena, de bi jih ljudje zhaſtili; ampak vſe ſavolj Boga. Naſhi revſhini, je rekel, in duhu kerſhanſtva bo to nar bolj permérjeno, de ſe ogibljemo vſimu zhaſtenju, in velikovezh iſhemo in ſhelimo ſanizhevani biti, ter tudi Jeſuſa Kriſtuſa pred ozhmi imejmo, ki ſe je vſimu ſanizhevanju voljno podvergel. Zhe homo v' tem njemu podobni poſtali, bo gotovo on naſh tovarſh v' vſih naſhkih opravilih.

„Ah! vſe prevezh ſami ſebe ljubimo, in „vſe prevezh imamo zhloveſhke modroſti, in „nozhemo od ſvoje laſtne pameti nizh odjenjati. „Ah, kako velika smota je to! Svetniki niſo ta „ko ravnali.“ — Pravi ſ. Teresija.

Svetimu Franziſhku Kſaverju je bil Rimſki papeſh zhaſtitljivo ime dal, namrezh: *Apoſtoljſki poſlaniz*; in s' tem imenam je ſhel v' mi-

fijon (poslan nevernike h' katolski véri spreobrazhat) v' Indjo. Posvetni ljudje so mu perporozhili, de naj se varuje, de ne bo kej soper zhašt svojiga imena storil. Ali s. Franzisk, ki ni posnal zhloveshke posvetne modrosti, tudi ni nizeh porajtal na zhloveshko posvetno zhašt, in je tedaj na zholnu, v' katerim se je v' Indjo peljal, svoje frajze sam pral. Posvetni modrijani so ga svarili, de naj tega ne stori, ker s' tem svojimu stanu nezhašt dela. Š. Franzisk pa jim je odgovoril, de nobena rezh ni sanizhljiva in nezhaštljiva sa kristjana, kakor le greh.

„Bog nas vedno varuj, de ne bomo nikdar ljudem prasne hvale dajali in se jim perlisovali, in de tudi nobene druge rezhí ne bomo storiли is sgolj tega namena, de bi si njih ljubeshin in pomozh perdobili. Taki nameni so sanizhljivi, in so Jesusovimu duhu nasproti; de si *njegovo* ljubeshin perdobimo, v' to mora posebno vse nashe djanje obernjeno biti. Terdno sklenimo, veliko storiti is ljubeshni do Boga, in nikdar zhloveshke zhašti iskati; se truditi sa svelizhanje ljudi, in nizeh ne porajtati na njih besede“ — Tako uzhi s. Vinzenz.

Leta svetnik, desiravno je bil smiram in s' vsemi ljudmi prijasin, se ni nikdar nobenimu perlisoval, in je rekel, de perlisovanje je grosno sanizhljiva in nevredna rezh sa kersfhanskiga zhloveka. Satoraj tudi nikdar nobeniga zhloveka ni hotel vprizho hvaliti, drugazhi ne, kakor kadar je bilo potrebno, de ga je v' kakim sazhetim dobrim delu bolj pridniga in serzhniga storil. Nikdar ni sam nizeh storil, in tudi ni hotel, de bi bili njegovi duhovni kej storiли, is tega na-

mena, be bi si ljubeshin, hvalo ali pomozh ljudi perdobili. — Premislimo dobro, je rekel, de dvojnost, (to je, kadar hozhe zhlovek Bogu in ljudem ob enim dopasti,) ni Bogu dopadljiva; in de zhe hozhemo resnizhno priprostoost serza sadobiti, ne smemo nobeniga drusiga namena imeti, kakor le njemu samimu dopasti.

„Kadar se komu perméri, de kako rezh storiti posabi, ktero bi bil imel storiti, mora odkritoferzhno svoje posabljenje sposnati; in kadar je kdo kako rezh vprashan, ktere ne vé, ali kake rezhí proshen, ktere nima, mora po pravizi povedati, de te rezhí ne vé, ali de te rezhí nima; in mora vse svijazhe in ovinke modrim tega svetá prepustiti.“ — Tako pravi f. Vinzenz.

Ravno ta svetnik je vse svijazhe in tudi nar manjšhi lashí grosno sovrashil; in je sprizhuval is svoje lastne skušnje, de je s' tem nar loshejs-hajal, ko je vsako rezh tako povedal, kakor je bila ref, sakaj s' tem si je boshji shegin sadobil.

Ravno tako je ravnal tudi f. Karl, in ni nikdar ljudi s' lepimi besedami in prasnimi obljubami pafil; ampak kadar se je kdo s' njim posvetoval, ali ko ga je kdo pomozhi profil, je odkritoferzhno povedal, kaj misli, in ni nikdar nobene rezhí obljubil, kadar je previdil, de je ne bo smel ali samogel storiti. Sato so pa tudi vsi, ki so ga posnali, in tudi veliki in imenitni gospodje, vezhi saúpanje v' njegovo besedo imeli, kakor v' nar terdnishhi písmo.

„O kako lepó je to, kadar si kristjan to postavo storí, nikdar nobene rezhí is drusiga namena ne storiti, kakor de bi s' tem Bogu do-

„padel; in ko vso skerb sa-se Bogu prepustí.“ — Pravi f. Franzisk Salesi.

Ozhe svetiga Karlna je tako ravnal, je le Bogu dopasti shelel, in je vso skerb sa-se in sa svojo drushino Bogu prepustil. Posebno je ubogim obilne darove delil; in kadar je bil svarjen, de naj nikar toliko ubogim ne daje, ampak de naj svojim otrokam kej perhrani, je rekel: Zhe bom jest sa uboge skerbel, bo pa Kristuf sa moje otroke skerbel.

„Prava priprostoť serza je velika popolna-
„most. Leto zhednost ima tisti, kteri s' svojimi
„dushnimi ozhmi le na Boga gleda, in si svestó
„persadeva, po njegovih besedah shiveti, in se
„vsih perpomozhkov sa svelizhanje poslushiti,
„ktere nam Bog daje. Še ne mudí v' drugih
„mislih in sheljah, ne ravná po svoji lastni vo-
„lji, nizh posebniga in zhudniga ne storí, in ni-
„ma nobeniga dopadenja in veselja sam s' sabo;
„Bogu pa mozhno taka priprostoť serza dopade,
„in Bog takiga kristjana ljubi in ga s' sabo se-
„dini.“ — Š. Franzisk Salesi.

To prelepo zhednost so sploh vsi svetniki imeli, bres de bi bili sami sa-njo vedili. Posebno so nekteri (po sunanjim soditi,) ravno tako shiveli, kakor drugi ljudje; nizh ni bilo posebniga in zhudniga v' njih shivljenji po sunanjim; ali njih dushne ozhi so bile smiram na Boga obernjene, in s' priprostim serzam so mu tudi v' nar manjsih rezheh flushili, in s' tem so se posvetili.

„O koliko je to vredno, kadar zhlovek
„serzhno sklone posnemati nisko in skrito shiv-
„ljenje Gospoda nashiga Jesusa Kristusa! Ozhitno

„se vidi, da ta misel pride od Boga, ker je tako „deljezh odlozhena od mesa in kriví, (ker je na „ravnost nasproti postavljena mislim in sheljam „posvetnih ljudi).“ — S. Vinzenz.

Jesulovo shivljenje na svetu je bilo saref nisko in skrito. V' vedni revshini je na svetu shivel, in je neskonzhno visokost svoje boshje nature pod slabo podobo flushniga zhloveka skril. Šin je vezhniga Boga, in je sam sebe le smiram imenoval *sinu zhloveka*, in se je pustil imenovati: tesarjov sin*). Defiravno bi bil lahko vsm ljudem svojo neskonzhno zhašt in svitlost pókasal, ktero je bil trem isvoljenim aposteljnám na Taborji nekoliko viditi dal, je smiram le v' revnim oblazhilu okoli hodil, in od milih darov shivel. — Šrézhin je kristjan, kateri v' ponishni priprostošti svojiga serza, nisko in skrito shivljenje Kristulovo rad posnema! — V' tem je bil posebno imenitin s. Vinzenz. Velike in prezhudne darove in gnade je bil od Boga prejel, in je bil edin nar modrejshih duhovnov na svetu, tode je smiram skerbnó svojo uzhenost in modrošt pred ljudmi skrival, in se je le rad sa nevedniga in neúmna sposnal; in vse zhašti in visokosti tega svetá se je bolj skerbnó ogibal, kakor jo posvetni ljudje ishejo.

*) Mat. 13, 55.

Sedma jablana.

Krotkost.

„**K**rotkost serza je zhednost, ki se malo-
 „kdej najde, she menjkrat, kakor zhistost; in
 „vender je vezh vredna, kakor zhistost in mar-
 „siktera druga zhednost; sakaj krotkost je nar
 „vikshi stopnja ljubeshni do blishnjiga, ktera je,
 „kakor pravi f. Bernard, takrat nar popolnishi,
 „kadar ni le poterpeshljiva, ampak tudi dobrot-
 „ljiva. Satorej moramo krotkost visoko zhislati,
 „in si resnizhno persadevati, de si jo perdobimo.“
 — Tako uzhi f. Franzishk Salesi.

Leta svetnik je to zhednost gotovo visoko
 zhislal. Tolikokrat in s' tako perferzhnostjo je
 od nje govoril, de je bilo viditi, de mu je
 ljubshi, kakor vse druge zhednosti. Desiravno
 je bil imenitin v' vseh kerfshanskih zhednostih,
 je bila vender krotkost njegova posebna zhednost.
 Njegovo oblizhje je bilo smiram jasno; na njegovih
 ustih, ki so bile smiram nekoliko na sméh ober-
 njene, je bilo nekej posebno prijasniga in lju-
 besniviga; njegove ozhi in njegovo zelo oblizh-
 je je bilo tako veselo in prijasno in polno
 krotkosti in ljubeshni, de so se vsi zhudili, ki so
 ga vidili, in de si je serza vseh tistih perdobil,
 s' kterimi je imel opraviti. Njegove besede, nje-
 govo sunanje sadershanje in vse njegovo djanje
 je bilo smiram sklenjeno s' veliko prijasnostjo in
 krotkostjo. In kakor se v' fvetim pismu od Moj-

sesa bere, de je bil nar krotkejši mosh med vsemi ljudmi, kar jih je na semlji prebivalo*); ravno to so tudi vi, ki so svetiga Franziskha Šalesja posnali, od njega sprizhuvali. — Š. Vinzenz, ki ga je dobro posnal, sprizhuje, de ni nikoli tako ljubesniviga in krotkiga zhloveka vidil, kakor je bil f. Franzisk; in pravi, de kadar ga je v' pervizh vidil, je kmalo sposnal v' njegovim obližji, sadershanji in govorjenji popolnoma podobo Jesufove krotkosti in ljubesnivosti, in ga je prezej perferzhno ljubil.

Ali ravno letá svéti Vinzenz, ki tako hvali in zhisla krotkost svetiga Franziskha, je bil tudi sam neisrezhen krotak in ljubesniv; in ne od nature, ampak s' boshjo pomozhjo in s' vednim persadevanjem si je bil to zhednost perdobil. Od nature je bil k' nagli jesi nagnjen, in se je vzhafi v' mladosti, in tudi ko je bil she odraslen, s' naglo jeso pregreshil. Ali kadar je vidil, de ga je Bog poklizal, nov orden sazheti in v' drushnji svojih duhovnov shiveti, je sazhel perferzhno Boga profiti, de naj mu gnado da se poboljšhati; in si je po tem smiram tako refnizhno persadeval, lepo zhednost krotkosti sadobiti, de je saref tako krotak, prijasin in poterpeshljiv postal, de je bilo viditi, kakor de bi bil drug zhlovek.

„Krotkost je zhednost, v' kateri je prava imenitnost ferzá. Ravno sato posvetni ljudje vezhidel nimajo te zhednosti, sato ki je imenitnost ferza v' njih le majhna in nepopolnoma; in desiravno niso prezej perpravljene s' ojstrimi

*) IV. Balve Moje. 12, 3.

„in nespodobnimi besedami sazheti, jih vender „hudo obzhutijo in jih obilno povernejo, kadar „jim jih kdo rezhe; in tako s' svojo jeso in s' „svojim mashevanjem pokashejo, de je njih ser- „ze nagnufno in ne imenitno. Boshji flushab- „niki pa, defiravno so shaljeni in sanizhevani, „s' besedami ali s' djanjem, ostanejo smiram „mirni in krotki, in s' tem pokashejo pravo „imenitnost serza.“ — Tako pishe sveti uzhenik Tomash Akvin.

Letá sveti uzhenik je to, kar je s' besedo uzhil, tudi v' djanji dopolnil. Veliko preganjanja in sanizhevanja je imel prestati, posebno od svojih lastnih blishnjih ljudi, kadar se je bil v' duhovski stan podal; ali nikoli ni bilo viditi, de bi ga bilo to rasshalilo ali vjesilo, ampak s' mirnim serzam in s' pravo kershanfko krotkostjo je vse sadovoljno prejel in stanovitno preterpel.

Od bogabojezhiga zesarja Konstantina se bere, de so mu enkrat nekteri ljudjé veliko rasshaljenje storili in so ga gerdo sanizhevali. Kadar je zesar to svedil, ni nizh rekel in je voljno poterpel. Njegovi prijatli so mu rekli, de ne smé te rezhí tako pustiti, ampak de mora letó sanizhevanje ojstro poshtrafati, ker so mu tako veliko ráno v' obras storili. Na to se je krotki Konstantin s' roko po obrasu poshlatal, in je nasmejosh rekel: Nobene ráne ne najdem v' svojim obrasu. — In je svojim rasshaljivzam is serza odpustil.

„S' nobeno rezhjo svojimu blishnjimu tako „lepiga sgleda dati ne samoremo, kakor s' lju- „besnivo krotkostjo.“ — Pravi s. Franzisk Salesi.

V' shivljenji svetiga Franziskha Klaverja se bere, de so ga njegovi tovarshi, misijonarji, vzhafi le sato obiskat shli, de so vshivali njegovo prezhudno krotkost in ljubesnivošt, in de so se po njegovim sgledu v' tej lepi zhednosti poterovali.

Š. Ignazi je enkrat s' svojim tovarshem bliso ljudi mem shel, ki so na polji shéli. Kadar so ga vidili, so se sazheli smejati in se norza is njega delati. Ali on se ni le savolj tega nizh jesil, ampak je obstal in jih je mirno poslušhal; in po tem ki so nehali, jim je dal sveti shegin in je naprej shel. Kadar so leti ljudje to njegovo veliko krotkost vidili, jih je bilo fram, in jim je bilo shal, de so tako gerdó govorili, in so rekli: Ta je svetnik.

„S' vsimi ljudmi se moramo krotko in pohlevno pogovarjati, in s' tislimi zhednostmi s' njimi ravnati, ktere pridejo is dobriga in ker-shanske ljubesni polniga serza, to je, s' pri-jasnostjo, s' ljubesnivoštjo, s' ponishnostjo. S' temi zhednostmi si nar loshej perdobimó serza ljudi, in jih nar popred h' kaki rezhi perpravimo, ki jim je soperna.“ — Tako govori f. Vinzenz.

Š. Franzisk Salesi je s' vsimi ljudmi s' veliko ljubesnivoštjo in krotkostjo ravnal, satorej je pa tudi s' njimi vse storil, kar je hotel, in nobedin se ni mogel njegovim ljubesnivim besedam dolgo soperstaviti. Vse ljudi je zhaštil in spofhtoval, vse je s' ljubesnijo sprejel, in vsem je perserzhno rad pomagal in ustregel, kolikor je le mogel; satorej je pa tudi táko mozh in oblast imel zhes serza vsih ljudi, ki so

ga posnali, de mu nobedin ni mogel nize odrezhi. In kakor si je persadeval, vsem ustrezhi, in vsem vse biti; ravno tako so si tudi vsi persadevali, njegove shelve dopolniti, ktere so smiram le na to shle, de bi vsi ljudje Bogu svesto flushili in po potu svelizhanja hodili.

„Vzhafi, je ena sama beseda sadoſti, de se „potolashi zhlovek, ki je ves vnet od jese; in „vzhafi je ena sama beseda sadoſti, de se zhlo- „vek v' jeso perpravi, in de se grosno shkod- „ljiva grenkost v' njegovim serzu obudi.“ — Pravi f. Vinzenz.

Š. Makari pufhavnik je s' svojim tovaršem v' mestu Nitrija shel, kjer je bilo she veliko nevernikov. Njegov tovarš je shel naprej, je frezhal duhovniga nevernikov, ki je tram na rami nesel in hitro tekel, in mu je rekel: Kam gresš, hudobni duh? — Ta beseda je nevernika tako rasshalila, de je tram kje vergel, in je pufhavnika tako otolkel, de ga je skorej ubil. Na to je spet tram na ramo vsel in naprej tekel. Ko je prišel do f. Makarja, ga je letá prijasno posdravil, rekozh: Bog ti daj sdravje in frezho, delaviz! Nevernik mu je odgovoril: Prav storish, de me prijasno posdraviš. Na to mu je f. Makari s' ljubesnivo krotkostjo rekel: Le sato te posdravim, de te nekoliko sadershim, de se spozhijesh; se prevezh trudiš in prevezh tezhesh s' tem tramam. — Leta sve- ta krotkost in prijasnost je tako serzé tega nevernika ginila, de se je k' nogam f. Makarja vergel, rekozh: Is tega sposnam, de si ti flushabnik praviga Boga. Ne bom te vezh sapu- ſtil, dokler tudi meni takiga oblazhila ne daš,

kakor ga ti nošish. Je tedaj s' njim shel, in je v' stan spokornih pufhavnikov stopil. — *Krotka beseda perdobi prijatle in potolashi sovrashnike.* *)

„Ker v' našim popotvanji na tem svetu „ni drugazhi mogozhe, kakor de se frezhuje „mo, in de smo vzhafi edin drugimu na potu, „nam je treba imeti veliko salogo krotkosti, de „bomo samogli premagati neprevidene perlosh „nosti k' jesi, in bomo ohranili serzhni mir.“ — Tako govori f. Franzishk Salesi.

Španfski kralj Filip II. je enkrat po nozhi dolgo pismo Rimskimu papeshu pisal; in kadar je dokonzhano bilo, ga je dal svojimu pisarju, de bi ga s' péskam posul in sapezhatil; pisar pa, ki je bil ves saspan je namesti péška tinto na pismo ulil, in se je tako ustrašhil, de je skoraj v' omedlevzo padel. Kralj pa mu ni nizh drusiga rekel, kakor: Perneš mi papirja! — In je s' mirno krotkostjo pismo prepisovati sazhel.

Š. Remigi shkof, je bil previdil dragino in lakoto, in je tedaj veliko shita nakupil, de bi ubogim ljudem pomagal. Ali desiravno je bil perferzhno dobrotljiv, je vender imel svoje sovrashnike, kateri so njegovo shitnizo nalash sa-shgali. Kadar je f. Remigi to sašlishal, je hitro na konja sédel in na pomozh perhitel, pa je kmalo vidil, de je preposno. Je tedaj mirno is konja stopil in se je ognju perblishal, (ker jo bilo mras) in je nasmejozh rekel: Ogenj je vender le tudi dobra rezh. —

*) Šir. 6, 5.

„Nekteri ljudje so viditi grosno krotki, tako „dolgo, dokler vse po njih volji gre; kakor hitro jih pa kaka teshava ali kako sopergovorjenje sadene, se prezej vnamejo s' jeso. Taki „ljudje so kakor sherjavza pod pepelam. To ni „tista krotkost, ktero nas je Jesus uzhil, de bi „nas sebi podobne storil. Moramo biti, kakor „lilije med ternjem; lilije, desiravno jih ternje „bôde, so smiram prijetne in voljne.“ — Tako uzhi s. Bernard.

Dva posvetna gospoda, ki sta s. Franzishka Salesja sovrashila, sta grosno rasshaljivo in sanizhljivo pismo temu svetimu shkofu spisala, in sta mu ga poslala, ko je ravno imel na prishnizo iti, ker sta mislila, de ga bo to mozno v' pridgovanji motilo. Š. Franzishk je mislil, de je kako osnanilo v' tem pismu, in ga je prezej prebral; ali desiravno je bilo polno rasshaljivih besedi, ni vender nobeniga nar manjshiga snamnja nejevolje na tem svetim shkofu viditi bilo. Po pridgi je vprashal zerkveniga slushabnika, kdo je to pismo pernefil, in je prezej shel obiskat tista dva gospoda; in bres de bi bil od pisma kej govoril, jih je profil, de naj mu povesta, v' kateri rézhi jih je rasshalil. Kadar sta mu to povedala, (desiravno ni bilo nizh pregreshniga sravin sa svetiga Franzishka,) je pokleknil in njiju je odpushanja profil. Letá ponishna krotkost svetiga shkofa je njiju tako v' serzu ginila; de sta ga tudi ona dva profila, de naj njima odpušti, in sta v' prihodnje smiram njegova velika prijatla bila.

Lepi sgledi svete krotkosti se tudi najdejo v' shivljenji svete Franzishke Fremiot. Letá svet-

niza je bila viksha Šalesjanarfkiga ordna, kteriga je f. Franzishk Šalesi postavil. Pergodilo se je, de je mlada gospodizhna v' ta orden stopila, s' ktero se je imenitin mladenizh osheniti shelel. Letá mladenizh je tedaj prishel s' sveto Franzishko savolj tega govorit, in ji je veliko grosno rasshaljivih besedí rekel; ali ona ga je mirno in s' veseljem poslušala; in kadar je odshel, je svoji tovarshizi, ki je vse slishala, rekla: Nikoli me ni nobena hvala tako veselila, kakor besede, ki mi jih je leta dobri mladenizh rekel. Le to mi teshko dene, ki je v' jesi in v' grehu. Molimo sa-nj, de bi ga Bog rasvetlil. — In njene molitve so bile uflishane, sakaj ta mladenizh se je kmalo po tem sposnal, in je prishel sveto Franzishko odpušhenja profit. Po tem je tudi on v' kloshter shel, in je svest flushabnik boshji in velik pridgar postal.

„Kadar shelish sovrashnike spraviti, de bi „fi edin drugimu odpuštili; ali ljudi, ki se kre- „gajo, potolashiti; ali koga h' kaki rezhi prego- „voriti: fi morash persadevati, de krotko in lju- „besnivo govorish, kolikor je mogozhe. Bosh „vselej vezh opravil in bosh loshej premagal, ko „bosh odjenjeval in se ponisheval, kakor ko bi „ojstro govoril. Kdo ne vé, de se vezh muh vjame „s' ene samo unzho medú, kakor s' sto bariglami „jéfiha“? — Tako pravi f. Franzishk Šalesi.

Od veliko svetnikov se bere, de so posebin dar imeli, sovrashnike spraviti in potolashiti; pa vselej se sravin tudi here, de niso s' ojstrim sapovedovanjem, ampak le s' profhnjami, in s' krotkim in ljubesnivim pregovarjanjem sovrashne serza premagovali.

„De si ne bote saſtojn persadevali duſhe k' „Bogu obrazhati, morate prijetno olje krotkoſti „v' vino ſvoje gorezhnoſti vliti, ſato de vaſha „gorezhnoſt ne bo prevezh oſtra, ampak do- „brotljiva, mirna, poterpeſhljiva in polna uſmi- „ljenja. Sakaj zhloveſhko ſerzé je tako vſtvar- „jeno, de s' oſtroſtjo le ſhe bolj terdo poſtane, „krotkoſt pa ga popolnoma omezhí. Sravin tega „ſe moramo ſpomniti, de Jeſuf Kriſtus je pri- „ſhel poſhegnat dobro voljo; in zhe mu prepu- „ſtimò ſvojo dobro voljo, de naj jo on vodi, „naſhe dobro persadevanje ne bo ſaſtojn.“ — Pravi ſ. Franzifhk Šaleſi.

Ravno leta ſ. Franzifhk je tudi s' nar terdo- vratniſhmi greſhniki s' veliko ljubesnijo in krot- koſtjo ravnal, in ſi je persadeval, jih le s' do- broto in prijaſnoſtjo ſpreoberniti in k' pokori perpeljati; ſakaj duh dobrote je duh boſhji. — Enkrat ſe mu je velik greſhnik ſpovedoval, in je ſvoje grehe tako pravil, de je bilo viditi, de jih zlo nizh ne obzhuti, in de mu ni nizh ſhal, de je s' njimi Boga raſſhalil. Kadar je ſ. Fran- ziſhk to vidil, ſe je ſazhel v' ſpovednizi jokati. Greſhnik je miſlil, de ſe mu je kej pergodilo, in ga je vpraſhal, kaj mu je; ali ſ. Franzifhk mu je rekel, de naj ſe le naprej ſpoveduje. Po tem je letá greſhnik ſhe druge grehe, ki ſo bili ſhe huſſhi kakor pervi, povedal, in je ravno tako malo ſhaloſti in duha pokore pokasal, ka- kor od ſazhetka; in ſ. Franzifhk je ſmiram ſdihoval in jokal. To ſe je temu zhloveku zhud- no ſdelo, in ga je tedaj vpraſhal, ſakaj ſe tako joka. — Sato ko ſe ti ne jokaſh! mu je odgo- voril ſveti ſhkof. — Te beſéde in letá perſer-

zhna dobrota in ljubesin f. Franziskha so tega gresnika, (kakor je sam po tem perpovedoval,) tako omezhile, de se je spreobernil in pravo pokoro storil.

S. Vinzenz je smiram in povsod prijasin in krotak bil; posebno pa je na prishnizi s' tako ljubesnijo in perferzhnostjo govoril, de je serza svojih poslusnavcov, posebno kmétishkih ljudi, tako omezhil, de so velikokrat po pridgi sa njim shli, in so ga s' solsami profili, de naj jih spové. — Enkrat je f. Vinzenz velikiga gresnika nekemu svojih duhovnov isrozhil, de naj skusi ga na pot pokore perpeljati. Letá duhovin si je, kolikor je mogel, s' tem terdovratnikom persadjal, de bi ga bil spreobernil; pa ni mogel nizh s' njim opraviti; je tedaj f. Vinzenza profil, de naj mu on kej pové. S. Vinzenz ga je tedaj k' sebi poklizal, in komej mu je s' svojo navadno ljubesnivostjo in serzhno dobroto govoriti sazhel, mu je prezej serze omezhil; kmalo po tem se je spreobernil in je lepó shiveti sazhel; in je potlej vezhkrat rekel, de prezhudna krotkost in ljubesnivošt, s' ktero mu je f. Vinzenz govoril, mu je popolnoma serzé premagala, in de nikoli ni flishal nobeniga zhloveka tako ljubesnivo od Boga govoriti, kakor je ta duhovin govoril.

Od f. Franziskha Kfaverja se bere, de je enkrat v' mestu Makao v' Indii sunaj pridgoval in nekteri rasujsdani mladenzhi in neverniki so ga saframovoli, in so sazheli kamnje va-nj luzhati. Ali on ni nizh savolj tega nejevoljin bil, in je le she dalje pridgoval; in letá njegova poterpeshljiva krotkost in dobrota je takrat

veliko vezh nevernikov spreobrnila, kakor njegova pridga.

„Kakor je nemogozhe, bres vere Bogu dopasti, *) tako je nemogozhe, bres krotkosti ljudem dopasti in jih prav voditi.“ — Pravi sveti uzhenik Bernard.

Tega svetiga uzhenika je to, kar tukej pravi, lastna skušnja nauzhila; sakaj od sazhetka, kadar je bil ravno vikshi svojiga kloshtra postal, je s' ojštrostjo svojim podloshnim sapovedoval; ali defiravno so njegovi podloshni dobro sposnali in zhaslili njegovo uzhenost in svetost, mu vender niso nizh prav pokorni bili. Po tem mu je Gospod Bog misel dal, de naj poskusi s' dobroto in ljubesnivoštjo svoje podloshne po potu pokorshine voditi. To je tedaj storil, in s' tem si je takó njih serza perdobil, de so mu po tem vsi radi in svestó pokorni bili.

Od kralja Teobalda se bere, de kadar je na kraljevi sédesh povsdignjen bil, je tako rekel: Ker sdej drug stan nastopim, imam tudi druge namene: Do sdaj sim hud in neprijasin bil in sim le s' ojštrostjo ravnal; sdaj pa sklenem, vse s' dobroto in ljubesnijo storiti.

Bil je v' starih zhasih moder zesar, ki je imel dva fina. Kadar je na smertno posteljo prishel, je vse vikshi svojiga zesarstva vkup poklizal in jim je rekel: Veste de imam dva fina; obédva sta dobra, pa vender mislim, de mlajshi bo boljshi kraljeval, kakor starishi; sakaj sravin drugih zhednost, ki jih obédva imata, je mlaj-

*) Hebr. 11, 6.

shi krotkiga in pohlevniga serzá, se tudi rad s' drugimi posvetova in po njih besedah storí; starishi pa je nagle jese, in kadar je jesin, se sposabi; *in jesa je sovrashniza dobriga svéta, in pokonzhá vso modrost.*

„Kdor ima ljudi v' svoji skerbi in oblasti; „ne sme nikdar nehati, jih savolj njih pregresh- „kov svariti, in se mora tudi njih hudobnim „namenam in djanju vstavljati, kadar je treba, „to de vselej s' krotkostjo in mirno, posebno „kadar jim mora take resnize praviti, ki jih „neradi poslušajo in neradi prejmejo. Lete res- „nize se morajo, tako rekozh, skuhati per ognji „kerfshanske ljubeshni, de se jim njih srova ojš- „rošt odvsame. Zhe se to ne storí, bodo te res- „nize kakor nesrélo sadje, ktero nashiga shivota ne redí, ampak mu veliko vezh shkodje. Ni „je rezhi bolj grenke in soperne, kakor selená „lufhina orehova, kadar je srova; kadar je pa „v' zukru skuhana, je sladka in prijetna, in „dobra sa shelodez. Ravno tako tudi svarjenje, „ki je soperno samo na sebi, postane ljubeshnivo in „prijetno, kadar je skuhano per ognji kerfshan- „ske ljubeshni, in podsladkano s' perferzhno krot- „kostjo. Kadar resniza ali svarjenje, ki ga s' „ustmi isrezhemo, ni s' krotkostjo posladkano, „je ozhitno snamnje, de ni she prave ljubeshni „v' nashim serzu.“ — Tako uzhi s. Franzishk Salesi.

S. Franzishk Borgja je svoje podloshne smi- ram s' veliko ljubeshnijo in krotkostjo svaril. Ka- dar je kdo kej majhniga pregreshil, je imel na- vado rezhi: Bog ti to odpústi! Ko bi te vender mogel viditi svetó shiveti! Moj ljubi brat! kakó

fi to rekel, ali storil? — Kadar je pa kdo kej vezhiga pregresfhil, ga je k' sebi poklizal in prijasno posvaril; in zhe se je poboljšhal, ni po tem nikdar vezh njegoviga pregresfhka v' misel vsel.

Kadar je imel f. Vinzenz koga posvariti, mu je s' tako krotkostjo, in tako perferzhno in ljubesnivo govoril, de so se tudi nar terfhi serza omezhile, in de nobedin ni mogel njegovi mozhni ljubezni soperstati. — Š. Vinzenz je sprizhival, de je samo trikrat v' svojim shivljenji s' ojštrostjo svaril, ker je mislil, de mora takó storiti; pa obstoji, de s' tistim svarjenjem ni nizh dobriga opravil; s' dobroto in krotkostjo pa je skorej vselej opravil, kar je shelel. — Š. Vinzenz je per svojim svarjenji tri lepe postavé imel, ki so nashiga spominja in posnemanja vredne: *Pervizh*; kadar ni bila velika fila, ni nikoli nobeniga prezej po pregresfhku svaril, ampak je préd dobro premislil in se je s' Bogam posvetoval, kaj naj rezhe in kakó naj svari. Tudi je gresfhniku zhas pustil, se ohladiti in sposnati. Po tem ga je prijasno nagovoril in vprashal, zhe hozhe dober svèt poslushati. Sravin je sposnal, de je sam vezhi gresfhnik kakor drugi. — *Druzgizh*; kadar je kej dobriga v' njem vidil, ga je narpred pohvalil, in fi je s' tem pot k' njegovimu serzu perpravil. Po tem mu je govoril od njegoviga pregresfhka, sravin ga je pa smiram isgovarjal, kolikor je po pravizi mógel; in potlej mu je perpomozhke svetoval, po kterih bo samogel na pravo pot priti; in is ponishnosti je rekel, de so ravno leti perpomozhki tudi njemu potrební. — *Tretjizh*; mu je rekel, de naj nikar ne obúpa, ampak naj terdno sklène, se poboljšhati;

in mu je úpanje dal, de bo po boshji previdnosti is tega pregresfhka kej dobra prishlo, ker se bo gresfhnik po tem bolj ponishal, in bo potlej s' vezhi ponishnostjo Boga ljubiti sazhel. — S' takim preljubesnivim svarjenjem je skorej vselej tudi nar terdovratnisthi gresfhnike na pot pokore in kerfshanskiga shivljenja perpeljal.

„Grosno dobro je, de si persadevamo, svoje „govorjenje in sadershanje prijetno storiti. De „to storimò, moramo biti ponishni, poterpeshljivi, „spofhtljivi, perferzhni, postreshljivi, in se v' vsih „rezheh, ktere niso gresfhne, v' voljo drugih „vdati. Posebno se moramo varovati, de nobe- „nimu soper ne govorimò, kadar ni saref po- „trebno; in kadar je to potrebno, se mora s' „veliko krotkostjo in previdnostjo storiti, de se „blishnji ne rasshali, in de se kako prepiranje „ne sazhne, sakaj is prepiranja drusiga nizh ne „pride kakor grenkost; in prepiranje ne pride „toliko is ljubeshni refnize, kakor velikovezh is „tega, ki smo prevezh navesani na svoje misli „in sapopadke.“ — Pravi f. Franzisfhk Salesi.

V' shivljenji f. Vinzenza se bere, de ga ni nikdar bilo shishati se prepirati, ali kako rezh terditi, ki ni bila potrebna; ampak v' takih rezheh, ktere niso bile prav potrebne sa boshjo zhast in sa svelizhanje dush, je vsakimu svojo misel pustil in se ni hotel prepirati.

„Persadevajmo si, de bomo ljubeshnivi, krotki „in ponishni s' vsimi ljudmi, posebno pa s' ti- „stim, ki so nashi tovarshi po boshji previdnosti, „kakor, postavim, nasha drushina; in ne bodimo, „(kakor so nekteri,) drugej angelji, doma pa hu- „dobni duhovi.“ — Tako govori f. Franzisfhk Salesi.

Letá zhaftitljivi svetnik nam je posebno v' tem lepe sglede sapustil. S' veliko dobrotnostjo, ljubesnijo in ponishnostjo je s' vsemi svojimi tudi nar nishmi flushabniki ravnal, in jih ni nikoli shalil, ne s' besedo, ne v' djanji. Kadar jim je kej sapovedati imel, jim ni s' ojštrostjo govoril, ampak jih je le profil; in kadar mu niso dobro stregli, ni nizh rekel, in jim je, kolikor je le mogel, malo sapovedoval. Kadar so kej pregreshili, jih je vselej posvaril, sato ko je to njegova dolshnost bila; ali njegovo svarjenje je bilo tako ljubesnivo in dobrotljivo, de jih je bilo fram, de so tako ljubesniviga gospodarja rasshalili. — V' njegovim shivljenji se bere, de nikdar ni bilo snano, de bi bil kak gospodar s' svojimi flushabniki lepshi ravnal, kakor on; in de tudi nikdar noben gospodar ni bil tako ljubljen od svojih flushabnikov, kakor on.

„Mozhno se nasproti stavi svoji nepoterpesh-
„ljivosti, in v' vseh okolishnjah bodi dobrotljiv,
„prijasin in krotak s' vsemi ljudmi; posebno si
„persadevaj, tudi s' tistimi dobrotljiv in prijasin
„biti, ki so ti soperni.“ — Š. Franzisk Salesi.

Letá sveti shkof je ravno tako ravnal, kakor tukej govori. Desiravno je tolikanj svetih opravil imel, posebno veliko pisanja, je vender s' poterpeshljivostjo vsaziga posluschal, ki je k' njemu prishel; in desiravno se je nekteri po nepotrebnim dolgo per njem pomúdil, ni savolj tega nikdar nejevoljin postal, ampak ga je s' poterpeshljivo krotkostjo posluschal, dokler je hotel govoriti.

„Nar vikshi stopnja kerfshanske krotkosti je
„to, kadar zhlovek tiste ljudi, ki so mu soperni,

„in ki se mu vzhafi sovrashne, nehvaleshne in „nagajive skashejo, vender obiskuje, jim postreshe, „jih zhaftí, in se s' njimi smiram in povsod „ljubesnivo in prijasno pogovarja.“ — Pravi f. Franzíshk Šalesi.

Bere se od ravno tega f. Franzíshka, de je s' svojo prezhudno krotkosljo tudi veliko krivo-verníkov k' sveti katolíshki veri spreobernil. Med tem je bila tudi stara krivoverna gos pá, ktera je dolgo zhasa, vsak dan po trikrat ali shtiríkrat k' njemu príshla; in desíravno od sazhetka ni zlo nizh samogel s' njo opraviti, jo je vender vselej prijasno sprejel, jo je poterpeshljívo poslušhal, in je s' veliko dobroto s' njo govoril. Na sadnje se je vender spreobernila, in je f. Franzíshku rekla, de sdaj sposná, de katolíshka vera je prava svelizhanska vera, in de nobene misli vezh soper to vero nima, kakor le to se ji she zhudno sdí, sakaj katolíshka zerkev prepoveduje svojim duhovnam se sheniti. Na to ji je f. Franzíshk odgovoril: To je katolíshkim duhovnam potrebno; sakaj ko bi oshenjeni bili in obilno drushino imeli, bi ne mogli tako lahko svojih duhovskih opravil opravljati. Glejte, tudi jest, ko bi imel sheno in otroke, bi ne utegníl, vas tolikokrat in tako dolgo poslušhati. — Te besede so gos pó bolj preprízhale, kakor she tako dolg nauk, in se je popolnoma spreobernila.

S. Franzíshka Fremiot je dolgo prebivala v' híshi svojiga tašta, kteri je imel deklo, ki je bila prevsetna, in ki je raji po svoji glavi ravnala in sapovedovala, kakor pa pokorna bila. Kadar je Franzíshka v' hísho príshla, in vidila, kako ta dekla ravná, je sklenila, jo s' dobroto

in krotkostjo poboljšati in na pravo pot perpeljati, zhe bo mogozhe. Tedaj ji je v' vseh rezheh stregla, kolikor je mogla, in je tudi njenim otrokam, (sakaj ta dekla je bila vdova in je otroke imela,) grosno veliko dobriga storila, jih je uzhila, oblazhila in zhédila, kakor svoje lastne otroke; in tudi ni svojim flushabnikom nikdar perpuštila, de bi bili tej dekli ali njenim otrokam kej shaliga rekli ali storili, ampak jim je vedno perporozhevala, de naj jim dobri bodo. — Ali s' vsemi temi dobrotami vender le ni samogla hudobne dekle spreoberniti in poboljšati, defiravno je sédem lét tako dobrotljivo s' njo ravnala. Njeni prijatli so ji tedaj rekli, de naj neha, tej nehvaleshni shenski tako dobra biti; ali s. Franziskha jim je letá spominja vredin odgovor dala: Ref bi nehala ji dobra biti, ko bi v' nji nobeniga drusiga ne vidila, kakor hudobno, nehvaleshno shensko. Ali Jesus nam je rekel, de karkoli bomo svojimu blishnjimu, posebno pa revnim ljudem, savolj njega in v' njegovim imenu, dobriga storili, bo tako prejel, kakor ko bi to njemu storili. S' Bogam nizh ne sgubimò; in menj ko so nam ljudje hvaleshni sa to, kar jim dobriga storimò, vezh bomo od Boga plazhila prejeli, zhe bomo vse savolj njega storili.

„Varuj se, de nejevoljin ne postanesh in se „ne jesish savolj pregreshkov svojiga blishnjiga; „sakaj to bi bila neúmnošt, ko bi ti vidil, de „tvoj blishinj v' jamo pade, in ti bi se po tem „bres vse potrebe v' kako drugo jamo vergel.“ — Tako govori s. Bonaventura.

Od nekiga Kardinala se bere, ki je imel

prevsetniga in nepokojniga flushabnika. Enkrat se je po nemarnosti tega flushabnika velika škoda zgodila; tedaj ga je Kardinal k' sebi poklizal in ga je s' dobroto posvaril; ali flushabnik se je s' prevsetnostjo soper njega vsdignil, in mu je veliko rasshaljiviga in nespodobniga rekel, gospod je pa le molzhal in ga je dolgo poslušal, tako da so se nekteri drugi gospodje, ki so ravno per njem bili, grosno zhudili. Na sadnje je letá dobrotljivi Kardinal svojim prijatlam rekel: Ne zhudite se, de mu nizh ne rezhem; grosno dobro je, jeso sadershati, in pameti zhal dati, de jeso premaga; sakaj fizer zhlovek, ki hozhe svojiga blishnjiga savolj kakiga pregresfka posvariti, sam v' greh pade.

„Kadar vidish in sposnash svoje lastne ne-
 „popolnamosti, morash savolj njih saref shalo-
 „stin biti, ali to de tvoja shalost mora ponishna
 „biti in mirna, ne pa nepokojna in jesna; sa-
 „kaj s' tem se vezh hudiga, kakor dobriga storí.“
 — Tako pravi f. Franzisk Salesi.

Od tega nam je ravno ta svetnik lep sgled dal, ker je rekel: Ko bi jest v' kak greh padel, bi se ne rasjesil sam soper sebe in bi si ne rekel: Ali nifi ti saref nesrezhin in malopridin zhlovek! Kolikokrat si sklenil, tega greha ne vezh storiti, in sdaj si ga spet storil! Šram te bodi do smerti! Ne povsdigni vezh svojih ozhi proti nebesam, nesramni puntar, ki se vsdigujesh soper svojiga Boga! — Tako bi jest ne govoril sam sebi, ampak s' dobroto in krotkostjo bi si rekel: Ah, ubogo moje serzé! glej, spet sva padla v' jamo, ki sva se je she tolikokrat ogniti sklenila. Ah! vstajiva in sapustiva jo enkrat sa vselej. Saúpajva

v' boshjo milost; Bog nama bo pomagal, de bova v' prihodnje bolj stanovitna v' dobrim; hodiva pa smiram po potu ponishnosti. Nikar ne obúpajva, in bolj skerbno se v' prihodnje varovajva, in bova smiram na dobrim potu ostala. — Tako bi jest svojimu serzu govoril, in po tem bi terdno sklenil, ne vezh v' ta greh pasti, in se vseh kershanskih perpomozhkov soper ta greh poslushiti.

Kadar je s. Alojsi v' kak majhin greh padel, (sakaj smertniga greha ni nikoli storil,) mu je bilo saref grosno shal, ali vender ni savolj tega *prevezh* shaloval in obúpal, ampak je sdihtil in rekel: *Semlja je dala svoj sad* *).

„Kdor sheli, pravi mir serza sadobiti, in „ne smiram v' nepokoji in v' teshavah shiveti, „ne sme *prevezh* shalovati savolj dushne suhote, „savolj dushnih skerbí, savolj rastresenja v' molitvi, in savolj hudobnih skušnjav in misel.“ — Tako uzhi s. Teresija.

Kristjan v' tih okolshnjah si mora to smiram persadevati, de v' svoje skušnjave in hudobne misli ne pervóli; vse drugo pa sravin mora boshji previdnosti prepustiti.

S. Franzisk Salesi je poboshni dushi, ki se je v' svojih dushnih teshavah s' njim posvetovala, tako pisal: Ti bi raji bres vfiga pregreska in bres vse teshave shivela, kakor pa v' nepopolnamostih in v' dushnih teshavah. Ravno to tudi jest shelim; in tako bi bili v' nebesih. — Tvoje serzé je nepokojno, in mislish, de sovrashtvo, ki ga imash do svojih nepopolnamost, ni pravo.

*) Psalm 66, 7.

— Gotovo ni pravo, sato ki si sravin sbe nepokojna v' serzu. Šovrashi tedaj svoje nepopolnamosti, sato ki so nepopolnamosti; sravin jih pa ljubi, sato ki ti dajejo sposnati, de si prasin nizh, in ker ti perloshnost dajejo, se v' ponishnosti in v' drugih zhednostih vaditi; in Bogu dajejo perloshnost, ti svoje usmiljenje skasovati.

„Bodi smiram krotak in prijasin, tudi v' sredi svojih opravil; s' tem bosh lep sgled drugim dajal.“ — Pravi s. Franzisk Salesi.

Š. Vinzenz je neisrezheno veliko sa boshjo zhaft in sa svelizhanje dush delal; ali v' sredi svojih nar vezhih opravil je bil smiram prijasin s' vsemi ljudmi. Prezhudno je bilo saref, ko je vsaziga s' veselím oblizhjem in s' ljubesnivimi besedami sprejel, kateri je k' njemu prishel, in je vsakimu postregel, kolikor je mogel; in desiravno je imel vzhasi grosno veliko opraviti, in desiravno so nekteri grosno fitni bili, ki so k' njemu prishli, ni bilo nikoli viditi, de bi bil nevoljin, ali v' duhu nepokojin.

Š. Atanasi pishe od s. Antona pufhavnika, de je bil smiram takó sadovoljin in vesel, kakor ko bi bila vsak dan Velikanozh. In pravi, de kadar ga je kdo prishel obiskat, in ko ga je v' sredi njegovih tovarshev najdil, ga je kmalo lahko sposnal, bres de bi ga bil kdej popred vidil, po veliki prijasnosti in ljubesnivosti, ki se je na njegovim obrasu svelila. — Njegovo veselje, pravi dalje s. Atanasi, in njegova velika prijasnost in ljubesnivost, je prishla is terdniga saúpanja vezhniga svelizhanja; sakaj v' duhu je bil smiram v' nebesih, in to ga je takó prijasniga in veseliga storilo.

„Vedite in terdno verjemite, de vse tište „misli, ki naš nemirne delajo, ki nam nepokojo „serza dajejo, niso od Boga, sakaj Bog je *kralj* „*miru*; *) ampak pridejo od hudobniga duha, „ali is lastne ljubeshni, ali pa is tega, ko sami „sebe prevezh obrajtamo; to so tišti trijé isvirki, „is kterih pride našh nepokoj. Kadar nam te- „daj take misli pridejo, jih moramo prezej sa- „vrezhi, in jih ne smemo zlo nizh poslushati.“
— Tako govori s. Franzisk Šalesi.

Ravno sato je bil ta svetnik tako mirin in vesel, in nikdar nepokojin v' serzu; sakaj skusihnjave hudobniga duha ga niso premaknile, svoji lastni ljubeshni je bil vezhno sovrashtvo napovedal, in perferzhno je ponishin bil.

„Ponishna krotkost je zhednost vsih zhednost, ktero nam je Jesus tolikanj perporozhil; „toraj jo moramo smiram in povsod v' djanji „skasovati. Hudiga se moramo varovati, pa s' „mirnim duham; dobro moramo storiti, pa smiram le s' krotkostjo. Vsemite si ta nauk k' „serzu. Kadar vidite, de samorete kej s' ljubeshnijo storiti, storite; to pa, kar bres prepira „ne morete storiti, pustite. S' eno besedo, mir „in krotkost morata smiram verh vfiga našhiga „djanja štati, kakor stoji olje verh vode in vsih „drugih pijazh.“ — Tako pravi s. Franzisk Šalesi.

Od ravno tega svetnika se bere, de je rekel: Ktera rezh na svetu bi le samogla nam ferzhin mir vseti? Ko bi se vsi ljudje na svetu edin soper drusiga vsdigovali, bi jest savolj te-

*) Isaija 9, 6.

ga ne bil nizh nepokojin. Ves svét ni toliko vredin, kakor mir serza. — In kakor je govoril, tako je tudi ravnal. Satorej je raji kako opravilo popustil, kakor de bi ga bil s' gerdo in s' filo opravil, ker je vedil, de persiljene rezhi ne terpé dolgo; in je vse boshji previdnosti prepuštil, de naj Bog stóí, kar je zhloveku nemogozhe.

„Zhe ti je mogozhe, se nikdar ne jesi; „nikar nikoli sa nobeno rezh jesi ne odpri vrat „svojiga serza, sakaj zhe jesa v' tvoje serze pri- „de, je ne bosh samogel kmalo vun isgnati, „kakor bi hotel, in je tudi ne bosh samogel „smagati. Zhe vidish, de je jesa po tvoji fla- „bosti prishla v' tvoje serze, prezej vso svojo „mozh vkup vsemi, in skuš, de ga spet vmi- „rísh. Ali vse to se mora s' krotkostjo storiti, „pa ne s' gerdo in s' filo; in se morash dobro „varovati, de svoje serzhne ráne she hujshi ne „storish, kakor je shé.“ — Tako pravi s. Franzishk Salesi.

To kar tukej pravi letá zhasljivi svetnik, je vsel is svoje lastne skušnje. Neisrezhenó si je persadeval, de ni nikdar jesi odperl vrat svojiga serza, desiravno je bil po natori grosno k' jesi nagnjen. — Kadar jesa moje ubogo serze preberne, pravi ta svetnik, ker hozhe po fili va-nj priti; kadar se mi glava vname, in ki moja kri vrè, kakor ko bi v' piskru per ognji stala; na vse to nizh ne porajtam, in per vsm tem ne neham prijasin biti. In desiravno mi natura pravi, de bi se lahko vzhasi po pravizi vjesil, nozhem njeniga glasú nikdar poslušhati. — To niso bile le prasne besede s. Franzishka,

ampak per vsaki perloshnosti je tako ravnal, kakor tukej govori. — Enkrat je imenitni gospod k' njemu prishel, in mu je sazhel s' hudimi in nespodobnimi besedami ozhitati, de mu je neko krivizo storil. S. Franzifhk je bil popolnoma nedolshin, in si je s' prijasnimi besedami persadeval, temu gospodu skasati, de je v' smoti. Ali gospod se je le zhe dalje bolj rasjesil, in je zhe dalje hujshi besede shkofu govoril. — Kadar je odshel, je s. Franzifhk duhovnimu, ki je sravin bil, rekel: Leta gospod je bil sadoosti jesin, ga ni bilo treba she bolj jesiti. Ko bi mu bil she jest hude besede dajal, bi se bil she bolj jesil, sato sim le s' lepo s' njim ravnal. — V' shivljenji ravno tega s. Franzifhka se bere, de je bil od sazhetka in po svoji naturi mozhno k' jesi nagnjen, in de njegova velika in prezhudna poterpeshljivost in krotkost ni bila dar nature, ampak de si jo je s' boshjo pomozhjo, po svojim vednim persadevanji perdobil. In je sprizhuval sam od sebe, de je bil terdno sklenil, jeso smiram s' vso mozhjo premagovati in satirati, in de si she dva in dvajset lét persadeva, si zhednost krotkosti perdobiti. Tudi se bere od njega, de se je po njegovi smerti v' njegovim truplu najdilo, de ni she nizh vezh sholzha v' njem bilo, ampak de je njegov sholzh ves v' kuglizah bil, ki so bile terde kakor kamen; snamnje, de je jeso neisrezhen in vedno premagoval in satiral.

„Perpomozhki soper jeso so: *Pervizh*; ko, „likor je mogozhe, se moramo varovati, de se „jesa v' nas ne vsdigne; in kadar se she sazhne „vsdigovati, moramo prezej misel v' kako dru-

„go rezh oberniti. *Drugizh* ; po sgledu apo-
 „stelnov, kadar so vidili, de se morje vsdiguje
 „in de so v' nevarnosti, se moramo k' Bogu
 „oberniti in ga pomozhi profiti; sakaj on samo-
 „re nashe serze vmiríti. *Tretjizh* ; kadar nam
 „kri vrè, ne smemo govoriti. *Zhetertizh* ; per-
 „sadevati si moramo, krotkost in ponishnost pre-
 „zej skasovati v' besedah in v' djanji.“ — Tako
 uzhi s. Franziffhk Šalesi.

Letá svetnik, ker je bil tako krotak in do-
 her, je bil velikokrat od posvetnih ljudi s' be-
 sedami sanizhevan in shaljen; ali tako je bil
 uterjen v' poterpeshljivi krotkosti, de se ni nik-
 dar rasjesil. De bi se loshej jese obvaroval,
 kadar mu je kdo kej shaliga rekel ali storil, si
 je narpred spomnil, de ga Bog vidi in sliši;
 in po tem je premislil káko dobro lastnost tisti-
 ga zhloveka, ki mu je kej rasshaljiviga rekel,
 in je le s' ljubesnijo in krotkostjo s' njim govo-
 ril. Kadar je pa vidil, de s' vsm tem nizh ne
 opravi, je molzhal, in se je pustil sanizhevati,
 kolikor je kdo hotel. In je vezhkrat rekel: Jest
 sim svojimu jesiku to postavo naredil, de kadar
 mi bo kdo kej rekel, kar bi me samoglo v' je-
 so perpraviti, bo mogel mirin biti in se ne ganíti.

„Navadi se imeti krotko, prijasno, pokor-
 „no serzé, de bosh vsakimu rad jenjal v' vsih
 „perpushenih rezheh is ljubesni do svojiga pre-
 „ljubesniviga Boga. . . Satorej postavi vsako ju-
 „tro svoje serze v' ponishnost, v' mir in krot-
 „kost; in zhes dan ga vezhkrat poglej v' svojih
 „opravih, in zhe ga vidish, de ni prosto in
 „mirno, ga spet v' mir postavi.“ — Pravi s.
 Franziffhk Šalesi.

Š. Vinzenz je imel navado, v' vseh perpušhenih rezheh le po volji drugih ljudi ravnati in vsakimu prezej jenjati, de je sam sebi in drugim serzhni mir ohranil.

„Dober perpomozhek, si perdobiti pravo „krotkost serza, je tudi to, de se navadimo, vse „svoje dela modro in ne prenaglo opravljati, „in vse svoje besede prijetno in pozhasu isrezhi. „— Kadar je tvoje serze v' miru, smiram storiti to, kar ti tukej perporozham, in tako se „bosh navadil krotkosti. In de bo tvoje serze „smiram krotko in prijasno, se navadi, vse svoje dela v' boshji prizhujozhnosti opravljati, in „kakor ko bi ga slishal, ki ti sapoveduje, jih „opravljati.“ — Tako uzhi f. Franzishk Šalesi.

Vérin kristjan, ki vé, de je Bog smiram pred njim, bi imel boshjo prizhujozhnost vedno v' spominji ohraniti, in bi se imel smiram bati, de bi kej ne rekel ali ne storil, kar je soper boshjo voljo.

„Velik perpomozhek, si vedni mir serza „ohraniti, je to, de vse is boshjih rok prejmemo, *karkoli* se nam pergodi in *kakor* se nam „pergodi.“ — Pravi f. Dorotej.

Bog je sveti Katarini is Šiene na snanje dal, de zhlovek si mir serza nar loshej perdobí in ohrani, zhe premisli in terdno veruje, de vse, kar se na svetu sgodí, se sgodí po volji ali po perpušhenji vfigamogozhniga Boga; in de Bog nikdar ne perpuští, de bi se komu kej pergodilo, kar ni sares nar boljshi sa-nj.

Kadar so flushabniki kralja Davida jesni postali soper Šemeja, ki je kralja sanizheval in preklinjal, jim je rekel, de naj ga pusté govo-

riti. Bog mu je sapovedal, je rekel David, de naj tako soper mene govori.*) — Ne, kakor de bi bil Bog saref Šemeju sapovedal, tako pregrešhne besede govoriti, sakaj Bog nam nikoli ne sapoveduje grešhiti; ampak Bog je Šemeja njegovi hudobii prepuštil, po kateri je svojiga kralja preklinjal; in spokorni kralj David je le-tó sanizhevanje sa pokoro vsel, ktero mu je Bog savolj njegovih grehov naloshil.

Od boshje flushabnize Šerafine se bere, de v' vſih teshavah in nesrezhah, ki so jo sadele, je smiram mir serza ohranila in je v' vſih rezheh Boga hvalila. Imela je navado rezhi: Bog je nash ozhe; kar s' nami storí in kar nam pošhlje, je v' nash svelizhanje. Kadar nam kakoshna rezh ni v' svelizhenje, jo nam gotovo ne pošhlje.



Oſma jablana.

Pridnoſt v' dobrih delih.

„**K**akorſhne ſo nash deli, takoshni ſmo „mi. Zhe ſo nash deli dobre, ſmo dobri; zhe „ſo hudobne, ſmo hudobni; sakaj mi ſmo dre- „veſa, in nash deli ſo ſad. Deli tedaj kaſhe- „jo, kakoshin je kdo.“ — Tako govori ſ. uzhe- nik Avguſhtin.

*) II. Kralj. 16.

To naš je Jezus prvi uzhil, ker nam je perporozhil, se hinjavzov in sapeljivzov varovati; in nam je rekel, de jih bomo kmalo lahko po njih delih sposnali, kakor se drevo po njegovim sadji sposna.

Š. Bonaventura je sam sebe in druge vedno perganjal, svoj zhas smiram v' dobre dela oberniti, in je imel navado rezhi, de toliko nebeske zhasi sgubimò, kadar kako uro po nepridnim sapravimo, kolikor bi samogli v' tisti uri dobrih del storiti.

„Ni sadosi, dobrih del opravljati, ampak „fi moramo persadevati, de jih tudi *dobro* opravimo, po sgledu Gospoda našhiga Jesusa Kristusa, od kteriga je sapisano, *de je vse dobro storil*. *) Ši moramo tedaj persadevati, vsako „rezh v' duhu Kristusovim storiti, to je, s' tisto „popolnamostjo, na tisto visho in s' tistim namenam, s' kterim je on svoje dela opravljal. „Zhe svoje dobre dela drugazhi opravljamo, fi „bomo namesti plazhila velikovezh shtrafingo „saflushili.“ — Pravi f. Vinzenz.

To se ozhitno skashe v' sgledu farisejev. Koliko so leti ljudje dobrih del opravili! Šo se pogosto postili, so veliko molili, so obilno ubogajme dajali, i. t. d. In vender fi niso s' vsemi sojimi dobrimi deli nizh pred Bogam saflushili, sato ko jih niso *dobro* opravljali, ker jih niso is ljubeshni do Boga, ampak is lastne ljubeshni opravljali.

Kristjan je k' boshji flushbi poklizan; in karkoli dela, bi imel vedno misliti, de sa Boga dela in de mu njegov Gospod smiram v' ro-

*) Mark. 7, 37.

ke gleda. — Š. Ignazi je vidil eniga svojih bratov v' klofstru, ki je svoje dela nepopolnoma in sanikerno opravljal, in ga je vprašhal, sa koga dela; mu je odgovoril, de sa Boga dela. Na to mu pravi f. Ignazi: To je saref shaloftno! Ko bi ti sa *ljudi* delal, in bi svoje dela sanikerno opravljal, bi ne bil tako kriv; ali ker sa *Boga* delash, in svoje dela tako flabo opravljash, Bogu veliko nezhaft storish.

„Veliko jih je, ki mislijo, de ne morajo „drugazhi pokore storiti sa svoje grehe, kakor „s' ojstrimi *telesnimi* spokornimi deli. Ali gotovo je, de dobro pokoro sa svoje grehe tudi „tisti storí, ki vse svoje dobre dela s' tem namenam opravlja, de bi Bogu dopadljive bile. „V' takim djanji je veliko popolnamosti in veliko saflushenja.“ — Š. Franzishk Šalesi.

V' shivljenji nekterih svetnikov ni viditi ojstnih telesnih spokornih del, pa vender so bili veliki priyatli boshji. Njih svetóft in popolnamost je bila posebno v' tem, de so svoje navadne in vsakdanje dela svestó, popolnoma, in Bogu k' zhafti opravljali. Bili so v' majhnim svestí, in sato jih je Bog vsel v' nebeslhko veselje. *)

„Ko bi zhlovek na tem svetu samogel viditi, kaj bo najdil na unim svétu sa svoje dobre dela, bi ves svoj um, svoj spominj, „svojo voljo in vso svojo mozh v' drusiga nizh „ne obrazhal, kakor v' dobre dela; in vse te „shave in sopernosti bi ga ne samogle ostrashiti in odverniti.“ — Tako pishe f. Katarina is Genve.

*) Mat. 25, 23.

To so vsi svetniki dobro sapopadli, sato so si sa dobre dela tolikanj persadevali, in so vse teshave in vse terpljenje s' velikim veseljem preštali. — S. Franzisk Šerafinski je imel navado rezhi: *Tako veliko je veselje, ki me na unim svetu zhaka, de mi je vse terpljenje na tem svetu prijetno.* — Sarel je vse terpljenje tega svetá kakor nizh proti prihodnjimu svelizhanju, ki nas v' nebesih zhaka. *)

„Persadevati si mora zhlovek, de ni v' *sunanjim* posebin, ampak v' *snotranjim*; to se „pravi, de mora zhlovek navadnje vsakdanje opravila opravljati, tode prav in popolnoma, v' tistim kraji, na tisto visho in ob tistim zhasu, kakor so sapovedane. In navadnjih opravil ne smé na navadnjo visho opravljati, (kakor sani-kerni posvètni ljudje,) ampak bolj zhisto in popolnoma. Kadar zhlovek takó ravná, se po sunanjim nizh od drusih ljudi ne raslozhi, ampak le po snotranjim; in to je velika zhednost, in je neisrezhenno veliko vredno.“ — Tako pishe sveti uzhenik Bernard.

Ravno od tega svetiga uzhenika se bere letá kratka, pa vender velika hvala, *de v' navadnjih rezhéh ni bil navadinj.*

„Ne bodi tak, kakor so tisti, kateri mislijo, de se mora prav veliko rezhí storiti, zhe se hozhe popolnoma biti; ampak bodi, kakor tisti, kateri sposnajo, de popolnamost je to, kadar se dobro in prav opravi to, kar se opravi, zhe je tudi malo. Šakaj bolji je, malo opraviti, pa dobro in prav, kakor pa veliko rezhí sazheti,

*) Rim. 8, 18.

„in nobene prav opraviti. Saref, *malo in dobro*, *malo in dobro*, to je nar boljshi. Te-
„daj, zhe fi hozhemo kej saflushiti, in zhe ho-
„zhemo Gospodu svojimu posebno ustrezhi, nam
„ni treba, vezh opravil sazheti, ampak to, kar
„opravljamo, moramo boljshi in bolj popolnoma
„opravljati.“ — Tako uzhi f. Franzishk Salesi.

Kakor od drugih dobrih del, tako tudi od
ustne molitve ravno to veljá. Nekteri kristjani
mislijo, zhe bodo le veliko molitve vsak dan
opravili, bo she prav; tega pa ne pomislijo,
kakó molijo. Per ustni molitvi je to navadno,
de vezh ko se je opravi, slabshi je. Toraj bi
bilo boljshi, menj molitve opraviti, pa s' po-
boshnim in sbranim duham, kakor veliko, pa
s' rastresenjem in bres premislika. „*Malo in
dobro, malo in dobro, to je nar boljshi*,“ po-
seбно per ustni molitvi. — Drugazhi je pa, kdor
ima dar notranje molitve. Letó molitev so ne-
kteri svetniki po osem, po deset ur saporedama
opravljali, in vezh ko so je opravili, boljshi je
bilo. Kdor pa tega darú nima, in se le smiram
svojih navadnjih molitviz poslushi, naj le raji
malo in dobro moli, kakor veliko in slabo.

„Gospod Bog ne méri nashe popolnamosti
„po shtevilu in po velikosti naslih del, ki jih
„sa-nj storimò, ampak po tem, *kako* jih storimò,
„to je, po *ljubeshi*, ki jo per svojih delih do
„Boga imamo. Nashe dela so tolikanj popol-
„nishi, kolikor jih s' bolj zhisto in veliko lju-
„besnijo do Boga opravljamo, in kolikor menj
„sravin lastniga veselja in hvale ishemo v' tem
„shivljenji in v' unim.“ — Pravi f. Janes od
Krisha.

Š. Franzisk Borgja sprizhuje, de njegove pride vzhasi niso ne njemu ne drugim ljudem dopadle, pa so vender vselej dober sad pernefle; sato ki je od svoje strani toliko storil, kolikor je mogel, in ki je vse le is ljubesni do Boga storil.

Ravno to se tudi sposna is tega, kar Jesus od tiste uboge vdove sprizhuje, ki je le dva venarja ubogajme dala, drugi pa so sreberne in slate dnarje dajali; in vender pravi Jesus, de je ona vezh dala, kakor vsi drugi. Samo na sebi fizer ni bilo vezh, ampak pred Bogam je bilo vezh, sakaj Bog ne gleda toliko na nashe darove in dobre dela, kakor na ljubesin, s' ktero jih opravljamo. Ljubesin lete vdove je mogla velika biti, ker je vse, kar je premogla, is ljubesni tje dala. — Kdor toliko, kolikor samore, is ljubesni do Boga stori; zhe je she tako majhno samo na sebi, je veliko pred Bogam.

„Zhe hozhemo svoje dela dobro opraviti, „jih moramo s' zhistim namenam in s' dobro „voljo opraviti, le sato, de bi Bogu dopadli. „Dobra volja je dusha naslih del, in zhisti namen je njih vrednost, in nam jih tudi lahke „in prijetne stori.“ — Pravi f. Franzisk Salesi.

Š. M. Magdalena de Pazzi je imela navado, svoje podloshne neprevidama vprashati: Is kteriga namena to delash? — Vzhasi je nektera odgovorila, de nima nobeniga posebniga namena per tem delu. — In ona ji je rekla: Ali ne vidish, de s' tem vse saflushenje sgubish, ker is ljubesni do Boga ne delash? Bog takih del ne prejme s' dopadenjem. Storimo vse is ljubesni do Boga.

V' zerkvenih sgodbah se bere od boshjiga flushabnika Pamba, de je enkrat posvètno ple-savko srezhal, ki je bila grosno nezhimarno napravljena; in je sazhel sdihovati in se jokati. Njegov tovarsh ga je vprashal, sakaj se tako joka; in boshji flushabnik je odgovoril: Objokujem svojo dushno revshino; sakaj jest si ne persadevam tako skerbno, de bi Bogu v' vsih svojih delih dopadel, kakor si ta shenska persadeva, de bi posvètnim ljudem dopadla.

„Ktere so tiste dela, is kterih pride nashe saflushenje in nasha popolnamost? Vse dela in opravila, ki jih imamo, posebno pa navadnje in vsakdanje: Sakaj leté dela nar bolj pogosto opravljamo, satorej moramo na-nje bolj kakor na vse druge svoje ozhi oberiniti, in si persadevati, de jih dobro in pridno opravimo; sakaj kakorshne bodo nashe navadnje vsakdanje dela, taki bomo tudi mi pred Bogam. Zhe bodo leté dela dobre, bomo tudi mi dobri; zhe bodo slabe, bomo slabi.“ — Tako uzhi Pater Rodriguez.

Od svete Jederti se bere, de je menj posebnih spokornih del opravljala, kakor njene tovarshize, sato ki so ji njeni vikshi marfiktero ojstro spokorno delo savolj njeniga slabiga sdravja prepovedali. Po sunanjim soditi, je imela menj saflushenja pred Bogam, kakor njene tovarshize; pa je vender veliko bolj popolnama in svéta bila, kakor vse druge. Sakaj? Sato ki je vse svoje navadnje in vsakdanje opravila, ki niso same na sebi nobeniga posebniga saflushenja imele, bolj popolnama in s' vezhi ljubesnijo do Boga opravljala, kakor vse druge njene tovarshize.

„Med navadnjimi opravili moramo posebno dušne opravila (postavim: premišljevanje, molitev, boshjo flushbo, i. t. d.) nar bolj per serzu imeti, de jih dobro opravljamo, in de jih tudi pred vsimi drugimi opravili opravimo, kadar nam potreba ali pa pokorshina drugazhi ne ukasuje. Sakaj dušne opravila se posebno savolj Boga opravljajo, in nas narpred k' polnamosti perpeljejo. Zhe leté dela sanikerno opravljamo, nas bodo sadele tiste strashne besede, ki jih Šveti Duh v' svetim pismu govori: *Preklet je, kdor delo Gospodovo nesvesto opravlja* *).“ — Tako uzhi s. Vinzenz.

Š. Filip Neri je dušne opravila tako per serzu imel in jih je tako svesto opravljal, de kadar je molil ali masheval, ali svete bukve bral, ali brati ali pridgovati slishal, je bil ves v' to samishljen, in se je vezhidel sravin jokali; vzhafi tako, de si je oblazhilo s' solsamí smozhil.

Kadar je prerok Elisej svojiga uzhenza Gieza poslal, de naj gre v' shivljenje obudit fina Sunamitishke shene, mu je perporozhil, *de naj se s' nobenim zhlovekam na potu ne sgovarja*. **).

To pomeni, de kadar je kdo v' dušnih opravilih in ko s' Bogam govori, se ne smé v' posvetnih rezheh muditi, in se s' ljudmi pogovarjati.

„Šveta masha je gotovo nar imenitnishí, nar svetejšhi, Bogu nar prijetnishí in nam nar saflushnishí opravilo, ki se samore na svetu storiti. Kadar se sveta masha bere, je veliko angeljev okoli altarja, kateri s' ponishnostjo leta

*) Jerem. 48, 10.

**) IV. buk. kralj. 4, 29.

„skrivnost gledajo, s' neisrezhenim sazhudenjem
 „in pozhaštenjem. Torej mora maslnik, ki jo
 „bere, s' veliko zhistostjo, s' sbranim duham,
 „s' poboshnostjo in zhaštjo k' altarju perstopiti.“
 — Tako pishe f. Lorenz Justinian.

Ker je sveta masla tako velika in sveta skrivnost, bi si imeli kristjani mozhno persadevati, po sgledu svetnikov boshjih, se s' posebno poboshnostjo per nji snajditi. Ko bi mi samogli s' telefnnimi ozhmi tiste angelje viditi, ki so okrog altarja, kadar se sveta masla bere; ali ko bi Jesusa samogli viditi, ki je v' sveti hostji na altarji prizhujozh, bi nas grosa obshla, in bi se gotovo spodobno sadershali. Ali sveta vera nas uzhí, de je to res takó. Verjemimo tedaj, bres de bi vidili, in bomo she bolj frezhni, kakor ko bi s' telefnnimi ozhmi vidili, in po tem she le verjeli.*)

„Sprashevanje vestí, ktero vfi dobri kristjani „opravijo, predinj spat gredo, de vidijo, kako „so se sadershali ta dan, in zhe so shli nasaj „ali naprej; leto sprashevanje vestí je neisre- „zhenó dobro, ne le samo sato, de zhlovek svoje „hude nagnjenja ukrotí in svoje greshne navade „sapustí; ampak tudi, de si perdobí zhednosti, „in de dobro opravi svoje navadnje opravila. „Premisliti pa se mora, de nar boljsi sprashevanje vestí ni to, kadar si zhlovek le persadeva, de svoje pregresheke sposná, ki jih je „ta dan storil; ampak si mora posebno tudi persadevati, de svoje grehe is serza sovrashi, in de „terdno sklène, jih ne vezh storiti.“ — Tako uzhí Pater Avila.

*) Jan. 20, 29.

Vsi svetniki in slushabniki boshji so sprashevanje vesti vsak vezhér svestó opravljali in tudi drugim perporozhevali. Posebno pa ga s. Ignazi vsm kristjanam mozhno perporozha, in pravi, de letó sprashevanje je she vezh vredno, kakor molitev; sakaj sprashevanje vesti nam da to v' djanji skasovati, kar s' molitvijo sadobimò. In sam sprizhuje, de zhe je kdej kej dobriga v' svojim shivljenji storil, je prishlo is pridnosti, s' katero je vsak dan sprashevanje svoje vesti opravil.

S. Hieronim pishe, de so zlo ajdovski modrijani letó sprashevanje svojim uzhenzam perporozhevali. Modri Pitagora jim je sapovedal, de naj se vsak dan dvakrat, sjutrej in svezher, zhes te tri rezhi na tanko sprashujejo: Kaj sim storil? Kako sim to storil? Kaj sim opustil, ki bi bil imel opraviti? — Ravno to je tudi modri Seneka svojim uzhenzam perporozhal. — Kakoshin lep sgled dajejo letí nevérniki vsm kristjanam, kateri so vzhafi v' tej rezhi bolj nesvesti, kakor so oni bili.

„Kralj David pravi: *Hvalita Boga, solnze in luna.* *) Kako samoreta solnze in luna Boga hvaliti? S' tem ga hvalita, ker dobro opravila opravilo, kteriga jima je Bog dal. In velika je hvala, katero mu dajeta. — Glej, ravno tako tudi ti lahko zel dan Boga hvalish, zhe dobro opravljash vse dela in opravila svojiga stanú.“ — Tako uzhi I. Hieronim.

Letá lepi nauk svetiga zerkveniga uzhenika Hieronima naj posebno tiste kristjane potroshta

*) Pfalm 148, 3.

in rasveselí, kateri si morajo s' terdo flushbo vsakdanji kruh perdobiti, in ki ne utegnejo veliko moliti. Zhe navadnje molitve sjutrej in svezher opravijo, zhes dan pa svoje dela is ljubesni do Boga svestó opravljajo in jih njemu darujejo, bodo ravno tako Boga hvalili, kakor pushavniki in menihi, kateri skoraj zel dan molijo in boshjo hvalo pojó.

„Ne bojmo se, de bi nas opravila, ki jih „is *pokorshine* opravljamo, zhe so tudi she ta, „ko mnoge in teshke, od Boga odvernile; sakaj „zhe jih le njemu v' zhaft opravljamo, imajo „veliko mozh, nas she bolj terdno s' Bogam „skleniti. Kako bi le samogle tiste rezhí nas „od Boga odverniti, ktere nasho voljo s' njegovo „sedinijo? — Smota, v' kateri so nekteri, „pride is tega, ker mislijo, de so she od Boga „odlozheni, kadar so odlozheni od tiste sladkosti, „ktero obzhutijo, kadar so v' mirnim premishljevanji s' Bogam sedinjeni. Ref je, de per „delu ne obzhutijo vselej tiste sladkosti (desi „ravno se vzhafi she bolj obzhuti per delu, kakor fizer), ali kadar jo dobrovoljno sapustimo is ljubesni do Boga, nizh sravin ne sgu „bimo, ampak veliko dobimo... Torej ko bi „opustili svoje delo, ali pa bi ga popolnoma ne „opravili, is tega namena, de bi se s' Bogam „sedinili v' molitvi, v' branji, v' premishljevanji „in v' samoti, bi s' tem saref Boga sapustili, „in bi se le sami s' sabo, in s' svojo lastno ljubesnijo sedinili.“ — Tako uzhi f. Franzishek Salesi.

Od boshjiga flushabnika se bere, ki je bil klofhterski kuhar, in ki je vse dela svestó oprav-

ljal, in kadar je vse opravil, je shel molit, in je per molitvi nebesške sladkoſti obzhutil. Kadar je vidil, de v' molitvi toliko sladkoſti obzhuti, je ſvojiga vikſhiga profil, de naj komu drugimu kuho izrozhí, de bo on vezh zhaſa ſa molitev imel. Vikſhi mu je to pervolil. S' veſeljem ſe je tedaj k' molitvi podal, in je ſkoraj zel dan molil; ali drusiga ni obzhutil per molitvi, kakor ſuhoto in raſtrefenje. Kadar je to vidil, je vikſhiga profil, de naj ga ſpet naſaj poſtavi k' njegovimu navadnjimu delu. To mu je vikſhi ſpet pervolil; in kadar je po dobro opravljenim delu k' molitvi priſhel, je ſpet neisrezhene nebesške sladkoſti obzhutil. — Tako je tedaj Bog ſvojimu ſluſhabniku pokasal, de ni njegova volja, de bi kriſtjan le molil, in ſavolj molitve ſvoje navadnje dela ſapuſtil; ampak de hòzhe, de naj kriſtjan *moli in dela*.

„Tudi majhne dela ſo velike, kadar ſo do-
 „bro ſtorjene; tako de je bolj Bogu prijetno in
 „bolj njemu k' zhaſti majhno delo, kteriga le
 „ſato ſtorimò, de bi Bogu dopadli, kakor veli-
 „ko delo, ktero ni is tega namena ſtorjeno. Te-
 „daj ſi moramo poſebno persadevati, de dobro
 „opravimo majhne opravila, ki ſo lahke in ki
 „jih ſmiram pred ſabo imamo, zhe ſi ſhelimò
 „boſhjo prijaſnoſt zhe dalje bolj perdobiti.“ —
 Tako govori ſ. Franzifhk Saleſi.

Š. Ignazi je ſprizheval od eniga ſvojih to-
 varſhev, ki je bil ſidár, de kolikor zeglov je
 poloſhil in kolikorkrat je s' kladvam udaril, toli-
 ko kron ſi je v' neheſih ſafluſhil, ſavolj dobriga
 in zhiſtiga namena, s' kterim je vse ſvoje dela
 poſvezheval.

Od svetiga Franziskha Klaverja se bere, de je vse svoje nar manjši dela svestó in dobro opravljal; in je imel navado rezhi: Nikar se ne motimo; kdor ni svest in pridin v' majhnih rezheh, tudi v' velikih ni.

Š. Teresija pravi, de s' eno samo prošnjo is ozhenasfa se vezh dobriga storí, zhe se is serza in le is ljubeshni do Boga isrezhe, kakor s' zelim ozhenasfhem in s' velikim sftevilam ozhenasfhev, zhe se bres premislika in bres dobriga namena smolijo.

„Kdor ni skufil, ne more verjeti, koliko „sadbimo saflushenja, kadar si persadevamo, „de se v' majhnih rezheh ne pregresfimò; sa- „kaj hudobni skufhnjaviz s' majhnimi pregresfki „svèrta majhne luknje v' nasfo vést, skosi ktere „pa po tem veliki grehi v' njo pridejo.“ — Tako govori f. Teresija.

Š. Lorenz Justinian se je bolj skerbno majhnih grehov varoval, kakor velikih, in je vezhkrat rekel, de varovati se smertnih grehov, to ni sa boshje flushabnike, ampak sa posvetne ljudi.

„Glej, de per svojih delih in opraviilih, „nikdar Boga ne posabisf; in ne véruvaj, de „s' tem, ko bosh le v' svoje delo mislil, bosh „nar vezh opravil; sakaj zhe te Bog sapu- „stí, bosh prezej per prvi stopinji s' obrasam „na semljo padel. Štóri raji, kakor otrozi, kte- „ri se s' eno roko svojiga ozheta dershé, in s' „drugo jagode in malénze okoli mēj tergajo. „Misli v' svoje delo; ali pogosto pogledaj gori „proti nebesfkimu Ozhetu, de sposnasf, zhe „mu je tvoje delo prijetno, in de ga pomozhi „profisf. Zhe tako ravnasf, bosh vse tudi she

„tako teshke opravila boljshi in loshej opravil.
 „Poglej presveto devizo Marijo, kako ljubesnivo
 „s' eno roko svoje dela opravlja, in s' drugo
 „pestova svojiga fina Jesusa, Gospoda nashiga.“
 — Tako pravi f. Franzisk Šalesi.

Š. Rosa is Lime v' Ameriki je per svojih
 vsakdanjih delih svoje serzé smiram per Bogu
 imela, tako de kadar je hishne dela sa potrebo
 drushine opravljala, ali kadar je s' ljudmi govo-
 rila, ali kadar je kam shla, s' eno besedo, smi-
 ram in povsod, je gledala s' dushnimi ozh-
 mi prelepo oblizhje svojiga ljubiga Shenina. Pre-
 zhudno je bilo, de leta vedni spominj hoshje
 prizhujozhnosti; ki je njeno dusho tako ljubes-
 nivo napolnil, je ni nizh samaknil, tako de je
 bila ob enim popolnoma s' Bogam sklenjena, in
 je s' ljudmi govorila, jim perpravne odgovore
 dajala, jim svetovala i. t. d. In je vse, kar je
 bilo per hishi tréba, tako dobro in rozhno oprav-
 ljala, kakor ko bi ne bila v' nizh drusiga misli-
 la, kakor v' svoje delo, desiravno je bila s' svo-
 jo mislijo vsa v' Bogu.

Bil je poboshin shkof, ki je veliko pisal sa
 boshjo zhaft in sa svelizhanje dush, in je sravin
 smiram v' Boga mislil. Kadar vzhafi ni vedil,
 kako bi to sapisal, de bi bilo boljshi, je k' Bo-
 gu sdihnili: Gospod, kako hozhem to sapisati?
 Gospod, úzhi me, kako naj to povem. — In
 vzhafi, kadar je bil sapisal to, kar je mislil,
 de je nar boljshi, je svoje pisanje Bogu daro-
 val, rekozh: Gospod, naj bo to tebi v' zhaft in
 dusham v' svelizhanje; ti daj mojemu pisanju
 praviga duha. O Gospod, shivljenje vsih stvarí!
 ti daj letim zherkam shivljenje. — Vzhafi, ka-

dar mu je dopadlo, kar je bil sapisal, je vsel papir v' roke in ga je k' luzhi perblishal, rekozh: Moj Bog, hozhefh, de ga foshgem? V' tem pisanji ni nizh mojiga. Naj sgori in naj bo pokonzhano vse, kar je moje lastno, zhe je soper tvojo sveto voljo! — Tako je letá flushabnik boshji svoje delo smiram v' boshji prizhujozhnosti opravljal, in torej ni nizh storil, kar bi bilo Bogu soperno. — Šrezhin kristjan, kateri per vseh svojih delih in opraviilih smiram v' Boga misli, kakor ko bi ga pred sabo vidil. Srezhin je, kdor ima svoje roké per delu in svoje serzé per Bogu.

„Štori svestó to, kar Bog sdej od tebe ime, ti hozhe, in prepušti mu skerb in misel sa prihodnje. Zhe bosh tako ravnal, bosh gotovo velik dushin mir sadobil.“ — Tako pravi sveta Franzishka Fremiot.

Od f. Franzishka Šalesja se bere, de kadar je kako delo opravljal, si je persadeval, ga tako dobro storiti, kakor ko bi nikoli nobeniga drusiga opravila na svetu ne imel.

Š. Gregor is Nazianza pishe od svoje matere, *de je bila vfa v' vsakim delu*, in de je v fako rezh popolnoma opravila, tako de kadar jo je kdo vidil v' domazhih hishnih delih, bi bil lahko mislil, de sa nobeno drugo rezh nima skerbí, kakor sa domazhijo; in kadar je bila v' dushnih opraviilih, je bilo viditi, kakor de bi nikoli nobene druge rezhí ne opravljala, kakor boshjo flushbo. S' eno besedo, v fako delo, ki ji je v' roke prishlo, je s' tako ljubesnijo in skerbjo opravila, kakor ko bi nikoli nobeniga drusiga dela ne imela.

„Boshje dela se vezhidel pozhasu opravijo, „in imajo svoj sazhetek in svoje rastvo. Tedaj „fi ne smemo persadevati, vse na enkrat in naglo „opraviti; in ne smemo misliti, de je vse sgu- „bljeno, zhe se kaka rezh na enkrat ne opravi; „ampak se mora pozhasu naprej iti, vedno Boga „profiti, in se poslushiti tistih perpomozhkov s' „kterimi nas duh boshji navdaja, in nikdar „tistih, ki pridejo is napzhinih postav tega svetá.“
— Tako uzhí s. Vinzenz.

Ravno ta sveti Vinzenz je imel lepo in mo- dro navado, vse svoje dela in opravila mirno in pozhasu opravljati, in ni nikdar prenaglo kakiga opravila sazhel, in po tem ko je bilo sazheto, ga tudi ni prenaglo opravljal; tako de so po- svetni ljudje rekli, de je prevezh pozhasin. Ali skusnja je pokasala, de njegova pozhasnost ni nikdar nizh skasila, ampak velikokrat so se vsi sazhudili, kadar so vidili, kakoshne velike in teshavne opravila je letá revni duhovin sam opravi, kterih bi veliko drugih ljudi vkup nik- dar ne bili opravili, ko bi jih bili tudi s' she tako veliko gorezhnostjo sazheli.

„*Pervi sadershek*, savolj kteriga svojih opra- „vil dobro ne opravljamo, je ta, de kadar smo „per enim delu, she v' drusiga mislimo, ki ga „imamo storiti, ali ki smo ga she storili; s' tem „se nashe dela sadershujejo in medejo, in no- „beno se prav ne opravi. — Zhe hozhemo vse „svoje opravila prav in dobro opraviti, moramo „le v' tisto misliti, ki ga ravno sdej v' rokah „imamo, in si persadevati, de ga tako dobro „opravimo, kolikor nam je le mogozhe, in mo- „ramo vse misli in skerbi sa druge opravila ta-

„krat vnemar pustiti. In kadar bo to storjeno, „ga pustimo is misli, in obernimo vse svoje misli „v' delo, ki ga imamo po tem storiti.“ — Tako uzhí Pater Avila.

Od svete nune, Marije po imenu, se bere, de ravno v' tistim zhasu, kadar jo je bil Bog s' nebeshkimi sladkostmi obilno obdaroval v' samotnim premishljevanji, je mogla is pokorsbine veliko hishnih del opravljati, tako de je skorej zel dan v' tih delih bila, ker je mogla sakristijo, kelder, kuhnjo, miso, in vzhafi tudi she vrata in apoteko preskerbeti. In vender je vse tako dobro opravila, de so bile vse sadovoljne; in je sravin she zhas najdila sa svoje sveto premishljevanje. Kadar je namrezh per enim opravilu bila, ni v' druge mislila, ampak le v' tega, in si je persadevala, ga prav opraviti. Kadar je bila, postavim, v' kuhnji, si je rekla: Sdej si kuharza, in nizh drusiga; in je tudi po tem ravnala, kakor ko bi nobeniga drusiga opravila ne imela, kakor kuho. In kadar je to delo opravila in is kuhnje shla, si je rekla: Sdej pa nifi vezh kuharza. In tako per vsih drugih opravilih.

„*Drug sadershek* je naglost. Varuj se naglosti, sakaj ona je poglavitna sovrashniza prave „poboshnosti; in nobena rézh, ktera se je s' „preveliko naglostjo storila, ni bila she dobro „storjena. Hodimo pozhasu in le smiram *naprej* „hodimo, in bomo deljezh prishli.“ — Pravi s. Franzisk Salesi.

S. Filip Neri je svoje spokornike smiram opominjal, de naj se v' nobeni rezhi, in tudi v' dushnih opravilih, nikdar ne prenaglijo; in jim je vezhkrat rekel: Ne smete misliti, de se

mora vse v' enim dnevu storiti, in de bote v' enim meszu svetniki postali. To ni po pameti.

„*Tretji sadershek* je maloferzhnost ali za-
„gljivost in skerbljivost. Bodi pridin in svest v'
„vsih svojih opravilih; ali zhe ti je mogozhe,
„nikar prevezh skerbí in teshav sravin ne imej,
„to je, nikar jih ne opravljaj s' nepokojnim
„ferzam, s' maloferzhnostjo, in ves otóshin; in
„varuj se dušnih teshav per svojih opravilih,
„sakaj te teshave pamet motijo in naf sadershu-
„jejo, de tudi takih rezhí dobro ne opravimo,
„ki nam niso teshavne. Velike opravila naf ne
„motijo tako, kakor majhne, kadar nam jih
„veliko na enkrat pride. Torej tudi majhne
„opravila mirno prejmi, in si persadevaj, de
„jih saporedama eno sa drugim opraviš, bres
„nepokojnosti. Zhe tako ravnash, bosh vse svoje
„tudi majhne dela s' velikim saflushenjem opravi-
„vil.“ — Takó pravi f. Franzisk Šalesi.

Leta sveti škof je imel velikokrat s' ljud-
mi niskiga stanu opraviti, ki so mu vzhafi sa-
volj kakih majhnih rezhí veliko zhasa vseli; pa
jih je vender smiram s' ponishno poterpeshli-
vostjo poslušal. In kadar mu je kdo rekel, de
ni prav, de savolj tih majhnih rezhí toliko zhasa
sgubí, je odgovoril: Kaj pa hozhete, de naj
storim? Te rezhí, ki so same na sebi majhne,
se tistim, ki mi jih perpovedujejo, velike sdé;
in shelé polajshani in potroshtani biti, kakor ko
bi njih opravki she tako veliki bili. Bog she
vé, de mi sdej ni treba vezhiga opravila, kakor
s' tem ljudmi govoriti; in vsako opravilo mi je
enako, de le sravin Bogu flushim. In kadar to
opravilo po boshji volji opravljam, desiravno je

majhno, nisim dolshan drusiga opravljati. In zhe prav premislimo, ali ni to veliko in imenitno opravilo: boshjo voljo storiti?

„Med vélikim shtevilam perpomozhkov, de „svoje opravila dobro opravimo, je *pervi per-pomozhek* ta, de vsako delo tako opravimo, „kakor ko bi imelo sadnje delo nashiga shivlje- „nja biti. — Torej fi per vsakim svojim opravi- „vilu tako rezi: Ko bi vedil, de bom mogel „prezej po tem delu umreti, ali bi ga hotel „storiti? ali bi ga hotel tako opravljati, kakor „ga opravljam“? — Tako govori f. Vinzenz.

Bere se od poboshniga duhovniga, ki je imel navado, se vsako jutro pred masho spovedati. Kadar je sbolel, so ga njegovi priyatli opomnili, de naj se spové, kakor sa smert; sakaj je bil možno bolan. Ali on jim je odgovoril: Gospodu Bogu bodi zhašt in hvala! Tri-deset lét je she, kar fim sazhel se vsak dan tako spovedovati, kakor ko bi bil imel prezej po spovedi umreti.

„*Drugi perpomozhek* je, de le na danash- „nji dan mislmo. Hudobni skushnjaviz je pre- „brisan, in veliko kristjanov tudi s' tem strashti „in jih od poboshniga shivljenja odvrazhuje, ker „jim kashe, kako teshko je, toliko lét, do konza „svojiga shivljenja, tako varno shiveti, in vse „rezhi takó na tanko in popolnoma storiti. — „Tedaj, kadar zhlovek le na danashnji dan misli, „to sapre vrata tém skushnjavam, in s' tem tudi „zhloveshka trudnost in slabost veliko pomozhi „sadobi. Sakaj kdo bi fi ne samogel *en dan* „persadevati, de bi, kolikor je mogozhe, dobro „svoje dela opravil? Naj fi tedaj sjutrej rezhe:

„*Danf* si hozhem persadevati, de dobro opravim „svoje navadnje dela. — Zhe tako ravna, bo „loshej v' poboshnim shivljenji ostal, kakor ko „bi le smiram vse skup premishljeval, de si bo „mogel vsak dan tako persadevati do konca svo- „jiga shivljenja. — In tako, zhe si zhlovek le danash- „nji dan persadeva, po kershansko shiveti, mu „bo to v' navado prishlo in mu ne bo vezh „teshavno.“ — Tako uzhí boshji flushabnik Ro- driguez.

V' shivljenji svetnikov se bere od pushav- nika, ki je imel veliko skushnjav preštati savolj posta. Prezej sjutrej je zhutil veliko lakoto in velike slabosti; ali ker so pushavniki navado imeli, se vsak dan do tréh po poldan postiti, ni hotel sjutrej jesti, in de bi se loshej prema- goval, je tako sam sebi rekel: Desiravno sim lazhin in slab; bom vender lahko do devetih pozhakal; kaj je to taka rezh, do devetih po- zhakati? — Ob devetih si je spet rekel: Sdej je devet, pa moram do dvanajstih pozhakati; ko sim do devetih pozhakal, bom tudi do dvanaj- stih. — Ob dvanajstih je djál svoj stari kruh na- makat in je rekel: Predinj se dobro namozhi, bo ravno tri. — In ob treh je svoje molitve opravil in jedil. Tako si je letá spokornik dolgo persadeval, se skushnjavam hudobniga duha ubra- niti; nasadnje mu je pa Bog gnado dal, de se je lahko zel dan postil, bres slabosti in bres skushnjav.

Od drusiga pushavnika se bere, ki je imel hude skushnjave, is pushave iti, spokorno shiv- ljenje sapustiti in spet med posvetnimi ljudmi shiveti; sakaj skushnjaviz ga je s' to mislijo mo-

til, de mu bo nemogozhe, zel zhaš svojiga shivljenja tako ojštro shiveti, kakor so pušhavniki takrat shiveli. — Ali kaj je storil letá spokornik? Vſak vezher, predinj je spat ſhel, je rekel: To nozh v' sadnjizh tukej spím; jutre bom sa-puſtil puſhavo. — In drugi dan ſjutrej je rekel: Naj bo! Is ljubesni do Boga bom ſhe danſ tu-kej oſtal. — In tako je ravnal zelih devet lét, dokler mu ni Bog leté nevarne ſkuſbnjave od-vsel, in potem mu je gnado dal, terdno ſkle-niti, do konza svojiga shivljenja v' puſhavi oſtati; kakor je tudi ref oſtal in v' ſveti pokori umerl.

„*Tretji perpomožek.* Nektere fizer dobre „in poboshne duſhe ſo v' tej smoti, de miſlijo, „de ſe notranji mir ne da ohraniti med opravili „in teshavami. — Vezhiga nepokoja in guganja „vender nikjer ni, kakor v' barki na morji; in „vender ljudje, ki ſo v' nji, pozhivajo in ſpé. „In magnetna igla v' barki je smiram le proti „polnozhi obrnjena, naj ſe barka premetava in „ſuzhe, kakor hozhe. Ravno tako mora tudi „naſha volja v' vſih teshavah in delih smiram le „v' en kraj obrnjena biti, to je, v' boshjo voljo.“ — Tako uzhí ſ. Franzifhk Šalesi.

Med drugimi ſvetniki je tudi ſ. Vinzenz to vedno v' djanji ſkaſoval. Neisrezhenno veliko je imel vzhafi opraviti, in mnoge in teshavne ſo bile njegove opravila. Ali ni sravin nikoli ſvo-jiga notranjiga miru sgubil, ampak je vſe mir-no, poterpeſhljivo in ſtanovitno opravil. To ſe je poſebno takrat vidilo, kadar je bil kraljevi ſvetovaviz poſtal; in sravin tega je bil vikſhi svojiga ordna in drugih bratovſhin, ktere je bil on vpeljal. Vſak dan je imel s' veliko ljudmi

opraviti, ki je vsak s' kako drugo rezhjo k' nje-
mu prishel, in je mogel sdaj svetovati, sdaj
svariti, sdaj profiti, sdaj sapovedovati. — Kdo
bi ne bil takrat mislil, de mora ves rastresen in
rasmishljen biti? Ali v' sredi svojih mnogih in
teshavnih opravil je f. Vinzenz smiram mirin,
v' Bogu sbran, prijasin in dobrovoljin bil, sato
ko so vse njegove misli, besede in dela le v'
en kraj obernjene bile, namrezh v' presveto
boshjo voljo.

„Vse nashe dela in opravila imajo svojo
„vrednost le po tem, *kakor je nasha volja s'*
„*boshjo voljo sklenjena*; tako de, zhe jem ali
„se rasveseljujem, in zhe to storim is tega na-
„mena, ko vem, de je to boshja volja, vezh
„sravin saflushim, kakor ko bi svoje shivljenje
„dal bres tega namena. — Dobro v' spominji
„ohrani to, kar ti tukej pravim; in kadar bosh
„kako opravilo imel, spomni se tega nauka, in
„bosh svoje opravilo dobro opravil.“ — Tako
„uzhi f. Franzishk Šalesi.

To je dobro rasumel neki boshji flushab-
nik, ki je v' duhovski pokorshini shivel, in ki
je terdno veroval, de skosi usta vikshiga mu
Bog svojo voljo osnanuje. Imel je namrezh navado
rezhi, kadar je per misi sedel, ali kej drusiga
vsakdanjiga opravljal: Sdej nevernikam pridgo-
vam, kakor f. Franzishk Ksaveri; sakaj to, kar
je bilo nar boljshiga v' njegovih pridgah, je
bilo, de je po boshji volji v' Indii bil in pridgo-
val. In jest sim tudi tukej po boshji volji; in
boshja volja je, de naj to storim, kar tukej
delam.

Deveta jablana.

Satajevanje in satiranje samiga sebe.

„**P**erva stopinja, ki jo mora tisti storiti, ki „hozhe hoditi sa Kristusam, je ta, (kakor pravi „on sam, *) de sam sebe satají, to je, de „satají in satira svoje pozhutke, svoje nagnjenje, „svojo voljo, svoj um in vse obzhutke svoje nature, de jih nozhe poslušhati in jim strezhi; „in de vse to Bogu daruje, in ravno tako tudi „vse svoje djanje. To so Bogu grosno prijetni „darovi. In v' tem satajevanji in satiranji se „zhlovek ne sme utruditi; sakaj ko bi kdo tako „rekozh s' eno nogo she v' nebefih bil, in bi „po tem satajevanje samiga sebe opustil, bi ravno „takrat, ko bi mislil she s' drugo nogo v' ne- „besa stopiti, v' nevarnosti bil, se pugubiti.“ — Tako uzhi s. Vinzenz.

Letá svetnik je bil v' tej zhednosti tako de- ljezh prishel, de se lahko rezhe, de satiranje in satajevanje samiga sebe je bilo tisto mogozhno oroshje, s' katerim se je do konza svojiga shiv- ljenja bojeval, in je premagoval svojo lastno naturo in hudobniga skufhnjavza; in s' tem je bil vse svoje shelje, svojo voljo, svoje nagnjenje in vse svoje pozhutke tako pod oblast svoje pa- meti perpravil, de je bilo viditi, kakor de bi njegova natura k' hudimu nagnjena ne bila.

*) Mat. 16, 24.

„Méra, po kateri spoznamo, kako deljezh smo še prifhli v' duhovskim shivljenji, je „zhednost satajevanja samiga sebe; sakaj gotovo „je, de bolj ko si bomo persadevali se satajevati, delj bomo prifhli na potu popolnamosti., — Tako pishe sveti uzhenik Hieronim.

Kadar je s. Franzisk Borgja flifhal od kteriga praviti, de je svét, je imel navado rezhi: Zhe smiram sam sebe satajuje, je gotovo svét. — In on sam je sato takó svét postal, ker je v' vednim satiranji in satajevanji samiga sebe shivel. Takó je letó zhednost ljubil, de tisti dan se mu je nar bolj grenak sdel, kadar nobene perloshnosti ni imel, se na telefú ali na dushi satirati in satajevati.

Mlad pufhavnik je enkrat stariga vprafhal, sakaj med tolikanj Kristjani, kateri do popolnamosti priti shelé, jih je tako malo, ki saref popolnamost sadobé. Na to je stari pufhavnik tako odgovoril: Kdor hozhe popolnama biti, mora vřimu svojimu nagnjenju odmreti; in to malokteri storí.

„To mora biti nashe posebno opravilo, „sami sebe premagovati, in od dneva do dneva rasti „v' mozhi in v' popolnamosti. Posebno si moramo „persadevati, de tudi svoje majhne skufhnjave „prezej premagamo, postavim kako majhno jeso, „flabe misli do blishnjiga, kako nevoshljivost, „majhne lashí, nizhimarnost i. t. d. Sakaj tako „bomo smiram bolj in bolj mozhni postali, de „bomo tudi velike skufhnjave lahko premagali.“ — Pravi s. Franzisk Salesi.

V' starih sgodbah se bere, de je neki mosh, ki je po obrasu ljudi posnal, kakofhniga sader-

shanja so, pred modriga Šokrata perpeljan in vprašhan bil, kakoshno sadershanje ima Šokrat. Letá mosh ni nikoli popred Šokrata vidil, in tudi ni vedil, kakoshniga sadershanja je, ampak je le na tanko njegov obras in njegovo glavo ogledal, in po tem je rekel: Letá zhlovek je možhno nagnjen k' tatvini, k' poshreshnosti in pijanosti. — Kadar so uzhenzi modriga Šokrata to slis'hali, so bili tako nevoljni, de so hotli mosha pretepsti. Ali Šokrat jih je vstavil, rekozh: Štojte: resnizo je ta mosh govoril; sakaj jest bi bil tat, poshreshnik in pijaniz, *ko bi se vedno ne premagoval*. — Tako je govoril in tako je ravnal ajdovski modrijan, kteri ni nikoli Jesufovih naukov slis'hali; in framoto dela marfikterimu kristjanu, kteri tolikokrat slis'hi, kako nam Jesus satajevanje in premagovanje samiga sebe perporozha, in vender vedno po hudobnim nagnjenji svoje nature shiví.

Bliso pus'have stariga pus'havnika so vedno pastirji pasli, ki so smiram velik shum delali in vpili. Kadar je bil letá pus'havnik vprašhan, kako samore tak shum preterpeti, je odgovoril: Res fim jih she mislil posvariti; ali po tem fim se pa premislil, in fim rekel sam sebi: zhe leté majhne teshave prestati ne moresh, kako bosh pa kako veliko prestal, kadar ti bo prishla?

Š. Franzis'hk Ksaveri se je vedno v' majhnih rezheh premagoval, in je vezhkrat rekel: Ne mótimo se; kdor se v' majhnih rezheh ne premaguje, se tudi v' velikih ne bo mogel.

„Kdor se da svojim telesnim pozhutkam (ktere „tudi shiváli imajo) premagati, saflushi veliko- „vezh shivál, kakor zhlovek, imenovan biti. —

„Kdor malo porajta na *sunanjo* satiranje, (na „satiranje svojih telesnih pozhutkov,) ker pravi, „de *snotranjo* satiranje, (satiranje lastne volje, „nagnjenja, i. t. d.) je boljši, ozhitno pokashe, „de se nizh ne satira in ne satajuje, ne po su- „nanjim in ne po snotranjim.“ — Pravi f. Vinzenz.

Ravno ta svetnik je v' vednim satiranji svojih telesnih pozhutkov shivel, in je tako sveto so- vrashtvo do svojiga shivota imel, de ga je vsak dan tépel in pokoril; in mu je, kolikor je bilo le mogozhe, malo spanja in pozhitka pervoshil. Defiravno je bolehin bil, in vzhafi komaj dvě uri po nozhi spal, je vender sjutrej sgodej vstal, in po dnevi ni nikdar spati hotel. Tudi je, kadar je le perloshnost najdil, rad mras ali pa vrozhino terpel; in kolikor je le mogel, je satiral in pokoril svoje telesne pozhutke.

„Satiranje poshreshnosti je A, B, C, to je, „pervi sazhetek duhovskega shivljenja. Kdor se „od te pregrehe sdershati nózhe, bo teshko „druge pregrehe premagati samogel, ki se teshi „premagujejo.“ — Pravi f. Vinzenz.

Ta svetnik je bil po dolgi navadi v' sati- ranji poshreshnosti in v' satajevanji telesnih po- zhutkov tako deljezh prifhel, de na sadnje she ni nobeniga raslozhka vezh med jedmi delal, ampak je vse enako vsel, kar se mu je dalo, zhe je bilo tudi she tako soperno, neflano, merslo ali premalo kuhano: in je tako malo v' to mi- slil, kar je jédil, de je enkrat srove jajza, ki so bile po smoti pred-nj postavljene, pojedil, bres de bi bil vedil, kaj je jédil. — Kadar je k' misi shel, se je vidilo, de gre nerad; in ka- dar je jédil, je smiram v' Boga mislil, in je le

toliko jédil, kolikor mu je bilo prav potrebno. Nikoli ni od mise shel, bres de bi si ne bil kej per jédi pertergal.

„Poglavitni sadershek, kateri naf od popolnamosti odlozhene dershi, je nafh jesik; sakaj kdor je tako deljezh prishel, de se s' jesikam vezh ne pregreshi, je po sprizhuvanji Svetiga Duha, gotovo popolnoma dober zhlovek*). In ker se zhlovek v' govorjenji s' tem nar vezhkrat pregreshi, ko *prevezh* govori, naj je tedaj tvoje govorjenje kratko in odkritoferzhno, kratko in usmiljeno, kratko in ljubesnivo.“ — Tako govori s. Franzishk Salesi.

Od svetiga Vinzenza se bere, de je imel svoj jesik popolnoma v' svoji oblasti, tako de ni bilo nikdar nobene besede soper ljubessin do blishnjiga, nobene lastne hvale, nobeniga perlisovanja in nobene nespremishljene besede is njegovih ust flifhati. Sprizhuje se od njega, de je bil vzhasi she usta odperl, de bi bil kej rekel, pa si je prezej spomnil, de bi ta beseda morebiti Bogu ne bila popadljiva, in je omolzhal. Po tem je svoje misli k' Bogu povsdignil in je premislil, zhe bi bilo njemu dopadljivo, to govoriti; in potlej je govoril, ne po nagnjenji svoje nature, ampak po boshjim dopadenji. — Kadar mu je kdo kako rezh pravil, ki jo je she vedil, je poterpeshljivo poslusshal, bres de bi bil na snanje dal, de to she vé; in to je le sato storil, de je svojo lastno ljubessin satiral, ktera smiram hozhe na snanje dajati, de mi tudi to vemo, kar drugi ljudje vejo. — Kadar je

*) Jak. 3, 2.

flishal rasshaljive besede ali kako ozhitanje, se ni jesil, se ni pertoshil in tudi ne sgovarjal, ampak je poterpeshljivo molzhal, in je sa svoje rasshaljivze in sovrashnike Boga profil, de bi jim odpustil. — Kadar je imel veliko teshavnih opravil in drugih sopernost, se ni nikdar pertoshil, ampak je imel ravado rezhi: Hvala Bogu! Vse sa dobro vsemimo, kar nam Bog poshlje.

„Šploh nauk svetnikov je ta, de svoje ozhi „sdershevali in varovati, je gotovo edin nar bolj- „shih perpomozhkov k' dobrimu in kershanfski- „mu shivljenju.“ — Tako pishe Pater Rodriguez.

V' shivljenji s. Bernarda se bere, de ga je enkrat papesh Inozenzi s' svojimi Kardinali v' njegov klofhter obiskat prishel. Kadar je papesh she bliso bil, mu je s. Bernard s' svojimi tovarshi naproti prishel; in tako modro je bilo njih sadershanje, de ni nobedin svojih ozhi povsdignil, de bi leté nar imenitnishi in nar vikshi duhovske gospode pogledal, tako de so se vfi sazhudili in Boga hvalili, ker so vidili, kako so se leti sveti menihi premagovali in satajevali. — Dalje se bere od svetiga Bernarda, de zlo v' svoji zelizi, ko je sam bil, je svoje ozhi vedno satiral in sadersheval, takó de, kadar je she eno léto v' nji bil, ni vedil, kakoshna je; in kakó je strop narejen. She bolj je v' zerkvi svoje ozhi varoval, tako de nikdar ni vedil, kakoshna je zerkev, in kaj je v' nji.

Od svetiga Luzjana marternika se bere, de je vedno svoje ozhi tako varoval, in de je njegovo sadershanje tako modro bilo, de so se vzhaf neverniki, ki so ga le samo vidili, she h' ker-

shanski veri spreobrnili, predinj jim je she pridgovati sazhel.

Kakor je sdershevanje ozhi snamnje svetosti, in perpomozhek k' veliki popolnamosti; ravno tako so prosti in rasujsdani pogledi grosno nevarni in pregresfni, sapeljujejo v' velike grehe in dajejo veliko pohujshanje. Premislimo tukej le en sam sgled. Kralj David je bil velik slushabnik boshji; ali s' enim samim radovoljnim nezhistim pogledam, s' kterim je sheno Urijevo pogledal, je v' strashne grehe padel in zelimu svojimu kraljestvu veliko pohujshanje dal*).

„Verjemite mi, de satiranje ozhi, ushes in „jesika je veliko vezh vredno, kakor ojstre tesne, lesne spokorne dela.“ — Tako pravi f. Franzisk Salesi.

S. Vinzenz je po velikim in svetim persadevanji tako deljezh prishel, de je svoje sunanje pozhutke popolnama v' svoji oblasti imel in vedno satiral. Kadar je kam shel, ni nikamor pogledal, desiravno bi se s' tem ne bil nizeh pregreshil, ampak je nalash svoje ozhi satiral, in je pogosto podobo krishaniga Jesusa pogledal, ki jo je smiram per sebi imel. Kadar je po opravku v' hisho kakiga imenitniga Gospoda prishel, ni svojih ozhi nikdar hotel na lepe rezhi obernti, ki se v' prebivalishih visokih posvetnih ljudi najdejo, ampak je smiram le v' Boga in v' nebesa mislil. — Nikdar ni nobene roshe utergal, de bi jo bil duhal, desiravno to ni nizeh gresfniga; in tudi kake druge lepó dishezhe rezhi ni nikoli hotel poduhati; po bolnishnizah

*) II. Bukve kralj. 11.

pa, po jezah in po hišah revnih bolnih ljudi je nar raji hodil, posebno tudi sato, ko po tih krajih slabo dišči. — Tudi ushesa je per vsaki perloshnosti satiral; satoraj tudi takih rezhi, ki bi jih bil lahko bres greha poslusshal, ni nikdar hotel poslushati, kadar niso bile ravno dusham v' svelizhanje in Bogu v' zhasht, kakor postavim novize in pravlice, ktere ljudje sploh radi poslus'hajo; ali s. Vinzenz jih pa ravno sato ni hotel poslushati, de je svoje ushesa per vsaki perloshnosti satiral.

Neki spokornik, ki se je s'he velikokrat s' jesikam pregreshil, je svojiga spovednika profil, de naj mu pokorivni pas (ali zilizium) da, de ga bo nofil. Špovednik pa je s' perstam na usta pokasal in rekel: To bo nar boljshi pokorivni pas sa-te, zhe se bosh svestó varoval, de skosi té vrata nizh hudiga ne pride.

Š. Alojsi je dvé léti Šhpanski kraljizi Marii šregel, in je zel zhas svoje ozhi tako premagoval in satiral, de je ni nikdar v' obras pogledal. Ravno tako tudi nikdar nobene druge shenske ni pogledal. Sa letó prezhudno satiranje ozhi mu je Bog gnado dal, de ni nikoli nezhistih skushnjav obzhutil.

„Nekteri so tako nagnjeni k' satiranju in „satajevanju, de si persadevajo, se v' vsh rezbeh „satirati. Kakó lepó je to in kakó svelizhansko!“ — Pravi boshji flushabnik Pater Rodriguez.

Sveta flushabniza boshja Joana Marija je imela letó lépo in sveto navado, de se je v' vsh rezbeh in per vsaki perloshnosti satirala. Per jédi je vselej to, kar je bilo nar slabshi, sa-se vsela; med oblazhili si je nar revnishi sbrala;

med opravili si je nar teshi in nar fitnishi isvolila. In tako si je per vsih rezheh nasproti ravnala, je svoje pozhutke in svoje lastno nagnjenje per vsaki perloshnosti satirala, in je v' vsih rezheh le boshje dopadenje in boshjo zhasht iskala.

Ravno tako se je tudi f. Franzishk Borgja per vsaki perloshnosti pokoril, in je svojim telesnim pozhutkam nasproti ravnal. Navado je imel, majhne kámnize v' svoje zhevlje devati, de ga je bolelo, kadar je hodil; ponozhi je malo zhasa spal; kadar je bil bolan in ko je mogel kakoshno grenko sdravilo vseti, ga je nalash prav pozhasu pil in dolgo v' uftih dershal. In tako per vsaki drugi perloshnosti.

„Kdor hozhe dushni dobizhek imeti od sa-
 „tiranja in satajevanja samiga sebe, mora dobro
 „vediti, kako se mora satirati in satajevati, to
 „je, mora vediti, ktero satiranje je ravno sa-nj
 „nar boljshi; in sploh nar boljshi satiranje je
 „tisto, ktero je nashimu nagnjenju nar bolj na-
 „sproti. Nekteri so nagnjeni k' gajshlanju in
 „postu; in desiravno so to ojtire rezhi, jih ven-
 „der serzhno sazhejo, in jih radi in lahko oprav-
 „ljajo, sato ko imajo do tih rezhi nagnjenje.
 „Ali vzhafi so pa ravno leti spokorniki tako ob-
 „zhutljivi in zhashti sheljni, de je kako majhno
 „sanizhevanje ali opravljanje, ki se soper njé
 „storí, sadohti, jih v' táko nepoterpeshljivost in
 „nevoljo perpraviti, de se mozšno pertoshijo in
 „de mir serzá sgubé. Ali ravno to sanizhevanje
 „in opravljanje je tisto satiranje in pokorjenje,
 „kteriga bi imeli s' veliko gorezhnostjo oprav-
 „ljati, zhe si hozhejo sa svojo dusho kej saflu-
 „shiti.“ — Tako uzhi f. Franzishk Šalesi.

Dokler se zhlovek vfiga tega, kar je njegovimu napzhnimu nagnjenju vshezh, skerbno ne varuje, ne bo deljezh v' kershanških zhednostih prishel. Sakaj kdor postavim v' sebi sposna nagnjenje k' nasprotigovorjenju, k' sapovedovanju, k' svojoglavnosti, k' jesi, i. t. d., zhe se svestó ne varuje in zhe si ne persadeva, svojiga nagnjenja per vsaki perloshnosti premagovati, bo po poti zhednosti nasaj, namesti naprej shel, in bo v' nevarnosti, se na sadnje pogubiti.

Nekimu klofhterskimu masniku je bilo pod pokorshino sapovedano, de naj kuharju pomaga. To povelje je bilo njegovimu nagnjenju tako nasproti, de je hude skushnjave soper pokorshino obzhutil. Ali kmalo se je spomnil Jesusove ponishnosti in revshine, je svoje nagnjenje saterl, in je pred podobo krishaniga Jesusa obljudo storil, zel zhaf svojiga shivljenja v' tem ponishnim opraviu ostati, zhe bodo vikshi dovolili. — S' tem in s' drugim enakim premagovanjem je v' kershanški popolnamosti tako deljezh prishel, de je lahko po pravizi rekel, de bi, s' boshjo pomozhjo, vsako rezh, ki bi bila she tako teshavna, rad in s' veseljem opravi, ko bi bilo treba, ali ko bi mu bila sapovedana.

Tisto satiranje in pokorjenje, ki pride od „Boga, ali pa po boshjim perpushenji od nashiga blishnjiga, je vselej vezh vredno, kakor „pokorjenje, ki si ga sami isvolimo; sakaj gotovo je, de menj ko je nashiga dopadenja in „nashe lastne volje v' nashim djanji, bolj je „nashe djanje dobro, terdno, poboshno, Bogu „dopadljivo in nashim dusham v' svelizhanje.“ — Tako govori s. Franzisk Salesi.

V' shivljenji pufhavnikov se bere, de je star in svét pufhavnik flishal možno hvaliti mladiga pufhavnika, ki je bliso njega shivel, in je tedaj sam per sebi mislil: Moram iti in sam sebe in druge preprizhati, zhe je ta mladenizh saref takó svét, in zhe se sna saref tako premagovati in sam sebe satirati, kakor pravijo. — Tedaj ga je shel obiskat, in je vidil, de je vse zhedno in snashno okoli njegove pufhave, in de je posebno njegov vèrt dobro obdelan; je shel na vèrt in je vse, kar je bilo na njem, poruval in pokonzhal; eno samo selishe je pustil. Mladi pufhavnik je vse to vidil, pa ni nobene besede rekel, ampak kadar je stari pufhavnik do njega prishel, ga je prijasno sprejel, in sta prezej sazhela moliti in psalme péti. Po molitvi je mladi pufhavnik starimu prijasno rekel: Ozhe, sdaj vam bom pa jesti perpravil, zhe vam je dopadljivo; je ravno she eno selishe na vertu. — Kadar je stari pufhavnik to flishal, je spsnal svetost svojiga mladiga tovarsha, ga je perferzhno objel in rekel: Moj sin, sdaj vidim, de si saref vsmu svojimu nagnjenju umerl, kakor sim flishal od tebe praviti.

„Bolj ko zhlovek svoje lastno nagnjenje sa-
„tira, bolj se perpravniga stori sa boshje ras-
„svetlenje, in delj pride v' zhednostih.“ — Pravi
f. Franzishk Salesi.

Kadar je serzé kristjana s' lastno ljubesnijo in s' lastnim napzhnim nagnjenjem napolnjeno, boshja gnada v' njem nobeniga prostora ne najde; kadar pa kristjan svoje nagnjenje satirati sazhne, prezej gnada boshja sazhne njegovo serze napolnovati; in kolikor vezh napzhniga

is svojiga serza strébi, toliko vezh boshji gnadi proftora da.

„Kristjani vezhidel svoje popazhenó serze le „nekoliko nareshéjo, pa si ne persadevajo, ga „popolnoma obresati. Le malokteri svoje serze „zhísto obreshé in ga od vsíga napzhniga nagnje- „nja otrebi.“ — Tako pravi f. Franzíšk Šalesi.

Zhe jabelko, ktero gnjiti sazhne, le neko- liko nareshesh, bo she smiram naprej gnjilo, de bo vse sgnjilo; zhe pa vse, kar je sgnjiliga, zhísto obreshesh in otrebíšh, bosh jabelko ohranil.

„Kdor shelí v' kersfhanski popolnamostí na- „prej priti, si mora posebno persadevati, de se „ne da premagati od svojiga hudobniga nagnje- „nja; sakaj kdor po svojim nagnjenji ravná, s' „eno roko to spet podere, kar je s' drugo sosi- „dal. — De bosh pa svoje hudobne nagnjenja „loshej premagal, se morash navaditi, jim kmalo „od sazhetka soperstati, sakaj kadar zhe odra- „stejo in se terdno vkoreninijo, jih ni skorej „vezh mogozhe premagati.“ — Tako govori f. Vinzenz.

S. Dorotej píshe od svestiga flushabnika boshjiga, ki je imel mladenzha v' svoji duhovski sferbi, in pravi, de sta se shla enkrat v' hosto sprehajat. Modri flushabnik boshji se je te per- lošnosti poslushil, de je svojimu uzhenzu lep in svelizhansk nauk dal, kteriga letá mladenizh nikdar vezh posabil ni. Kadar je namrezh v' hosti vidil majhne in velike drevesa, je pokasal mladenzhu v' pervizh majhno drevesze, potlej nekoliko vezhi, po tem she vezhi, in na sadnje veliko drevo; in mu je rekel, de naj leté shtiri drevesa isruje. Pervo drevesze je mladenizh s'

eno roko in bres vse teshave isruval; drugo tudi s' eno roko, pa she nekoliko teshi; tretje je mogel s' obema rokama prijeti, in s' vso mozhjo vezhkrat poprijeti, predinj ga je isruval. Kadar je pa do zhetertiga prishel, ga je s' vso mozhjo poprijel, ga je na vse kraje majal, in fi je persadeval, kolikor je mogel, pa je bilo vse saštojn. — Na to mu je njogov uzhenik rekel: Glej, moj fin, nashe nagnjenja so kakor te drevesa. Dokler je nagnjenje she majhno, ga lahko premagamo in is serza isrujemo, zhe fi le kolikej persadevamo in ga satiramo; zhe ga pa pustimò, de se v' serzu vkorenini, ga po tem nobena zhloveshka mozh ne more vezh isruvati, ampak le vfigamogozhni Bog.

„Objokovanja vredna je nevednost nekterih „kristjanov, kateri fi nespametne pokore nakla- „dajo, in ojsre spokorne dela po svoji lastni „volji opravljajo; in v' té dela postavijo vse „svoje saúpanje, in mislijo, de bodo svetniki „postali. Ko bi fi le pol toliko persadevali, svoje „hudobne nagnjenja satirati in premagovati, bi „s' tem persadevanjem vezh v' enim meszu sa- „dobili, kakor veliko lét s' vfimi drugimi spo- „kornimi deli.“ — Tako pravi f. Janes od Krishna.

Od svetiga Ignazja se bere, de po vednim satiranji in premagovanji je bil tako deljezh prishel, de je bilo viditi, kakor ko bi nobeniga naturniga nagnjenja vezh ne imel. In kadar je bilo kako nagnjenje v' njem viditi, je bilo popolnoma pameti podversheno in pokorno, kakor svest flushabnik svojimu gospodarju.

„Nafha nar vezhi skerbi bi imela ta biti, „satreti in isruvati svoje *poglavitno* hudobno

„nagnjenje, to je, tisto nagnjenje, tisti greh ali „tisto greslino navado, ki nar bolj v' naf kra- „ljuje, ki naf sa sabo vlezhe, ki naf v' nar „vezhi nevarnost postavi, in ki naf nar vezhkrat „v' greh perpravi. Dokler pa tega nagnjenja ne „premagamo, ne bomo nikoli stanovitno po poti „popolnamosti hodili.“ — Tako pishe Pater Ro- driguez.

Podóbo tega imamo v' vojski Širfskiga kralja soper kralja Israelskiga, v' kateri je bil Širfski kralj svojim vojskakam sapovedal, de naj se so- per nobeniga drusiga ne vojskujejo, kakor so- per Israelskiga kralja; sakaj previdil je, de zhe kralja premagajo, bo kmalo vojska dokonzhana. In tako se je saref sgodilo. Israelski kralj Ahab je bil smertno ranjen, in je tudi kmalo po tem umerl, in vojska je bila dokonzhana. *)

Š. Ignazi je imel v' svojim ordnu mladen- zha, ki je bil grosno k' nagli jesi nagnjen, in mu je tedaj vezhkrat rekel: Moj sin, premagaj letó hu- dobno nagnjenje, in bosl imel lepshi krono v' nebefih, kakor marfikteri drugi, ki je bolj krot- ke nature. — In kadar se je njegov vikshi pred svetim Ignazjem pertoshil, de s' tem mladen- zhem ne more nizh opraviti, mu je odgovoril: Poterpite s' njim; jest mislim de je leta mlade- nizh v' nekterih meszih delj prishel po poti proti popolnamosti, kakor marfikteri drugi, ki ni tako k' jesi nagnjen, v' zelim letu. — Š. Ig- nazi je bil sam tudi moznho k' nagli jesi nag- njen; pa si je tako dolgo persadeval, to hudob-

*) III. bukve kralj. 22, 31.

no nagnjenje premagati, de je s' boshjo pomozhjo tako rekozh svojo hudobno naturo prenaradil, in de je tako krotak in prijasin postal, kakor ko bi bila njegova natura v'la h' krotkosti nagnjena.

Š. Franzisk Salesi je ozhitno sposnal, de je imel posebno dva hudobna nagnjenja v' sebi, namrezh nagnjenje k' posvetni ljubesni, in nagnjenje k' nagli jesi; in pravi, de je prvo nagnjenje s' lépo, drugo pa s' filo premagal. Kadar je namrezh sposnal, de je njegovo serze tako k' ljubesni nagnjeno, de ne more bres nje shiveti, je vse svoje nar ljubesnivshi obzhutke proti Bogu obrnil, in bolj ko je sazhel Boga ljubiti, bolj se mu je pregresna posvetna ljubesin ostudna sdela, tako de je she obljubo vezhne zhiftofi storil, ko je bil she v' sholi. — Naglo jeso in nepoterpeshljivost pa je s' filo premagal, ker fi je s' boshjo pomozhjo per vsaki perloshnosti persadeval, jo satirati, in ker se ji nikdar ni premagati dal. S' tem vednim premagovanjem je na sadnje tako ljubesniv in krotak postal, de je bilo viditi, kakor ko bi bila v' njem zhednost krotkosti zhloveshko podobo na-se vsela.

„Kadar kdo preveliko nagnjenje do kakiga opravila v' sebi obzhuti, zhe je to opravilo she tako sveto in dobro, naj ga raji odloshi sa kak drug zhas, in naj ga nikar ne sazhne, dokler njegovo serze popolnoma v' mir in pokoj ne pride, sato de ne bo lastna ljubesin skrivej, omadeshovala zhiftofi namena.“ — Tako govori f. Vinzenz.

Leta svetnik je imel navado sam tako ravnati, kakor naf tukej uzhi. Enkrat mu je pri-

shel nekdo ponujat velik dobizhek sa njegov orden; in vſi njegovi duhovni ſo ga profili, de naj bres odlafhanja v' to pervoli. Ali modri ſ. Vinzenz jim je tako odgovoril: Miſlim, de sdaj ſhe ne ſmemo nizz tega poſluſhati, pervizh ſato, de bomo ſatirali ſvoje naturno nagnjenje, ktero naſ perganja, hitro vſe to ſtoriti, kar nam kej zhaſniga dobizhka perneſe; drugizh ſato, de ſe bomo v' tej ſveti navadi poterdili, de nam bo vſe enako, kar ſe nam pergodí; in tretjizh ſato, de Bogu zhaſ damo, nam ſvojo ſveto voljo na ſnanje dati; in mu bomo v' molitvah letó rezh perporozbili. — In tako je v' vſih rezheh ravnal, in ſe je ſvojiga naturniga nagnjenja in ſvoje laſtne ljubeshi groſno bal, in je per vſih opraviſh le boſhjo zhaſt in ſvelizhanje duſh iſkal, tako de je po pravizi lahko rekel: Hvala bodi Bogu! Trideſet lét je ſhe, kar ſi ne vém ſpomniti, de bi bil kako rezh radovoljno ſtoril, ktera ni bila v' boſhjo zhaſt namenjena.

„Nikar ſe ſaſtojn ne trudi; gotovo ne boſh „priſhel do vſhivanja duſhnih troſhtov in ſlad- „koſt, dokler ne ſatajiſh ſvojih ſhelj in nagnjenj. — „Nekteri raji po ſvojim nagnjenji in dopadenji „dobre dela opravljaſo, kakor de bi po poti po- „polnamoſti hodili, to je, de bi is ljubeshi do „Boga ſvojo laſtno voljo in ſvoje ſhelje ſatajevali; „in deſiravno is pokorſhine kako dobro delo „opraviſo, kmalo ſgubé voljo ga opraviſi, in „ga bres pobošhnoſti opravljaſo, ſato ker hozhejo „le po ſvoji laſtni volji ravnati, in to vezhidel „ni dobro. Œvetniki niſo tako ravnali.“ — Pravi ſ. Janes od Krisha.

Od ſvetiga Œeraſina ſe bere, de je rekel

enimu svojih tovarštev, de bi bil nar raji v Rimskim klofstru, de bi vsak dan per toliko maslah stregel, kolikor bi mu le mogozhe bilo. Njegov tovarš mu je na to odgovoril, de naj vikshiga profi, de bi ga v' Rim poslal. Tode ta svetnik, ki je tako navajen bil, svoje nagnjenje in svojo lastno voljo smiram satirati, je odgovoril: O téga pa ne! Nashe shelje, zhe so she tako svete, bi jih ne imeli nikdar po lastni volji dopolnovati, sakaj to jih ognusi; in zhe imamo she takó dobre namene per svojih delih, bi imeli smiram pokorshini podversheni ostati.

„Zhe si vedno ne persadevamo, svoje lastne volje satajevati in satirati, je veliko rezhi, ktere nam samorejo odvseti prostošt duha in mir serza. Prostošt duha ishemo, de bi se samogli k' Bogu povsdigniti, in de bi ne bili vezh oblosheni in obtesheni od posvetnih rezhi. Dusha, ki je sama svoja, in ki je navesana na svojo lastno voljo, ne more nikdar prave in stanoovitne zhednosti imeti.“ — Tako pishe f. Teresija.

Satiranje in satajevanje lastne volje ni le dolshnost klosterskih ljudi, ampak vsih kristjanov, posebno per spokornih delih in sploh per dushnih opravilih. S' satajevanjem lastne volje in s' satiranjem lastne ljubeshni kristjan boljshi in bolj varno pokoro dela, kakor s' nar ojštreshimi deli po svoji lastni volji.

„Persadevaj si satajevati in popolnama sareteti lastno voljo, tako de ne bosh v' nobeni rezhi po svoji lastni volji ravnal, zhe je mogozhe. Navadi se tedaj sadovoljin biti in se veseliti, kadar ti kdo sopergovori.“ — Tako pravi f. Vinzenz Fereri.

Š. Katarina is Genua je v' tem nar vezhi veselje najdila, svoje misli, svoje namene in svojo lastno voljo vedno satirati, in volji drugih podvrezhi. In kadar je v' sebi zhutila nagnjenje do kake rezhi, zhe je bila tudi perpushena, ga je prezej satajila, in je nalash to storila, kar je temu nagnjenju nasproti bilo.

Od nekiga flushabnika boshjiga se bere, de je vselej, predinj je shel svojiga vikshiga kej profit, préd Boga profil, de naj vikshimu misel da, njegove proshnje ne dovoliti, zhe je to Bogu bolj dopadljivo.

„Nar vezhi dar, ki ga samoremo od Boga „na tem svetu prejeti, je to, kadar nam da „gnado, de vemo in hozhemo in samoremo sa- „mi sebe premagovati in svojo lastno voljo sati- „rati.“ — Tako pravi f. Franzisk Šerafinski.

Rasvetljena boshja flushabniza f. Koleta je rekla, de svoje lastne misli in svojo lastno voljo satajevati je boljshi in bolj saflushno, kakor vse bogastvo tega svetá sapustiti.

Š. Bernard je ravno tako mislil, in je imel navado rezhi, de vsi grehi is ene same korenine pridejo, to je, is lastne volje.

Varuj se svojoglavnosti fizer te bo upijanila; „med pijanim in svojoglavnim zhlovekam ni no- „beniga raslozhka, sakaj prvi tako malo pamet „poslufha, kakor drugi.“ — Pravi f. Franzisk Šalesi.

Svojoglavnost je shelesin sid, kateri naf od Boga odlozhi; kdor se pa rad s' modrimi ljudmi posvetova, ravná po boshji besedi *).

*) Šir. 32, 24.

Šlushabnik boshji Aleksander Šauli, škof, se je v' vseh svojih opraviilih s' modrimi ljudmi posvetoval, predinj je kej storil ali rasodil, ker se ni na svojo lastno pamet in modrost sanasfal, defiravno je bil grosno uzhen v' vseh duhovskih rezheh, in od boshjiga Duha rasvetljen.

„Vsak ima svoje lastne misli in menitve; in „to ni poboshnosti nasproti. Tode zhe smo pre- „vezh navešani na svoje lastne misli, in zhe jih „prevezh obrajtamo, je grosno nasproti našhi po- „polnamosti. In to se grosno nerado sapuští; „ravno sato je takó malo popolnoma kristjanov.“
— Pravi f. Franzisk Salesi.

Uzheni in sveti šlushabnik boshji Šuarez, ki je veliko lepih bukev spisal, je takó malo na svoje lastne misli in na svojo uzhenost navešani bil, de je navado imel, svoje pisanje drugim, menj uzhenim, vzhafi tudi svojim uzhenzam, brati in soditi dati, in kadar mu je kdo rekel, de to ali to bi imelo drugazhi rezheni biti, se je rad misli in sodbi drugih podvergel, in je svoje pisanje popravil.

Ravno tako je f. Vinzenz Fereri, tudi kadar je she uzhenik bil, svoje pisanje rad sodbi svojih tovaršhev podvergel, defiravno so menj uzheni bili, kakor on.

„Nar boljshi perpomožek, svojo lastno vo- „ljo in svojoglavnost premagovati, je to, de malo „na to porajtamo, kar nam v' misel pride. Ka- „dar naš kdo vprašha, kaj od té ali une rezhi „mislimo, mu po pravizi svojo misel povemo; „in po tem naj nam bo vse eno, zhe je našha „misel dobro sprejeta in poterjena, ali pa sa- „vershena. In navádimo se, raji po volji drugih

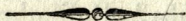
„ljudi ravnati, kakor po lastni volji, v' vseh
„perpushtenih rezheh.“ — Tako govori s. Fran-
zisk Salesi.

Od boshjiga flushabnika Janesa po imenu,
se bere, de kadar je she bliso smerti bil, so ga
njegovi tovarshi in uzhenzi profili, de naj jim,
predinj jih bo sapustil, she kak lep nauk in
sgled pove. In jim je tako odgovoril: Ljubi
moji brati! Kar fim sazhel Bogu flushiti, nifim
nikdar po svoji lastni misli in volji ravnal, am-
pak po volji drugih; in nikoli nifim nobene
rezhi uzhil in storiti perporozhal, ktere nifim
sam pred storil.

„Svet biti, se pravi, svojo voljo popolnoma
„boshji volji podvrezhi; in *moder* biti, se pravi,
„tako misliti in soditi, kakor Bog misli in sodi.
„Ali kako samoresh vediti, zhe je tvoja misel
„boshji misli enaka? Kolikokrat si ti sam spos-
„nal, de si se bil v' svojih mislih in sodbah smo-
„til! Toraj ne terdi prevezh svoje lastne misli.“
— Tako uzhi s. Vinzenz.

Leta svetnik, desiravno je bil edin nar mo-
drejsih mosh na svetu, se ni nikoli na svoje
lastne misli sanashal, ampak se je v' vseh rezheh
rad posvetoval; in kadar je le mogel, je raji po
misli in volji drugih ljudi ravnal, kakor po svoji.
Kadar ga je kdo v' kaki rezhi sa svet poprashal,
je vselej s' ponishnostjo odgovoril, tako de je
bilo lahko sposnati, de nizh ne terdi svoje lastne
misli. In je vselej raji vidil, de se je kdo tudi
she s' drugimi posvetoval, in de je raji po sve-
tovanji drugih ravnal, kakor po svojim; in fizer
ne savolj tega, kakor de bi ne bil sam vedil
prav svetovati, ampak le sato, de je svojo last-

no misel in voljo satajal in satiral. — Ali po tem, ko se je s' Bogam in s' modrimi ljudmi v' kakim pravilu posvetoval, in ko je spoznal, de je dobro in Bogu dopadljivo opravilo, je bil stanovitin, in nam je v' sgledih in s' besedo letá nauk sapustil: Po tem, ko si kako opravilo Bogu perporozhil, in ko si se s' modrimi ljudmi posvetoval, in ko po tem spoznašh, de je dobro, bodi stanovitin in ga do konza opravi, in Bog te gotovo ne bo sodil savolj tega opravila; zhe si tudi v' smoti; sakaj lahko mu bošh per sodbi odgovoril: Gospod, letó opravilo sim bil tebi perporozhil, in tudi s' modrimi ljudmi sim se bil posvetoval, sim tedaj storil, kolikor sim samogel, de bi bil tvojo sveto voljo spoznal.



Defeta jablana.

Ljubestin.

„Moj Gospod in moj Bog! Ali je bilo treba „nam sapoved dati, de naj te ljubimo? Kaj nifi „ti sam na sebi vse ljubesti nar vrednisthi, sa- „volj trojih neskonzhnih popolnamost? In ker „naš ti tako neskonzhno ljubish, ali nifi vredin „vse našhe ljubesti? Kakó je tedaj to mogozhe, „de se kdo najde, ki te ne ljubi? Zhe je kdo, „ki te ne ljubi, te sato ne ljubi, ko te ne „posná; sakaj dušha, ktera Boga posná, ga mora

„ljubiti, in ga tolikanj bolj ljubi, kolikor ga „bolj posná.“ — Tako uzhi s. Teresija.

Nash Gospod in Svelizhar Jesus Kristuf je vredin vse nash ljubeshni, ker naf ravno tako ljubi, kakar sam sebe. De naf ref takó ljubi, nam skashe: *Pervizh*, ker je tolikanj sa nash svelizhanje storil, in she vedno vse stori, kar je od njegove strani sa nash svelizhanje potrebno. *Drugizh*, ker neisrezhenó sheli, nasho ljubeshin imeti, in si persadeva, se nam na snanje dati, de bi ga zhe dalje bolj sposnali in bolj ljubili. *Tretjizh*, ker tako dobrotljivo s' nam poterpi, kadar ga tako ne ljubimo, kakor naf on ljubi, in kakor sheli, od naf ljubljen biti; in ker naf ne neha ljubiti.

„Kadar kdo takó deljezh pride, de zelo svoje „serze Bogu da, sgubi nagnjenje in ljubeshin do „vseh drugih rezhi, v' nobeni stvari vezh ne „najde troshta, se na nobeno rezh vezh ne sa „nasha, ampak le na Boga, in vnemar pusti „svojo lastno zhasht in svoj lastin dobizhek.“ — Tako pravi s. Teresija.

S. Bernard pravi: Kadar mi she kaka stvar veselje in trosht daje, si ne upam rezhi, de je ljubeshin boshja v' meni gorezha. Svéta kraljiza Estra je imela pravo ljubeshin do Boga, ker je s' fredi kraljeviga velizhastva in vseh posvetnih vshitkov svoje misli in shelje le per Bogu imela, in ker je nikdar nobena rezh ni veselila, ampak le Gospod njeni Bog *).

S. Ignazi je bil v' ljubeshni do Boga takó visoko prishel, de je vsako drugo ljubeshin in

*) Estra 14, 18.

vse drugo nagnjenje sgubil, in drusiga nizh ni shelel, kakor Bogu dopasti in fi njegovo ljubestin sadobiti. In je rekel, de ko bi imel sdaj prezej umreti in v' nebefa iti, ali pa she dalje na svetu Bogu flushiti, in tudi druge k' boshji flushbi in ljubestni perpravljati, bi fi raji isvolil, is ljubestni do Boga she na svetu oflati, kakor prezej v' nebefa iti.

„Ah! nimamo toliko ljubestni, kolikor nam jo „je treba; sakaj treba bi nam bilo imeti *ne-skonzhno* ljubestin, de bi samogli Gospoda svojiga Boga po dolshnosti ljubiti; in per vfm „tem — o mi nevredni greslhniki! — per vfm „tem jo sapravljamo in sametvamo sa nizhe- „marne polvetne rezhi, kakor de bi je odvezh „imeli!“ — Pravi s. Franzishk Salesi.

Leta svetnik ni hotel nobeniga nagnjenja do stvarí v' svojim serzu terpeti, in je rekel: Gotovo, ko bi jest le kolikej nagnjenja ali ljubestni v' svojim serzu najdil, ki ni od Boga in savolj Boga, bi jo prezej vun vergel; sakaj raji bi bil prasin nizh, kakor pa ne ves boshji.

Š. Filip Neri, ves vshgan od boshje ljubestni, je vezhkrat rekel: Ah! kako je mogozhe, de zhlovek, ki v' Boga véruje, she kej drusiga ljubiti samore, kakor le samiga Boga! — In vzhafi se je ljubesnivo pred Bogam pertoshil, rekozh: O Gospod! ker fi ti tako ljubesniv, in ker fi mi sapovedal te ljubiti, sakaj fi mi le eno samo serze dal, in she to tako majhno! —

Š. Avgufhtin fi je svestó persadeval; vso svojo ljubestin le Bogu dati, in je tedaj svojo dusho vzhafi tako nagovoril: Ktera rézh je le na tem svetu, o moja dusha, de bi te samogla

veselíti in fi tvojo ljubestin perdobiti? Kamor se obernešh, ne vidišh drusiga, kakor nebefa in semljo. Zhe pa v' nebefih ali na semlji káko stvar najdesih, ki je vredna hvale in ljubestni, koliko hvale in ljubestni je pa Bog vredin, ki je vstvaril tiste rezhí, ki jih hvališh in ljubíšh! — Moja dusha! do sdaj fi se veliko trudila v' mnogih sheljah, ki so te ranile, ki so tvojo ljubestin rasdelile, in so te na sadnje v' nepokoji in v' nevarnosti pustile. Šposnaj se sdej nekoliko, in vprashaj tistih stvari, ki ti dopadejo, kdo je njih stvarnik; in ker ti stvar dopade, ljubi stvarnika. — O Gospod, moj Bog! gotovo fi ti vredin zhes vse zheshen in ljubljen biti, kar je v' nebefih in na semlji; ali velikovezh, nizh ni vredno ljubljeno biti, ampak vso ljubestin smo le tebi dolshni!

„Dusha, ktera saref Boga ljubi, kadar vé, „de je kaka rezh boljshi in bolj Bogu dopadljiva, „va, jo prezej in bres teshave storí, ker jo veselí, po boshjim dopadenji ravnati. — O moj „Bog! kaj je drusiga treba, kakor te resnizhno „ljubiti, in is ljubestni do tebe vse rezhí sapustiti, in vse postane prijetno in lahko.“ — Tako govori s. Teresija.

Kakor tukej govori, ravno tako je tudi mislila in ravnala letá zhaštitljiva svetniza; in je tudi rekla: Kadar šposnam in vém, de je kaka rezh bolj popolnoma in bolj Bogu dopadljiva, kakor kaka druga, fim veselá in mirna, in jo rada opravi; in letó veselje, de po boshjim dopadenji ravnam mi odvsame vse teshave, kadar moram káko drugo rézh opustiti, ki bi jo bila rada storila.

„Kadar se je ljubestin do Boga kake dushe
 „polastila, vname v' nji neskonzhne shelje, smi-
 „ram delati sa svojiga ljubiga; tako de, zhe she
 „toliko sa-nj storí, in zhe she toliko zhasa sa-nj
 „dela, se ji sdí, de ni vse nizh; in je smiram
 „shalostna, de takó malo sa svojiga Boga storí;
 „in ko bi ji bilo perpusheno se pokonzhati in
 „umreti sa-nj, bi bila grosno veséla. — Sdí se
 „ji tudi, de vse to kar vé, ni nizh, in de v'
 „lenobi shiví; sakaj ljubestin ji sposnati da, kaj
 „Bog od nas prejeti saflushi; in per luzhi tega
 „sposnanja vidi vse pregreshe in nepopolnamo-
 „sti svojiga djanja, in to ji dela framoto in te-
 „shavo, ker sposná, de vse njeno djanje je ne-
 „vredno tako velikiga Gospoda; in je tedaj de-
 „ljezh odlozhena od lastne hvale in prevsetnosti,
 „in od sanizhevanja in sojenja svojiga blishnjiga.“
 — Tako uzhi s. Janes Krifostom.

Š. Karl, Milanški škof, je imel zel zhas
 svojiga shivljenja neskonzhno velike shelje, Boga
 zhasiti, njemu flushiti, in njegovo zhas in flush-
 bo vedno mnoshiti; satorej je bil neutruden v'
 delih sa Boga; in vezh ko je sravin teshav in
 truda imel, bolj je s' veseljem delal, tako de,
 kadar so vzhasi njegovi duhovni in flushabniki
 she opefhali in omagali od trudnosti, ni bilo na
 njem nobene trudnosti viditi, ker mu je ljube-
 sin boshja prezhudno mozh dajala. — In desi-
 ravno je tolikanj is ljubestni do Boga delal, ni
 bil nikoli sadovoljin s' tem, kar je storil, am-
 pak si je smiram persadeval, she kej snajditi v'
 flushbi Gospoda svojiga Boga, de bi mu bil
 bolj dopadljiv; in nikoli v' nobeno drugo rézh
 ni mislil in od nobene druge rezhi ni govoril,

kakor od Boga, in kakó bi se samoglo njemu bolj flushiti in njegovo zhaft pomnoshiti.

„Kadar kdo do popolnoma ljubesni boshje „pride, de le samiga Boga ljubi in drusiga nizh, „tak postane, kakor ko bi bil sgolj sam na své- „tu. Nizh ne mara vezh sa zhaft, in se sa- „framovanja ne boji; nizh ne porajta na skush- „njave in na terpljenje; sgubi veselje do vseh „zhasnih rezhi. In ker v' nobeni rézhi polaj- „shanja, troshta in pokoja ne najde, ishe nepre- „nehama svojiga ljubljeniga Boga, in se nikdar „ne utrudi; tako de kadar dela ali jé, zhuje „ali spi, in v' vseh svojih opravilih in pogovorih „le to misli in si persadeva, de bi svojiga ljub- „ljeniga Boga najdil; sakaj tam je njegovo ser- „zé, kjer je vse njegovo bogastvo.“ — Tako pishe sveti uzhenik Janes Krisostom.

Š. Honorat je bil tako poln ljubesni do Boga, in si je tako persadeval, mu flushiti in ga zhaftiti, de ni le po dnevi, ampak tudi po nozhi vse svoje misli v' Boga obernjene imel; kakó de je v' spanji velikokrat od tega govoril, kakó smo dolshni, Boga ljubiti, in kako bi ga imeli ljubiti. In vse njegove sanje so bile od ljubesni do Boga in od boshjih rezhi.

Prezhudna je bila ljubesin, ktero je s. Vinzenz Fereri do Boga imel. Vsa njegova dusha in vse njegovo serze je bilo napolnjeno s' pre- sveto ljubesnijo boshjo. Vedno je v' Boga mislil, in od drusiga ni govoril, kakor od Boga in s' Bogam; tako de kadar je hodil ali sedel, bral ali govoril, je bil ves v' Boga samaknjen; in ljubesin boshja mu je bila viditi na obrasu in v' ozheh, smiram in povsod, tudi po nozhi;

sakaj vezhkrat so njegovi tovarshi skosi shpranje njegovih vrat vidili, de po nozhi, ki je spal, se je njegovo oblizhje lepó svetilo.

Bere se od svete flushabnize boshje, ki je bila polna ljubeshni do Boga, in ki je shelela, de bi tudi vfi drugi ljudje Boga ljubili, ne is strahu pekla, in tudi ne savolj nebes, ampak savolj njega samiga. Letá flushabniza boshja je enkrat vsela posodo vode v' desno roko, in gorezho baklo v' levo, in je tako po mestu hodila in na glas k' Bogu klizala: O Bog, o Bog! ko bi bilo mogozhe! — In kadar je bila vprashana, kaj hozhe storiti, je odgovorila: Shelim, ko bi bila boshja volja, s' to vodo oginj pekla pogafiti, in s' to baklo nebefa poshgati, de bi ljudje Boga le savolj njega samiga ljubili.

„Premislimo, de tiste sladkosti, tiste solsé „in tisti obzhutki poboshnosti, ki jih vezhidel „shelimò, to vse she ni prava ljubeshin do Boga; „ampak zhe terdno sklenemo in perferzhno shelimò, le Bogu v' vseh rezheh dopasti, in zhe „fi tudi v' djanji persadevamo, kolikor nam je „mogozhe, ga nikdar rasshaliti, in vedno njegovo „zhaft mnoshiti, to je ljubeshin do njega,“ — Tako pravi s. Teresija.

Š. Franzishka Fremiot je dobro sposnala pravo in zhisto ljubeshin do Boga; toraj kadar je slifhala praviti od nune, de je polna ljubeshni do Boga, ker nesnano velike sladkosti in troshte vshiva, je tako pisala: Leti dushi se mora njena smota odvseti. Mislijo, de je grosno visoka v' ljubeshni do Boga, in vender she v' zhednostih ni visoko prifhla. Jest mislim, de tisti oginj, ki ga v' ferzu obzhuti, pride le is njene nature

in is lastne ljubesni. Torej se ji mora dopovedati, de to she ni snamnje prave in gotove ljubesni boshje, kadar kdo boshje, nebesške sladkosti obzhuti; ampak to je prava ljubesin do Boga, kadar kdo na tanko svoje dolshnosti dopolnuje, in svesto v' zhednostih shiví, to je, ko se ponishuje, ko sanizhevanje ljubi, ko krivizo voljno poterpi in vse sopernosti sadovoljno prenasha, ko sam sebe posabi in nizh na to ne porajta, zhe je njegova ljubesin do Boga komu snana ali ne, de je le Bogu snana. To se pravi, Boga popolnoma ljubiti, to so snamnja prave ljubesni do njega, Bog nas varuj tiste obzhutljive ljubesni do njega, ktera nasho lastno ljubesin she shiveti puští. Prava ljubesin do Boga umorí lastno ljubesin.

„Ljubesin do Boga je drevo shivljenja v' „sredi paradisha, ktero ima, kakor vse druge „drevesa, shešt delov, namrezh: korenine, deblo, veje, listje, zvetje in sad. — *Korenine* so „zhednosti, po kterih se sadobí ljubesin do Boga, in jih je posebno devet: prava pokora in „pogosto prejemanje svetih Sakramentov; dopolnovanje boshjih sapoved in svojih dolshnost; „strah boshji; satiranje svojiga nagnjenja in svojih shelj; samotno shivljenje in ogibanje slabih „perloshnost; sprashevanje vesti; ponishnost; pokorshina; ljubesin do blishnjiga. — *Deblo* je „podvershenje svoje lastne volje pod boshjo voljo. — *Veje* so: shiva vera, skosi ktera gleda „dusha od bliso Šolnze pravize, bres de bi se „ji blishélo; pravo terdno upanje v' boshjo pomozh, po kterim samore vse sopernosti in teshave preštati, bres de bi omagala; gorezhe „shelje; terdni sklepi in druge dobre misli, kte-

„re smiram v' sebi obuduje, de bi prifhla do
 „prave ljubesni boshje; stanovitnost, de dusha
 „vedno ostane pod drevesam boshje ljubesni. —
 „*Liftje*, to so smiram nove gnade, ki jih du-
 „sha od Boga prejema; snotranje sladkosti; du-
 „hovno veselje; sladke sósé; samaknjenje v' Bo-
 „ga. Te rezhi se imenujejo listje na drevesu
 „boshje ljubesni, sato ko polepfhajo drevo, in
 „pomagajo sad soriti; in kakor po simi listje od
 „drevesa odpade, tako tudi vse te sladkosti v' suhoti
 „in v' dushnih teshavah odpadejo, in le sama
 „ljubesin ostane. — *Zvetje*, to so dela in zhed-
 „nosti, ki so vzhafi grosno teshavne, in ki jih
 „dusha is ljubesni do Boga opravlja. — *Sad*, to
 „so teshave, terpljenje, shalosti, preganjanje, kte-
 „re dusha voljno prenasha, kadar ji jih Bog
 „poshlje, ali kadar si jih sama da, de bi bolj
 „Bogu flushila in bolj Jesusa v' njegovim ter-
 „pljenji posnemala.“ — Tako uzhi f. Teresija.

Ni zhudi, de je f. Teresija vedila tako le-
 pó popisati svéto drevó boshje ljubesní, ker je
 bilo safajeno v' njenim serzu, in ker je bilo v'
 nji popolnoma lepo in dobro od korenine do sadú.

„Nekteri si mozžno persadevajo in ishejo
 „perpomozhke, po kterih bi snajdili, kako kdo
 „mora Boga ljubiti. Reveshi, ne vejo, de dru-
 „siga perpomozhka ni, kakor — ga ljubiti; to je
 „prezej vse to storiti, kar mu je dopadljivo.“ —
 Pravi f. Franzisk Salesi.

Š. Vinzenz je tako na tanko to dopolnil,
 de tisti; ki so tako frezhni bili s' njim shiveti,
 so sprizhevali, de, ko bi bil kdo hotel bolj po-
 polnoma vse po boshjim dopadenji storiti, kakor
 f. Vinzenz, bi bil mogel vezh ko zhlovek biti.

Smiram se je fkerbno varoval, je satiral svoje nagnjenja, je bil pravizhin v' svojih sodbah, varin v' svojih besedah, previdin v' svojim djanji, svešt v' vseh duhovnih opravilih, in tako popolnoma s' Bogam sedinjen, de se je she po sunanjim lahko vidilo, de le ljubestin boshja shiví v' njegovim serzu, in de kraljuje zhes njegovo dusho in zhes vse njegove misli in njegovo djanje. Vse njegove shelje so le na to fhle, de bi bil Bog od vseh prav posnan in zhaften, in de bi vfi ljudje njegovo sveto voljo smiram in povsod sveštó dopolnovali. V' to je bilo vse obernjeno, karkoli je mislil, govoril ali storil.

„Ljubestin do Boga se sadobí, kadar zhlovek terdno fklene, delati in terpeti savolj Boga, in se vseh tistih rezhi sdershati, ki mu niso dopadljive; in de po tem tudi saref to storí, kolikor perloshnosti najde. De bo pa zhlovek samogel to v' vélških perloshnostih storiti, se mora navaditi, v' majhnih tako ravnati.“ — Tako govori f. Teresija.

Tudi v' tem je bil f. Vinzenz imenitin. Tudi v' majhnih rezheh ni hotel nizh soper pravizo, resnizo ali ljubestin storiti, desiravno je imel savolj tega veliko sopernih odgovorov, veliko ozhitanja, sanizhevanja in veliko drugih teshav prestati. V' vseh tih sopernostih ni bilo nikoli viditi, de bi bil nevoljin ali nepoterpeshljiv; ampak tako mozhna je bila ljubestin boshja v' njem, de ravno v' teshavah in sopernostih je s' narvezhi krotkostjo in s' prezhudnim miram govoril in ravnal.

„De bomo Jesufa smiram bolj in bolj ljubili, je grosno dobro, de se navadimo, ga

„smiram pred ozhmi imeti, kolikor je le mo-
 „gozhe. To samoremo na tri vishe storiti. *Per-*
 „*vizh*; kadar imamo kako rezh storiti, mislimo
 „fi, kako je Jezus to rezh opravljal, dokler je
 „na svetu bil, in kakoshne namene je sravin
 „imel; in ga po tem posnemajmo. *Drugizh*;
 „mislimo fi, de nas on smiram gleda per na-
 „shih opravlilih, in de nam svoje gnade in svoj
 „svèt daje. *Tretjizh*; sposnajmo njega v' svojim
 „blishnim. Zhe vse to storimò, bomo veliko
 „loshej in bolj popolnoma opravljali vse svoje
 „dela, se bomo loshej pregreshkov, nepokojnosti
 „in nepoterpeshljivosti varovali; in karkoli bomo
 „svojimu blishnjimu storili, fi bomo sravin toliko
 „saflushili, kakor ko bi to samimu Jesusu storili.“
 — Tako uzhi s. Vinzenz.

Kakor letá svetnik druge uzhi, tako je tudi
 sam ravnal, satoraj je neisrezhenò visoko prishel
 v' ljubeshni do Jesusa. Predinj je kej govoril ali
 svetoval ali storil, je vselej préd s' svojimi dushnimi
 ozhmi v' shivljenje Jesusovo pogledal, de je kak
 sgled najdil, po katerim je ravnal. In je imel
 navado rezhi: Tako je Jezus govoril, tako je
 Jezus ravnal, v' vsih ljudeh moramo Kristusa
 viditi, i. t. d.

„Hozheslh vediti, kako deljezh fi she prishel
 „v' ljubeshni do Boga? Glej, po tem bosh to
 „sposnal: *Bolj ko v' serzu raste ljubeshin boshja,*
 „*bolj se tudi shelje pomnoshijo, terpeti in sa-*
 „*nizhevan biti.* — To je gotovo snamnje sve-
 „tiga ognja boshje ljubeshni, vse drugo je le
 „prasin dim.“ — Pravi s. Vinzenz.

S. Janes od Krisha je resnizo tih besedi v'
 djanji pokasal, ker je saref smiram vezh in vezh

terpeti shelel, kakor se je ljubestin boshja v' njegovim serzu mnoshila. Enkrat se mu je bil Kristuf perkasal in ga je vprashal: Kaj ti bom dal sa plazhilo, ker si toliko sa-me storil in terpel? — In f. Janes je odgovoril: Gospod, daj mi terpeti in sanizhevanimu biti savolj tebe!

„Gotovo snamnje, de drugiga ne ljubimo, „kakor samiga Boga, je to, kadar ga v' vseh „rezheh enako ljubimo. Sakaj Bog je smiram „sam sebi enak; zhe tedaj nasha ljubestin do „njega ni v' vseh okolishinjah enaka, to pride is „tega, ko je nashe serze she na kej drusiga na- „vesano, kar ni Bog“ — Tako govori f. Fran- zishk Salesi.

Is tega se vidi, de je bila ljubestin do Boga, ktero je ravno leta svetnik v' svojim serzu imel, gotova in prava; sakaj v' vseh okolishinjah je enako Boga ljubil, v' srezhi in nesrezhi, v' veselji in v' shalosti, v' troshtih in v' sopernostih, v' sdravji in v' bolesni; in v' vseh rezheh in pergodbah je enako Boga zhashtil in hvalil. Sakaj preprizhan je bil, de se ravno tako soperne, kakor prijetne rezhi le po boshji volji in previdnosti pergode; in de bi se boshja volja sgodila, le to je njegova sveta ljubestin shelela.

Serze kristjana, kteri resnizhno Boga ljubi, je kakor solnze. Desiravno nam vzhafi zherni oblaki solnze sakrijejo, vender samo na sebi smiram svetlo in gorezhe ostane.

„Méra, po kteri se méri ljubestin do Boga, „je posheljenje zhasnih rezhi. Menj ko je tega „posheljenja v' dushi, bolj v' nji raste in se „mnoshi boshja ljubestin; in kadar nima zlo „nizh vezh tega posheljenja, je njena ljubestin

„do Boga popolnoma.“ — Tako pishe f. uzhenik Avgushtin.

Š. Franzisk Salesi je imel navado rezhi: Jesti shelim malo rezhi, in tudi od tih rezhi malo shelim; nimam skorej nobeniga posheljenja vezh.

Š. Teresija je tako k' Bogu molila: O Ljubestin, ki me bolj ljubish, kakor se samorem sama sebe ljubiti, in bolj, kakor sapopasti samorem! Sakaj bi tedaj hotla kej vezh sheleti, kakor kar mi dasth?

„Nar gotovshi snamnje, po katerim se sposna, zhe ima kdo ljubestin do Boga, je ljubestin do blishnjiga. Leté dve ljubestni niste nikoli ena, od druge odlozhene. In gotovo je, de bolj ko se bo ljubestin do blishnjiga v' tebi pomnoshila, vezhi bo tudi postala tvoja ljubestin do Boga. Zhe hozhe kdo viditi, koliko Boga ljubi, naj le pogleda in premisli, koliko ljubi svojiga blishnjiga. Tedaj je grosno veliko na tem leshezhe, de dobro sposnamo, kako svojiga blishnjiga ljubimo; sakaj zhe ga popolnoma ljubimo, smo vse storili. Posebno si moramo persadevati, de se v' majhnih rezheh dobro sposnamo, kako se do blishnjiga sadershimò, in ni treba veliko porajtati na tiste visoke misli, ktere nam vzhafi per molitvi pridejo, kako homo s' svojim blishnjim ravnali, in ki jih po tem nikoli v' djanji ne skashemo. V' vsakdanjih navadnih rezheh se mora nasha ljubestin do blishnjiga pokasati.“ — Tako pishe f. Teresija.

Tertulian pishe od prvih kristjanov, de so edin drusiga tako perferzhno ljubili, de so se zlo neverniki zhudili, in so med sabo rekli:

Glejte kako se leti kristjani med sabo ljubijo, kako edin drusiga sposhtujejo, kako si per vsaki perloshnosti persadevajo, edin drugimu kej do-
briga storiti, in so zlo perpravljeni edin sa dru-
siga umreti.

Š. Hieronim pishe od svetiga Janesa evan-
gelista, de kadar je bil she tako star, de she ni
mogel vezh sam hoditi, ampak de so ga mogli
njegovi uzhenzi podpirati in v' sberalishe kri-
stjanov voditi, in kadar she ni mogel vezh dolgih
pridig delati, jim je vselej le te besede rekel:
Ljubi moji otrozhizhi! ljubite se med seboj.
Njegovi poslusnavzi so se nasadnje navelizhali,
smiram ravno te besede slishati, in so mu rekli:
Ozhe, sakaj nam smiram ravno te besede pra-
vite? — In letá sveti apostelj, ki je bil ves poln
ljubesni do Boga in blishnjiga, jim je odgovoril:
Sato vam smiram te besede pravim, ker to je
sapoved Gospodova; in zhe samo to storite, bo
she sadošti.

Š. Franzishka Fremiot, ki je shelela, svoje
nune v' pravi sveti ljubesni poterditi, je ukasala,
lete lepe besede svetiga Pavla na sid sapisati,
kjer so nune smiram mem hodile. *Ljubestin je*
poterpeshljiva, je dobrotljiva; ljubestin ni ne-
voshljiva, ne ravná krivizhno, ni prevsetna,
ni zhastí sheljna, ni lakomna, se ne jestí, ne
misli nizh hudiga. . . . Vse preterpi, vse véruje,
vse upa, vse prenese *). — Leto pisanje je
sveta Franzishka imenovala *kloshterski shpegel*.
— Kadar je po tem ktera nuna kej soper lju-
besin do blishnjiga pregresfhila, jo je poslala,

*) I. Kor. 13, 4 — 7.

leté svete besede brat, rekozh: Pojdi se v' shpegel pogledat, de bosh vidila, kakoshna si.

„Nafha ljubeshin do blishnjiga je snamnje „nafhiga isvoljenja v' vezhno svelizhanje; sakaj „po nji smo sposnani, de smo resnizhni uzhenzi „Kristusovi; *) in ravno letá sveta zhednost je „Jesusa v' revshino tega svetá in v' grenko smert „na krishi perpravila. Toraj, kadar se v' per- „loshnosti snajdemo, is ljubeshni do blishnjiga kej „terpeti, hvalimo Boga.“ — Tako govori f. Vinzenz.

Boshji flushabnik Evlogi je bil uzhen, imenit in bogat mosh. Kadar je bila gnada boshja njegovo serze rasvetlila, je sklenil, svojo posvetno uzhenost sapustiti, in v' prihodnje le Bogu flushiti. Tedaj je rasdelil med uboge skorej vse svoje premoshenje, in je shelel, she kej drusiga is ljubeshni do Boga in blishnjiga storiti. Kmalo je lepo perloshnost najdil; vidil je namrezh revesha na poti sedeti, ki ni imel ne rok ne nog; in je prezej Bogu oblubo storil, de bo sa tega revesha skerbel, dokler bo shivel; s' terdnim saúpanjem, de si bo s' tem boshje ufmiljenje perdobil. Ga je tedaj v' svojo hisho nefil, in mu je ljubeshnivo stregel zelih petnajst lét. Nasadnje je pa ta revesh nehvaleshin postal, in je sazhel svojiga dobrotnika sanizhevati in sovrashiti, in mu je rekel: Gotovo si ti v' popreshnih létih grosno veliko tatvine in krivize ljudem storil, in hozhefh sdaj s' tem, kar meni storish, svoje grehe sakriti. Jest pa nozhem vezh per tebi biti; hozhem mesó jesti. Nefi me spet

*) Jan. 13, 35.

nasaj, kjer fi me najdil. — Evlogi mu je dal mesá jesti, kolikor je hotel, in fi je persadeval, ga potolashiti. Ali reveš se ni dal potolashiti, in je rekel, de hozhe ljudi viditi, de naj ga le nasaj na pot nese. — Šlushabnik boshji ni vedil, kaj bi storil, in ni nikakor hotel lete lepe perloshnosti sgubiti, ljubesin do blishnjiga skasovati. V' tih teshavah mu je Bog misel dal, de naj ga k' f. Antonu pufhaverniku pelje, de mu bo svetoval, kaj mu je storiti. Kadar sta bila pred f. Antonam, jima je perporozhil, de naj nikar skušhnjav hudobniga duha ne poslušhata; de je Bog te skušhnjave perpuštil, sato ko sta she bliso smerti; de naj tedaj poterpita she kratk zhaš in naj se ne sapušhita, de plazhila ne sgubita, ki jima ga je Bog perpravil. — Po tem sta se mirno domú vernila, in zhes šhtirideset dni sta umerla, narpred Evlogi, in kmalo sa njim njegov reveš.

„Bog tako nashiga blishnjiga ljubi, de je „sa-nj svoje laštno shivljenje dal, in de ga vefeli, kadar njega sapuštimo, de blishnjimu strešshemo in dobro storimò. Tedaj fi lahko mislimo, kako mu je vse to grosno dopadljivo, kar „blishnjimu dobriga storimò. Ah! ko bi mi prav „sposnali, kako velika in imenitna je zhednost „ljubesni do blishnjiga, bi fi sa nobeno rezhtako ne persadevali, kakor sa leto ljubesin.“ — Tako pravi f. Teresija.

Prezhudna je bila ljubesin do blishnjiga v serzu f. Vinzenza. Nikoli se ni utrudil v' dobrih delih sa svojiga blishnjiga, in nikoli ni mislil, de je sadošti storil. Nesapopadljivo je, kako je samogel letá revni duhovin toliko dobriga blish-

njimu storiti. S' svojim neutrudenim persadevanjem je revshino in nesrezho zelih deshel polajshal, in je njih prebivavze s' shiveshem previdil, ne le kratek zhas, ampak vzhafi po dve léti in she delj, dokler si niso spet opomogli.

„O kako velika mora biti ljubesin, ktero „ima Šin boshji do ubogih! Satorej si je isvolil „*šlan revshine* na svetu; se je imenoval *pridgarja ubogih* *), in je rekel, de bo vse to, „kar se bo ubogim storilo, tako prejel, kakor „ko bi se *njemu* storilo. **) — Pravi f. Vinzenz.

Ravno ta svetnik, desiravno je vse ljudi refnizhno ljubil, je posebno in prezhudno ljubil uboge. V' serzu jih je imel, in jih je bolj ljubil, kakor ozhe samore svoje otroke ljubiti, tako de je perferzhno njih nadloge in teshave obzhužil, in si je vedno persadeval, jim pomagati. Satorej, kadar je slishal, de je kdo pomozhi potrebin, ali kadar je sam vidil revne ljudi, se mu je tako serze s' usmiljenjem napolnilo, de si je prezej, bres de bi bil proshen persadevati sazhel, jim njih teshave slajshati, tako de je bilo viditi, kakor de bi to njegovo poglavitno opravilo na svetu bilo, reveshem pomagati. — Enkrat mu je edin njegovih duhovnov pravil, de se ljudje bojé, de bi dragina in lakota is tega ne prishle ker je smiram tako slabo vreme. In f. Vinzenz je sdihn timer in rekel; Ah, kako me serze boli! ne savolj mene in mojih duhovnov, sakaj mi bomo smiram she svoj shivesh najdili; ampak savolj ubogih. Kaj bodo reveshi pozheli?

*) Mat. 11, 5.

**) Mat. 25.

Kam bodo šli? To je moja nar vezhi teshava na svetu!

„Uboge moramo s' posebno ljubesnijo ljubiti, moramo v' njih viditi samiga Kristusa, in jih moramo tako obrajtati, kakor jih je on obrajtal.“ — Pravi f. Vinzenz.

To je od takih ubogih rezheno, kateri so saref in po nedolshnim, in le po boshji volji revni, ki ne morajo delati in si potrebniga shivesha in oblazhila saflushiti. — Take nam Bog isrozhí, de naj sa-nje skerbiamo; in nam obljudi, de bo to, kar jim bomo dobriga storili savolj njega, tako dobrotljivo prejel in tako obilno povernil, kakor ko bi bilo njemu samimu storjeno. — Kdor je pa po rasujsdanim shivljenji in po lenobi revin, in ko dar, ki ga prejme, prezej sapije ali po nepotrebnim sapravi, ne smé s' milimi darovmi v' greslnim shivljenji podpiran biti. Nar boljšhi dar sa taziga je, ko se mu perloshnost da, si s' *delam* shivesh saflushiti.

Posebno veliko dobro delo je, *revne bolnike* obiskati, jim strezhi in dobro storiti, in Jesusa Kristusa v' njih sposnati. To so vsi svetniki, kadarkoli so perloshnost najdili, grosno radi in svestó opravljali. Nekteri so bolnikom zlo klezhé stregli, ker so Jesusa v' bolnikih vidili.

„De bomo imeli tako ljubesin do blishnjiga, kakorshno nam je Gospod Bog sapovedal, moramo dobro in ljubesnivo serze do njega imeti, posebno do taziga, ki se nam savolj ka-ke flabe lastnosti sitin in sóperin sdi; sakaj v' takim zhloveku ne najdemo nizh ljubesniviga, in zhe ga vender ljubimo, ga le savolj Boga ljubimo. Svetniki so uzhili, de kadar blish-

„njiga ljubimo in mu kej dobriga storimo, ne
 „smemo gledati na tistiga, kateri nash dar prej-
 „me, ampak na tistiga, savolj kteriga letó dobro
 „delo storimó. In nikar ne obúpajmo, zhe vzhafi
 „kako sopernost v' sebi obzhutimo, to storiti.
 „Sakaj ena unzha leté terdne in modre ljubesni
 „je vezh vredna, kakor velik kup tiste obzhut-
 „ljive in naturne ljubesni, ktero imajo tudi shi-
 „vali, in ktera nas vzhafi le goljfa in nasho pa-
 „met preslepí.“ — Tako uzhi s. Franzisk Salesi.

De smo dolshni po Kristusovim nauku in
 sgledu tudi tistiga blishnjiga ljubiti, ki nam je
 sóperin, je gotovo, ker nam she zlo sapoveduje,
sovrashnike ljubiti, in ker nas tudi on ljubi,
 desiravno smo mu savolj svojih pregreshkov in
 slabih lastnost, velikokrat grosno soperni.

„Varujmo se, de se ne bomo pertoshíli,
 „de ne bomo nejevoljni, in de ne bomo slabo
 „govorili soper tiste, ki se nam sovrashne skasu-
 „jejo, ki niso s' nami sadovoljni in ki se nashi-
 „mu djanju soperstavijo, ali ki nas zlo pregan-
 „jajo po krivizi, ki nam shkodo delajo in ki hu-
 „do govoré soper nas; ampak bodimo jim per-
 „serzhno dobri, kakor popred; in zhe samore-
 „mo, skasujmo jim zhaft, govorímo dobro od
 „njih, storímo jim kej dobriga, zhe najdemo
 „perloshnost; in zhe je treba, vsemimo vso ne-
 „zhaft in vse sanizhevanje sami na-se, de bomo
 „njih zhaft reshili. Vse to moramo storiti, per-
 „vizh sato, de bomo hudo s' dobrim premagali,
 „kakor pishe s. Paul. *) Drugizh sato, ker taki
 „ljudje so velikovezh nashi prijatli in pomagavzi,

*) Rim. 12, 21.

„kakor pa nashí sovrashniki, ker nam pomagajo
 „moriti lastno ljubesin, ktera je nash nar hujshi
 „sovrashnik. In ravno oni nam tudi nar lepsi
 „perloshnosti dajejo, veliko saflushiti. Toraj so
 „saref nashí priyatli.“ — Tako uzhi f. Vinzenz.

Švetimu Franzíshku Šalesju se je edin nje-
 govih priyatlov pertoshil, de nar teshi rezh v'
 zelim kershansítvu se mu sdi sapoved sovrashnike
 ljubiti. Na to mu je ta svetnik tako odgovoril:
 Ne vém, kako je moje serze vstvarjeno, in mi-
 flim, de je Gospodu dopadlo, mi drugazhi ser-
 ze dati, kakor drugim ljudem; sakaj sapoved,
 sovrashnike ljubiti, se mi ne le nizh teshka ne
 sdí, ampak jo s' takim veseljem dopolnujem,
 de ko bi mi bil Gospod Bog prepovedal, sovrashnike
 ljubiti, bi mu le s' teshavo samogel
 pokorin biti. — In to je letá zhaštítljivi svetnik
 tudi v' djanji vedno skasoval. Premislímo tukaj
 en sam sgled. Neki gospod je svetiga shkofa
 Šalesja grosno sovrashil, in shkof ni nikoli mo-
 gel svediti, sakaj ga sovrashi. Kar je le mogel,
 mu je hudiga storil, ga je per vsaki perloshnosti
 opravljal in ga je vedno ozhitno sanizheval. Š.
 Franzíshk je vse svedil, pa ni nikdar nizh so-
 per tega zhloveka rekel; ampak kadar ga je
 srezhal, ga je prijasno posdravil, mu je roko
 podal, in mu je s' veliko krotkosíjo in dobroto
 vse to povedal, kar bi mu bilo samoglo flushiti
 v' sposnanje in spreobrnjenje. Kadar je pa vi-
 dil, de vse njegove besede nizh ne pomagajo,
 mu je rekel: Vidim, de me saref možno sovrashite,
 pa ne vem sakaj; ali gotovo vam povem:
 ko bi mi vi tudi desno okó is glave isderli, vas
 bom she s' levim ljubesnivo pogledal, kakor ko

bi bili moj nar vezhi prijatel. — Ali tudi te ljubesnive besede f. Franzisfka niso samogle serza tega hudobnika omezhati. Smiram bolj je svetiga fhkofa sovrashil, takó de je nasadnje sazhel v' njegovo okno streljati, in ko ga je po tem na poti srezhal, je proti njemu vstrelil, pa ga je sgreshil, in je njegoviga kaplana sadel, ki je sravin njega bil. Na to ga je deshelska gosposka po vfi pravizi v' jezho saperla; in desiravno fi je f. Franzisfhk vse persadjal, kolikor je bilo le mogozhe, de bi ga bil reshil, je bil k' smerti obsojen. Kadar je f. Franzisfhk to vidil je gosposko profil, de naj tako dolgo poterpi, de bo she kralja profil, de naj temu zhloveku sanese. In po tem fi je f. Franzisfhk spet toliko persadjal, de je nasadnje kralj povelje dal, de naj se mu sanese. In svet fhkof je sam shel v' jezho, svojimu sovrashniku osnanit, de je od smerti reshen, in ga je profil, de naj mu odpuští in naj se s' njim spravi; in ker se letá hudobnik ni hotel spraviti, je f. Franzisfhk pred-nj pokleknil in ga je sa boshjo voljo profil, de naj se s' njim spravi. Ali vse je bilo saštojn. — Kadar je f. Franzisfhk to vidil; mu je s' shaloftnim serzam rekel: Is rok deshelske pravize fim vas reshil, is rok boshje pravize vas pa ne bom mogel reshiti. — Kmalo po tem je leta sovrashni zhlovek svoje hudobno shivljenje dokonzhal.

Od stariga pufhavnika se bere, ki je bil poln usmiljenja in ljubetni do blishnjiga, tudi do tistih, ki so mu krivizo in fhkodo delali. Bliso njegove pufhave je bil drug pufhavnik, ki je velikokrat skrivej v' njegovo pufhavo prišel, in mu je, kar je najdil, ukradil, posebno

pa jedilo. Štari pufhavnik je vse to vedil pa ni nikoli nizh rekel, ampak je le šhe bolj pridno delal in menj jedil, rekozh: Mislim, de moj ljubi brat je v' veliki potrebi. — Kadar je letá sveti starzhek na smertno posteljo prishel, in ko so pufhavniki okoli njega stali, je sagledal med njimi tudi svojiga tatú; in ga je k' sebi poklizal, mu je roke kufhnil in je rekel: O preljube roke koliko dobriga ste mi storile! Še vam ferzhno sahvalim; ve ste mi nebesa saflushile!

„Persadujmo fi, de bomo smiram polni „usmiljenja do gresnikov; sakaj kdor nima usmiljenja in ljubeshni do gresnikov, ne saflushi, „de bi Bog usmiljenje s' njim imel.“ — Pravi f. Vinzenz.

Leta svetnik se ni nikoli zhudil, zhe je kdo tudi kak velik greh storil, ampak je rekel: Greshiti je zhloveku lastno, ker je spozhet in rojen v' grehu. — In ker je tako dobro posnal hudobno naturo zhloveshko, je bil tako poln ljubeshni in usmiljenja do gresnikov, de ni nikoli s' gerdo in s' ojstrostjo s' njimi ravnal, ampak de je tudi s' nar vezhimi gresniki smiram le s' lepimi in ljubeshnivimi besedami govoril. In s' tem jih je vezh spreobernal, kakor drugi duhovni s' ojstrim svarjenjem.

„Med vsimi tistimi, ki so sopopadeni v' tej „besedi: *nashe blishnji*, nobedin ni tako saref „nashe blishnji, kakor nashe drushina; sakaj ljudje „nashe drushine so nam ref nar blishej, ker s' „nami pod ravno tisto streho shivé, in ravno „tisti kruh jedó, kakor mi. Satorej moramo do „svoje drushine posebno ljubeshin imeti. Ravnaj- „mo tedaj s' njimi smiram po pravi kershanški

„ljubesni, ktera ne pride is mesá in kerví, in „tudi ne is kake dobre lastnosti nashiga blishnji- „ga, ampak is Boga.“ — Tako pravi f. Franzisk Šalesi.

Ravno to nam je tudi v' svetim písmu posebno perporozheno. Zhe kdo sa svoje ljudi, posebno pa sa svoje domazhe ne skerbi, pravi f. Paul, je vero satajil, in je hujshi, kakor nevernik *).

„Bog nekterimu da edinost serza s' njegovim blishnjim, in perferzhno ljubesin do njega; „in to je edin nar vezhih in nar lepshih darov, „ki jih boshja dobrotá zhloveku dati samore.“ — Pravi f. Franzisk Šalesi.

Spominja vredno je, kar f. Ambrosh píshe od svete devize Teodore. Leta deviza je bila savolj kerfhanške vere pred neverniga sodnika perpeljana, in ker ni hotla kerfhanške vere satajiti, je bila narpred obfojena, v' nezhisto hisho peljana biti, kjer bodo rasujsdani nezhistniki nespodobno s' njo ravnali; in po tem k' smerti peljana biti. Kadar je bila v' hisho perpeljana, je narpred neki soldat k' nji fhel. Sveta deviza se ga je grosno ustrashila, ali soldat ji je rekel, de naj se nikar ne boji, in de jo je le reshít prishel; de naj mu tedaj svoje oblazhilo da, in de naj ona njegovo oblezhe in naj ubeshí. To je f. Teodora storila, in je nevarnosti odshla. Po tem so neverniki soldata, ko so mislili, de je deviza Teodora, vseli in k' smerti peljali. Kadar je pa f. Teodora to vidila, se ji je tako usmilil, de je sazhela na glas upiti,

*) I. Tim. 5, 8.

de je ona tista, ki je bila k' smerti obsojena, ne pa leta soldat. On pa je terdil, de je on sdej k' smerti peljan, in nobedin drugi. — In tako sta se nekoliko zhasa prepirala, is velike svete ljubesni edin do drusiga, dokler ni Bog njima obema gnade dal, krono marternikov prejeti.

„Ni sadoſti, de imamo ljubestin do blish-
 „njiga, ampak moramo tudi dobro premisliti,
 „kakoshna je, in zhe je prava. Zhe blishnjiga
 „le sato ljubimo, ko nam dobro ſtorí, to je,
 „ko nas ljubi, in ko nam kej dobizhka, zhaſti
 „ali veſelja perpravi, je naſha ljubestin le *na-*
 „*turna*, in tako tudi shivali imajo. — Zhe blish-
 „njiga le ſavolj kake dobre laſtnoſti ljubimo, ki
 „jo v' njem vidimo, poſtavim sato ko je lep,
 „ko je prijaſin, ko ima enake miſli s' nami, ko
 „je prijetin, zhe ga le sato ljubimo, je naſha
 „ljubestin imenovana *prijasnoſt*, in to tudi ne-
 „verniki imajo. — Ali ne perva in tudi ne druga
 „ni prava ljubestin, ampak le ljubestin bres ſa-
 „ſluſhenja, sato ko le is nature pride in je
 „ſpremenljiva, kakor natura. — Zhe poſtavim
 „blishnjiga le sato ljubimo, ko je dober ali lep,
 „ali ko je naſh prijatel; kaj pa bo s' naſho lju-
 „besnijo, zhe leta naſh blishnji neha biti dober
 „ali lep, ali naſh prijatel, ali zhe zlo naſh ſo-
 „vrashnik poſtane? Zhe ſe ſtava podere, na ktero
 „je bila naſha ljubestin poſtavljená, kako bo ſa-
 „mogla naſha ljubestin obſtati? — *Prava* ljubestin
 „do blishnjiga, ktera ſama je ſaſluſhljiva in ſta-
 „novitna, je tista, ki pride is ljubesni do Boga,
 „po kteri ljubimo blishnjiga v' Bogu in ſavolj
 „Boga; to je, sato ki je to Bogu dopadljivo, de

„blishnjiga ljubimo; ali sato, ko tudi Bog nas,
 „fhiga blishnjiga ljubi; ali sato, ko je Bog v’
 „naslim blishnjim; ali sato, de bi v’ njem bil. —
 „Ref je, de smemo blishnjiga tudi savolj kakih
 „drugih lepih lastnost ljubiti: tode ga moramo
 „smiram savolj Boga bolj ljubiti, kakor savolj
 „ktere druge rezhi. Kolikor menj ga pa savolj
 „kake druge rezhi ljubimo, kakor le savolj Boga,
 „toliko je nasha ljubestin zhistejshi in popolnishi. —
 „Tudi nam je perpusheno, nektele ljudi bolj
 „ljubiti, kakor druge, postavim starše, dobrot-
 „nike, poboshne ljudi; tode letá nasha vezhi
 „ljubestin ne sme priti le is vezhiga dobizhka, ki
 „ga od tih ljudi imamo, ampak is tega, ki so
 „bolj Bogu podobni, in ko Bog sam hozhe, de
 „naj jih bolj ljubimo. — O kakó malokdej se
 „najde na svetu leta prava ljubestin!“ — Tako
 uzhi s. Franzisk Salesi.

Leta svetnik je bil saref v’ majhnim shet-
 vilu tistih, ki imajo pravo sveto kershanfko lju-
 besin do Boga in do blishnjiga; in je imel na-
 vado, *svojiga blishnjiga v’ Bogu, in Boga v’*
svojim blishnjim viditi; in je vezhkrat rekel:
 Ah, kdaj bomo dušho svojiga blishnjiga v’ pre-
 svetim serzu Jesufovim vidili! Kdor svojiga blish-
 njiga drugej vidi, je v’ nevarnosti, ga ne prav
 in ne stanovitno ljubiti; ali v’ Jesufovim serzu
 pa, kdo bi ga ne ljubil? kdo bi ga ne pre-
 nashal? kdo bi s’ njim ne poterpel? — Gotovo
 v’ Jesufovim serzu je nasli blishnji, in nasli lju-
 besnivi Svelizhar is ljubestni do njega umira.

„Med vsimi perpomozhki, po kterih se sa-
 „more edinost in ljubestin s’ Bogam in s’ blish-
 „njim sadobili in ohraniti, nisim nobeniga bolj-

„shiga mogel najdi, kakor je *sveta ponishnost*; „de se namrežh pod vse ponishamo, de se manjšhi in slabshi sposnamo, kakor vse druge, in „de od nobeniga nizh hudiga ne mislimo. Sakaj „lastna ljubeshin in prevsetnost naš perganjate, de „svoje lastne misli terdim, desiravno so blish- „njimu nasproti in soperne, in tako se pomanjšha ljubeshin, ktero smo mu dolshni.“ — Pravi s. Vinzenz.

Ponishna krotkost je tako ljubeshniva, de jo vezhidel tudi tisti ljubijo, ki je sami nimajo; in nam tedaj nar loshej serze blishnjiga odpre.



Enajsta jablana.

Popolnamost.

„Gospod Bog mozhno shelí, de bi bili popolnama, de bi bili njemu smiram bolj podobni. Premislmo dobro, koliko nam do tega „she manka?“ — Pravi s. Teresija.

Jesuf Kristuf nam vsm leto sapoved da: Bodite popolnama, kakor je vašh nebeshki Ozhe popolnama *). — Takó popolnama, kakor je našh nebeshki Ozhe, ne moremo nikoli postati; ampak se njegovi neskonzhni popolnamosti neprehama blishati, dokler smo na svetu, to je našha dolshnost, in to nam Jesuf sapoveduje.

*) Mat. 5, 48.

Vsi svetniki so po tej popolnamosti hrepeneli; in tišči je nar svetejši, kateri je boshji popolnamosti nar blishe prifhel.

„Misli si, de vse to, kar si do sdaj dobriga storil, ni nizeh, in rezi s' kraljem Davidam *). „Sdaj sim sazhel Boga ljubiti in njemu samimu flushiti.“ — Tako pravi s. Franzisk Salesi.

S. Atanasi piše v' shivljenji svetiga Antona pufhavnika, de se je s' to mislijo vsak dan v' novizeh k' svetošči in popolnamosti perganjal; in pravi od njega, de si je smiram mislil, de s'he le sazhne Boga ljubiti, in de danš je prvi dan, ko sazhne njemu samimu flushiti; kakor ko bi vse to, kar je bil popred dobriga storil, ne bilo zlo nizh. — In ravno to je tudi svojim uzhenzam s'he na smertni postelji perporozhil, rekozh: Ljubi moji otrozi! zhe hozhete na poti zhednosti in popolnamosti naprej priti, mislite vsak dan, de danš sazhnete Bogu flushiti; in ravnajte smiram takó, kakor prvi dan, ko ste ref sazheli po poti popolnamosti hoditi.

Ravno takó so storili in drugim storiti svetovali tudi drugi svetniki, postavim s. Gregor papes, s. Bernard, s. Karl, i. d. In pravijo, de moramo storiti, kakor *popotniki*, kateri ne mislijo v' to, koliko so s'he storili, ampak koliko ga imajo s'he storiti; in v' to smiram mislijo, dokler ne pridejo, kamor so se namenili. Ali pa kakor *kupzi*, kateri ishejo bogastva tega svetá, in ne mislijo toliko v' to, kar so si s'he perdobili, in v' teshave, ki so jih do sdaj prestali; ampak vse svoje skerbi in svoje persadevanje v'

*) Pfalm 76 11.

to obernejo, de bi si s'he kej vezh perdobili, in de bi pomnoshili svoje bogastvo, kakor ko bi vse to, kar so si do sdaj perdobili, zlo nizh ne bilo.

„Na poti popolnamosti moramo s' tem sa-
„zheti, de terdno in stanovitno sklenemo, se po-
„polnama Bogu dati, in de mu s' ljubesnivimi
„besedami, ki pridejo is serza, obljubimo, de
„hozhemo v' prihodnje njegovi biti bres vfiga per-
„dershka. In po tem moramo ta sklep in to ob-
„ljubo vezhkrat ponoviti.“ — Tako uzhi s. Fran-
zishk Salesi.

V' Rimu je neki svet pridgar *ekserzizije* (to je, ojt're spokorne pridge, tri dni, sutraj in popoldne) imel. Bliso tiste zerkve, kjer je pridgoval, je bil klofhter, v' katerim je shivela rasujsdana nuna, Marija Bonaventura po imenu. Kadar je slishala, de bodo ekserzizije v' tej zerkvi, je prezej rekla, de jih ne bo shla poslushat; njene sest're so jo pa tako dolgo profile, de je obljubila, jih poslushat iti. V' prvi pridgi je pridgar govoril od tega, sakaj nas je Bog vstvaril; in v' serzu lete nune se je per tej pridgi tak svet oginj vshgal, de je po pridgi duhovnimu rekla: *Ozhe, sklenila sim, svetniza postati, in v' kratkim.* — Po tem si je ravno te besede na papir sapifala in jih je k' nogam podobe krishaniga Jesufa perpela. In od tiste ure je tako sveto shiveti sazhela, de je enajst meszov po tem v' svetosti umerla, in de se je njeno shivljenje popisalo.

„Vedno slishim govoriti od popolnamosti, „pa jih le malo vidim, ki so saref popolnama. „Vsak si misli popolnamost po svojih sapopadkih.

„Nekteri mislijo, de popolnamost je v' slabim
 „oblazhilo; nekteri, de je v' ojslih spokornih
 „delih; nekteri, de je v' delih milosti; nekteri, de
 „je v' pogostim prejemanji svetih Sakramentov;
 „nekteri, de je v' molitvi; nekteri, de je v' visokim
 „premishljevanji; nekteri, de je v' tistih gnadah,
 „ki nam jih Bog bres vsiga nashiga saflushenja
 „daje. — Ali vfi ti se motijo, in mislijo, de to,
 „kar nam k' popolnamosti perpomore in kar is
 „popolnamosti pride, je she sama popolnamost. —
 „Jest druge popolnamosti ne posnam, kakor:
 „*Boga is zeliga serza ljubiti, in blishnjiga*
 „*savolj Boga, kakor samiga sebe.* Kdor si ka-
 „ko drugo popolnamost misli, se moti; sakaj
 „vse druge zhednosti, bres lete svete ljubeshni,
 „niso nizh vezh vredne, kakor groblja kamnja. —
 „In zhe ne sposnamo in ne vshivamo prezej in
 „popolnama velike vrednosti lete svete ljubeshni,
 „je le nashe pomankanje, ker smo she prevezh
 „skopi s' Bogam, in mu ne damo she vsiga svo-
 „jiga serza, kakor so svetniki storili.“ — Tako
 govori s. Franzisk Salesi.

Jesuf je rekel mladenzhu, de zhe hozhe po-
 polnama biti, naj skashe *veliko ljubeshin do blish-*
njiga, naj vse svoje premoshenje ubogim da; in
 de po tem naj skashe *veliko ljubeshin do Boga*,
 naj pride in sa njim hodi, is sgolj ljubeshni do
 Boga, in is nobeniga zhasniga namena. *).

Š. Paul pravi, de ko bi tako uzhenost imel,
 kakor angelji, in ko bi vse skrivnosti sposnal, in
 nar vezhi zhudeshe delal; ko bi vse svoje pre-
 moshenje ubogim dal, in zlo marternik postal,

*) Mat. 19, 21.

bi mu vse to, bres ljubeshni do Boga in do blishnjiga, nizh ne pomagalo.

„Sa popolnamost je ena sama rezh potrebna, to je, *boshjo voljo dopolnovati*. Sakaj po besedah nashiga Gospoda Jesusa Kristusa naj tisti, ki hozhe popolnama biti, sam sebe satajuje, naj svoj krish nosi, in naj sa njim hodi. Ali kdo se bolj satajuje, kdo bolj svoj krish nosi in kdo bolj sa Jesufam hodi, kakor tisti, ki si persadeva, nikoli svoje lastne volje ne stori, ampak le boshjo voljo? Poglejte tedaj, kako malo je treba, de sveti postanemo! Drušiga ne, kakor de se navadimo, vselej le to hoteti, kar Bog hozhe.“ — Tako uzhi s. Vinzenz.

Od kralja Davida je Gospod Bog sam sprižuval, de je bil mosh po boshjim ferzu. In sakaj je bil tako Bogu dopadljiv? Sato ko je smiram boshjo voljo dopolnoval *).

V tem se je posebno tudi velika popolnamost svetiga Vinzenza pokasala, ker si je tako stanovitno persadeval, smiram le po boshji volji ravnati. Boshja volja je bila tista velika postava, po kateri je vse svoje misli, shelje, namene, sklepe in djanje ravnal, in je vse drugo, postavim: dobizhek, zhašt, veselje, s' nogami potepal, kadar je bilo kolikej boshji volji nasproti.

Bere se od uzheniga in svetiga mosha, de, kadar je na smertno posteljo prishel, so ga njegovi prijatli profili, de naj jim she nasadnje kak dober svèt in nauk pové; in jim je rekel: Sapopadek vsiga dobriga nauka je to, *de zhlovek vse, kar se mu pergodi, is boshjih rok prej-*

*) Djanje Apost. 13, 22.

me, in de nikdar nizh drusiga nozhe, kakor kar je boshja volja.

„*Boshji slushabnik* je tisti, kateri ima veliko „ljubesin do blishnjiga, in ki je terdno sklenil, „v' vseh rezheh le po boshji volji ravnati, na „Boga saúpati s' priprostim in ponishnim serzam, „sam sebe voljno prenashati v' vseh pregreshkih, „in vse nepopolnamosti svojiga blishnjiga mirno „preterpeti.“ — Tako pravi s. Franzisk Salesi.

Prilika, ki je vseta is navadnjiga vsakdanjiga shivljenja, nam bo te besede svetiga Franziska sbe bolj rasloshila in poterdila. Gospodar in kdor je sam svoj, v' svojih opravilih po svoji volji ravná; kdor pa slushi, mora po volji svojiga gospodarja ravnati, fizer ga gospodar sавershe in od sebe isshene. — Bog je nasl gospodar, mi smo njegovi slushabniki; in vse, kar smo in kar imamo, je njegovo. Zhe tedaj hozhemo po svoji volji ravnati, in ne po boshji, hozhemo gospodarji biti, in ne slushabniki; in pravimo Bogu (ne fizer s' besedo, ampak s' djanjem), kakor so tisti hudobni podloshni, od kterih Jesus govori, rekli: *Nozhemo, de bi leta nasl kralj bil**).

„Popolnama biti v' svojim stanu se nizh „drusiga ne pravi, kakor vse tiste dolshnosti in „opravila opraviti, ktere je kdo po svojim stanu „dolshan opraviti; tode jih mora dobro opraviti, „in le is ljubesni do Boga in v' njegovo zhasl, „in v' vseh opravilih le v' njegovo zhasl misliti. „Kdor tako ravná, se imenuje popolnama v' „svojim stanu, in se imenuje zhlovek po boshjim

*) Luk. 19, 14.

„ferzu in po boshji volji.“ — Pravi f. Franzishek Šalesi.

V' shivljenji pufhavnikov se bere od svetiga Pafnuzja, de je enkrat Boga profil, de naj mu pokashe, zhe ima kej saflushenja per njem. In Bog mu je na snanje dal, de njegovo saflushe-
nje je ravno tolikofhno, kakorfhno je saflushe-
nje nekiga imenitniga gospoda, ki je bliso pu-
fhave grajfhino imel. Š. Pafnuzi je shelel viditi,
kako leta gospod shiví, in ga je tedaj shel
obiskat. Gospod ga je prijasno sprejel, in mu
je, kolikor je le mogel, dobro postregel. Po
jedi ga je f. Pajnuzi profil, de naj mu na tanko
pové, kako shiví. Leta gospod se je sazhudil
in je rekel, de njegovo shivljenje je navadno,
de nizh posebniga ne storí in de nobene poseb-
ne zhednosti nima. Ali ker ga je Fafnuzi le
she dalje profil, je gospod rekel, de rad po-
potnike sprejema in jim postreshe; de ne sa-
nizhuje reveshev in de jim rad pomaga; de s'
svojimi podloshnimi vselej po pravizi ravná in
jih nikoli ne satira; de jim perpuští po njegovih
njivah sijati in de nobenimu fhkode ne dela;
de nobeniga ne shali in od nobeniga flabo ne
govorí, ampak de vse zhaští in ljubi, in de shelí,
jih vse v' miru in edinosti ohraniti. — Kadar je
f. Fafnuzi to flishal, je bil perferzhno poveseljen,
in je sposnal, de sa pravo popolnamost ni ravno
treba velikih in posebnih rezhi, ampak *svesto*
dopolnovanje vsih svojih dolshnost.

„Premisli, de popolnamost se ne sadobi s'
„lenobo. ampak zhlovek si mora resnizhno per-
„sadevati, de sam sebe premaga, *in de se navadi,*
„ne po svojim nagnjenji, ampak po pameti, po

„postavah in po pokorshini shiveti. To je fizer
„teshavno saref; pa je potrebno. Persadevanje
„in navada to rezh polajsha.“ — Tako pravi f.
Franzishk Šalesi.

V' starih sgodbah se bere, de je modri kralj
Likurg dva mlada pèsa, ki sta bila obedva od
ene rodovine, isredil, in je eniga smiram v'
hisfi imel in mu dobre jedí dajal; drugiga pa
na lov navadil. Kadar sta bila odraslena, je
kralj ljudstvo skup poklizal, in kadar je bilo ve-
liko ljudi skupej sbranih, je prishel kralj in je
svoja pèsa s' sabo perpeljal; se je obernil proti
svojim podloshnim in jih je uzhití sazhel, de na-
vada veliko storí, in de kakor se natura k' hu-
dimu ali k' dobrimu navadi, tako pa ravná. —
Po tem je vergel pèsama jedí, in ob enim je
ukasal tudi sajza ispušiti. Kadar je pès, ki je
bil lova navajen, sajza sagledal, je pustil jed in
je sa sajzam planil; uni pa, ki je bil leniga shiv-
ljenja navajen, je le naprej jedil. — Glejte, je
na to rekel modri Likurg, káko mozh ima na-
vada! Letá pèsa sta obedva od ene rodíne, pa
vender enako ne ravnata, ampak vsak tako storí,
kakor je navajen. Gotovo je tedej, de na-
vada premaga tudi naturno nagnjenje, zhe je
fhe tako mozhno.

„Vsa uzhenost svetnikov je v' tih dvéh rezhéh
„sapopadena: *Storiti in terpeti*. In kdor je te
„dvé rezhi boljshi opravil, tisti je vezhi svetnik.“
— Tako govori f. Franzishk Šalesi.

Belj zhe kdo shivljenje svetnikov bere,
belj sposná resnizo tih besedi svetiga shkofa
Šalesja. In kershanska resniza nas uzhi, de
le po velikih teshavah bomo samogli v' nebesa

priiti; *) in de kdor si filno persadeva, jih bo sadobil **).

„Jest bi vřim kristjanam rad dopovedal, de „pot popolnamosti ni v' mnogih in velikih mislih, ampak v' satajevanji samiga sebe, in de „voljno terpimo v' vřih perloshnostih is ljubeshni „do Kristusa. Zhe se to ne storí, so vse druge „poti do popolnamosti goljfive, in bres praviga „duřhniga dobizhka, zhe ima zhlovek sravin „tudi she takó visoko premisbljevanje in pogo- „vor s' Bogam.“ — Tako uzhi s. Janes od Krishna.

Kasjan pishe od svetiga Pafnuzja, de je sato tako visoko v' svetořti priřhel, ker je vedno satajeval svojo lastno voljo; in tako je s' zhařama vse hudobno nagnjenje v' sebi saduřhil in se je v' vřih zhednostih uterdil.

„Nar vezhi řhkoda sa tiřte, ki imajo dobro „voljo, je to, de hozhejo to biti, kar ne morejo „biti; in de nozhejo biti to, kar so permorani „biti. Shelé řtoriti velike rezhi, ki morebiti ni- „koli ne bodo perloshnosti najdili, jih řtoriti; „in vnemar puřhajo majhne rezhi, ktere jim „Bog v' roke daje. Tavřhent majhnih perlosh- „nost, se v' zhednostih vaditi; pořtavim: káko „sopernost ali káko řitnost svojiga blishnjiga volj- „no preřtati; kako majhno besedo ali krivizo „poterpeti; káko majhno nevoljo sadershati; káko „majhno nagnjenje ali káke řhelje, kej řezhi „ali kej řliřhati, satreti; káke nespametnosti svo- „jimu blishnjimu ne samiriti; v' perpuřshenih „rezheh svojimu blishnjimu rad jenjati, i. t. d.,

*) Djanje Apost. 14, 21.

**) Mat. 11, 12.

„to so rezhi, ki jih vsak lahko stori; sakaj bi se tedaj ne storile? Kùpèz malokdej perloshnoft najde, veliko dnarjev na enkrat perdobiti; majhnih dobizhkov pa vsak dan lahko veliko stori. In zhe sna te majhne dobizhke dobro oberniti, ravno s' tem obogati. — O kakó bi mi sveti in bogati v' saflushenji postali, ko bi snali prav v' dobro oberniti vse perloshnofti, ki jih v' svojim stanu najdemo! — Persadevajmo fi tedaj, to kar nam je *per rokah*, dobro opraviti, in *danashnji dan* dobro preshiveti.“ — Tako uzhi zhashtitljivi sveti Franzishek Salesi.

Š. Filip Neri je imel gorezhe shelje, svojo kri sa kerchanfsko vero preliti, in je tedaj shel v' Indjo iti nevernikam pridgovat. Ali Bog mu je na snanje dal, de to ni njegova volja, in de njegova Indja je v' Rimu. Je tedaj v' Rimu ostal, in se je vsake majhne in velike perloshnofti takó dobro v' boshjo zhasht in v' svelizhanje dush poslushil, de je velik svetnik postal.

„S' tem fi veliko krivizo storimò, ker hozhemo Bogu le po svoji volji slushiti, ne po njegovi. Kadar Bog hozhe, de naj bomo bolni, hozhemo mi sdravi biti; kadar on hozhe, de naj mu s' terpljenjem slushimo, mu hozhemo s' delam slushiti; kadar on hozhe, de naj ljubesin skasujemo, hozhemo ponishnoft skasovati; kadar on hozhe, de naj se popolnama v' njegovo voljo podamo, hozhemo boshjo slushbo opravljati in moliti. In tega ne sato, kakor de bi tiste rezhi, ki jih mi hozhemo opravljati, *Bogu* bolj prijetne bile, ampak sato, ko so *nam* bolj prijetne. To je gotovo nar vezhi sadershek nashe popolnamofti, sakaj gotovo je,

„de ne homo nikoli svelizhani, zhe se hozhemo „po svoji volji svelizhati. Kdor hozhe svelizhan „biti, se mora po boshji volji svelizhati.“ — Tako pravi s. Franzishek Šalesi.

De so svetniki vsi sheleli, velikovezh po boshji volji ravnati, kakor po svoji lastni, je gotovo in snano. Ali menj je snano, de so zlo nekteri neverni modrijani v' starih zhasih to storili in uzhili. Modri Plutark je uzhil, de ni prav, de se svojim prijamam rezhe: Bog ti daj vse dobro, kar sam shelish. Ampak je rekel, de bi se imelo rezhi: Bog ti daj, de bi le to hotel, kar on hozhe. — In modri Epiktet sprizhuje sam od sebe in pravi: Vedno fim s' vsm tem sadovoljin, kar se mi pergodi; sakaj vém, de vse to, kar se mi pergodi, se sgodi po previdnosti boshji; in gotovo vém, de vse to, kar Bog hozhe, je boljshi, kakor kar jest hozhem. — Kako lepe so te besede ajdovskega modrijana, in vredne, od vsih kristjanov premishljene in ohranjene biti. Leti modrijani niso praviga Boga posnali, in vender so voljo svojih bogov, ki so si jih sami domishljevali, tako visoko zhaslili. Kolikanj bolj bi imeli kristjani voljo praviga vezhniga Boga zhasliti in popolnoma po nji shiveti.

„Dve smote vidim pogosto med boshjimi „slushabniki. *Perva* je, de mérijo svojo poboshnost po tistih troshtih in sladkostih, ki jih najdejo na poti proti Bogu; takó de, kadar ne obzhutijo tistih sladkost, prezej mislijo, de so vso poboshnost sgubili. To je smota, in taka poboshnost je obzhutljiva poboshnost. Prava in resnizhna poboshnost ni v' tih rezheh, ampak

„v' terdni, delovni, perpravljeni in stanovitni
 „volji, nikdar Boga rasshaliti, in vse to storiti,
 „kar je njemu dopadljivo. — *Druga* smota je,
 „de mislijo, kadar se morajo vzhaf h' kaki
 „rézhi perfiliti, in ki se jim fitna in soperna
 „sdí, de nimajo sravin nobeniga saflushenja.
 „Ali ravno takrat se she vezh saflushi, tako de
 „ena unzha dobriga, ki se stori s' premagova-
 „njem, v' temoti in suhoti in grenkosti, je vezh
 „vredna, kakor sto funtov dobriga, ki se lahko
 „in s' sladkostjo stori, sakaj kdor v' skufhnjavah
 „vender le smiram Bogu svešt ostane, pokashe
 „de ima mozhno in zhisto ljubesin. Torej naj
 „bo naša suhota in sopernost she tako velika,
 „ne smemo nikdar obúpati, ampak smiram na
 „ravnost iti po poti proti Bogu, kakor storé po-
 „potniki, kateri se savolj lajanja pšov od svoje
 „poti ne dajo odverniti.“ — Tako uzhi f. Fran-
 zíshk Šalesi.

Š. Filip Neri fi je persadeval, svoje spokor-
 nike obvarovati, de bi ne padli v' te smote, in jim
 je rekel, de v' poboshnim shivljenji so tri stop-
 nje. Perva stopnja se imenuje *shiválísko shivlje-
 nje*; to je, shivljenje tistih, ki le smiram obzhut-
 ljive poboshnosti ishejo, ktero Bog tistim daje,
 ki ravno sazhnejo po njegovih potih hoditi, de
 jih s' tem pervabi in perpelje v' poboshno shiv-
 ljenje, kakor se shival s' kako jedjo kam per-
 vabi. Druga stopnja se imenuje *zhlovefshko shiv-
 ljenje*; to je, shivljenje tistih, ki ne ishejo no-
 bene obzhutljive sladkosti, ampak premagujejo
 svoje hudobne nagnjenja, in le zhednosti ishejo;
 in to je saref zhloveka vredno. Tretja stopnja
 se imenuje *angelyfshko shivljenje*; to je, shivlje-

nje tistih, ki so po dolгим in stanovitnim premagovanji svoje hudobne nature od Boga prejeli mirno shivljenje bres teshav in skušnjav, in ki she na semlji skorej kakor angelji v' nebesih shivé. — Kdor se na drugi stopnji stanovitno dershi, ga Bog ob svojim zhasu na tretjo perpelje.

„Ne smemo prevezh na velike darove gledati, ktere Bog kaki dushi daje, ampak na to, „kdo bolj v' zhednostih shí, in kdo flushi Go- „spodu s' vezhim satajevanjem samiga sebe, s' „vezhi ponishnostjo, in s' bolj zhisto vestjo. Kdor „je v' tem bolj popolnoma, je bolj svet.“ — Pravi s. Teresija.

Poterjenje tih besedi se najde v' shivljenji s. Vinzenza. V' njegovim shivljenji je malo posebnih darov boshjih viditi. Po sunanjim je bilo njegovo shivljenje skorej kakor shivljenje drugih navadnjih ljudi. Ali vender je do tako visoke stopnje svetosti prishel, kakor malokterí.

V' shivljenji s. Makarja pufhavnika se bere, de mu je bil Bog enkrat v' molitvi na snanje dal, de she ni nizh vishi prishel v' poboshnosti, kakor dve shenske, ki ste v' mestu bliso pufhave shivele. Na to je s. Makari prezej v' mestu shel, je tiste dve shenske obiskal, in je sposnal, de ni bilo nizh zhudniga in posebniga v' njenim shivljenji, ampak de ste she petnajst lét skup stanovale, in de se niste she nikoli v' nar manjši rezhi kregale, ali ena drugo shalile, ne v' besedah, ne v' djanji. Po tem je leta sveti pufhavnik sposnal, de ste te dve dushe bolj svete, kakor on, desiravno mu je bil dobrotljivi Bog she toliko posebnih in prezhudnih darov dodelil.

„Gospod, kaj hozhesh de naj storim? — „To je snamnje dufhe, ki je do popolnamosti „prishla, kadar tako zhisto sapusti svojo lastno „voljo, de nizh drusiga vezh ne ishe, in nizh „drusiga nozhe in ne sheli, kakor le to storiti, „kar Bog hozhe.“ — Tako pishe sveti uzhenik Bernard.

Perve besede svetiga Paula, kadar mu je bil Bog gnado dal, se sposnati in spreoberniti, so bile: Gospod, kaj hozhesh de naj storim? *) In te besede je on s' takó resnizhnimi sheljami in s' takó velikim podvershenjem isrekel, de mu je Bog prezej gnado dal, popolnoma po njegovi sveti volji ravnati; in po tem ni nikdar vezh druge misli in drugih shelja imel, kakor smiram in povsod in v' vsih rezheh le boshjo voljo dopolnovati; in med tolikanj sopernostmi, teshavami, terpljenjem in martrami, ki jih je mogel do konza svojiga shivljenja prestati, ni nobena rezh samogla premagati ali pomanjshati njegove prezhudne stanovitnosti, in njegoviga podvershenja pod sveto boshjo voljo.

Š. Franzishka Fremiot je imela take velike shelje, boshjo voljo v' vsih rezheh sposnati in dopolnovati, de kadar je le flishala to besedo: *boshja volja*, se ji je sdalo, kakor ko bi bil kdo gorezho baklo k' njenimu serzu pertisnil; in dokler ni v' kaki rezhi boshje volje sposnala, ji je bilo, kakor ko bi bila v' velikih martrah.

„Zhe hozhesh saref kej dufhniga dobizhka „imeti, se morash na tanko tih besedi s. Paula „dershati; *Glej sam na-se!* **). V' tem ste dve

*) Djanje Apost. 9, 6.

**) I. Tim. 4, 16.

„rezhi sapopadene: *Pervizh*, de se ne smemo
 „v' opravila drugih ljudi utikovati, in ne gle-
 „dati na njih pregreshke; sakaj sadofti ima oprava-
 „viti, kdor hozhe svoje lastne opravila dobro
 „opraviti, in svoje lastne pregreshke poboljšhati.
 „*Drugizh*, de si prav k' serzu vsamemo svojo
 „lastno popolnamost, in de si neprenehama per-
 „sadevamo, po poti popolnamosti hoditi, bres de
 „bi na to gledali, zhe drugi hodiyo po ti poti,
 „ali ne. Sakaj sa svojo poboshnost in popolna-
 „most mora vsak posebej skrbeti; in defiravno
 „na tem svetu pravimo, de ljudje kake drushine,
 „kakiga ordna ali kakiga kraja, so tako rekozh
 „le eno samo teló, bo na unim svetu to dru-
 „gazhi, sakaj tam bo vsak posebej rajtengo dajal
 „od svoje lastne poboshnosti, in od svojih lastnih
 „pregreshkov.“ — Tako govori boshji flushabnik
 Pater Pastor.

Veliko bolj smo nagnjeni, pregreshke dru-
 gih viditi in soditi, kakor svoje lastne; ali rav-
 no to je velik sadershek na poti proti kerfshanski
 popolnamosti. Bolj ko zhlovek sam sebe sposná
 in sodi, menj se mu ljubi, drugih soditi, sakaj
 on sposna in v' serzu obzhuti, de v' rezheh, sa-
 volj kterih druge sodi, sam sebe obsodi.

„Nobene perloshnosti, per kteri kej sa svojo
 „dusho saflushiti samoreshe, ne samudi, ampak
 „se je poslushi v' svoj dushni dobizhek; postavim,
 „kadar ti kdo kako soperno besedo rezhe; kadar
 „se ti kej sapové, kar je soper tvojo voljo;
 „kadar najdeshe perloshnost, se ponishati, ali
 „ljubesin do blishnjiga, krotkost in poterpeshljivost
 „skasati. Vse te perloshnosti so tvoji dushni do-
 „bizhki, in torej bi jih imel she sam iskati in

„fi jih perdobiti; in tisti dan, ko bosh vezh takih perloshnost najdil, bi ti imel bolj vesel spat iti, kakor kùpèz takrat, kadar veliko do- bizhka v' svoji kupzhii storí.“ — Tako pravi f. Ignazi.

Gotovo je, de ima vsak kristjan vsak dan nektère perloshnosti, fi sa svelizhanje kej saflushiti. Ko bi kristjan prav sposnal in prav premislil, koliko vsak dan lahko saflushi, bi se sjutrej, kadar vstane, njegovo serze s' veseljem napolnilo, de je spet dan prishel, v' katerim bo samogel svojimu Bogu shiveti, in s' njegovo gnado in pomozhjo njegovo boshjo zhasht in svoje lastno svelizhanje mnoshiti. — Ko bi kristjan to prav premislil, bi veliko mozh v' sebi obzhutil, vse sopernosti in teshave voljno preterpeti, in vse svoje dolshnosti svesto dopolniti.

Od svetiga misijonarja Franziskha Kfaverja se bere, de ga je bilo fram in de ga je grosno serze bolelo, kadar je vidil, de so kùpzi préd v' Indjo shli s' svojim blagam, kakor misijonarji s' svetim evangelijem, ki je vezh vredno, kakor vse bogastvo zeliga svetá; in je po tem she s' vezhim veseljem v' misijon shel, kadar je bil v' to isvoljen.

„Resnizhno fi persadevaj v' zhednostih rasti, fizer bosh smiram per tleh ostal. Nikdar ne misli, de fi kako zhednost she sadobil, dokler ne vidish, de fi v' skushnjavah soper leto zhednost stanovitin ostal, in dokler jo per vsih perloshnostih svestó ne dopolnujesh; in tih perloshnost se ne smesh ogibati, ampak jih morash velikovezh sheleti, iskati in s' veseljem prejeti.“ — Pravi f. Teresija.

To refnizo je f. Filip Neri dobro sapopadel; satorej je svoje spokornike smiram svaril, de naj ne bodo shaloſtni in nevoljni, kadar imajo ſkuſhnjave in duſhne teshave, ſakaj Goſpod Bog, kadar hoſhe komu kako zhednoſt dati, vzhafi perpuſti, de ima préd hude ſkuſhnjave ſoper letó zhednoſt; in zhe jih ſtanovitno premaga, mu Bog letó zhednoſt in duſhni mir dodeli.

„*Poniſhnoſt in ljubedin* ſte kakor grunt „in ſtreha per hiſhi; perva je nar niſhi, druga „nar viſhi; vſe druge zhednoſti ſo med tema „dvema. Toraj ſi moramo persadevati, de jih „vedno dobro ohranimo; ſakaj ſnano je, de „kadar ſe per kakim ſidanji grunt in ſtreha „dobro ohranita, je vſe ſidanje dobro ohranjeno.“ — Tako pravi f. Franzifhk ſalesi.

Vſi ſvetniki boſhji ſo ſi persadevali, te dve poglavitne zhednoſti smiram ohraniti in mnoshiti; poſebno ſo pa nekteri groſno imenitni bili v' tih zhednoſtih, kakor poſtavim f. Franzifhk is Paule, kteri ſavolj svoje velike poniſhnoſti ni le ſam niſkoſt in ſanizhevanje ljubil, ampak je tudi hotel, de naj ſe ordin, ki ga je on poſtavlil, imenuje *Orden nar manjſhih*. In njegova ljubedin do Boga je bila tako gorezha v' njegovim ſerzu, de je vzhafi zlo njegov ſhivot veſ gorezh in ognjen bil.

„Kadar kdo ſareſ poboshno ſhiví, zhuti v' „ſebi ſhelje, zhe dalje bolj poboshno ſhiveti; in „delj ko pride po poti kerſhanske popolnamoſti, „bolj ſe v' njem pomnoſhijo leté ſhelje. Ker „luſh njegoviga ſpoſnanja zhe dalje bolj ſvetla „poſtane, ſe mu smiram sdí, de nima ſhe no- „bene zhednoſti, in de nizh dobriga ne ſtorí;

„in zhe se mu tudi sdí, de ima kako zhednost
 „ali de storí kej dobriga, se mu vse grosno ne-
 „popolnoma in malo vredno sdí. Satoraj fi
 „vedno in neutrudeno persadeva, na poti popol-
 „namosti naprej priti.“ — Tako uzhi f. Lorenz
 Justinian.

Od svetiga Fulgenzja se bere, de je tako
 shelel, keršhansko popolnamost sadobiti, de vse,
 kar je dobriga storil, se mu je malo ali nizh
 sdelo, in fi je smiram boljshi biti persadeval.

Š. Vinzenz, desiravno je bil tako velik svet-
 nik, se je vsak dan slabshiga sposnal, in fi je
 vedno persadeval, se poboljšhati. — In ravno
 to se lahko tudi od vsih drugih svetnikov boshjih
 rezhe.

„Kadar kdo dobrovoljno prejme *posvarje-*
 „*nje*, da na snanje, de ljubi zhednosti, ki so
 „njegovim pregreshkam nasproti, savolj katerih
 „je posvarjen. In to je dobro snamnje, de po
 „poti proti popolnamosti hodi.“ — Tako pravi
 f. Franzisk Salesi.

Pushavnika Šerapiona je bil prishel edin
 njegovih ravno-pushavnikov obiskat. Šerapion
 ga je prijasno sprejel in mu je rekel: Narpred
 moliva, potlej se bova pogovarjala. Ali njegov
 tovarsh mu je odgovoril, de je tako velik gresh-
 nik, de ni vredin pushavskiga oblazhila nositi,
 in tudi ni vredin moliti. — Modri Šerapion je
 sposnal, de njegovimu tovarshu prave ponish-
 nosti manka, in de to ga od popolnamosti sader-
 shuje, in ga je tedaj tako posvaril: Ljubi moj
 brat, zhe hozhesh popolnoma biti; ostani v' svoji
 pushavi in delaj, in nikar nikamor ne pojdi,
 sakaj to ni dobro sa-te, de okoli hodish. — Te

befede so ga pa možno rasshalile, in je tudi na snanje dal, de je rasshaljen. Kadar je Šerapion to vidil, mu je rekel: Kaj je to, moj brat? Ravno sdaj si ti sam rekel, de si tako velik grešnik, de nisi vredin moliti; in ker te ješ sdej s' ljubesnijo posvarim, si nevoljin. Is tega se vidi, de tvoja ponishnost ni prava. Zhe shelish pravo ponishnost sadobiti in bolj popolnoma postati; morash posvarjenje dobrovoljno prejeti, in ne nevoljin, ampak hvaleshin biti, kadar te kdo savolj tvojih pregreschkov posvari. — Te besede modriga in svetiga flushabnika boshjiga so njegovimu tovarshu tako k' serzu shle, de se je sposnal in poboljšhal.

Boshja flushabniza Leonora, zesariza, je profila svojiga spovednika, in tudi svoje flushabnize, de kadar bodo vidili, de v' kaki rezhi kej prav ne storí, naj jo posvaré; in kadar jo je kdo saref posvaril, se mu je perferzhno sahvalila.

Š. Ambrosh je tudi navado imel, svoje prijatle profiti, de naj ga savolj njegovih pregreschkov posvaré; in je vsako posvarjenje, kakor veliko dobroto, s' hvaleshnostjo in tudi s' ponishnostjo prejel. — Ravno tako so tudi drugi svetniki ravnali, sakaj niso prasne zhaští tega svetá ifkali, ampak so le Bogu dopasti, in se zhe dalje bolj sposnati in zhe dalje boljshi biti sheleli.

„Nar gotovshi snamnje, ki ga na tem svetu samoremo imeti, de smo v' boshji gnadi, ni tisto obzhutenje, ki ga v' serzu imamo, de Boga ljubimo, ampak to, zhe se mu popolnoma in sa smiram v' roke damo, in zhe terdno skle- nemo, nikdar vezh v' kak greh, naj bo velik ali majhin, pervoliti; to je snamnje boshje

„gnade v' nashim serzu.“ — Tako govori f. Franzisk Salesi.

Od boshje flushabnize se bere, ki je bila hudo bolna in je vzhasi take bolezhine obzhutila, kakor ko bi bila v' pekli; in dolgo zhafa je v' takim stanu bila. Ali per vsm tem je bila smiram popolnoma v' boshjo voljo vdana; in enkrat, ko so bile njene bolezhine nar hujshi, je tako molila: O moj preljubesnivi Gospod! spomni se, de fim tvoja uboga stvar, in ravnaj s' mano kakor ti hozhesi, sdej in v' vezhnosti. Popolnoma se v' tvoje roko dam, in fim perpravljena vse terpeti, kar je tebi dopadljivo. — Letá molitev in letó popolnoma vdajenje v' boshjo voljo je bilo Bogu tako dopadljivo, de jo je kmalo po tej molitvi k' sebi poklizal, in jo je vpeljal v' veselje njeniga Gospoda.

Ravno tako so bili tudi vsi drugi svetniki stanovitno v' boshjo voljo vdani, in so s' tem v' popolnamosti tako visoko prishli, de niso nasadnje vezh sami sebi ampak le Bogu shiveli. Postavim f. Katarina is Genve je is serza in po pravizi rekla: Zhe fim shiva ali mertva, fim smiram Jesufova. Nizh vezh nimam svojiga; nobena rezh ni moja; Bog mi je vse; drusiga nizh nozhem imeti, kakor to, de fim Gospodova. — O svét, ti si smiram ravno tisti, in jest fim bila do sdej tudi smiram ravno tista; ali v' prihodnje nozhem vezh taka biti.

„Uzhimo se od Jesufa v' jashih, koliko se „morajo vse rezhí tega svetá obrajtati.“ — Pravi f. Franzisk Salesi.

Šina boshjiga v' revshini in v' sanizhevanji vsh zhasnih rezhí viditi, in vender she po tih

rezheh hrepeneti, jih sheleti in ifkati, to se gotovo ne pravi, Jesufa ljubiti, ga polnemati in sa njim hoditi.

Š. Edviga, poljska kraljiza, po tem ko je bila svet sapuštila, ni nikoli nizeh vezh od rezhi tega svetá govorila, in tudi ni hotla od njih govoriti slifhati, kakor le toliko, kolikor je bilo Bogu v' zhašt in dufham v' svelizhanje.

„Zhe hozhesh imeti kratek in dober perpomozhek, kateri je perpomozhek vseh perpomozhkov, ki nam nar bolj pomaga, vse skufhnjave in teshave premagati in si kershansko popolnamost perdobiti, nikdar is misli ne spuſti *prizhujozhnost boshjo*.“ — Tako pishe sveti uzhenik Basili.

Ravno letá sveti uzhenik pishe od svojiga prijatla, ki je bil duhovin, de ga je hudobni zesar Julian, ki je kershansko vero savergel, hudo preganjal savolj kershanske vere, in mu je she hufshi martre shugal, zhe ne bo svoje vere savergel; ali letá duhovin je v' vseh tih velikih in nevarnih skufhnjavah stanovitin ostal, in je rekel, de se je le s' tem samogel v' stanovitnosti ohraniti, ker mu prizhujozhnost boshja ni nikoli is misli prishla.

Egiptovski Joshef se je v' hudih skufhnjavah Boga spomnil in se je greha obvaroval. Kako bi samogel to hudobijo ſtoriti, je rekel, in pred svojim Bogam greseliti? *) — In Susana je rekla, kadar se je v' nevarni skufhnjavi snajdila: Boljši mi je bres pregreshniga djanje v'

*) I. bukve Mojs. 49, 9.

vashe roke paſti, kakor greſhiti, ko me Bog vidi *).

Švetiga Efrema je enkrat rasujsdana ſhenſka v' nezhiſti greh ſapeljati hotla; in on ji je odgovoril, de je voljin to ſtoriti, tode ne v' hiſhi, ampak ſunaj pred hiſho, de bodo ljudje vidili. V' to pa ſhenſka ni hotla pervoliti, in je rekla, de bi je bilo prevezh ſram. Na to ji je ſ. Efrem rekel: Pred ljudmi te je tedaj ſram, ta greh ſtoriti; Boga pa, ki te povſod vidi, in njegovih ſvetih angeljev, téga te ni ſram in groſa? — In bere ſe, de ſe je tiſta ſhenſka po premišljevanji tih beſedi in boſhje prizhujozhnoſti reſnizhno ſpreobernila.

„Zhe ſhelih ſkorej do popolnamoſti priti, „ſazhni reſnizhno ljubiti ſaſramovanje, krivize in „ſlabo govorjenje ſoper tebe.“ — Tako pravi ſ. Ignazi.

Od ſvete Katarine is Bolonje ſe bere, de kadar ji je kdo kako krivizo ſtoril, ali ki jo je ſanizheval, je poſebno veſelje obzhutila, in je zhe dalje bolj ſhelela ſanizhevana biti. S' tem je tako deljezh priſhla v' kerſhanſki popolnamoſti in v' ljubezni do Boga, de je lahko po pravizi rekla, de ko bi bila njegova ſveta volja, bi bila perpravljena, ne le vſe terpljenje tega ſvetá, ampak tudi vezhno terpljenje v' peklu terpeti.

„Svétujem ti, de ſe podaj v' duhovſko po- „korſhino ojſtriga moſha, ktéri bo s' tabo hudo „in ojſtro ravnal; in persadevaj ſi, vſe njegovo „ojſtro ſvarjenje tako dobrovoljno piti, kakor

*) Daniel 13, 23.

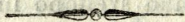
„mleko in medízo; in gotovo ti obljubim, de v' kratkim zhasu se bosh na visoki stopnji popolnamosti snajdil.“ — Tako uzhi boshji flushabnik Mojsef.

V' shivljenji svetih pushavnikov se bere od boshjiga flushabnika, Janesa po imenu, ki je dvanajst lét s' veliko svestobo in ljubesnijo v' pokorshini stariga in bolehniga pushavnika ostal; in letá je nalash s' neisrezhenó ojštrostjo s' njim ravnal, mu ni nikdar nobene prijetne in prijasne besede rekel, in ga je vedno sanizheval, kregal in pokoril. Tako je zelih dvanajst lét s' svojim uzhenzam ravnal; in kadar je po tem na smertno posteljo prishel, ga je ljubesnivo k' sebi poklízal, ga je sa roko prijel in mu je trikrat rekel: Bog bodi s' tabo! In po tem ga je okolištojezhim pushavnikom perporozhil, rekozh: Leta ni zhlovek, ampak angelj.

„Ker je gotovo, de naš nauk Kristusov ne more goljfati, se moramo tedaj, de bomo po varni poti hodili, njegoviga nauka s' velikim saúpanjem dershati, in moramo terdno skleniti, smiram po njem ravnati, in nikoli po shegah in navadah tega svetá, ktere so vse goljfive in sapeljive. To je poglobitna postava vse kershanske popolnamosti.“ — Tako pravi f. Vinzenz.

To je bila saref poglobitna postava v' shivljenji ravno tega zaštitljiviga svetnika, po kateri je vse svoje djanje in nehanje ravnal; in v' tem je svoj nar vezhi trosht in mir in vse svoje veselje najdil. Kadar se je samogel v' kakim opraviu na kako besedo svetiga písma opreti, je bil po tem tako terdin in štanovitin, de ga

ni nobena rezhi od tega opravila odvérniti ali sadershati samogla, ne njegov lastni dobizhek, ne njegova lastna previdnost in pamet, in tudi ne strah pred ljudmi, ali shelje, ljudem dopasti.



Dvanajsta jablana.

Sedinjenje s' Bogam.

„Sploh namen vsih zhednost je ta, de bi „nas s' Bogam sedinile. Sedinjenje s' Bogam sa- „popade v' sebi vso frezho in vse dobrote, ki „jih na tem svetu vshivati samoremo. — Ali kaj „je pa leto sedinjenje s' Bogam? To ni nizh „drusiga, *kakor popolnoma vdajenje nashe „volje v' boshjo voljo*; to je, kadar je nasha „volja popolnoma enaka boshji volji, de ni no- „bene rezhi v' nashi volji, ktera bi bila boshji „nasproti; in de vse to, kar hozhe in ljubi „boshja volja, tudi nasha hozhe in ljubi; in de „vse to, kar je dopadljivo ali pa nedopadljivo „boshji volji, je tudi nashi dopadljivo ali pa ne- „dopadljivo.“ — Tako uzhi s. Janes od Krisha.

Presveta deviza Marija je bila popolnoma s' Bogam sedinjena, in s. Bernard pravi, de njeni duslni pogled je bil smiram v' boshjo voljo obrnjen, in njena volja je bila vsa v' boshji volji v' vsih rezheh.

„Motijo se tiſti, kateri miſlijo, de ſedinjen s' Bogam je le tiſti, ki je va-nj ſamaknjen in ki ga vſhiva. — Pravo ſedinjenje s' Bogam je to, de podverſhemo ſvojo voljo v' miſlih, v' beſedah in v' djanji, boſhji volji; in takrat je naſhe ſedinjenje s' Bogam popolnoma, kadar je naſha volja odlozhena od vſih rezhí, in le na boſhjo voljo navesana, tako de ſe ne gane drugazhi, kakor po boſhji volji. To je pravo in gotovo ſedinjenje s' Bogam, ktero jeſt smiram ſhelim, in Goſpoda vedno proſim, de bi mi ga dodelil. — Ah, koliko naſ je, ki od tega govorimo, in ſe nam ſdi, de nizh drusi-ga ne ſhelimo, kakor to. Ali mi reveshi! ka-ko malokteri do tega pride!“ — Tako govori f. Teresija.

Ravno leta ſvetniza ſe ni mogla ſadoſti ſazhuditi, kadar je premiſlila, kako velika je frezha, ki jo zhlovek vſhiva, kateri ſe s' ſvojim Bogam ſedini, in kako neſkonzhne ſo ſhelje, ki jih Goſpod Bog ima, naſ s' ſaboſj ſedinjene viditi. Torej je leto ſedinjenje s' Bogam tako neisrezhenó ſhelela in iſkala.

Š. Janes kerſtnik je od ſvoje mladosti smiram v' puſhavi ſhivel. Bogu ſamimu je ſnano, kakó neisrezhenó je bilo njegovo ſerze vſhgano s' ljubesnijo do Svelizharja, ko ſhe rojen ni bil, in kakó rad bi bil smiram per njemu oſtal; ali ker je bil veſ na boſhjo voljo navesan, je oſtal vedno v' puſhavi po boſhjim povelji, bres de bi bil le enkrat priſhel ſvojiga nebeshkiga priſjatla obiſkat. In po tem ko ga je kerſtil, ni ſa njim ſhel, ampak je oſtal per ſvojim opravi-lu, kteriga mu je bil Bog ukasal. — Ah, kakó

popolnoma je bila njegova volja od vseh rezhí odlozhena, in le na boshjo voljo navesana! — Leta sgled je tako velik, pravi f. Franzisk Šalesi, de moja dusha omaga, kadar ga premishluje.

„Sedinjenje se sgodi na tri vishe: *Pervizh*: „kadar popolnoma podvershemo svojo voljo bosh- „ji volji, v' vseh svojih delih, in v' vseh rezheb, „ki se nam pergodé, tako de radovoljno prej- „memo vse to, kar Bog hozhe in kar nam posh- „lje, naj bo she tako teshavno in soperno. „*Drugizh*, kadar sklenemo svojo voljo s' bosh- „jo, tako de hozhemo vse to, kar Bog hozhe, „in de to le sato hozhemo, ker Bog tako ho- „zhe; in de nam kaka rezh le sato dopade, ker „Bogu dopade. Is tega pride, de dusha nobe- „ne sopernosti vezh ne obzhuti v' dopolnjenji „boshje volje. *Tretjizh*, kadar nasha volja po- „polnoma ena postane s' boshjo voljo, tako de „se nizh vezh sama sebe ne zhuti, kakor de „bi bila mertva, ampak de le boshjo voljo v' „sebi zhuti.“ — Tako pishe boshji flushabnik Gagliardi.

Od svete Marije Magdalene de Pazzi se bere, de je na vse te tri vishe s' Bogam sedinje- na bila. *Pervizh*, je rekla vezhkrat is zeliga ferza: Ko bi jest tukej pekel odpert vidila, in ko bi vedila, de je boshja volja, de naj vezhno v' tem ognji gorim, bi se prezej va-nj vergla, de bi dopolnila boshjo voljo. — *Drugizh*, je rekla enkrat o binkoshtnih prasniki: Po pravi- zi povém, de ne shelim in nozhem f. Duha prejeti, kakor le po boshji volji; ga shelim in ga ne shelim, sakaj nozhem ga sheleti po svo- ji volji, kakor ko bi mi ga Bog le sato dal, ko

ga jest shelim. V' vseh rezheh shelim de bi po pravizi rezhi samogla: Sgôdi se tvoja volja. *Tretjizh*, je bila popolnoma mervta lama sebi, in je le boshji volji shivela.

„Podvershenje pod boshjo voljo je grosno „mogozhin perpomozhok, de premagamo vse „skufhnjave, de nad seboj poboljšhamo vse ne- „popolnamosti in de ohranimo mir serza; in je „dobro sdravilo sa vse dufhne bolesni, in je sa- „ref nar vezhi bogastvo kristjana. Sakaj letó „podvershenje sapopade v' sebi satiranje in sata- „jevanje samiga sebe, sadovoljnost s' vsm tem, „kar se nam pergodi, posnemanje Kristusa, se- „dinjenje s' Bogam, in sploh vse zhednosti, ka- „dar so opravljene po boshji volji, ktera je sa- „zhetik in postava vse kershanske popolnamosti.“ — Tako pravi s. Vinzenz.

Shelje tega svetnika, boshjo voljo v' vseh rezheh sposnati in dopolniti, so bile prezhudne. Njegovo podvershenje pod boshjo voljo je bila tako rekozh dufha vseh njegovih zhednost, vfiga njegoviga djanja in terpljenja. Kadar se je k' molitvi podal in ko se je v' boshjo prizhujozh- nost postavil, je rekel s' svetim Paulam: *Gospod! kaj hozhesht de naj storim?* — In sakaj je tako shelel, voljo Gospodovo v' vseh rezheh sposnati? Le sato, de bi jo na tanko dopolnil. — In sakaj se je tako stanovitno shagam in postavam tega svetá ustavljal, in je sam sebi in drugim s' gorezhnostjo perporozhal, le po postavah svete kershanske vere ravnati? Le sato, de bi se v' vseh rezheh in povsod le presveta boshja volja sgodila. — In sakaj je vse teshave in so- pernosti, ki jih je tolikanj mogel prestati, tako

voljno preterpel? Le sato, ko je vedil, de se mu vse to le po boshji volji sgodi, in ker drusiga nizh ni iskal in shelel, kakor de bi se boshja volja dopolnila.

„Angelji boshji s' takim veseljem boshjo voljo dopolnujejo, de, ko bi njegova volja bila, kakiga angelja na svét poslati, de bi luliko po polji plél, bi prezej nebesa sapustil, in bi sazhel leto nisko delo s' neskonzhno velikim veseljem opravljati. — Dufha, ki je saref v' boshjo voljo vdana, se na nobeno zhasno rezh ne naveshe, sakaj sposna, de vse stvari tega svetá so nizhemarne in minljive, in de le vezhni presveti Bog je vse ljubesni vredin. Torej drusiga nizh ne sheli, kakor sama sebi umreti in v' vsih rezheh le po boshji volji ravnati.“ — Tako pishe boshji flushabnik Henrik.

Ravno leta sveti flushabnik boshji je takó shelel le boshjo voljo v' vsih rezheh dopolnovati, de je vezhkrat rekel, de bi bil raji netopír po boshji volji, kakor nar vikshi angelj po svoji lastni volji.

„Ker Gospod Bog nar bolj vé, sa kteri stan je kdo dober, vsakimu zhloveku da posebin stan in posebno opravilo, kakor previdi, de je nar bolj njemu v' zhas, zhloveku pa v' svelizhanje in blishnjimu k' dobrimu. — To pa je velika smota in velika shkoda, kadar se mu ne perpuštimo, de bi s' nami storil, kakor bi sam hotel.“ — Pravi f. Teresija.

V' shivljenji f. Franzishka Borgja se bere, de predinj je bil v' Jesvitarfski orden stopil, je bil oshenjen in je imel veliko otrók. Pergodilo se je pa, de je enkrat njegova shena na smert

bolna bila, in Bog mu je na snanje dal, de naj fi sbere smert ali pa sdravje svoje shene, de kakor bo shelel, tako se bo sgodilo. Leta dobrota boshja je serze f. Franziskha možno gnila, in je rekel: O Gospod, sakaj meni daj to rasfoditi, kar ti nar boljje vesh? Meni je vse enako, kar se sgodi; le to shelim, v' vseh rezheh po tvoji sveti volji ravnati, sakaj kdo samore boljje vediti, kaj mi je dobro, kakor ti? Satorej stori, o Gospod, kakor ti je dopadljivo, ne le s' mojo sheno, ampak tudi s' mojimi otrozi in s' mano. Sgodi se tvoja volja. —

Lep sgled, kako se mora kristjan popolnoma v' boshjo voljo vdati, nam je dal slep mosh, od kteriga se bere, de je enkrat s' veliko gorozhnostjo molil, de bi pogled sadobil, in Bog mu ga je dal. Ali kmalo po tem je sazhelel premishljevati, de mu to morebiti ni v' svelizhanje, de vidi; in je tedaj Boga profil, de naj mu prezej spet pogled vsame, zhe to ni dobro sa njegovo svelizhanje, de vidi. Na to mu je Bog pogled vsel; in leta flushabnik boshji je po tem do konza svojiga shivljenja v' perferzhnim svetim veselji shivel, ker je popolnoma preprizhan bil, de se mu po boshji volji godi. — In tako bi mogli tudi mi v' vseh pergodbah veseli in sadovoljni biti, ker vemo, de vse, kar se nam pergodi, se nam le po boshji volji ali po boshjim perpushtenji pergodi, sakaj Jesuf pravi, de she zlo en sam vrabez, ki je tako majhna stvar, ne pade na semljo bres volje nashiga nebeshkiga Ozhet; in de so vsi lasje nashje glave sofhteti. *)

*) Mat. 10, 29. 30.

„Se moramo vdati v' boshjo voljo, in sadovoljni biti s' vsakim stanam, v' kteriga nas Bog postavi; in ne smemo sheleti, is eniga stanu v' drusiga stopiti, dokler ne sposnamo, de je to boshja volja. Tako ravnati, je nar boljsi, nar boljsi in nar bolj svelizhansko djanje na svetu.“ — Tako uzhi f. Vinzenz.

Bil je poboshin revesh, ki je bil shantov in ki tudi ni mogel rasloshno govoriti; in je smiram rekel, de je vesél, de je tak, sato ko ga Bog hozhe taziga imeti. In je tudi rekel, de je vesél, de ima skufhnjave in snotranje in sunanje teshave, sato ko Bog hozhe, de naj jih ima. Tudi je rekel, de ko bi bila boshja volja, de naj tavshent lét na semlji shiví, s' velikimi teshavami obloshen in v' vedni temoti in suhoti, bi bil smiram vesél in sadovoljin, de bi le Boga ne rasshalil. — Kakó lep sgled in nauk nam leta svesti flushabnik boshji da!

Š. Elisabeta je svojiga mosha v' vojski sgu-bila. Kadar je to svedila, se je prezej k' Bogu obernila in je rekla: O Gospod! ti vesi, de sim ga raji imela, kakor vse bogastvo tega svetá. Ali ker je tvoja volja, mi ga vseti, sim takó sadovoljna s' tem, kar ti hozhesi, de, ko bi samogla bres tvoje volje svojiga mosha s' tem spet v' shivljenje poklizati, de bi si en sam las isruvala, bi tega ne hotla storiti.

„Nikdar ne misli, de storiš svojo kerfhanško dolshnost, dokler svoje volje popolnoma in v' vsih rezheh, tudi v' nar bolj sopernih in teshavnih, rad in vesél boshji volji ne podvershesi.“ — Tako pravi f. Franzishk Šalesi.

Od ravno tega svetnika se bere, de je re-

kel, de v' nar vezhih teshavah in bolezhinah je dufhna sladkost, ki jo vshiva, stokrat vezhi, kakor fizer, kadar nimam nizh terpeti; in de to is tega pride, ker je takrat she bolj na tanko s' Bogam sedinjen.

„Boljsi je, se enkrat v' boshjo voljo vdati „v' kaki rezhi, ki nam je *soperna*, in jo is lju- „besni in pokorshine do Boga storiti, kakor sto „tavshent drugih dél, ki jih le po *svoji volji* „in po *svojim dopadenji* opravimo.“ — Pravi f. Vinzenz.

Neskonzhno veliko si je boshji flushabnik Job per Bogu saflushil, ker je v' svojih velikih teshavah is serza rekel: Gospod je dal, Gospod je vsel; kakor je bilo Gospodu dopadljivo, tako se je sgodilo; naj je imé Gospodovo zhesheeno! *).

„Kdaj bo prishel tisti frezhni zhas, ko bomo „vshivali sladkost boshje volje v' vseh rezheh, ki „se nam bodo pergodile, in de v' nobeni rezhi „drusiga nizh ne bomo sheleli, kakor njegovo „dopadenje? Sakaj gotovo je, de nam vse s' „enako ljubesnijo in le sa nashe svelizhanje deli, „naj bodo sopernosti, ali pa veselje. Kdaj se „bomo popolnoma podali v' roke svojiga pre- „ljubesniviga nebeshkiga Ozheta? in kdaj mu „bomo prepušili skerb sa nas in sa vse nashe „opravila? in de si ne bomo nizh ohranili, te- „muzh le sheleli, v' vseh rezheh njemu dopasti „in mu svestó flushiti, kolikor bomo le samogli?“ — Tako pravi f. Franziskha Fremiot.

Bere se od kershanske in poboshne shene nekiga soldata v' starih zhasih, ki je bila tako

*) Job 1, 21.

popolnoma v' boshjo voljo vdana, de je per vsaki perloshnosti, kadar se je komu kej pergodilo, prezej rekla: *To je nar boljshi sa-nj; saj se je le boshja volja sgodila.* — Pergodilo se je pa, de je njeni mosh v' vojski oko sgu-bil. Kadar je leta poboshna kristjana to vidila, je po svoji navadi rekla, de to je nar boljshi sa-nj. Mosh tega ni hotel verjeti; ali Bog mu je po drugi pergodbi pokasal, de je ref tako. Pergodilo se je namrezh, de je kralj tište deshele na smertno posteljo prishel. Bila je pa navada v' tišti desheli, de kadar je kralj umerl, je mogel edin njegovih soldatov s' njim umreti, de je njegovo smert pozhaštil; in permérilo se je, de je ravno leta soldat isvoljen bil, s' kraljem umreti. Kadar je pa soldat to flishal, je rekel, de se ne spodobi, de bi smert tako veliziga in imenitniga kralja s' smertjo revniga zhloveka pozhaštena bila, ki je na eno oko flép. Vsi so prezej sposnali, de je to ref, in so ga ispuštili. In tako je sposnal, de to, kar je mislil, de je njegova nar vezhi nefrezha, je bila saref njegova nar vezhi frezha, ki ga je od smerti refhila.

„*Se Bogu dati*, to se ne pravi nizh drusiga, kakor mu svojo voljo popolnoma dati. Kadar kdo po pravizi lahko rezhe: Gospod, ješt nimam nobene druge volje, kakor tvojo voljo; se je saref Bogu dal in je s' Bogam sedinjen.“ — Pravi f. Franzishk Šalesi.

Š. Jedert je imela navado, leto kratko molitvizo per vsaki perloshnosti isrezhi: *Ne moja, ampak tvoja volja naj se sgodi, o moj preljubi Jesus!* — In je tudi vezhkrat v' svojih

molitvah rekla: O Gospod! prosim te, ne obrajta zlo nizh moje volje, ampak le tvoja presveta volja, naj se v' vsih rezheh sgodi; in prosim te, stori s' mano tako, kakor je nar bolj tebi v' zhaft, in tebi dopadljivo.

„Veliko jih je, ki pravijo Gospodu: Ves se „tebi dam bres vfiga perdershka; tode malo jih je, „ki se mu saref popolnoma dajo. Sakaj kdor se saref „popolnoma Bogu da, prejme radovoljno vse, „kar mu boshja previdnost poshlje, in mu je vse „eno, zhe mu poshlje terpljenje ali veselje, sha- „lost ali trosht, sanizhevanje ali zhaft.“ — Pravi f. Franzishk Šalesi.

Š. Vinzenz je bil saref prav popolnoma v' boshjo voljo vdan, ne le s' besedami, ampak v' djanji, in je to per vsaki perloshnosti skasal. V' vsih krajih in zhaftih, v' vsih opravlilih in perloshnostih, v' shalosti in v' troshtih, v' bolesni in v' sdravji, v' mrasi in v' vrozhini, v' sanizhevanji, v' opravljanji in v' preganjanji je bil smiram enak in sadovoljin, in se ni nikdar mozhno veselil, in se ni nikdar shalil in pertoshil; sakaj v' vsih rezheh je terdno veroval, de se nam nizh soper boshjo voljo in previdnost sgoditi ne more. Sato se je reklo od njega: Gospod Vinzenz je smiram Gospod Vinzenz.

Š. Franzishka Fremiot je bila na svojih potih velikokrat v' ozhitni nevarnosti, svoje shivljenje sgubiti. In kadar je bila vprashana, zhe je v' vsih svojih nevarnostih smiram saúpanje v' Boga imela, de jo bo reshil in ji shivljenje ohranil, je letá odgovor dala, ki je vredin nashiga

premišljjevanja in posnemanja: Nisim ravno upala, de me bo Bog rešil in mi shivljenje ohranil, ampak to sim terdno upala, de bo Bog to s' mano storil, kar bo nar bolj njemu v' zhašt in meni v' svelizhanje; de me bo tedaj is nevarnosti rešil, ali pa de me bo shivljenje sgučiti pustil, kakor bo njegova sveta volja. In v' té vdanosti v' boshjo voljo sim v' vsih nevarnostih velik mir in perferzhno veselje obzhutila.

„Ko bi se tí popolnoma v' boshjo voljo vdal, „bi po poti kershanske popolnamosti deljezh prišhel, bres de bi sam vedil, kako in kdaj; ka, „kor ljudje, ki se po morji vosijo in se tištimu „prepušté, ki barko visha, deljezh pridejo, ko „ne vejo kdaj in kakó.“ — Tako govori f. Franzisk Salesi.

V' nekim kloftru je bil flushabnik boshji, po katerim je Bog veliko zhudeshev storil, veliko bolnikov osdravil. Vikshi se je zhudil, ker je vidil, de leta menih nizh posebniga in nizh drusiga ne stori, kakor vfi drugi menihi; ga je tedaj vprašhal, sakaj mu le Bog mozh da, toliko zhudeshev storiti. In boshji flushabnik je odgovoril: Jest tega ref ne vém, sakaj nizh posebniga ne storim, in se nizh bolj ne poštim, nizh bolj ne pokorím, nizh vezh ne delam in nizh vezh ne molim, kakor vfi drugi moji tovarshi. Le to imam, de me nobena rezh, ki se pergodí, ne shali, in me ob dushni mir ne perpravi; sakaj popolnoma sim se Bogu dal, in vse rezhí njemu prepuštim; in vse, kar mi Bog pošlje, naj bo veliko ali majhno, soperno ali prijetno, vse s' enako hvaleshnostjo is njegovih

rok vsamem. — Na to je njegov vikšhi rekel: Sdej pa vém, sakaj ti Bog mozh da, zhudeshe delati.

Poboshin kmet, ki je imel smiram lepšhi polje, kakor njegovi sofedje, je bil vprašhan, od kod to pride, de je njegovo polje smiram nar lepšhi. In je odgovoril: Mišlim, de to pride is tega, ker imam smiram tako vreme, kakoršhniga sam hozhem, sakaj smiram hozhem le tako vreme imeti, kakoršhniga Bog hozhe; in s' tem nar boljšhi opravi.

„Kadar je kdo popolnoma v' boshjo voljo vdan, mu je vse eno, karkoli se mu na tem svetu pergodi; in to je gotovo grosno dobra in Bogu dopadljiva rezh. De pa zhlovek vedno v' boshjo voljo vdan ostane, jo mora smiram pred ozhmi imeti in na-njo gledati, kakor tišhi, ki barko visha, smiram na magnetno iglo gleda, ktera smiram v' ravno tišhi kraj kashe; sakaj Bog s' neskonzhno modroštjo in pravizo deli prijetnost in sopernost, sdravje in bolesin, bogastvo in revšhino, zhašt in sanizhevanje, uzhenost in nevednost, in vse drugo, kar se na tem svetu pergodi; desiravno mi tega vzhaši po svoji slabi pameti sapopasti ne samoremo.“ — Tako uzhi f. Franzisšk Salesi.

Bil je poboshin duhovin, ki je zelih osem lét Boga vedno profil, de naj mu gnado da, zhloveka najditi, kateri mu bo *pot resnize* pokasal. Bog ga je nasadnje uslišhal in mu je na snanje dal, de naj gre k' zerkvi, in tam bo zhloveka najdil, kateri mu bo *pot resnize* pokasal. S' veseljem je tedaj duhovin k' zerkvi šhel in je na zerkvenim pragu revešha sagledal, ki

je bil vef rastergan in poln ran; in ga je s' mi-
lim glafam posdravil, rekozh: Dober dan ti Bog
daj, ubogi revesh! Na to mu je prezej ta revesh
s' vesélim oblizhjem odgovoril: Šhe nikoli hu-
diga dneva nifim imel. — Duhovin mu je te-
daj rekel: Dobro frezho ti Bog dej! In revesh
mu je odgovoril: Šhe nikoli nifim nobene ne-
frezhe imel. Na to mu je duhovin s' sazhude-
njem rekel: Kako de nifi nikoli hudih dni in
nefrezhe imel, ki fi vef obdan s' bolezhinami
in s' revfhino? Ali leta boshji flushabnik mu je
tako odgovoril: Popolnoma fim se v' boshjo vo-
ljo vdal, in kar Bog hozhe, to jest hozhem. Ka-
dar me tedaj lakot, ali mras, ali vrozhina, ali
bolesin obteshi, vedno Boga hvalim. Naj bo
vreme lepo ali gerdo, naj se mi kej prijetniga,
ali neprijetniga sgodí, vse vsamem s' veseljem is
boshjih rok, in Boga hvalim, ker vém, de nam
Bog, ki je vezhna dobrota, nizh drusiga dati ne
more, kakor kar je dobro. In to me mirniga
in neisrezhenost frezhniga storí. — Is tega sgleda
in is tih besedi je duhovin *pot refnize* sposnal.

Poboshni zesar Ferdinand II. je bil popol-
noma v' boshjo voljo vdan, in je vsak dan leto
lepo molitev opravil: O Gospod, zhe je tebi v'
zhaft in meni s' svelizhanje, de naj bom vishi,
kakor fim, me povsdigni, in te bom zhaftil in
hvalil. Zhe je tebi v' zhaft in meni v' svelizha-
nje, de naj na ravno tej stopnji ostanem, na
kteri fim, me ohrani na nji, in te bom zha-
ftil in hvalil. Zhe je tebi v' zhaft in meni v'
svelizhanje, de naj bom nishi, kakor fim, me po-
nishaj, in te bom zhaftil in hvalil.

„O kako lepo je viditi kristjana, ki ni na nobeno zhašno rezh navesan, ki je perpravljen, k' vsakimu opraviu po zhednostih in po ljubesni; ki je prijasin s' vsemi ljudmi; ki mu je vse eno, zhe ima to ali uno opravilo, zhe ima troshte ali teshave; in ki je ves sadovoljin in vesel, de se le boshja volja sgotí,“ — Tako pravi f. Franzisk Salesi.

S' temi besedami je leta svetnik sam sebe na tanko popisal, bres de bi bil sam hotel, saka ravno tak je bil, kakor tukej govori.

„Kadar se bomo popolnoma v' boshjo voljo podali, in kadar bomo vso svojo voljo in vse svoje nagnjenje presveti boshji volji podvergli, takrat bomo vidili svoje dushe popolnoma s' Bogam sedinjene, de bomo lahko s' svetim Paulam rekli: Jest shivím, ali ne jest, ampak Kristuf v' meni shiví.“ — Pravi f. Franzisk Salesi.

Leta svetnik je posebno v' sadnjih létih svojiga shivljenja tako visoko prishel, de je le samiga Boga v' vsih rezheh shelel, ljubil in vidil; in je velikokrat te besede isrekel: O Gospod! koga je v' nebesih sa-me, in koga shelím na semlji, kakor le samiga tebe! Ti si moj dél in moje bogastvo in moje vse, na vekomej! — Srezhin kristjan, kateri tako deljezh pride, de drusiga nizh ne sheli, kakor le Boga; ki le v' Bogu shiví in Bog v' njem.

„Dokler je kdo navesan na káko she takó majhno rezh, se ne bo samogel popolnoma do sedinjenja s' Bogam povsdigniti, zhe ima fizer she toliko zhednosti. Vse eno je, zhe je ptizh

„s' debelo ali s' tanko nitjo pervesan, sakaj zhe
 „je tudi s'he s' tako tanko pervesan, ne bo mo-
 „gel leteti in se nakvis' hko povsdigniti, zhe je
 „ne preterga. — Ah, kako shalofno je viditi
 „nektere dushe, ki so, kakor barka na morji,
 „napolnjene s' veliko vrednim blagam dobrih
 „dél, svetih opravil in boshjih gnad; ali ker ne
 „pretergajo kakiga majhniga nagnjenja do kake
 „zhafne rezhi, ne morejo nikdar priti do se-
 „dinjenja s' Bogam, do kteriga bi vender lahko
 „prishle, ki bi hotle terdno in stanovitvo skle-
 „niti, tisto majhno sveso pretergati, s' ktero so
 „s'he na kako stvar navesane. Sakaj kakorhi-
 „tro je dusha popolnoma prasna od vsiga nag-
 „njenja do posvetnih rezhi, Bog ne more dru-
 „gazhi, kakor de jo s' svojo gnado napolne;
 „kakor solnze ne more drugazhi, kakor de na-
 „polne s' svojo svetlobo kak kraj, kakor hitro
 „mègle in oblaki is tega kraja sginejo.“ — Ta-
 ko pishe sveti uzhenik Janes Krisostom.

V' shivljenji s. Gregorja, papesha, se leta
 pergodba bere: Bogat posvetin mosh se je bil
 k' Bogu spreobernil, in je shelel, veliko po-
 koro sa svoje grehe storiti. Je tedaj svét in vse
 bogastvo sapustil, in se je v' pufhavo podal, in
 ni nizeh drusiga sabo nefil, kakor mazhko, ki
 jo je grosno rad imel. Po tem, ko je she ve-
 liko lét Bogu v' pufhavi flushil s' molitvijo in
 s' spokornimi deli, je enkrat Boga profil, de
 naj mu sposnati da, kolikofhno je plazhilo, ki
 ga bo v' nebefih imel. Bog mu je tedaj na
 snanje dal, de njegovo plazhilo bo enako pla-
 zhilu papesha Gregorja. Nad tem se je pufhav-

nik grosno sazhudil, in ni mogel sapopasti, kakó de zhlovek, ki je vse sapustil savolj Boga in kí v' ojstri pokori v' pufhavi shiví, nima nizh vezh saflushenja pred Bogam, kakor Rimski papes, kteri v' taki zhaſti in v' obilnoſti vſih dobrih rezhi shiví. Ali Bog mu je ozhí odperl in mu je ſposnati dal, de je on na ſvojo mazhko bolj navesan, kakor Gregor na vſo zhaſt in obilnoſt, s' ktero je obdan; in kdor ſe hozhe popolnoma s' Bogam ſediniti, ne ſmé na nobeno poſvetno rezh navesan biti. — Po tem je letá ſveti pufhavnik ſvoje ſerzé popolnoma od vſih rezhi tega ſvetá odtergal, in ſe je ſrezhno s' Bogam ſedinil.

„Sakaj po tolikanj ſvetih obhajilih, ki jih „prejmemo, vender ſhe k' pravi ſvetoſti ne pri- „demo? Sato ko ne puſtimò Goſpoda v' ſvojih „ſerzih goſpodariti, kakor bi ſam hotel. Pride „k' nam, in najde naſhe ſerza napolnjene s' „ſheljami, s' nagnjenji in s' majhnimi nizhe- „marnoſtmi. Ali tega on ne ſhelí; jih ſhelí „prasne najdiſti od vſih tih rezhi, de bi ſe jih „popolnoma polaſtil in jih viſhal.“ — Tako pravi ſ. Franzíſhk Šaleſi.

Nar boljši perprava ſa ſveto obhajilo je to, de zhlovek ſvoje ſerze od vſiga poſvetniga nagnjenja in od vſe nizhemarnoſti ſprasne in ozhiſti; ſakaj bolj ko je ſerze od tega prasno, vezh bo gnada boſhja v' njem proſtora najdiſla. Kdor pa k' ſvetimu obhajilu gre, in ima ſerze s' takimi rezhmí napolnjeno, ki Bogu ne dopa- dejo, ſizer prejme Goſpoda, ali njegovih gnad pa ne prejme, ſakaj Goſpod iſ nagnuſniga ſerza

prezej spet vun gre, in svoje gnade s' sabo vsame. Kadar postavim kak imenitin kralj svojimu revnimu prijatlu vediti da, de bo jutre v' njegovo hisho prishel, in veliko slata in drugih lepih rezhí s' sabo pernesel, s' tem namenam, de bo skrinjo svojiga prijatla s' temi rezhmí napolnil; in kadar v' hisho stopi in jo najde vso nezhedno, in skrinjo vso polna blata in smetí, bo s' nevoljo to hisho sapustil, in svojih lepih dragih rezhí ne bo v' to nefnashnost poloshil.

Kristjani, ki imajo lepo in sveto navado, vsako nedeljo k' svetimu obhajilu iti, naj to posebno dobro premislijo. Sravin tega naj po sgledu s. Alojsja zel tedin v' perpravo in sahvalo obernejo. Leta svetnik je imel navado, sadnje tri dni tedna se k' svetimu obhajilu sa nedeljo perpravljati, posebno s' tem, de je vse svoje dušne in telesne dela in opravila v' tih treh dneh, kolikor mu je bilo mogozhe, dobro in svestó opravil, in jih je Bogu daroval *sa perpravo k' svetimu obhajilu*. Perve tri dni tedna pa je obernil *v' sahvalo sa sveto obhajilo*, ker si je spet svesto persadeval, vse svoje dolshnosti te tri dni Bogu dopadljivo opraviti, in je vse svoje dela Boga daroval is hvaleshnosti sa gnado svetiga obhajila. — To lahko vsak kristjan s' boshjo pomozhjo stori, kateri ima navado vsako nedeljo k' svetimu obhajilu iti.

„Zhe shelish se s' Bogam sediniti, morash „popolnama satreti svoje pozhutke, svoje nagnje- „nja in shelje. To je dober in kratek perpo- „mozhek sa sedinjenje s' Bogam. Satiraj svoje

„pozhutke, kolikor je Bogu v' zhaft, per vsaki
 „perloshnosti is ljubesni do Jesufa, kateri na tem
 „svetu nobeniga drusiga veselja in vshitka ni
 „hotel imeti, kakor voljo svojiga Ozheta dopol-
 „novati; in to je Jesus imenoval *svojo jéd* *).
 „— Postavim kadar imash shelje, kej viditi ali
 „kej slifhati, kar ni ravno Bogu k' zhafti, in
 „kar te nizh bolj k' Bogu ne perpelje, sateri te
 „shelje in nikar ne glej in nikar ne poslufhaj;
 „in zhe ne moresh drugazhi kakor viditi in
 „slifhati, vsaj nikar ne pervoli. — Persadevaj fi
 „tudi, vselej to sebi isvoliti, kar je bolj teshavno,
 „soperno, revno in slabo; in sheli terpeti in
 „sanizhevan biti. — Tako uzhi f. Janes od
 Krisha.

S. Franzisk Borgja je vezhkrat Boga pro-
 fil, de naj soperne storí vse vshitke tega svetá;
 in fi je tudi sam persadeval, fi jih soperne sto-
 riti. Torej je skerbnó iskal in s' veseljem spre-
 jel vse to, kar je njegovi lastni ljubeshni in nje-
 govimu natornimu nagnjenju nasproti bilo, v'
 jedi, v' oblazhilu, v' stanovanji in v' vseh rezheh;
 in s' tem perpomozhkam je s' Bogam sedinjen
 shivel.

„Zhe shelish se s' Bogam sediniti, fi per-
 „sadevaj, notranjo skrito shivljenje ohraniti; in
 „se ne rasodevaj, ne v' besedah, ne v' djanji,
 „ne v' shegah. Glej, de v' svojim notranjim osta-
 „nesh s' samim Bogam, kateri ti je povsod pri-
 „zhujozh; in ne pusti nizh od tega noter priti,
 „kar vidish ali slifhish.“ — Pravi boshji flushab-
 nik Henrik.

*) Jan. 4, 34.

Š. Rosa is Lime v' Ameriki si je stanovitno persadevala, ne le svojih dobrih in spokornih dél, ampak tudi vse svoje dušne darove in gnade, ki jih je od Boga prejemala, skerbno skrivati, tako da jih bres prave potrebe tudi svojemu spovedniku ni rasodeti hotla. Enkrat je neki imenitin in poboshin gospod shelel, popolnoma vediti in sposnati velike in posebne gnade, ki jih je leta svetniza vshivala; in je tedaj njeniga spovednika profil, da naj si persadene, to od nje svediti. Leta duhovin je prezej rekel, da misli, da ne bo nizeh opravil; ali ker ga je gospod le profil, je obljubil, da bo storil, kar mu bo mogozhe. Je tedaj f. Roso k' sebi poklizal, in bres da bi ji bil povedal sakaj, je sazhel jo sprashevati in profiti, da naj mu popolnoma rasodene svoj notranji dušni stan. Tode leta sveta deviza je kmalo sposnala, sakaj jo sprasluje, in ga je s' veliko ponishnostjo profila, da naj jo nikdar tega ne sprasluje; in je rekla: V' svojih otroshkih létih sim she profila svojiga Shenina Jesusa, da naj nikdar ne perpušti, da bi snano postalo to, kar je njegova gnada in ljubeshin v' meni storila; in dobrotljivi Bog me je uflisnal. Toraj mi flushabnik ne smé te gnade odvseti, ktero mi je Gospod dodelil.

„Kadar vidim nektare dušhe, ki si mozhno „persadevajo, sbrane v' molitvi biti, s' perklo- „njeno glavo, tako da se ne upajo ganiti, da „bi tistiga veselja in tiste obzhutljive andohti ne „sgubile, ki jo vshivajo; to mi da viditi, kako „malo posnajo te dušhe pravo pot, po kateri se „pride do sedinjenja s' Bogam, ker menijo,

„de to je she sadoſti, de le vedno v' to sedi-
 „njenje *miſlijo*. Ali to ſhe ni sadoſti; *djanje*
 „hozhe Goſpod imeti. Tedaſj, kaſar boſh imel
 „kako opravilo, kteriga ti bo pokorſhina, ali pa
 „ljubesin do bliſhnjiga naloshila, nikar tega ne
 „porajtaj, zhe ſgubiſh ſvojo obzhutljivo andoht
 „in vſhivanje ſvojiga Goſpoda Boga, ampak opravi
 „letó opravilo. To je Bogu dopadljivo, in s' tem
 „ſe boſh bolj s' njim ſedinil, kakor s' nar vik-
 „ſhi molitvijo.“ — Tako govori ſ. Teresija.

Od ſvete M. Magdalene de Pazzi ſe bere,
 de je imela prezhudin dar molitve; in ſato je
 vzhafi perpuſhenje imela v' molitvi oſtati, kaſar
 ſo njene tovarſhize delale. Tode ni ſe hotla te-
 ga perpuſhenja nikdar poſluſhiti, deſiravno je
 neisrezhene ſladkoſti v' molitvi in v' premifhlje-
 vanji vſhivala; in je rekla: Zhe takrat delam,
 kaſar nam je delo ſapovedano, gotovo vém, de
 hoſhjo voljo dopolnujem; ko bi pa takrat mo-
 lila, premifhljevala ali brala, kaſar druge de-
 lajo, bi to po ſvoji volji ſtorila, ne po hoſhji.
 — Ravno tako je ta ſvetniza tudi rada molitev
 in nar ſlajſhi premifhljevanje ſapuſtila iſ ljubes-
 ni do bliſhnjiga, kaſar je bilo treba bolnikam
 ſtrezhi, ali kako drugo duſhno ali teleſno do-
 broto bliſhnjimu ſtoriti.

„Laſtna volja poſhkodova in ſkaſí vſe naſhe
 „duhovſke opravila in ſpokorne dela. Satorej,
 „de ne bomo ſvojiga zhaſa in ſvojih duſhnih
 „delov ſgubili, ſi persadevajmo, ne po nagnje-
 „nji nature, ne ſavolj zhaſniga dobizhka, in
 „tudi ne, kakor nam v' glavo pade, ravnati,
 „ampak le ſmiram s' tem namenam in s' tem

„sheljami, *de bi boshjo voljo dopolnili*. In na-
 „vadimo se v' vseh rezbeh tako ravnati. To je nar-
 „boljšhi, in saref edini perpomozhek, po katerim
 „bomo gotovo in hitro do sedinjenja s' Bogam
 „prishli.“ — Tako uzhi f. Vinzenz.

Š. Katarina is Genua je dobro sposnala hu-
 dobijo zhloveshke volje, torej je tako rekla:
 Nobena kuga ni hujshi in nevarnishhi, kakor
 kuga lastne volje; je tako hinjavška in skrita v'
 našim serzu, in se sná tako dobro brani in
 sgovarjati, de je saref ravno tako hudobna, ka-
 kor hudobni duh. Kadar je na eno visho ne
 storimo, se nam na drugo visho vsili, in naš vé
 tako dolgo pregovarjati, de jo storimo; sdej sa-
 volj sdravja, sdaj is potrebe, sdej is ljubesni,
 sdej savolj pravize, sdej savolj popolnamosti; ali
 pa, de bomo savolj Boga kej terpeli, de bomo kak
 dushin trosht najdili, de bomo dober sgled dali,
 de bomo blishnjimu ustregli, in tako dalje. Ta-
 ko de lastna volja je saref goljsiv bresin hudo-
 bije, is kteriga naš le sam Bog reshiti samore.
 In ker Bog vse to vé in vidi, in ko ima usmi-
 ljenje s' nami, nam daje perpomozhke, po kte-
 rih se samoremo varovati lastne volje in lastne
 ljubesni. Leti perpomozhki so: Svarjenje vesti,
 dobre misli, ki nam jih Bog daje, duhovska
 pokorshina, pridge, nauki, sopernoosti, bolesni,
 terpljenje, sanizhevanje, sopergovorjenje, skush-
 njave, suhota, sapushenje, in vse kar je naši
 naturi nasproti. S' tem perpomozhki naš hozhe
 Bog obvarovati, de bi nam lastna volja in lastna
 ljubesin dushne ne poshkodovala. In frezhin je,
 kdor te perpomozhke in te sdravila, ki so vzhaj-

fi grenke, is boshjih rok voljno in hvaleshno prejme in se jih svestó poslushi.

„De fi bomo lepe zhednosti in sploh ker-
 „shansko popolnamost perdobili, in de bomo
 „prishli do sedinjenja s' Bogam, fi moramo kak
 „lep sgled pred ozhí postaviti, po katerim bomo
 „ravnali vse svoje dela in svoje persadevanje.
 „Ali gotovo je, de lepsziga in boljshiga sgleda
 „ne moremo najditi, kakor sgled, kteriga nam
 „je Bog sam v' pershoni svojiga preljubiga Šina
 „pred ozhí postavil; in nar frezhnishi je, kdor
 „nar svestejshi letá sgled posnema. To naj bo-
 „do tedaj nashe bukve, to naj bo nash shpegel,
 „v' kteriga moramo pogledati v' vsh rezheh in v'
 „vsh pergodbah, to je, moramo premisliti, kako je
 „ravnal Jesus v' tej rézhi, in kakoshin nauk nam
 „je sapustil v' tej rézhi ali v' tej pergodbi. In
 „po tem fi terdno persadevajmo po njegovim
 „nauku in sgledu ravnati.“ — Tako uzhi zha-
 stitljivi s. Vinzenz.

Kakor leta svetnik druge uzhi, tako je tudi sam ravnal. Njegova navada je bila, v' vsh rezheh, v' vsh mislih, besedah in delih nepremakljivo na Jesufa gledati in ga svesto posnemati. Kadar je imel svetovati, svariti ali uzhiti, je narpred s' dushnimi ozhmi v' Jesufovo shivljenje pogledal, de je v' njegovim sgledu ali v' njegovih besedah kej enakiga najdil; in to je posnemal. In s' letó navado je do velike podobnosti s' Jesu- sam, in do sedinjenja s' Bogam prishel.

„Ah! kako nam bo shal na konzu shivljenja,
 „kadar bomo vidili veliko shtevilo lepih nauk
 „in sgledov, ki nam jih Jesus daje in ki nam

„jih svetniki boshji dajejo v' nashe svelizhanje ,
 „in ki jih mi tako vnemar pufhamo! — Ko bi
 „konez tvojiga shivljenja imel danf biti, ali bi
 „bil ti vesel svojiga pretezheniga shivljenja?“ —
 Vprafha f. Franzifhk Šalesi.

Zhe shelifh, na tem svetu in v' vezhnosti
 s' Bogam sedinjen biti, ohrani leta nauk: Vlak
 dan tako Bogu flushi, kakor ko bi bil danf
pervi in *sadnji* dan tvojiga spreobernjenja in
 kerfhanfškiga shivljenja na tem svetu; prvi dan,
 de bosh smiram v' taki gorezhnosti oftal, s' kakor-
 fhno fi svoje spreobernjenje sazhel; sadnji dan,
 de bosh smiram tako shivel, kakor bosh na
 konzu svojiga shivljenja shelel, de bi bil shivel.

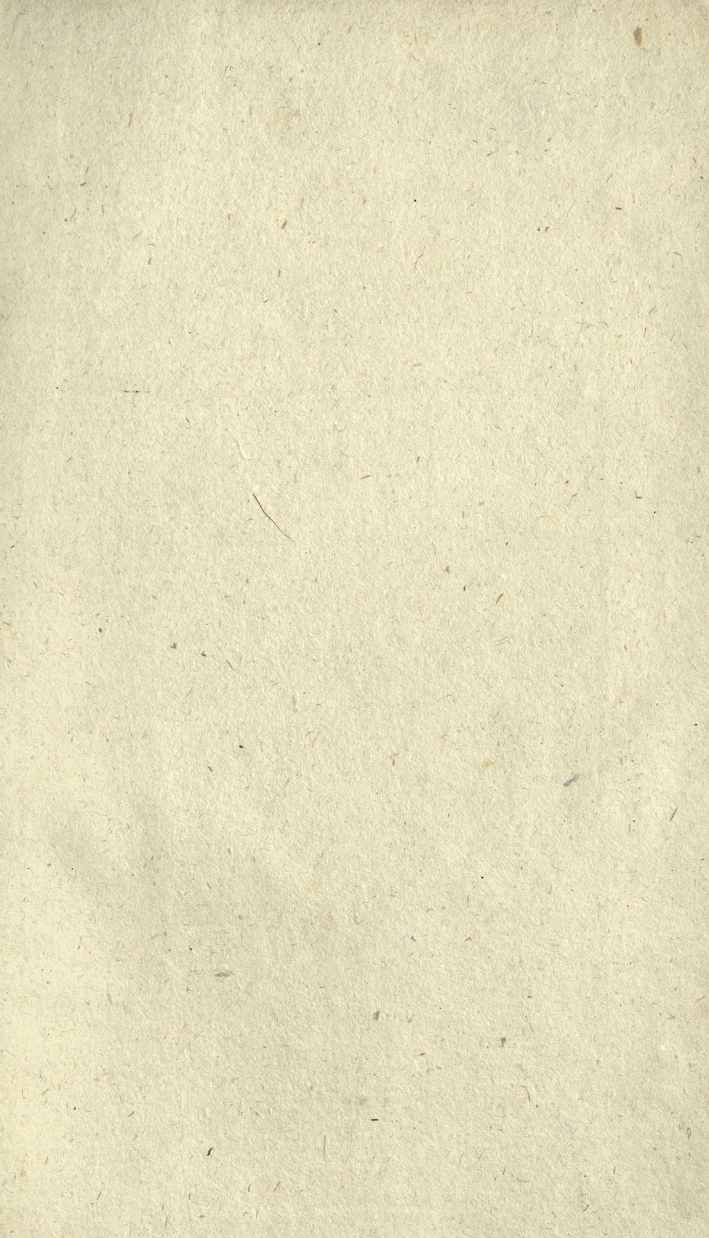


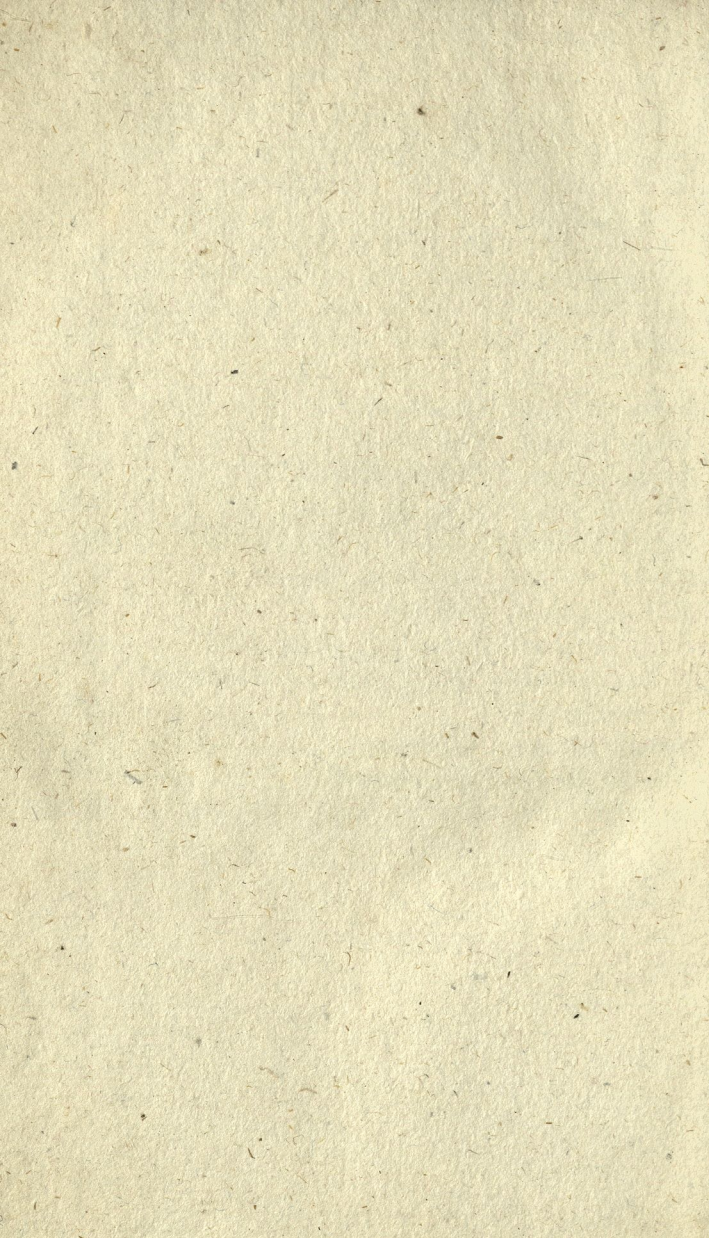
K a s a l o.

	Štran.
Perva jablana: Ponishnost	7
Druga jablana: Pokorshina	37
Tretja jablana: Poterpeshljivost	56
Zheterta jablana: Saúpanje	81
Peta jablana: Molitev	104
Šhefta jablana: Priproftost ferza	129
Šedma jablana: Krotkost	149
Ofma jablana: Pridnost v' dobrih delih . . .	174
Deveta jablana: Satajevanje in satiranje famiga febe	196
Defeta jablana: Ljubetin	216
Enajsta jablana: Popolnamost	241
Dvanajsta jablana: Sedinjenje s' Bogam .	264

INDEX

1	Introduction
2	Chapter I
3	Chapter II
4	Chapter III
5	Chapter IV
6	Chapter V
7	Chapter VI
8	Chapter VII
9	Chapter VIII
10	Chapter IX
11	Chapter X
12	Chapter XI
13	Chapter XII
14	Chapter XIII
15	Chapter XIV
16	Chapter XV
17	Chapter XVI
18	Chapter XVII
19	Chapter XVIII
20	Chapter XIX
21	Chapter XX
22	Chapter XXI
23	Chapter XXII
24	Chapter XXIII
25	Chapter XXIV
26	Chapter XXV
27	Chapter XXVI
28	Chapter XXVII
29	Chapter XXVIII
30	Chapter XXIX
31	Chapter XXX
32	Chapter XXXI
33	Chapter XXXII
34	Chapter XXXIII
35	Chapter XXXIV
36	Chapter XXXV
37	Chapter XXXVI
38	Chapter XXXVII
39	Chapter XXXVIII
40	Chapter XXXIX
41	Chapter XL
42	Chapter XLI
43	Chapter XLII
44	Chapter XLIII
45	Chapter XLIV
46	Chapter XLV
47	Chapter XLVI
48	Chapter XLVII
49	Chapter XLVIII
50	Chapter XLIX
51	Chapter L
52	Chapter LI
53	Chapter LII
54	Chapter LIII
55	Chapter LIV
56	Chapter LV
57	Chapter LVI
58	Chapter LVII
59	Chapter LVIII
60	Chapter LIX
61	Chapter LX
62	Chapter LXI
63	Chapter LXII
64	Chapter LXIII
65	Chapter LXIV
66	Chapter LXV
67	Chapter LXVI
68	Chapter LXVII
69	Chapter LXVIII
70	Chapter LXIX
71	Chapter LXX
72	Chapter LXXI
73	Chapter LXXII
74	Chapter LXXIII
75	Chapter LXXIV
76	Chapter LXXV
77	Chapter LXXVI
78	Chapter LXXVII
79	Chapter LXXVIII
80	Chapter LXXIX
81	Chapter LXXX
82	Chapter LXXXI
83	Chapter LXXXII
84	Chapter LXXXIII
85	Chapter LXXXIV
86	Chapter LXXXV
87	Chapter LXXXVI
88	Chapter LXXXVII
89	Chapter LXXXVIII
90	Chapter LXXXIX
91	Chapter LXXXX
92	Chapter LXXXXI
93	Chapter LXXXXII
94	Chapter LXXXXIII
95	Chapter LXXXXIV
96	Chapter LXXXXV
97	Chapter LXXXXVI
98	Chapter LXXXXVII
99	Chapter LXXXXVIII
100	Chapter LXXXXIX
101	Chapter LXXXXX
102	Chapter LXXXXXI
103	Chapter LXXXXXII
104	Chapter LXXXXXIII
105	Chapter LXXXXXIV
106	Chapter LXXXXXV
107	Chapter LXXXXXVI
108	Chapter LXXXXXVII
109	Chapter LXXXXXVIII
110	Chapter LXXXXXIX
111	Chapter LXXXXXX
112	Chapter LXXXXXXI
113	Chapter LXXXXXXII
114	Chapter LXXXXXXIII
115	Chapter LXXXXXXIV
116	Chapter LXXXXXXV
117	Chapter LXXXXXXVI
118	Chapter LXXXXXXVII
119	Chapter LXXXXXXVIII
120	Chapter LXXXXXXIX
121	Chapter LXXXXXXX
122	Chapter LXXXXXXXI
123	Chapter LXXXXXXXII
124	Chapter LXXXXXXXIII
125	Chapter LXXXXXXXIV
126	Chapter LXXXXXXXV
127	Chapter LXXXXXXXVI
128	Chapter LXXXXXXXVII
129	Chapter LXXXXXXXVIII
130	Chapter LXXXXXXXIX
131	Chapter LXXXXXXXI
132	Chapter LXXXXXXXII
133	Chapter LXXXXXXXIII
134	Chapter LXXXXXXXIV
135	Chapter LXXXXXXXV
136	Chapter LXXXXXXXVI
137	Chapter LXXXXXXXVII
138	Chapter LXXXXXXXVIII
139	Chapter LXXXXXXXIX
140	Chapter LXXXXXXXI
141	Chapter LXXXXXXXII
142	Chapter LXXXXXXXIII
143	Chapter LXXXXXXXIV
144	Chapter LXXXXXXXV
145	Chapter LXXXXXXXVI
146	Chapter LXXXXXXXVII
147	Chapter LXXXXXXXVIII
148	Chapter LXXXXXXXIX
149	Chapter LXXXXXXXI
150	Chapter LXXXXXXXII
151	Chapter LXXXXXXXIII
152	Chapter LXXXXXXXIV
153	Chapter LXXXXXXXV
154	Chapter LXXXXXXXVI
155	Chapter LXXXXXXXVII
156	Chapter LXXXXXXXVIII
157	Chapter LXXXXXXXIX
158	Chapter LXXXXXXXI
159	Chapter LXXXXXXXII
160	Chapter LXXXXXXXIII
161	Chapter LXXXXXXXIV
162	Chapter LXXXXXXXV
163	Chapter LXXXXXXXVI
164	Chapter LXXXXXXXVII
165	Chapter LXXXXXXXVIII
166	Chapter LXXXXXXXIX
167	Chapter LXXXXXXXI
168	Chapter LXXXXXXXII
169	Chapter LXXXXXXXIII
170	Chapter LXXXXXXXIV
171	Chapter LXXXXXXXV
172	Chapter LXXXXXXXVI
173	Chapter LXXXXXXXVII
174	Chapter LXXXXXXXVIII
175	Chapter LXXXXXXXIX
176	Chapter LXXXXXXXI
177	Chapter LXXXXXXXII
178	Chapter LXXXXXXXIII
179	Chapter LXXXXXXXIV
180	Chapter LXXXXXXXV
181	Chapter LXXXXXXXVI
182	Chapter LXXXXXXXVII
183	Chapter LXXXXXXXVIII
184	Chapter LXXXXXXXIX
185	Chapter LXXXXXXXI
186	Chapter LXXXXXXXII
187	Chapter LXXXXXXXIII
188	Chapter LXXXXXXXIV
189	Chapter LXXXXXXXV
190	Chapter LXXXXXXXVI
191	Chapter LXXXXXXXVII
192	Chapter LXXXXXXXVIII
193	Chapter LXXXXXXXIX
194	Chapter LXXXXXXXI
195	Chapter LXXXXXXXII
196	Chapter LXXXXXXXIII
197	Chapter LXXXXXXXIV
198	Chapter LXXXXXXXV
199	Chapter LXXXXXXXVI
200	Chapter LXXXXXXXVII





NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIZNICA



00000001491

